

CU

De Rebus Ge

ALEXAND
MAGNE

ZONDINI;
Ex Officina Joannis R
MDCLXV

ALEXANDER MAGNUS,
ex nummo argenteo.

ΕΙΔΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΑΓΗΝΑΚΟΥ ΣΜΟΙΟ ΤΡΟΠΑΙΟΝ.
ΕΚ ΓΕΝΕΗΣ, ΟΝΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΥ
ΕΚ ΚΕΡΑΤΩΝ.

HEINSIUS.

29 APR 1951

BRITISH LIBRARY

SUPPLEMENTI
IN
Q. CURTIUM,

De rebus Gestis ALEXANDRI MAGNI.

LIBER PRIMUS.

PHILIPPIUS MACEDONIUS (qui primus omnino regem ejus gentis, Macedoniam regnum, subiecta tota Graecia, ad summam potentiam evexit) Amyntas, viri prudentissimi, omnibus que imperatoris virtutibus instructi, filius fuit. Is Amynatas ex Eurydice uxore tres filios suscepérat: Alexandrum, Perdiccam, & Philippum Alexandri Magni Patrem; atque filiam Euryonem. Intidiis autem Eurydices uxoris, quæ pugnias generi mariti morte pacta, occidendum virum, regnumque adultero tradendum suscepérat, oppresus fuisset, ni filia pellicatum matris & sce-
ris consilia prodidisset. Post mortem Amyntas, Alexander, major natu filius, regno potitus est. Qui inter initia regni, cogente sane durissimo necessita-
tis telo, bellum ab Illyriis pacta mercede, datoque Philippo fratre obside, redemit. Interjecto quoque tempore, per eundem obsidem cum Thebanis gra-
lam pacis reconciliat. Quæ res Philippo ad maxi-
ma egregiæ indolis incrementa profuit. Siquidem
ita custodiendi gueri cura, Epaminondas, illius

simo Thebanorum duci, atq; philosopho præstans-
tissimo, hac conditione demandata est, ut commis-
sum sibi puerum diligenter servaret, & summo stu-
dio in id juxta incumberet, ut moribus principe,
dignis atque honestis disciplinis quam optime im-
bueretur. Fovebat ea tempestate laudatissimus prin-
ceps domi filio suo Epaminondæ præceptorem Py-
thagoricum, sub quo Philippus mulium profecit.
Interea temporis Alexander, insidiis matris Eu-
sydices adpetitus, occubuit: cui tamen antea A-
myntas in scelere deprehensa, propter communes
liberos, ignarus iisdem quandoque exitiosam fore
percepserat. Frater quoque ejus Perdiccas, simili in-
sidiarum fraude, relicto parvulo filio decipitur. Sub
idem tempus, Philippus commodum è custodia
elapsus, diu non regem, sed tutorem pupilli egit.
At ubi graviora bella imminent, serumque auxilium
in exspectatione infantis erat, compulsus à
populo, regnum Macedonicum male affectum,
cum bellicis artibus tum philosophia præceptis
præmunitus, adprehendit, anno CCCC ab urbe
condita, Olympiade CV. Circa prima iraque regoi
primordia, rerum infinita multitudine in diversas
trahente partes, finitimis undique in Macedoniam
irruentibus populis, bellisque veluti conspiratione
quadam ad opprimendam Macedoniam multarum
gentium ex diversis locis uno tempore conflu-
tibus, rex Philippus cautius omnino agendum esse
considerans, (omnibus enim pat esse non poterat)
alia interposita pactione composuit, alia redemit,
facillimis aggressis, ut militum trepidos firmaret
animos, & sibi hostium contemptum demeret. Pri-
mum illi cum Atheniensibus certamen fuit, qui-
bus per insidias victis, metu gravioris belli, cum in-
terficere posset, omnes incolumes sine precio dimi-
git: quas res illi magnam & gratiam & autoritatem

conciliavit. Captis deinde Pæonibus, bellum in Illyrios transiulit: ibi multis hostium millibus cæsis, Larissam urbem nobilissimam cepit.

Hinc Thessalos, non cupiditate prædz, sed quod exercitu suo robur Thessalorum equitum adjungere gessiebat, nihil minus quam bellum metuentes adoritur. Quibus ex improviso præoccupatis, atque in potestatem redactis, jungendo equitum pedumque forællimas turmas & copias, invictissimum fecit exercitum. Quibus rebus feliciter gestis, Olympiada, Neoptolemi regis Molossorum filiam, uxorem ducit, conciliante nuptias auctore virginis Arisba rege Molosorum, qui fororem Olympiadis, Troadam, in matrimonio habebat: quæ causa illi exitii malorumque omnium fuit. Nam dum regni incrementa affinitate Philippi se aequis-
tatum sperat, proprio regno ab eodem privatus, in exilio consenuit. Post nuptias autem Philippus per quietem visus est conjugis alvo insignem affi-
xisse bullam, cuius sculptura, quemadmodum is existimaverat, leonis haberet imaginem. Quod va-
tes ita sunt interpretati: Iplam quidem esse gravi-
dam, animosum quoque & leonis natura prædictum
infantem paritaram. Deinde, cum Philippus urbem Methonem expugnaret, jactu sagittæ dextrum ami-
fit oculum. Nihilominus tamen pacem deprecantibus dedit, mitisque etiam adversus victos fuit.
Pegas etiam cauiens, imperio suo adjecit, Triballo-
rum quoque gentem. & quicquid præterea terrarum
in proximo erat. invadens omnia, uno velut impetu
devicit. Debellatis finitimis, atque confirmato iam
Macedonia: ego, cum domum rediisset, natus est
ipsi Alexander filius ex Olympiade uxore, VIII.
idus Aprilis, dicit Plutarchus: ab eo autem qui
illum in Latinum convertit scribitur, circa idus
Augusti: quod sane ejus sit error dubium est.

Porro Philippus, veluti e speculo quadam, libertati omnium insidiatus, Graecorum civitates, quæ dominandi libidine singulae impetrare cogitaverant, omnes in suam redigunt potestatem. Inferioribus enim contra superiores Iuadens certamina, omnibus ad invicem callide incitans à Thebanis etiam (qui tamen antea eum, tanquam hostem, repellere conabantur) contra Lacedemonios & Pheenenses, qui, templo Apollinis spoliato, milites conduxe-
rant, necessitate urgente, dux electus, oppressis sacrilegis, magnamque inde apud omnes nationes gloriam adeptus, omnium ad ultimum efficitur dominus ac princeps, & viatos patiter atque vi-
tores servitutem subire coagit. Inde in Cappa-
dociam trajiciens, captis & occisis finitimis regi-
bus, universam provinciam imperio Macedonie ad-
jecit. Olyntho quoque expugnato, Thraciam inva-
sit. Nam cum eum fratres duo Thracie Reges, de
terminis regni ambigentes, disceptationum suarum
judicem eligerent, Philippus ad judicium velut ad
bellum, inopinantibus fratribus, instru&ō exercitu
venit, & utrumque regno, de quo disceptabant, spo-
liavit. Omnes sane principes docens, concordiam
maximum ad conservanda imperia atque principa-
tus stabiendos adminiculum efficit.

Alexander autem factus annorum duodecim, rebus bellicis admodum defectari, & excelsis indo-
lis manifestissima proferre indicia caput. Cumque ex æqualibus nonnulli ex eo percunstantur, ad
Olympicum numquid stadium libens decentaret? (purum enim pedum celeritate pollebat) Libens
equidem, inquit, si decenturos mecum re-
ges sim habituri. Olim cum forte absente Philip-
po legati à Persarum rege venissent, eos cum ho-
spitio tum consuetudine captos, jucundissima sibi
familiaritate conjunxit, admirantes quod is nihil
aut

aut humile aut puerile se scitaretur, sed aut viarum longitudinem, aut superiorum itinorum modos perquirebat, mui a super rege, qualis in hostes esset, nunc super Persis, quæ vires, aut quæ esset poteris, rogabat. Quas res admittati legati, late diffusa Philippi gravitatem nihil præ hujus pueri indole & maiore quam ætae pareretur animi magnitudine dixerunt. Quoties à Philippo aut nobilis quoddam caprum ovidum, aut memorabili prælio pœta victoria nuncibatur, haud magnopere lætabatur, et rerum a l. suis aiebat æquales. Omnia, o pueri, geritor occupabit, ita ut ne vorbissem grande ollum ac insigne facinus ostentare mihi sit reliquum. Non enim iustum ulla iste cœbrarum, aut pecunia, sed sola virtutis ac gloriæ cupido tenebat: quoque majores à patre facultates acciperet, eo se minora gerere posse existimabat. Quocirca, crescente dominio, gerendis præclaris rebus materiam magna ex parte exhaustum irritatus, non opes, non deliciarum usus, verum certamina & pugnas ardebat. & principatum, unde sibi ob virtutem, gloriam, nominisque immortallitatem (quæspes nec Alexandrum, nec querquam alium bonum: unquam refellit) compareret, affectabat. Quamobrem ipsius cura compluribus (uti parerat) nuntioribus pædagogis ac præceptoribus est demædata: in primis tamen Aristotelì, ex cuius disciplina decem ferme annis informatus est. Eo iem fere tempore Philippus Delphos misit, consulens de successore: responsumque tale accipisse ferunt. Is deinceps tuo imperio omnique orbe potierit, quemcunque Bucephalus sessorem passus fuerit. Erat autem Bucephalus equis forma spectabilis atque ferociissimus, quem Philonicus Thessalus Philippo XIII talentis emerat. Hunc diu Philippus sub claustris præferratis aſſevari jussit:

mansit tamen ita ferus, ut plane nullus eum ne tangere quidem ausus fuerit. Quare factum est, ut eum Philippus removeret atque abjici jussicerit. Alexander vero dum forte adesset, Qualem, inquit, atti equum perdunt. dum eo per imperitiam ac mollitatem urbi nesciunt? Cumque mira arte sine verbis tractasset equum, tandemque consersum ad cursum admisisset, tum calcibus usus est, ac molliter flexis habenis quum equum reduxisset, descendenter caput exosculatus pater, emissis lachrymis. Aliud inquit, ô fili tibi par regnum quæze, quando te jam Macedonia non caput. Præfigitur vir prudens tam excelsæ indoli non suffecit utram paternam ditionem. Post hæc Philippus toti Graecia bellum inferre statuit, ad quod percommotum ratus, si Byzantium, nobilem & maritimam urbem in potestatem redigisset, eandem ubi resistentem obsidione cinxit, relicto domi ad regni curam filio Alexandro. cum XVI annos nato. Hæc urbs à Pausania Spartanorum rege condita, à Constantino postmodum gloria opibusque aucta arque renovata, & à nomine suo Constantinopolis dicta, circiter MCL annos sacratissimi Imperii sedes eiusque Orientis caput fuit. Nunc tamen (prob dolor) fædissimæ arque impiissimæ Turcarum gentis imperio subjacer. Sed ut ad Philippum redeam, Exhaustis in obsidione opibus, piraticam aggreditur, centumque septuaginta navium spolia rapuit, arque militibus suis distibuit. Ne autem in unius urbis obsidione tantus exercitus teneretur. profectus cum fortissimis, multas Chersonesus urbes expugnavit: filium deinde Alexandrum XVII annos natum, virutis & promptitudinis in rebus agendis manifestissimæ, ut sub patris militia tricinii rudimenta deponeret, ad se accessivit. Cum quo in Scythiam prædandi causa, more negotiantium,

tiantum, impensas belli alio bello refecturus, est profectus. Eaque expugnata, viginti millia puerorum ac foeminarum capta, pecoris magna vis, auti argenteique nūc il, XX millia nobilium equorum ad genus faciendum in Macedoniam missa sunt. Sed revertenti à Seychia Philippo Triballi occurunt, negantes se transitum daturos, ni portionem accipient prædæ. Hinc iurgium mox & prælium, in quo ita in fœnore vulneratus est Philippus ut per corpus ejus equus intericeretur. Cum omnes occidit pararent, præda amilla est. Quam primum ex vulnere convaluit, diu dissimilatum bellum Athenici sibus infert. Cujus causa Thebani se juxxerat, metuentes, ne viatis Atheniensibus, veluti vicinum belli incendium ad se transiret. Initia societate inter civitates paulo anteintermissas, legationibus totam fatigant Græciam, communem hostem communibus viribus summovenduni petantes. Quidam civitates motæ Atheniensibus sese jungunt: quædam autem belli metus ad Philipum traxit. In hac pugna Philippus Alexandrum filium alteri cornu præfecit. Ubi laudatissimi herois virtus clarissime emicuit. Talem enim in eadem pugna se præstítit, ut non inferior patre, imo etiam nullis secundus extiterit: postea quoque eam victoriam sibi invidia ac fraude patris præcepitam fuisse conquestus sit. Commisso itaque apud Charoneam prælio, exi Athenienses numero militum longe præstarent, & Macedonibus tamen, continuo ac diuturno bellandi usu exercitatiissimis vincuntur. Non autem immemores pristinæ gloriae cecidere. Hic dies universa Græcia & gloriam dominationis & vetustissimam libertatem finit. Ceterum cum Philippus semper erga Alexandrum optime affectus fuisset, tandem ex Cleopatra noverca, Olympiadì

superindicta, discordia orta est. Causam adhibuit Attalus avunculus Cleopatrae: quicum in nupriis Macedones exhortareruntur, deos orarent, ut ad regni successionem legitimus ex Philippo & Cleopatra crearetur heres: ex candenteens Alexander. O improbum caput, inquit: nos vero tibi non hi videmur? simulque tu eum coniecti paculum, surgens inde pater contra Alexandrum, flatto eum petuit ferro, ieiuniis tamen in matrone corporis ab Alexander evitatus, rancis evicidit. Tunc Alexander convitiis patrem adiutori, receptam Olympiadem matrem tecum in Epirum duxit. Eum tamen Philippus, exhortata a filio, Attalum Corinthio haec eorum ducem, haec paula potius in his precibus agre revocavit. Intra haec menses Cleopatrae filie & Alexandri fratris Olympiadis, quem pulso Arisba regem Epiri fecerat. Philippus celebrat. Dies erat pro missione nostra diorum regum, & collacantis filiorum, de nocturni ducentis insignis. Sed nec ludorum celebriter decerat: ad quorum spectaculum Philippus cum fine cuius odbus medius inter duos Alexandros, filium generumque, procederet, Paulinus nobilis ex Macedonibus nemini suspicitus adolecens, occupatum angustiis Philippum intransitu ob iunctavit, diemque latitiae destinatum torquum. Iustu fuisse fecit. Hic puer stuprum per iunctam passas ab Attalo fuerat, qui eum etiam postea, tanquam vile scortum libidini convivarum subjecit. De qua Philippo conqueslus, qui multum quidem ex rei turpitudine est motus, sed Attalo, ob magnam familiaritatem, & quod ejus opera tunc uteretur, ut noceret induci haud potuit. Frat etiam Attalus, ob Cleopatram proxime a rege in matrimonium acceptam, arctissima ei junctus cogitatione, copiagumque in Asiam pramissarum dux fuerat dele-

etus; vir in rebus bellicis egregia fortitudinis. Idcirco rex potius ut Pausanias animum justissimo dolore incensum mulceret, est conatus: datisque ei magnis muneribus, loco insuper honestiori inter corporis sui custodes honoravit. Sed ille implacabili ardore, decrevit non tantum de eo qui sibi injuriam inflisset, sed & qui ulcisci illarum noluisse, puniam sumere. Vixit Philippus annos XLVII, regnavit XXV. Macedonum rex XXIII, cui maxime opes erant instrumenta bellorum: divisa in quinque quam custodia soletior: itaque inter quotidianas repinas semper in ones erat. Misericordia in eo & perfidia pari iure dilectus. Nulla apud eum turpis ratio vincendi: blandus pariter & insidiosus alloquio & qui plura promitteret quam prestaret: in feria & jocos artifex. Amicinas utilitate, non fide celebat. Gratiam fingere in odio, instruere inter concordantes odia, aucti numerumque gratiam querere, solemnis illi confundendo. Inter huc eloquentia & insignis oratio, acuminis & solertia plena, ut nec ornatui facilitas, nec facilitati inventionum decideret ornatus.

L I B E R . II .

Ns o ab urbe condit: anno XVII
mortuo Philippo, Alexander filius.
(ob magnitudinem rerum gestarum
Magnus appellatus) vigesimo annis
anno plenum invidi, & gravissimis
odiis ac periculis undique circum-
septum assequitus est imperium. Nec enim vicini
ne barbarorum provincie & nationes modeste
servitatem ferebant, seita vero dominis patrionis
que princiatus auctorabant. Primo omnia vi-
tem

sem quorundam paternæ exdis causa fuerant, gravibus affectis pœnis. Deinde sepulturæ ejusdem maximam impendit curam. Principatum vero multo melius quam quisquam existimat et confirmavit. Juvenis enim, arque ob uitatem adhuc teneram ab aliquibus contemptui habitus, vugus ipsum humanissimis sermonibus ita in sui benevolentiam traxit, ut & spem maximam omnibus ficeret, & metum simul atque contemptum sui universis demeret. Macedonibus immunitatem cunctarum regum, prater militare vacacionem, dedit. Quo factō tantum ubi conciliavit favorem ut alii corpus non virtutem, alii vero nomen regis solum immutatum esse dicerent. Et quum initio tumultus undique contra ipsum exorti essent, audacia & animi constantia incredibili cunctime motus omnes compressit. Profectus deinde Corinthum in Peloponnesum, generali totius Græciæ concilio contra Persas (quorum erat eo tempore summum interris imperium, quique Greciam s̄epe multis cladiis affligerant) Imperator est designatus. Si quidem pater ejus idem bellum inchoaverat, morte ramen præventus consummare haud posuerat. In hujus belli apparatu nuntiatur Attēniae, Thebanos, & Lacedæmonios, ab eo ad Persas efecisse, autemque ejus defectionis, magni auri pondere à Persis corruptum, Demofabenem os, ac m̄ extitisse. Quibus motibus oeclusrurus erat, citate instructo paratoque exercitu, Græciam oppressit, ut quem venire non senserat, videre se vix crederent. In transitu hortatus Thessalos, beneficiorum patris commonesciantur, commemorata etiam veteri cognatione quæ sibi cum illis per Heiculam esset sermonibusque humanissimis, ut magna à se sperarent, persuasos induxit, ut communi totius Thessal-

Iiz decretu, universæ gentis dux crearetur, omniaque vestigalia atque redditus suos ei tradarent. Tanta autem in juvenc celeritas, tamque efficax in rebus agendis diligencia omnes qui per contemptum ab eo erant alienati perterrefecit. Athenienses itaque sicuti primi defecerunt, ita etiam primi pœnitere cœperunt; pueritiam Alexandri antea spretam supra virtutem veterum dum extollentes: missisque legatis, bellum depre-
cabantur. Quibus auditis & graviter increpati, bellum remisit. In ea legatione Demosthenem quoque fuisse ferunt, sed cum ex teris ad Alexandrum non pervenit, siquidem à Cytherone Athenias reversus est: sive correptus timore, quod fre-
quenter Philippum cum suis vituperasset atque in sua republica contra Macedones verba fecisset, sive ut regi Persarum (à quo magnam auri sum-
mam, ut Macedonum causam oppugnaret, accepisse dicebatur) omnem de se suspicionem eximeret, Hoc quoque ipsi ab Aeschine exprobratum aiunt, qui in oratione quadam de acceptis muneribus ita dicit, in præsens sane regium aurum sumptus huic suppeditat. Sed hoc deinceps haud sufficiet, cum nullæ opes moribus improbis satis esse pos-
sint. Alexander sedatis motibus qui in Cœlia erant exorti antequam in Asiam cœli-
trajiceret, per Thraciam iter faciens, Pœo, Tria-
ballos, Illyrios, aliosque finitimos pergeret instituit, quos novis rebus ludere accepit. Nam quod regno ejus tum finitimi, tum maxime infidi erant, minime negligendos censuit, prælestim cum in tam longinas à domo regiones cum exercitu profecturus esset. Ex Amphipoli igitur cum copiis profectus in Thrace, (quo Graci Autonomos vo-
cant, nullius imperio, nullius legibus obnoxios) de-
cem dierum itinere ad Hæmum montem pervenit:

ibi, circa aditus angustias, negotiorum atque Thracum ingentem nemum colle lato & sum habuit. In se ferant montis verticem curiba que pro vallo, qua potebat aditus interebantur, inde rugosus, si negotii postulasset. Sin autem ex adcessu montis parte periret, entrus in Alexia, i phalangem magno impetu erat immixtus, qui & fecerunt. Sed milites ab Alexio in fratre eius ad hinc Thracum ordinibus, aliis corpora, et in irata fonsis contigerentes periculum obire devitarene. Hinc alacriores facti, ingentielamore in his locis feruntur, et que unius imperii superavere. Alexio deinde protinus superato pugo, per hunc nym in uictoriam Triballorum afflamen Lygum profectis est syrmis Triballorum rex erat, is cognitus Alexander inducentu, uxores ac paeror, ex eis amissis in nobiliori turbam, ad Danubium in insulam Pocam confidim misit, quo & Thraces Triballorum flumini te seceperant. Nec multo post & ipsi Sermas esdem fugit. Reliqua Triballorum in insula, do ad alteram in insulam se contulerat, eos in loco ex quo pridie Alexander moverat simum. Alexander Triballorum reperens, has stes ex sylvis in aperta provocatos superavit, tribus milibus ex his, reliquis in fogam coniunctis, priusque capitis. Post hanc prognam Alexander ad Danubium profectus, ad insulam in quam Triballi ac Thraces conseruant eorum sit, cuius ambi bacis summi vi i editerunt, quod et ratis facilius quoniam & naves nunc etiam & in extremis pars prærupta ac præcepis, & summi, carinis, ut pote in angusto coactus, concitatus. Quapropter Alexander abduxit inde navibus, triaquo noctu summine MCCCC equis, pedibusq; le IV millibus. Getas (quorum circiter IV milia equitum, predictumque supra X milia, prohibeadi animo in adversa ripa armatos viderat) petunt. Quo tacto

territi Getæ, ne primum quidem imperum sustinueret. Res proflis ingentis audacia iis visa, Alexandrum tam facile unica nocte Danubium, omnium Europa fluminum amplissimum atque altissimum, nullo ponte injecto transisse. Confugientibus fugitibus in felicem felicines atque latetibus. Rex ubi in via ita non natans, cepit, soloque aquam. Hunc locum vidente levi a catena Danubii acclivis, à stadio Pribatiorum regis, atque Germani, ab Alexander, ut cum eo amicorum fœdus intenteret. Quibus si filium Scythicum acceptis, è Germanis quoque aliatis, Oriens in humanis rebus pio exercitus et strenuus erit. Quod non nisi semper magnitudinem suam, sed et formidolosam videbitur. Illi nam de primis rebus esse cetera resunt, ne forte in felix septem dies diu in agro. Alexander nihil nisi sibi sibi, sibi sibi, tantum adserit, Germanos etiamque omnes, quod omnium remisit. Inde in agro, quod sibi sibi sequenti numerat in eis, etiam in partibus, quod detecisse. Glaucomaq[ue] Eudamia, quoniam in regno natus ei conjinxisse. Etiam Scyti qui in exercitu suo erat, etiam ipsum in stipula adorarentur. Proinde a negotio de Autarianis Eudamio se dancernit. Qui patris Filippo adiutorium habet. Alexander quoque per quam familiam erit, et cum filio, infuper Cyne forore, ubi Petrom reveneret, ultra in uxorem promissa, ipse ad Ciburnum Gomerumque magna celeritate contendit, et que vario recte vicit atque prostravit. Ita ergo ut superveniente non in, mūlos in Grecia re novi strabili, civitatemque non paucas, & in partibus Thebanas, ab eo defecisse. Qua remotus Alexander in Maceioniam est reversus, ut factum in Grecia cumulo reprimeret. Thebanis a terra concentibus praedium Macedonicum ex arce Thebana (quam Cadmeam vocant) depel-

lere, ipsamque, præaltis fossis & munitissimo vallo cinctam, obdientibus, rex cum exercitu magnis itineribus profectus, non longe à Theb sum omnibus copiis insedit. Itaque Thebanorum duces, quoniam Alexander præter spem omnium advenierat, ac incertum erat utrum auxilia, sicut à nonnullis civitatibus petierant, illis adventura essent, de belli ratione consultare cœperunt. Omnes tandem consilientibus belli discrimen subiuste constuerunt. Sed rex suos continuit, illis spatiū pœnitendi mutandique consilii exhibens, nullo pacto futurum existimans, ut una civitas contra rantas copias esset pugnatura. Habebat enim ultra XXX mill. peditum, equitumque ad III milia, omnes laboribus bellicis exercitatisimos. Quorum virtuti confisus, Persicum bellum suscepit. Sane si Thebani temporum fortunæ cedentes pacem petiissent, rex eorum postulatis libentissime annuisset. Nam tum mirifico studio ad Persias in Asiam transire properabat. Cum tamen armis, non precibus uti decrevissent, Alexander Macedones ad prælium instruxit. A Thebanis, contra hostes numero longe superiores, summis viribus atque impigne decentatum est. Interim Macedonibus qui custodiz Cadmœ arcis præerant à tergo invadentibus, circumventi Thebani in ipsa pugna ceciderunt. Capta civitas & direpta, urbs everla funditus est. Qua quidem in re ea spes idque consilium exsicit Alexander, ut hujusmodi casu ac terrore compresli Graeci, quietius dum abessent ragerent: cum alioqui incusantibus Thebanos, socios, Phocensibus ac Platæensibus mereari gerere gratificarique concupisceret, Plures sex millibus opperiere. Triginta millia vendidit, ex quibus quadringentorum quadraginta talentorum argenti summam coegit. Pindari varijs tamen stispi pepercit; summum iudicatos

doctos favorem manifestissimo exemplo testatus. Non omittendum videretur quod hic rerum gestarum Alexandri scriptores de Timoclea referunt, quam insignem Thebanam foeminam Thraecius quidam dux constupiasse dicitur. Quumque post id eam posceret pecuniam, solus à muliere ad puteum ledactus fuisse, in quo diceret preciosiora rerum suarum occultari. Ducem igitur super os putei spectandi causa inclinatum, illa in profundum detrusit; superneque injectis lapidibus oppreslit. Ob id facinus adductam ad se in vinculis foeminam percutiatus est Alexander quemam esset. Ea impetrata, Theagenis, inquit, sum soror, qui contra Philippum electus imperator fortiter pugnans pro Græciæ libertate occubuit. Magnanimitatem mulieris & constantiam admiratus rex, liberam eam eum filiis dimisit. Athenienses Thebarum casum moleste & cum summa commiseratione ferentes, profugis portas contra regis edictum aperuerunt. Quam rem ita graviter tulit Alexander, ut secunda legatione denuo bellum deprecantibus ita demum remisarit, ut oratores & duces, quorum fiducia toties rebellent, sibi dedantur. Eo tamen demum res est deducta, ut retentis oratoribus, duces in exilium agerentur; qui confessim ad Darium regem Persarum profecti sunt. Ceterum coactis in Isthmo Græcis, & expeditionem in Persas decernentibus, Alexandro plures philosophi & oratores occurserunt, præter Diogenem Cynicum, qui tum versabatur Corinti, & Alexandrum parvi faciens in Crano habitabat: miratus Alexander, ad eum in sole apricantem venit, rogans, reine eiusquam indigeat: at ille, Ut paulum, inquit, à sole discedas. Quo responsu Alexandrum adeo delectatum terunt, ut ad suos

con-

conversus dixerit, se Diogenem esse velle si Alexander non esset.

Rebus Grecie compatis, adventante vere, ipsaque Greciam Macedonia Antipatrum cui examinis maxime fidebat) cum illic, ad Hellesponium cum exercitu profectas, in Asiam inccebibili ardore mentis accentus trajecit. Cum autem delati in continentem essent, primus Alexander jactum, velut in hostilem terram, conjectit, armatusque de navi, tripudianti similis, profulit, atque ita hostias exdit, precatus ne te regem illae terre invita excidant. Inde hystem petens, milites a populacione Alio prohibuit, parcerunt tunc tuis rebus praefatus, nec perdenda ea que pallestari videntur. In exercitu ejus fuerunt XXXII millia pedum, non supra V millia equorum navelque CLXXX. Hic tam parva manu universam terram orbem utrum sit admirabilius quod ciceru, an quod aggressi ausus fuerit, incertum est. et multam perdidit. bellum non juvenes rubentes, sed plimmo aetatis flore, sed veteranos, plerosque eum emeritae militiae, qui cum patre partem in milite avebant, elegit, ut non tam milites quam in huc magnos electos putates. Ordine quoque primo nisi sexagenarius duxit; ut si ministris et testibus veteres senatum te alienius orifice transibat, videre diceres. Itaque nemo in perito fuga, sed omnes victoriam animis conceperat, nec in peribus cuiquam fides, sed in laetitia sua. Alexander inde passum per astis sacrificio, maximusque Trojam ad Achillis tumulum, in quem genus sum ex materna linea refecit, cum ibid felicissimum adolescentem praedicans quod tuarum Virtutum praemonem Homerum invenisset, ad interiora Darii regis Persarum contendit. Hunc Darium Arsani filium, qui decimus quartus a Cyro totius orientis monarchiam

nachiam tenebat, hac potissimum causa aggredi
voiuit, quod à patre suo Philipo tribatum requi-
sierat. Darius autem missa prius superba, contu-
meliosa, atque imperiosissima legatione, se regem
regum, ac consanguineum Deorum, Alexandrum
vero famulum suum appellans. Narratis suis id
negotii dederat, ut infantem istam Philippi a-
dolescentulum. Sic enim cum per contemptum
appellabat verberibus puerilibus graviter ex eum
indutumque post verbē purpurea, sibi vinclum tra-
derent, navibusque una cum nautis submersis,
omnes ejus milites ad ulteriora manus rubri trans-
portarent. Qui mandatum regis exequi volentes,
ad Granicum aronem (qui Troadem a Propontide
determinat) magas manu, videlicet viginti milli-
bus pedibus & passis equitum numero, confluxe-
runt & præscriptam fluminis ripam, qua **Alexan-**
dio omnino trahiendum erat, obcederunt. Ale-
xander, etiam si presentissimum periculum instare
ceneret, quippe cum suis ex inferiore atque insta-
bili loco, erat enim cum ulla, tem (cum lubri-
cus) auro ex flumine aduersus hostes in eminen-
ti ripa stantes, dimicandum foret, sua rāmen for-
tuna ac virū simulque fortitudini militum con-
fitus, amnem traxerit. Et primo quidem non sper-
nendi difficultate pressus, tandem rāmen hostes,
non tam sua rāmen quam virute Macedonum, vi-
cī atque prostravit. In eo confitu perfidum vi-
gintimilia pedibus & CCL equites ex ea, Mace-
donum non plus XXIX interfecti sunt. Et pugna
magnum ad res Alemandi monstra aura peperat. Sar-
deis enim maritimii barbarorum impedit propu-
gnaculam cepit, utque ad citius Lydiae populis
ut legibus interenetur suis, concessit. Ephesum,
quarto post pugnam die, ipso inde præ meū præ-
sidio occupavat. Interim ex Magnolia & Trallibus
legati

legati venerunt, urbium suarum deditio nem pollicentes; ad quas in fidem recipiendas Parmenionem cum duobus millibus & quingentis metennariis, parique Macedonum numero, equitibus ex amicis circiter ducentis, misit. Miletum deinde sibi resistentem oppugnavit: eaque potitus, versus Halicarnassum iter ingreditur. Omnibus interuentibus oppidis primo imperu captis, Halicarnassum urbem permunitam obsedit, tamque non sine labore expugnatam solo aquavit. Ingressus Cariam, Ada Cariaz regina, (quae regno ab Oiontobate, quem Darius miterat, pulsa, nihil quicquam in tota Caria praeter Alinda, ejus provinciam urbem munitissimam, tenebat) Alexandro obviam profecta, Alindis urbe tradita, cum in filium adoptavit. Rex nec liberalitatem feminaz nec filii nomen aspernatus, urbem eidem custodiendam reliquit. Tora deinde Caria subacta, memor accepti beneficij eam universam Adz imperio subjecit. Hinc in Lyciam. & Pamphyliam tendit, eo consilio ut ora maritima ad Phoeniciam & Ciliciam usque in potestatem redacta, navales copias hostibus inutiles redderet. Devictisque rebellibus Pisidiaz populis, summo mentis ardore, nec minore alacritate, adversus Darium, quem cum multis militantium millibus adventare constabat, contendens. Phrygiam, per quam exercitus traducendus erat, est ingressus.

BREVIARIUM LIB. III.

I. Celenarum urbe & arce recepta, prisoriaria Phrygiae urbem Alexander ingreditur; in qua faslem Gordis nodum solvit: ac deinde obusam Daro: ite statuit.

2. Exer.

8. Exercitus Persici lustratio: de quo quum Darii jussu
Charidemus Aishenensis verum liberumque proculissat judicium, capite multatus est.
3. Pompa Persicorum regum, orto Sole demum procedens, iunior copiarum Alexандri descriptio.
4. Deserias ab Arsane Darii praefecto Ciliciae sauges Alexander opportune occupat.
5. Cum iu Cydnam flumen ablueri corporis gratia in tempestive descendisset, gravissimo morbo corripitur rex ipse.
6. Qui à filio sapientique medico Thibillo, cui à toto exercitu ingentes gratae habentur, pristina valetudini mox restituitur.
7. Vegetior factus, Darium aggredi cogitat, Sisenemque Tersam, imprudentia delinquentem, occidi jubet.
8. Daris ante pugnam consilia: iunior exercitus Persicus confernatio, proxima internectionis praesagium.
9. Utiusque exercitus membra praecipua & collatio.
10. Alexandri oratio ad milites.
11. Pugna cruenta, in qua 100000 peditum ac 10000 equum Tersarum occumbunt, reliquis fusis fugansque.
12. Castris Darii ingeni præda positur Alexander.
13. Matru & uxori Darii, nec non aliarum nobilium captivarum, luctum ob regem quem putabant imperfectum, regis prorsus animo levat Alexander.
14. Darii gazzim immensam, cum ingenti nobilium numero, Tarmen, oni proditorie Damasci praefectus tradit.

INTE RHCE, Alexander ad condendum ex Peloponneso militem Cleandrocum pecunia missa, Lyciae Pamphyliæq; rebus compositis, ad urbem Celanas exercitum admovit. Media illa tempestate moenia intefuebat Marsyas amnis, fabulosis Græcorum carminibus inclitus. Fons ejus ex summo montis cacu-

cacumine excursens, in subjectam petram magno strepitu aquarum cadit : in e diffusus, circumiectos rigat campos, liquitus, & sues fluntaxat undas trahens. Itaque color ejus piscido mari similis, locum poetarum mendacio fecit : quippe traditum est, nymphas amore amnis retentas in illa rupe confidere. Ceterum quandiu iusta muros fluit, non en suum retinet. At cum extra munimenta se evolvit, maiore vi ac mole agentem undas Lycum appellant. Alexander quidem urbem constitutam a sui interrata arcem, vero, in quam conseruerant, oppugnare adortus, ceduceatorem praeviuit, qui agri nati, indecederent, ipsos ultima esse pastures. Illi ceduceatorem in terram, & sicut & opere multum edidit, perdidit, quanta esset altitudo intueti jubent, ac nanciare Alexandro, non eadem ipsum & incolas extimatione munimenta meriti : te sine ut expugnabiles esse : ad ultimum, pro fide innotescos. Ceterum ut circumfideri arcem, & omnia sibi inde easiora videtur esse, sexaginta dictum inducis pacti, ut nisi intra eos auxilium Datus ipsis misisset, dererent urbem, pos quam nihil inde praesidii mittebatur, ad praestitutam diem permisere se Regi. Supervenient deinde legati Atheniensem, petentes ut capti apud Granicum amnem redderentur sibi. Ille non hox modo, sed etiam ceteros Gracos restituui suis iustiū respondit, finito Persico bello. Ceterum Dario imminens, quem nondum Euphratem superasse cognoverat, undique omnes copias contrahit, totis viribus tanti bellū discrimen aditurus. Phrygia erat, per quam ducebatur exercitus, pluribus vicis quam urbibus frequens. Tunc habebat quondam nobilem Midas regiam, Gordium nomen est urbi, quam Sangarius amnis praefuit, pati intervallo Pontico & Cilicio mari distans.

distantem. Inter hæc maria, angustissimum **Aīx** spatum esse compemus, utroque in actos fauces compellenie terram. Quæ quia continent adhæret, sed magna ex parte cingitur fluctibus, speciem intula p̄abebet; ac, nisi terue citerim enobjiceret, maria, quæ nunc dividit, committeret. Alexander, urbe in tuam diu nem redacta, Jovis templum intrat vehiculum, quo Gordium Midæ patrem vettum esse coi stabat, adipexit, cultu haud fane a vilioribus vulgarisque utu abhorrens. Notabile erat vinculum austrictum, compunctibus nodis in sermipilos impicatis, & celanobus nexus. Incolis deinde afflantibus, editam esse oraculo loren. Aīx poritum qui inexplicabile vinculum solvisset, cupidio inecto animo fortis ejus explende. Circa regem erat & Phrygum tui-
ba & Macedonum; illa explicatione suspensa, hac sollicita ex temeraria regis fiducia: quippe series vinculorum erat ita adstricla, ut unde nexus inciperet quove se conderet, nec ratione nec visu percipi posset. Solvere aggressus injectat curam, ne in omen vertetur iritum inceptum. Ille ne-
quicquam diu luctatus cum latentibus nodis, Ni-
hil, inquit, interest quomodo solvatur, gladioque ruptis omnibus loris, oraculi sortem veclusit, vel implevit. Cum deinde Darium, ubicunque esset, occupare statuisse, ut à tergo tuta relinqueret. Amphoterum classi ad oram Helleponi, copiis autem praefecit Hegelocum, Lesbum & Chium & Conpræsidiis hostium liberatiuros. His talenta ad belli usum quingentâ attributa. Ad Antipa-
trum & eos qui Græcas uibes tuebantur, sextenta missa. Ex foedore naves sociis imperat quæ Hel-
lesponto præsiderent. Nondum enim Memnonem vita excellisse cognoverat, in quem omnes in-
tenderat curas; satis gnarus, cuncta in expedito
fere,

fore, si nihil ab eo moveretur. Jamque ad urbem Adcyram ventum erat, ubi numero copiarum inito, Paphlagoniam intrat. Huic juncti erant Henetii; unde quidam Venetos trahere originem credunt: omnisque haec regio per ruit regi. d. tisque obsidibus, turbatum (quod ne Persis quidem tulissent) pendere ne cogerentur, impetraverunt. Calas huic regioni praepotitus est: ipse, assumptis qui ex Macedonia nuper advenerant, Cappadociam petiit.

2. At Darius, nunciata Memnonis morte, hand secus quam par erat motus, omissa omnia alia spe, latuit ipse decernere: quippe quæ per duces suos acta erant cuncta damnabat; ratus pluribus curam, omnibus abtuisse fortunam. Igitur castris ad Babylonem positis, quo maiore animo capesserent bellum, universas vires in conopestum dedit: & circumdato vallo, quod decem millium armatorum multitudinem caperet, Xerxis exemplo, numerum copiarum iniit. Otto sole, ad noctem agmina, sicut descripta erant, intravere vallum: inde occupaverant emissâ Mesopotamiax campos equitum peditumque propemodum innumerabilis turba, maiorem quam pro numero speciem gerens. Persi sumerant centum milia in quibus eques triginta millia implebar. Medi decem equitum quinquaginta millia peditum habebant. Barcanorum equitum duo millia fuere, armati bipennibus, levibusque scutis cerraz maximæ speciem redditantibus; peditum decem millia pari armatura sequebantur. Armenii quadraginta millia miserant peditum, additis septem millibus equitum. Hyrcani egregii, ut inter illas gentes, sex millia expleverant equis militatura. Derbices quadraginta millia peditum armaverant. Pluribus habebant ferro praefixa hastis, quidam lignum igni duraverant. His quoque duo millia equitum ex eadem gente comitata sunt.

A Caspio mari octo millium pedester exercitus
venerat : ducenti equites. Cum his erant igno-
biles Asia genies. Duo millia peditum : equitum
duplicem paraverant numerum. His copiis tri-
ginta millia Graecorum mercede conducta egre-
giz juventutis adusta sunt. Nam Bactrianos &
Sogdianos & Indos, ceterosque rubri maris ac-
colas, ignota etiam ipsi gentium nomina, festi-
natio prohibebat acciri. Nec quicquam illi minus
quam multitudo militum defuit cuiuscumque uni-
versa alpectu admodum latus, purpuratis solita
vanitate spem ejus inflantibus. conversus ad Eu-
demum Athenensem, belli peritum & ob exi-
lium infestum Alexandro. (quippe Athenis, ju-
bente eo, fuerat expulsus) percunctari coepit, Sa-
tine ei videretur iniunctus ad obterendum ho-
stem. At ille, & tuæ fortis & regiae superbiae ob-
litus. Verum, inquit. Et tu forsitan audire nolis, & ego,
nisi nunc dixero, alias nequaquam confitebor. hic tan-
gi apparatus exercitus, hac tot gentium. & totius Orien-
tu excitata sedibus suis miles, finitum potest esse terribilis : nisi purpura aurumque fulget armis, & opulentia,
quantam qui oculus non subiectere, animu[m] concipere non
possunt. Sed Maceonum aries torva sane & inulta,
clipeu[m] hastisque immobiliu[m], cuneos, & conserua robora
virorum reget. Ipsi phalangem vocant peditum stabile
agmen. Vir viro, armu[m] arma conserua sunt : ad nu-
tum monensis intenti, sequi signa, ordines seruare didi-
cero. Quod imperatur, omnes exaudiunt : obfistere,
circuire, discurrere in cornu, mutare pugnam, non
duces magis quam milites callent. Et ne auro argen-
tisque studio teneri puies, aahuc illa disciplina pauper-
tate magistra stetit. Fangatis humus cibile est : ci-
bus, quem occupant, sattat : tempora somni arctiora
quam noctu sunt. Jam Thessali equites & Scarnanes
& Epiroti, invicta bello manus, fundis, credo, &
hastis

hastis igne duratis, repellentur: pari robore epus est. In illa terra que hos gentes auxilia quareta sunt. Argentum istud atque auram ad ciboscenaria militem mitie. Erat Dario mite attractuale si gentium, nisi etiam suam naturam plenimque so lucu corrumperet. Itaque veritatis impetu s. hospite nata superlarem, tunc maxime utilia fraudentem, afflata, ruit ad capita e supplicium. Hoc terum quidem libertatis oblitus. Hoc, tuus it, carceris in rebus aliorum, expectet punitus nescius auctor ipse contra quam iustitiam. Tu autem excepisti regis et dicitur nomine, dementum eris enim. non nos, cum operis re fortunae, etiam naturam destruimus. Hoc vocerantem quibus erat imperatum regi datus. Secunda nde ponitentia subiit regem: ac vera dix sic conielus, cum sepeliri jussit

3. Thymodes erat Mentoris filius, impiger juvenis, cui præceptum est a rege, ut omnes peregrinos milites, in quos plurimum habebat ipse, a Pharnabaze acciperet, opera eorum utitur in bello. Ipsi Pharnabazo tradit imperium quod ante Memnoni dederat. Anxum de instantibus curit agitabant etiam per somnum species imminentium rerum: sive illas ægritudo, sive divinatio animi præfigientis accepit. Castra Alexandri magno ignis fulgore collucere ei vita sunt, & paulo post Alexander adduci ad ipsum, in eo vestis habitu quo ipse fuisset: equo deinde per Babylonem vescus, subito cum ipso equo oculis esse subductus. Ad hæc vates varia interpretatione curagi distinxerant: alii latum id regi somnium esse dicebant, quod castra hostium arsissent, quod Alexandrum deposita regia ueste, in Persico & vulgari habitu perductum esse vidisset. Quidam non ita augurabantur: quippe illustria Macedonum castra visa, fulgorem Alexandro portendere, quem regoum

Asi⁹ occupaturum esse haud ambigere, quoniam
in eodem habitu Darius tuſſer cum appellatus
est rex. Veret⁹ quoque omnia ut sit, ſollicitudo
revocaverat. Darii enim in principio imperii
vaginam acinacis Pericū ſuſſe mutati in eam
formam qua Greci atterentur, protinusque Chal-
deos interpretatoꝝ imperium Perſarum ad eos
tranſitum, quorum anima eſſet imitatus. Cate-
runt ipſe & vatuum reſponſo quod edebatur in vul-
gus, & ſpecie qua per omnū oblata erat, admo-
dum latus, eadī ad Euphratēm moveare juber.
Patio more Perſarum tradiſum eſt, onto ſole de-
mum procedere. Die jani illuſtri ſignum ē taber-
naculo Regis buccina dabantur: ſuper taber-
naculum, unde ab omnibus contipci posſet, imago
ſolis crystallo inclita fulgebat. Ordo autem agni-
pis erat talis: ignis quem ipſi ſacrum & zier-
num vocabant, argenteis altaribus praſerebatur.
Magi proximi patrum carmen canebant. Magos
trecenti & lexaginta quinque juvenes ſequeban-
tur, puniceis amiculis velati, diebus totius anni
pares numero: quippe Perſis quoque in totidem
dies deſcriptus eit annus. Curru deinde Jovis
ſacratum albentes velebant equi: hos eximiaꝝ ma-
gnitudinis equus, quem ſolis appellabant, ſequ-
batur. Auro virginale albae vetteſ regentes equos
adornabant. Haec p. 200 etiam veſicula decem
multo aero argento per collata. Sequebantur hæc
equitatus duodecim gentium, variis armis & mo-
ribus. Proxiſi ibant quos Perſe immortales vo-
cant, ad decem milia: cultus opulentia barbaræ
non alioſ magis honestabat. Illi aureos torqueſ,
illi veteſ auro diſtincto habebant; manicataſ
que tunicas geminis etiam adornameſ. Exiguo in-
tervallo, quos cognatos regis appellant, decem &
quinque millia hominum. Hæc vero turba mu-
liebriter

Liebriter propemodum cum a luxu magis quam
 decoris armis conficeretur. Dicendi etiam vocaban-
 tur. Proximum his agere soliti veltem excipere
 regalem. Hi cum rum regis anteferabant quo ipse e-
 minens vehebatur. Urumque currus laus deo-
 rum simulachra ex auro argentoque expressa de-
 corabant. Distinguebant inter nitentes gemmæ ju-
 gum; ex quo enim nebant duo aurea simulachra cu-
 bitalia: quorum alterum pacis, alterum belli ge-
 rebat effigiem. Inter haec aures in aquilam, pinnas
 extendentem similem, saeraverant. Cultus regis,
 inter omnia, luxuria norabatur. Purpureæ tunicae
 medium album intextum erat. Pallam autem distin-
 ctam aurei accipitres, velut rostris inter se cor-
 ruerunt. adorabantur, & zona aurea multiebriter
 cinctus, acinacem suspenderet, cui ex gemina erat
 vagina. Cydarum Persæ regium capitum vocabant
 in signo: hoc exrulea falcia albo distincta circuibat.
 Currum decem millia hasta orum sequebantur:
 hastas argento exornatas spicula auro praefixa ge-
 stabant. Dextera levaque regem ducenti ferme no-
 bilissimi propinquorum comitabantur. Horum ag-
 men claudebatur triginta millibus peditum, quos
 equi regis quadringenti sequebantur. Intervallo
 deinde unius stadii. marrem Darii Syrigambim
 currus vehebat, & in alio erat conjunctus. Turba fœ-
 minarum reginas comitantium equi vestabantur.
 Quindecim inde, quas armamaxa appellant, se-
 quebantur. In his erant liberi regis, & qui educa-
 bant eos, spadonumque greci, haud sene illis gen-
 tibus viles. Tam regiae pellices trecentæ sexaginta
 vehebantur. & ipsæ regali cultu ornataeque post
 quas pecuniam regis sexcenti mudi & trecenti ca-
 meli vehebant; præsidio sagittariorum prosequente.
 Propinquorum amicorumque conjuges huic ag-
 mini proximæ, lixarumque & calonum greges,
 vehe-

vehabantur. Ultimi erant cum suis quisque ducibus, qui cogerent agmen, leviter armati. Contra, si quis aciem Macedonum intueretur, dispar acies erat, equis virisque non aurea, non discolori veste, sed ferro atque ære fulgentibus. Agmen & stare paratum, & sequi, nec turba, nec sarcinis prægrave; intentum ad ducis non signum modo, sed etiam nutu. Et castris, locus, & exercitui commeatus suppetebant Ergo Alexandro in acie miles non defuit.

4. Darius autem tantæ multitudinis rex, loci in quo pugnavit angustiis redactus est ad paucitatem, quam in hoste contempserat. Interea Alexander, Abistamene Cappadociæ præposito, Ciliciam petens, cum omnibus copiis in regionem quæ Castra Cyri appellatur pervenerat. Stariva illichabuerat Cyrus, cum adversus Croësum in Lydiam exercitum duceret. Aberat ea regio quinquaginta stadia ab aditu quo Ciliciam intramus: Pylas incolæ dieunt arctissimas fauces, munimentaque manu ponimus naturali situ imitantæ. Igitur Arsanes qui Ciliciæ præterat, reputans quid in initio belli Memnon suassisset, quondam salubre consilium sero exsequi statuit: igne ferroque Ciliciam vastat, ut hosti soliditudinem faciat: quiequid usui esse potest, corruptit, sterile ac nudum solum, quod tueri nequibat, relictum. Sed longe utilius fuit, angustias aditus qui Ciliciam aperit valido occupare præsidio, jugumque opportune itineri imminens obtinere; unde inultus subiectum hostem aut prohibere, aut opprimere potuisset. Tum paucis, qui callibus præsiderent, reliquis, retro ipse concessit, populator terret quam à populationibus vindicata debuerat. Ergo qui reliquierant, proditos se rati, ne consuetum quidem hostis sustinere voluerunt, cum vel pauciores locum obtinere potuissent. Namque perpetuo jugo

Sed patitur quod ut uaria compiverat iugum, inde et uicibus habuitur, non iter ipso imite corporalium. Ita ut, quoq[ue]m servata letorum, tunc, qui duxit, me Perse subiugat, et quoniam ne oculorum op[er]a tam hostis incederet, atque, ratiu[n]dine adhibendum in-
cendiu[m]

cendum cum expedita manu præmisso, posteaquam Barbaros adventu suorum fugatos esse cognoverat, urbem a se conservatam intrat.

5. Mediæ Cydnus amnis, de quo paulo ante dictum est, interfluit; & tunc ætius erat, cuius calor non aliam magis quam Ciliciam oram vapore sois accendit, & diæ fervidissimum tempus coepit. Puere ac fadore simul pertusum regem invitavit liquor fluminis, ut cælidum adnue corpus ablueret. Itaque vestie deposita, in contemptu agminis (decorum quoque turum ratus, si ostendisset suis, leviter perire cultu corporis se esse contentum) defecit in flumen, vixque ingressi subito horrore artu rigore experunt: pallor deinde suffusus est, & torum propemodum **corpus** vita-
lis calor reliquit. Respiranti similem ministri ma-
na exipient, nec latè compotem mentis in ta-
bernaculum deterant. Ingenio sollicitudo, & pene
jam luctus in castis erat. Plentes querebantur, in
nato imperio omniisque rerum, etiam ætatis ac
memoris clarissimum regem non in aëre talitem,
non ab hoste detrectum, sed abluentem aqua cor-
pus, ereptus esse & extinctum: initare Darium,
victorem antequam vidisser hostem. Sibi eisdem
terras quas victores peragrarent, reperendas:
omnia aut ipsos aut hostes populatos per vastas fos-
situdines, etiam si nemo insequi velit, euntes, sa-
me atque inopis debellari posse. Quem signum
daturum fugientibus? quem ausurum Alexandro
succedere? Jam ut ad Helleponsum fuga penetra-
rent, classem qua transeant quem præparaturum?
Rursus in ipsum regem misericordia versa: illum
florem juventæ, illam vim animi, eundem regem
& commilitonem divelli à se & abripi, immemo-
res sui querebantur. Inter hæc liberius meare spi-
ritus coepit; aleyabat rex oculos, & paulatim

redeunte animo circumstantes amicos agnoverat. Laxataque vis morbi ad hoc solum videbatur, quia magnitudinem mali sentiebat. Animum autem aegritudo corporis urgebat: quippe Darium quinto die in Ciliciam fore nunc ei batur. Vincunus ergo se tradi. & tantam victoriam eripi libe manibus, obscuraque & ignobili morte in tabernaculo extingui se, quereratur. Admissisque amicis pariter & medicis. In quo me, inquit, articulo teram mearum fortunae debet considerit, certius. Si enim hostium armorum exaudire videbas: & qui ulti invictum belum, iam provocavisti. Dariu ergo, cum transsuperbus litteras scriberet, fortunam meam in consilio habuisse: sed nequequam, si mini arbitrio mei curari letet. Lenta remedia & signes medici non expetunt tempora mea. Vulneri strenue quam rarde convalescere, mihi melius est. Prende, si quid opus. Si quid artu in medicus est, sciant, me non tam mortis, quam beli remedium querere. Ingente in omnibus incusserat curam iam præceps temeritas ejus. Ergo pro se quisque precari ceperat, ne festinatione periculum augeret, sed esset in potestate medentium. Inexperta remedia haud injuria iplis esse suspecta, quum ad perniciem eius etiam à latere ipsius pecunia sollicitaret hostis. Quippe Darius mihi le talenta interfectori Alexandri daturum se pronunciari jusserrat. Itaque ne ausurum quidem quenquam arbitrabatur experiri remedium, quod propter novitatem posset esse suspicendum.

¶ Erat inter nobiles medicus è Macedonia regem secutus, Philippus, natione Acarnan, fidelis admodum regi; puer comes. & eustus salutis dari, qui non ut regem modo, sed etiam ut alumnus eximia charitate diligebat. Is non præceps se, sed strenuum remedium afferre tantumque vim morbi potionē medicata levaturum' esse promisi.

Nuilli

Nulli promissum ejus placebat, præter ipsum eum
jus periculo pollicebatur. Omnia quippe facilius
quam moram perpeti poterat. Arma & aëies in
oculis erant: & victoriam in eo positam esse arbi-
trabatur, si tantum ante signa stare potuisset: id
ipsum, quod post diem tertium medicamentum
sumpturus esset (ira enim medicus prædixerat)
agre ferens. Inter hæc à Parmenione fidissimo
purpuratorum litteras accipit, quibus ei denuncia-
bat, ne salutem suam Philippo committeret: mil-
le talentis à Dario, & spes nuptiarum sororis ejus,
esse corruptum. Ingentem animo sollicitudinem
litteræ incusserant, & quicquid in utramque partem
aut merus aut spes subjecebat, secreta & timatione
penlabat. Bibere perseverem utsi venenum datum
fuerit, ne immerito quidem quicquid acciderit
evenisse videatur? Domine medici fidem! in ta-
bernaculo ergo me opprimenti patiar? At satius est
alieno me mori sciere, quam meru nostro. Diu
animo in diversa versato, nulli quid scriptum esset
enunciat, epistolamque sigillo annuli sui impresso
pulgino, cui incubabat, subjecit. Inter has co-
gitationes biduo adsumpto, illuxit à medico desti-
natus dies. Et ille cum poculo, in quo medicamen-
tum diluerat, intravit. Quo viso, Alexander, le-
vato corpore in cubiculum, epistolam à Parmenione
missam sinistra manu tenens, accipit poculum, &
haurit interitus: cum epistolam Philippum legere
juber, nec a vultu legentis movit oculos; ratus
aliquas conscientiæ notas in ipso ore posse depre-
hendere. Ille epistola perlesta, plus indignationis
quam pavoris ostendit: projectisque amiculo &
litteris ante lectum, Rex, inquit. semper quidem
spiritus meus ex te peperdit, sed nunc vero (arbitror)
sacro & venerabili ore trahitur. Crimen parricidii
quod mihi objectum est, tua salus diluet. Servatus à ma-

vitam mihi dederis, quoque omnesque metu, præ-
 tere medicamentum, concire verus. Taxa paulisper am-
 um, quem solitudine inimicativa amicisare fideles,
 sed moleste seduli turbant. Non secutum modo hæc
 vox, sed etia letum Regem se p'ea imbonæ fecit.
 Itaque, si tu, inquit, Philippe, tuba transfissent,
 quo maxime modo animos tales exortare natus, an
 profecto valeret. Sed certe nequam expertus es, ne optas-
 ses quidem. Hac epistola accipi, tanquam dñe
 duci. In te vero te non natus pro tua fide, quam tri-
 ones sunt facias. Hec elocutus, dexteram Phil-
 lippo offere. Ceterum tanta vis me licet minissem,
 ut quæ lequaque tunc cùminationem Parmenionis
 adiuverit. Interclusus spiritus arce meabat, nec
 Philippus quidquam inexpertum omisi. Ille lo-
 men a corpore ad novit, ille torpem a ncelib-
 itate nunc viri odore excitavit. Atque ut prius
 mentis copio temere tenet, modo matris foro-
 rumque, modo canit vitorie appropinquantis
 ad honorem non desinit. Ut vero medicamentum
 sed studia in venas. Scilicet sensim tuto corpore salubri-
 tas per se posuit, primo aquæs vigoreum sumi
 dñndi corpori quoque expectacione matutius re-
 cuperavit. Philippe post tertium diem quam in
 hoc statu fecerat, in contigit mihi militum ventus.
 Nec avidus qualem Regem quam Philippum in-
 trahum exercitus, pro te qui loquor, dexteramq[ue]
 amplexi grates habebit, vel ut praecor Dux.
 Namque hanc fidei dñm est, pax et ingentiam
 blagorum regnorum suorum in omnem quantum
 hujus quoque R[oman]is vel adorat, etiam dñm fuer-
 int, vel chartarum regnorum. Jam plurimum a bil-
 nia divisa opera agere videtur. Nam cuius esset
 pax omnibus tantum amittere in gloria uelle-
 rint a se quoque sicut tam in rura rebus, sed et
 bunde iusticie sis, omnia etiam a ejus opera bonella-
 bat.

bat: & quæ leviores haberi solent, plerumque in re militari gratiora vigo sunt; exercitatio corporis inter ipsos, cultus habitusque paululum à privato abhorrens, militaris vigor, quæs illæ vel ingenii dotibus, vel animi attibus, ut panter clarus ac venerandus esset, efficerat.

7 At Istrius nuntio de adversa valetudine ejus accepto, celeritate quanta poterat tam grave agmen ad Euphratem contendit: junctoque eo pontibus, quinque tamen diebus traxit exercitum, Ciliciam occupare settinante. Sed que Alexander viibis corporis receptis, ad urbem Solos pervenerat: ejus spottus, ducentis talibus nomine multa, exactis, arcu prætidium militum imposuit. Vota deinde pro salute sua accepta per laudem atque otiam reddens, ostendit quanta fiducia Barbaros sperneret: quippe Aesculapius & Minervæ ludes celebravit. Spectanti nuntius Istrus affluit ex Flacri insula, Perfas acie a suis effutus peratos, Myndios quoque & Gannios: & pleraque tractus ejus, tanquam ditionis. Igicur edito spectaculo iudicio, castigique motu, & Pyramo stane ponte juncto, ad urbem Mallon pervenit: inde alteris castris ad oppidum Caesobulum. Ubi Paimenio Rex excurrit, quem prius fieret ad explorandum iter factus per quem ad urbem Ison nomine penetrantem erat. Atque illæ angustis ejus occupatis, & praesidio modico relicto, Ison quoque desertam a Barbaris ceperebat. Inde progressus, deturbatis, qui interiora montium obsidebant, præadiis cuncta firmavit, occuparoque itinere, sicut paulo ante dictum est, idem & author & nuntius venit. Ison inde Rex copias ad movit: ubi consilio habito, utrumne ultra progressendum foret, an ibi operiendi essent milites novi ques ex Macedonia adventare constabat,

Parmenio non alium locum prælio aptiorem esse censebat, quippe illic utriusq; Regis copias numero futuras pares, cum angustiz multitudinem non caperent: planiciem ipsis campisque esse vitandos, ubi circuiti, ubi anicipiti acie opprimi possent: timent, ne non virtute hostium, sed laetudine sua vincerentur: Persas recentes inde successuros, si laxius stare potuissent. Facile ratio tam salubris consilii accepta est. Itaque inter angustias saltus hostem oppeli statuit. Erat in exercitu Regi, Sisenes Perses, quondam a Pratore Agypti missus ad Philippum, donisque & omni honore cultus exiliū patria sede mutaverat: securus deinde in Asiam Alexandrum, inter fideles socios habebatur. Huic epistolam Cretensis miles obnigratum annulo, eius signum haud sane notum erat, tradidit. Nabazzanes Prator Darii miterat eam, horribaturque Sisenem, ut dignum aliquid nobilitate ac moribus suis ederet: magno id ei apud Regem honorifore. Has literas Sisenes, ut pote innoxius, ad Alexandrum sepe deferre tentavit. Sed cum tot curis apparatuq; belli Regem videret urgenti, aptias fabinde tempus expectans, suspicionem iniit ictu consilio praebuit. Namque epistola, priusquam ei redderetur, in manus Alexandri pervenerat, lectam que eam ignoti annuli sigillo impressio Siseni dari jussicerat, ad astinendam fidem Barbari. Qui quia per complures dies non adierat Regem, scelesto consilio eam visus est suppressisse. & in agmine a Cretensibus haud dubie iussu Regis occitus est.

8. Jamque Graci milites quos Thymondas a Tharnabazo acceperat, præcipua spes, & propemodum unica, ad Darum pervenerant. Hi magnopere suadebant, ut retro abiret, spatiiosoisque Mesopotamia campos repeteret. Si id consilium damnaret, at ille dividet saltē copias innumerabiles,

rables, ne sub unum fortunæ ictum totas vires regni cadere patueret. Minus hoc consilium Regi quam purpuratis ejus displicebat: anticipitem fidem, & mercede venalem proditionem imminere, & dividi non ob aliud copias velle, quam ut ipsi in diversa digessi si quid commisum esset, traducerent Alexandro. Nihil tutius esse, quam circundatos eos exercitu toto obrui telis, documentum non inultæ perfidia futuræ. At Darius, ut erat sanctus & mitis, se vero tantum facinus negat esse factum, ut suam fecitos fidem suos milites jubeat trucidari. Quam deinde amplius nationum exterritum salutem suam credituram sibi, si tot militum sanguine imbuisset manus? Neminem stolidum consilium capite luere debere. Desuturos eos qui suaderent, si suastile periculum esset. Denique, ipsos quotidie ad se vocari in consilium, variisque sententias dicere, nec tamen melioris fidei haberi qui prudentius suaserint. Itaque Graecis auntiali jubet, ipsum quidem benevolentia illorum gratias agere: ex enim si retro ire pergit, haud dubie regnum hostibus traditum. Fama bella stare: & cum qui recedat, fugere credi. Trafendi vero bellivix ullum esse rationem. Tantæ enim multitudini, utique cum jam Tyems instaret, in regione vasta, & invicem à suis atque hosti vexata, non sufficiora alimenta. Ne dividi quodam copias posse, servato more maiorum, qui universas vires semper discrimini belligandi obtulerant. Et hercule terribilem ante Regem, & absentia sua ad vacaniam fiduciam elatum postquam aduentare se senserunt: cautum est: clementio factum, delituisse inter angustias filios: rati ignobilium feratur, quæ stritum prætecentium auditio, sylvarum latetris se occuluerent. Jam etiam valetudinis simulatione frustrati suos milites: sed non amplius

ipsum esse passum detrectare certamen. In illo
 specu in quem pavidi recesserunt, oppressorum esse
 cunctantes. Hoc magnificentius jactata quam ve-
 rius. Ceterum pecunia omni rebusque preciosissi-
 mis Damascum Syriæ cum medico praedium mili-
 tum missus, reliquias copias in Ciliciam duxit, in-
 sequentibus, more patris, agit in coniuge & ma-
 tre. Virginiae quoque cum parvo filio comitaban-
 tur patrem. Ferte eadem nocte & Alexander ad
 fauces quibus Syria editur, & Darius ad eum lo-
 cum quem Ammianas Pylas vocant, cœrvenit. Nec
 dubitaveret Perseus, quia filio certe & quam cepe-
 xant, Macedones fogerent. Nam etiam fauci qui-
 dam & invalidi, qui agmen non poterant pertinequi,
 excepti erant. Quos omnes, intratu purpurato-
 rum barba feritate favientium, placuisse adulsi-
 que manibus ei cum ducunt copias tuas noicerent,
 satisque omnibus spectatis, nuntiari que vidis-
 sent Regi sao iulii. Morris ergo castris, superat
 Tyramum amicen, in tergis ut credebat, fugienti-
 um habatur. At illi quorum am plus verat manus, ad
 castra Macedonem penetravit. Darium, quam ma-
 ximo curru posset, sicque nuntiantes. Vix fides habe-
 batur. Itaque speculatores in maritimæ regiones
 præmissos explorare iubet, ipse adierat, an præfe-
 ctum aliquis speciem tribueret universi venientis
 exercitus. Sed cum speculatores revertentesur pro-
 culingens multitudine coniecta est. Ignes deinde
 toris campis collucere coepérunt, omnianque velut
 continenti intendio ardore vita, cum incondita
 multitudo maxime proprie jumenta laxius tende-
 ret. Itaque eo ipso loco metari suos castra jussérat;
 latus, quod omni expetivat voto, in illo petissi-
 mun angustiæ, deceplendum esse. Ceterum, ut solet
 fieri, cum ultimi determinis tempus adventat, in
 ullius ultimæ veria fiducia est. Illam ipsam fortu-
 nam,

niam, qua aspirante res tam prospere gesserat, verebatur: nec injuria, ex his quatuor tribus illis est, quam mutabilis esset reputabatur. Itam tunc noctem, que tanto distinximus metu noctis eventum. Roribus occurrerant majora per ieiunia pectus: & sicut dubium esset an viacerent, ita etiam unde certum esse, honeste & cum magna laude moritum omnes. Itaque corpora milites curse uicti, ac deinde tertia vigilia instructos & armatis, illi ipse in jugum editi montis ascendit multisque eelutantibus statibus patro mire sacrificium. His praefidibus loci fecit. Janusque terium sicut praecipuum erat, uiguum tuba miles acceperat, itineri simul paratus & praeterea strenueque iussi procedere oriente luce pervenerunt ad angustias quas occupare detreverant Darii: in triginta inde studia abesse pax missi judicabant. Tunc consilere agmen jubet, animique ipse sumptus atiem ordinabat. Dario adventum hostium pavidi agrestes non travecerunt, vix credentes occurserunt etiam, quos ut fugientes sequebatur. Ergo non mediocris omnium animos formido incesserat: quippe itinere quam praelio aptiores erant, raptimque arma capiebant. Sed ipsa festinatio dilcurrentium, suosque ad arma vocantium, maiorem metum incussum. Atque in jugum montis evaserant, ut hostium agmen inde prospicerent: equos plerique frangabant: discors exercitus, nec ad unum intentus imperium, vario tumultu cuncta turbaverat. Darious initio montis jugum cum parte copiarum occupate statuit, & a fronte & a tergo circummiturus hostem: a manu quoque quo dexterum ejus cornu retegebatur, alios objectus, ut undique urgeret. Prater hae viginti milia præmissa cum sagittariorum manu, Pyramum amnem, qui duo agmina interfluebat, transiisse & obiecte sese Macedonum copiis jusserat. Si id prestatre non possent, retrocedere in montes, & occulte circumire

circumire ultimos hostium. Cæterum destinata sae
lubrit et omni ratione potentior fortuna discussit:
quippe alii pia morte in perium exsequi non aude-
bant, ali fructu exsequebantur: quia ubi partes
labant, summa turbatur.

9. Acies autem hoc modo stetit: Nabatænes
equitatu dextrum cornu turbatur, additis fundi-
torum sagittariorumque viginti ferme milibus.
In eodem rhinondas erat. Græcis peditibus mer-
cede conductis triginta milibus pia positus. Hoc
erat haud dubius robur exercitus, pat Macedoni-
ca phalangi acies. In lavo cornu Attalomedes
Thessalus viginti millia barbarorum peditum habe-
bat. Insufciens pugnacissimas locaverat gentes.
Ipsum Regem in eodem cornu dimicaturum tria
milia de ectorum equitum assuetæ corporis custo-
dæ, & pedestris acies quadraginta millia seque-
bantur. Hyrcani deinde Medique equites: his pro-
ximi cæterarum gentium equites dextera lœvaque
dispositi. Hoc agmen sicut dictum est instructum
sex millia jaculatorum funditorumque antecede-
bant. Quidquid in illis angustiis aditi poterat, im-
pleverant copiæ; cornuaque hinc à jugo, illinc à
mari labant: uxorem matremque Regis, & alium
fœminarum gregem, in medium agmen acce-
perant. Alexander phalangem, qua nihil apud Mace-
donas validus erat, in fronte constituit: dexterum
cornu Nicænor Parmenionis filius tuebatur: huic
proximi labant Cœnos, & Perdiccas, & Meleager,
& Ptolemæus, & Amyntas, sui quisque agminis du-
ces. In lavo, quod ad mare pertinebat, Craterus
& Parmenio erant, sed Craterus Parmenioni pa-
rere jussus. Equites ab unoque cornu locati: dex-
terum Macedones Thessalus adjunctis, lœvum Pelo-
ponneses tuebantur. Ante hanc aciem posuerat
funditorum manum, sagittariis admixtis. Thraces
quoque

quoque & Cretenses ante agmen ibant, & ipsi leviter armati. At iis qui premissi à Dario jugum montis infederant, Agrianos oppoluit, ex Gracia nuper adiectos. Parmenioni autem praeseparat ut, quantum posset, agmen ad mare extenderet. quo Jongius abesset monibus quos occupaverant barbari. At illi neque ob fate venientibus nec circumire per ergastulos ausi, funditorum maxime aspectu territi, profugerant. Eaque res Alexandro tunc agminis latus, quod ne superne incesseretur timuerat, praestitit. Triginta & duo armorum ordines ibant: neque enim latius extendi aciem patiebantur angustiae. Paulatim deinde se laxare spissum montium & majus spatium aperire cooperant, ita ut non pedes solum pluribus ordinibus incedere, sed etiam à lateribus circumfundi posset equitatus.

10. Jam in conspectu, sed extra teli jactum utraque acies erat, cum priores Petre inconditum & irucentem sustulere clamorem. Redditur & à Macedonibus major, exercitus impar numero, sed jugis montium vastisque saltibus repercussus, qui ppe semper circumjecta nemora persequique quantamcumque accepere vocem, multiplicato sono referunt. Alexander ante prima signa ibat; identidem manu suos inhibens, ne impensis ob nimiam festinationem concitato spiritu capesserent bellum. Cumque agmen obequitarer, varia oratione, ut eujusque animis apium erat, milites allequebanur. Macedones, tot bellorum in Europa videntes, ad subigendam Asia atque ultima Orientis non opibus magis quam suo ductu profecti inveterata virutis admouerantur. Illos terrarum orbis liberatoris, emersosque olim Heros & Liberi patris terminos, non Persis modi, sed eis omnibus gentibus imposituros jugum Macedonum Bactra & Indus fore: minima esse qua nunc intuerentur, sed omnia victoria

parari. Non præruptis petris Ilyricorum, & Thracia sa-
xu, sterilem laborem fecerunt; spolia totius Orientis efferrit.
Vix gladio futurum opus. Potius a ienitudo pavore sublunat-
tem umbo nimis posse propellit. Victor ad hæc Atheniensiam
Philippus pater invocabatur, dimissaque nuper Eoottia, &
urbis in ea n. b. i. s. m. a. l. solam diritas species representa-
batur animis: jam Cirrinius animem, jam roturtes aut
expugnatus, aut in fidem a cœptis, omniisque que post
tergum erant strata, & pedi us ipsorum subiecta memo-
rabat. Cum aduerat Gracos, admonebat, ab iuventibus
illatae Graecie bella; Darii prius, deinceps Xerxes insolen-
tia, aquam ipsam terram, ne populatum, ut neque fons
num haustum, nec solitos cibos relinquerent. Iacetum tem-
pla ruinis & ignibus esse delita. Vibes eorum expugna-
tu, fædera humani diuinique juris violata referebat. Illy-
ricos vero & Thracas, rapto virere assuetos, aciem hostium
auro purpuraque fulgentem inueni jubebat prædari, non
arma gestantem. Irene, & in vellibus fornatis aurum viri
criperent. Aspera montium suorum juga, nudosque colles,
& perpetuo rigentes gelu, dulibus Persarum campis agri, que
instarent.

II. Jam ad teli jactum pervenerant, cum Persarum equites ferociiter in lævum cornu hostium in-
vecti sunt. Quippe Darius equestri prælio decerne-
re optabat; pñalangem Macedonici exercitus ro-
bur esse conjectans. Namque etiam dextrum Ale-
xandricoru circuibatur: quod ubi Macedo con-
spexit, duabus alis equitum ad jugum montis jus-
sis sublittere, catetor in medium belli discrimen
strenue transfert. Subductis deinde ex acie Thessa-
lis equisibus. Præfatum eorum occulte circuire
tergem suorum jubet. Parmentionique conjungi &
quod is imperasset impinge ex equi. Namque ipsi
in medium Pertaram u. dique circumfulsi egregie
se tuebantur: conferti, & quasi conxientes, tela vi-
brare non poterant. Simul ut erant emissi, in eos-
dem

dem concurrentia implicabantur, levique & vano
istu pauca in hostem, plura in humum innoxia ca-
debat. Ergo cominus pugnam coacti conse-
re, gladios impigre stringunt. Tum vero multum
sanguinis fusum est: dux quippe acies ita cobare-
bant, ut armis arma pullarent, mucrones in ora
dirigerent: non timido, non ignavo cessare cum
licuit; collato pede, quasi singuli inter se dimica-
rent, in eodem vestigio stabant, donec vincendo
locum sibi facerent. Tum demum ergo promove-
bant gradum, cum hostem prostraverant. At illos
novus excipiebat adversarius fatigatos: nec vul-
nerati, ut alios solent, acie poterant excedere, cum
hostis instaret a fronte, at ergo sui urgerent. Ale-
xander non ducis magis quam militis munera ex-
sequebatur, opimum decus easlo Rege expetens:
quippe Darius currus sublimis eminebat, & suis ad
se tuendum, & hostibus ad incessendum, ingens
incitamentum. Ergo frater ejus Oxathres cum
Alexandrum instare ei cerneret, equites quibus
pixerat, ante ipsum currum Regis objecit, armis
& robore corporis multum super exterorū eminens,
animo vero & pietate in pauciissimis: illo utique
prælio clarus, alios improvide instantes prostra-
vit, alios in fugam avertit. At Macedones, ut cir-
ca Regem erant mutua adhortatione firmati, cum
ipso in equitum agmen irrumpunt. Tum vero si-
milis ruox strages erat. Circa currum Darii jace-
bant nobilissimi duces, ante oculos Regis egregia
morte defuncti, omnes in ora proni, sicut dimi-
cantes procubuerant, adverso corpore vulneribus
acceptis. Inter hos Aticies & Trountes, & Sabae-
ces Prætor Ægypti, magnorum exercituum præ-
fести, noscitabantur: circa eos cumulata erat pedi-
tum equitumque obscurior turba. Macedonum
quoque, non quidem multi, sed promptissimi ta-
men,

men eis sunt. Inter quos Alexandri dexterum
 femur leviter mucrone perstritum est. Jamque qui
 Darium volebant equi confusi battis & dolore es-
 ferati, jugum quatere & Regem currū excutere
 cōperant: cum ille veritas ne vivis veniret in ho-
 stium potestatem, deūbit, & in equum, qui ad hoc
 ipsum sequebatur, imponitur: insignibus quoque
 Imperii, ne fugam prodebet, indecorē abjectis.
 Tum vero ceteri dissipantur metu: & quæ cuique
 patebat ad fugam via erumpunt, armis jacenter,
 quæ paulo ante ad tutelam corporum sumpse-
 rant: adeo pavor etiam auxilia formidabat. Infla-
 bat fugientibus eques à Patmenione missus, &
 forte in id cornu omnes fuga abstulerat. At in dex-
 tro Persæ Thessalos equites vehementer urgebant.
 Jamque una ala ipso imperio proculata erat, cum
 Thessali strenue circumactis equis dilapsi, rursus in
 prælium redeunt, sparsoisque & incompositos vi-
 torię fiducia Barbaros ingenti cæde prosternunt.
 Equi pariter equitesque Periarum, serie laminarum
 graves, agmen, quod celeritate maxime constar-
 ægre moliebantur: quippe in circumagendis equis
 suis Thessali multos occupaverant. Hac tam prospe-
 ra pugna nuntiata, Alexander non ante ausus per-
 sequi Barbaros, utrinque jam victor instare fugi-
 entibus cœpit. Haud amplius Regem quam mille
 equites sequebantur, cum ingens multitudo hosti-
 um eaderet. Sed quis aut in victoria aut in fuga
 copias numerat? Agebantur ergo à tam paucis pe-
 corum modo, & idem metus qui cogebat fugere
 fugientes morabatur. At Graeci qui in Darii parti-
 bus steterant, Amyntadice (orator hic Alexandri
 fuit, nunc transtige) abiupit à ceteris, haud sane
 fugientibus similes evalerant. Barbari longe diver-
 sam fugam intenderunt: alii qua rectum iter in Per-
 Edem ducebant quidam circuitus, rupes, saltusque

mon-

montium occultos petiveze, pauci castra Darii. Sed j̄ illa quoque hostis victor intraverat, omni quidem opulentia dux. Ingens auri argenteique pondus, non belii sed luxuriae apparatum, diripuerant milites. Unique plus rapere, passim strata erant itinera vilioribus sarcinis, quas in comparatione metorum avaritia contemplerat. Jamque ad foeminas perirentum e atque quibus, quo chariora ornamenti sunt, violentius detrahebantur: nec corporibus quidem vis ac libido parcebat. Omnia plancta iam aliisque, proat cuique fortuna erat; castra replicerant: nec ulla facies mali deerat, cum per omnes ordines etatesque v̄ctor s̄ crudelitas ac licentia vagare or. Tunc vero impotentis fortunæ species compici potuit, cum il qui tum Dario tabernaculum exornaverant, omni luxu & opulentia instruunt, eadem illa Alexandro, quasi veteri domino, referabant. Namque id to-lumin tactum considerant milites; ita tradito more, ut victorium vici Regis tabernaculo exciperant. Sed omnium oculos animosque inferet converterant captiva māter, coniunctusque Darii. Illa non maiestate solum, sed etiam atate venerabilis; hæc formæ pulchritudine: nec illa quidem forte corrupia, accepérat in suum finū, nondum sextum etatis annum egressum, in spem tantæ fortune, quantam paulo ante pater ejus amiserat, genitum. At in gremio anus avic pascabant adulæ virgines duæ, non suo rauum, sed illius moe: o: etiam confexæ. Ingens circa eam nobilium feminarum turba constituerat, laceratis cinctibus, absclissaque veste, tristini decoris immemores, Reginas dominasque, veris quondam, tunc alienis nominibus vocantes. Ille sua calamitatis oblitæ, utro cornu Darius stetisset, que fortuna discriminis fuisset, requirebant. Negabat se captas, si viveret

Rex. Sed illum, equos subinde mutantem longius
fuga absulerat. In acie autem ex ea sunt Persarum
peditum centum milia : decem vero milia inter-
fecta equitum. At ex parte Alexandri quatuor &
quingentis saeuen fuisse, triginta omnino & quo ex
peditibus desiderati sunt, equum centum quin-
quaginta interfici. Tantalo impendio ingrasvi.
Etonia stetit.

13 Rex, qui di Darium perficendo fatigatus
erat, posteaquam & more appetebat. & cum asse-
quendi spes non erat, in eatis paucis ante suis
capta pervenit. Invicti deinde amicos, quibus
mixime allueverat, illisque summa duuntaxat
cutis infemore peracta non prohibebat interesse
convivio. Tum repente e proximo e bernaculo
lugubris clauor, barbaro ululatu plinetoque per-
mixtus, epulantes conseruit. Cohors quoque
qua exstabat ad tace naculum Regis, verba ne
majoris motus principium esset, armare se crepe-
rat. Causa pavonis habiti fuit, quod mater uxorque
Darii, cum captivis mulieribus nobilibus, Regem,
quem interficendum credebat, ingenii gemitu
ejulatuque deslebant. Unus namque e captivis
spadonibus, qui forte ante ipsorum isbernaculum
steterat, amiculum quod Darius (sicut paullo ante
dictum est) ne calta proderet, abjecerat, in
manibus ejus qui repertum serebat agnovit : ra-
tusque iatefacto derractum esse, falsum nun-
tiandum mortis ejus attulerat. Hoc mulierum erro-
re comperto, Alexander fortunae Darii & pietati
earum illaerymasse fertur. Ac primo Mithrenem,
qui Sardeis prodiderat, peritum Persicæ lingue,
ire ad consolandas eas jussicerat. Veritus deinde
ne proditor captivarum iram doloremque gra-
varer, Leonatum ex purpuratis suis misit, jassum
indicate, falso lamentari eas Darium vivum. Ille

cum

cum paucis armigeris in tabernaculum in quo captivis erant, pervenit, missumque à Rege se nuntiari jubet. At hi qui in vestibulo erant, ut armatos conspexere, rati actum esse de dominis, in tabernaculum currunt, vociferantes, adesse supremam horam, misloique qui occiderent captas. Itaque, ut quæ nec prohibere possent, nec admittere auderent, nullo responso dato, tacite opperiebantur vistoris arbitrium. Leonatus, exspectato diu qui se intromitteret, posteaquam nemio producere audebat, relicts in vestibulo satellitibus, intrat in tabernaculum. Ea ipsa res turbaverat fœninas, quod irrupisse non admissis videbatur. Itaque mater & conjux provolutæ ad pedes orare cœperunt, ut prius quam interficerentur, Darii corpus ipsis patro more sepelire permitteteret: funtas summa in Regem officio se impigre morituras. Leonatus & vivere Dati im. & ipsis non incolunis modo, sed etiam apparatu pristinæ fortunæ Reginas fore. Tum maret Darii allevari se passa est. Alexander postera die, cum curam sepeliendis militibus impenderet quorum corpora invenerat, Perfarmum quaque nobilissimis eundem honorem habeti jubet: maxique Datii permittit, quos vellet patro more sepelire. Illa paucos arcta propinquitate coniunctos pro habitu presentis fortune humati iussit, apparatum funerum, quo Personæ summa officia celebrarent, in illiusam fore existimans, cum viatores hanc pretiose cremarentur. Jamque iustis defunctorum corporibus solutis, permittit ad captivas qui nuptiareat ipsum venire; inhibitaque comitacionem turba, tabernaculum cum Hephaistione intrat. Is lange omnium amicorum charissimus erat Regi, cum ipso patiter educatus, secretorum omnium arbiter: libertatis quoque in admonendo eo non aliud ius habebat;

quod

quod tamen ita usurpabat . ut magis à Rege permisum , quam vindicatum ab eo videretur & sic curitate par erat Regi , ita corporis habitu praestabat . Ergo Reginæ illum Regem esse ratæ , suo more reverentæ sunt . Inde ex ipsalibet captivis , quis Alexander est . t . montrantibus , syngambis adiuta est pedibus ejus ignoratione nonnquam antea viii Regis excusans . Quam manu a levans Rex Non errasti , inquit , inter nos nam et hic Alexander est . Equidem , si haec continentia animi ad ultimum vietæ perseverare posuisset felicitatem finisse crederem , quam visus es esse cum libato patris initia etur triumplum , ab Heli fronte usque ad Oceanum emine geates victoriae mentus ; n' viciisset profecto superbiā argue iram malam invicta ; si abstinuisse hyperbolas auditus amissus , egregiosque bellō viros . & tot gentiū tua tecum dominatores , indistincta veritas esset occidere . sed ironum fortuna se animo ejus infiderat . Inquit et eam modestate & prudenter culta . si ultimum magnitudinem ejus non ceperit . Tu quidem ita se gestis , ut omnes ante eum Recess & continentia & clementia incertitudine viriles & Reginas excellentis formæ , tam tantibet huic , qui non i codem quo ipse parente genita orient . Conspicem eisdem , quam nulla astis sua pulchritudine corporis vicit , adeo ipse non viola it , ut fuisse adhibuerit curam ne quis captivo corpori illud esset . Omnem cultum strandi feminis iussit , nec quidquam ex pristinæ fortuna magni erit capillis . præter fiduciam deficit . inque syngambis . Rex inquit mereris , mea preemere que Dario nostro quantum precatus sumus : & (ut tales) dignes . quoniam Regem non felicitate ocam , sed etiam agitare superaveris . Tu quidem mecum me & Reginas vocas , sed ego me suam familiam esse consicer . Et traxeris fortunæ

fæsi

fastigium capio, & praesentu jugum pati possum. Tua
interest, quantum in nos licuerit, si id potius clementia
quam savitia vis esse testatum. Rex bonum animum
habere eas iussit: Darii deinde filium collo suo
admovit. Atque nil ille conspectu tunc primum
a se vidi conterritus, cervicem ejus manibus am-
pedititur. Motus ergo Rex constantia pueri, He-
phaestionem intuens. Quam vellem, inquit, Darius
aliquid ex hac indole hauissem: Tum tabernaculo egres-
sus tribu aris in ripa Pyrami amnis, Jovi, atque
Herculi, Minervaeque sacraatis, Syriam petit, Da-
mascum, ubi Regis gaza erat, Parmenione præ-
millo.

11. Atque is, cum præcessisse Darii satrapam
comperisset, veritus ne paucitas suorum spernere-
tur, accelerare majorem manum statuit. Sed forte
in exploratores ab eo præmissos incidit nomine
Mardus; qui ad Parmenionem perductus, litteras
ad Alexandrum à Praefecto Damasci missas tra-
dit ei: nec dubitate eum, quin omnem regiam
supelleciliem cum pecunia traderet, adjecit. Par-
menio, assevari eo jusso, litteras aperit: in quæ
erat scriptum, ut mature Alexander aliquan ex-
ducibus suis mitteret cum manu exigua. Itaque re-
cognita, Mardum datis comitibus ad proditorem
renuntit. Ille è manibus custodientium lapsus Da-
mascum ante lucem intrat. Turbaverat ea res Par-
menionis animum insidias timentiis, & ignotum
iter sine duce non audebat ingredi. Felicitati ta-
men Regis sui confusus, agrestes, qui duces itineris
essent, excipi iussit: quibus celeriter reperti, quar-
to die ad urbem pervenit. jam metuente Praefecto,
ne sibi fides habita non esset. Igitur, quasi parum
munimentis oppidi fidens, ante solis orrum pecu-
niæ regiam, quam gazam Persæ vocant, cum
preciosissimis rerum effetti jubet, fugam simu-
lans,

Ians, revera ut prædam hosti offerret. Multa mil-
lia viorum fœminarumque excedentem oppido
sequebantur; omnibus niterabilis turba, præter
eum cuius fidei comititia fuerat: quippe quo ma-
jor proditoris merces fore, ubi cere hosti parabat
gratiorem omni pecunia præiam, nobiles vitos,
prætorum Darii conjuges liberti que; præter hos
urbium Græcarum legatos, quos Darii si, velut in
aree tutissimæ, in proditotis, et querat msnibus.
Gangabas Persie vocant huncis onera portantes:
hic cum frigus tolerare non possem, quippe & pro-
cella subito nivem effriterat, & huius rigebat ge-
lu, tum strictas velles quæcumq[ue] pecunia por-
abant, auro & purpura insignes, induunt, nullo
prohibere auso, cum fortuna Regis etiam humil-
limis in ipsum licentiam faceret. Præbuere ergo
Parmenioni non spernendi agminis speciem, qui
intentiore cura tuos quasi ad justam paxiūm pa-
cis adoratus, equis calcaria subtere jubet, & atri
impetu in hostem invelhi. At illi qui sub oneribus
erant, omisi illis, per metum capessant fugam.
Armati quoque qui eos sequebantur, eodem me-
tu arma iactare, ac nota diverticula petere exper-
runt. Prefectus, quasi & ipse convertitus similans,
cuncta pavore compleverat. Jacebant totis cam-
pis opes regis. Illa pecunia stipendio ingenti milie-
tum præparata ille culus tot nobilium viratum, tot
illustrium fœminarum, aurea vasa, aurei froni, ta-
bernacula regali magnificentia ornata, vehicula
quoque à suis destituta ingentis opulentia plena,
facies etiam prædantibus tristis, si qua res avari-
tiā moraretur: quippe tot annorum incredibili
& fidem excedente fortuna cunctilata, runc alia
stribus dilacerata, alia in coeum demersa erue-
bantur. Non sufficiebant prædantium manus præ-
da. Jamque etiam ad eos qui primi fogerant ven-
tum

tam erat. Fæminæ pleraque parvos trahentes liberos ibant, inter quas tres fæcere virgines, Ochi, qui ante Datiū regnaverat, filix, olim quidem ex fastigio paucino retum mutatione detraetæ, sed cum fortiori carni crudelias aggravante fortuna. In eodem gregi, in oris quoque ejusdem Ochi fuit, Oxathintque (arce hic erat Duri) filia. & conjux Arbabizi principis purpuratorum, & filius, cui Ilioneo priscus nomen. Phernabazi quoque, cui summum imperium maritimi e ore Rex dederat, uxore cum filio excedens eis Mentoris filiae tres, ac nobilissimi doris Lemononis conjux & filius: vix pœnitula dominis purpuriati fuit tantacladis expers. Lace Lemoni eumque & Atheniensis, societatis fidevislata, Leitus Leutis, Atitogiton, Dripides, & Elencherins, inter Athenientes genere famaque longe cæstilius. Eridamonii, Terippus & Oao natiotides, cum Omilos & Callicratide, ii quoque domini nobiles: Summa pecunia signatae fuit, talenorum dzo millia & sexaginta: facti argenti pondus quinque equabat. Præterea XXX millia huminam, cum lezam millibus jumentorum do sovra et utræcum, captati sunt. Cetera Diri prætorum preditorum, sepulture celeriter debita pœna redecuntur. Namque unus & concubitus, rie lo Regis viceum etiam in illa forte se eritis, interfici preditoris caput ad Darium valit, oportentum solitum prodito: quippe & ultes inimicis meritis. & noendum in omnium animis memorem in pœnatis sur exoleuisse cernebat.

BREVIARIUM LIB. IV.

A Lexander invic ad Dario superbe foris regie responsus: Abiblorymam Siconi regis a presbit. Amyn-

tas transfuga niro modo à Persis occiditur. Variis variis
locis præfectorum Darii clastes.

2. Tyrii, Alexandrum recuperere cœsantes, obidentur.
3. Dubiis bellis eventibus Tyri obpedita nominatur.
4. Tandem Tyras, vi capta, maximeque hominum frigide
corrupta luctuosus deformatus incedit.
5. Darii iterata de pace ad Alexandrum fulmistor le-
gato: quis repudiat, citius Alexander et zona aurea
donant: ille autem per præfectos omnes in pœnitentia sua
redigit provincias.
6. Ad bellum dum se accingit Darius Alexander Ga-
zam expugnat: e usque prædictum Batim crudelis affit
supplicio.
7. Profectio, & varia Alexantri quæstia, ad Iovis
Hammonis oraculum.
8. In Egypto Alexandria continua, varioque Alexan-
dri bellicæ expeditione.
9. Darius ad Arbelas peruenit, eoque invito Alexander
Granicum superat.
10. Milites, ob Luna defectum turbatos, per Egyptus
vates confirmat Alexander: Persis vestigiares conjici in-
fugam. Darii uxoris capiva, mærore confusa, supremam
diem claudit, unde Alexandri lacryme. Darii suspensus,
luctus & vota.
11. Pacem tertio quæstam Darius non impetrat; immo
ad deditio[n]em, aut ad bellum, ab Alexander provocatur.
12. At prælum dum Persarum ingens exercitus para-
tur, Macedones Panico quodam defunctis terrorè, armis alia-
criter capessunt.
13. Consilia de nocturno prælio Parmenionis & Polyperconis
Alexander damnat: somnoque refectus, interruo vultu-
sos ad pugnam accendit.
14. Alexandri ad Græcorum, Dariique ad Persarum
exercitus, ante pugnam orationes.
15. Cruenti ad Arbelas prælii descriptio, Victor Alex-
ander Darium victimum persequitur.

16. Tarmenio in discrimine *constitutus* Alexandrum retrahit. Tandem integras victorias potiti Macedones, reliquos Persas, multu suorum milibus desideratis, sanga sibi querere salutem cogunt.

DARIUS tanti modo exercitus Rex, qui triumphantis magis quam dimicantis moe curru sublimis inierat pratum, per loca quae prope immensis agminibus compleverat, jam inania & ingenti solitudine vasta fugiebat. Pauci Regem sequabantur: nam nec eodem omnes fugam intenderant, & deficientibus equis, cuiusum eorum quos Rex subinde mutabat rquare non poterant. Unchas deinde pervenit, ubi excepere eum Græcorum quatuor millia, cum quibus ad Euphratem contendit, id demum credens fore ipsius, quod celeritate præripere potuisset. At Alexander Parmenionem, per quem apud Damascum recepta erat præda, jussum eam ipsam & captivos diligenter assertare custodia, Syriæ quam Cœlen vocant præfecit. Novum imperium Syriæ, nondum belli cladibus satis domiti, aspernabantur: sed celeriter subacti, obedienter imperata fecerunt. Nardus quoque insula deditur Regi. Maritimam tamen oram, & pleraque longius etiam à mari recessentia. Rex ejus insulæ Strato possidebat: quo in fidem accepto, castra movit ad uibem Marathon. Ibi illi literæ à Dario redduntur: quibus ut superbe scriptis vehementer offensus est Præcipue eum movit, quod Darius sibi Regis titulum, nec eundem Alexandri nomini adscriperat. Postulabat autem magis quam perebar, ut accepta pecunia quantumcunque tota Macedonia caperet, maiorem sibi, ac conjugem liberosque restitueret. De regno, equo, si vellet, Marte contenderet. Si saniora

seniora consilia tandem pati potuisset, contentus
 patrio, cederet alieni imperii finibus; socius ami-
 cusque esset: in ea se fidem & dare paratum, & ac-
 cipere. Contra Alexander in hunc maxime modum
 relictus est: REX ALEXANDER DARIO.
 Ille, cuius nomen summi fuit, Darii, Grecos qui oram
 Hellesponti tenent, columnasque Circorum tonus, omni clade
 vastavit, cum magno dante exercitus mare trahit,
 illato Macedonie & Graecie bello. Rex Xerxes
 gentis ejusdem ad oppugnandos nisi cum immunitum Bar-
 barorum copus ventus: qui navale praelio vicitur. Mardi-
 nus tamen rei puit in Graecia, ut at se quisque popula-
 retur urbes, agros uiceret. Philippus vero parentem meum
 quo iugrat arbus interfectum est, quos ingentis decens
 spes fessiliteraverant vestiti. Inris enim bella suscipiunt, &
 cum habentis arma, licet ambi milium capit. sicut tu
 proxime talentis mille, tunc exercitus Rex, per nos fore
 in me emere vultus. Repido et stir bellum, non infero.
 Et Deus quoque pro meliore sanctibus causa, magnam par-
 tem Asie in ditionem redigemus, tuisque acte vici
 quem e si nihil a me impetrare obsterat quid petieras
 ut pose qui ne belli quidem in me: uera eruaveris; tamen si
 ueneris supplex, & matrem, & coniugem, & liberos
 sine pretio re epuram te esse prouidit. Et vincere, &
 consulere vicitur sis. Quid si uobis committere times,
 dabimus fidens insigne venturum. De extero cum mihi
 scribes, memento noui filii Regis, se letiam tuo, scri-
 bere. Ad hanc perfendam Thesippus missus.
 Ipse in Poenicen deinde descendit, & oppidum
 Bybion traditum recepit. Inde ad Sidona ven-
 tum est, urbem vetustate famaque conditorum
 iaclytam. Regnabat in ea Strato, Darii opibus
 adjutus: sed quia ditionem magis popularium,
 quam sua sponte fecerat, regno visus indignus;
 Hephaestionique permisum, ut quem eo fastigio
 Sidones dignissimum arbitrarentur, constitueret
 Regem.

Regem. Erant Hephaestio hospites, clari inter suos juvenes, qui, facta iphis potestate regnandi, negaverunt quemquam patro more in id fastigium recipi, nisi regia stirpe ortum. Admiratus Hephaestio magnitudinem animi spernentis, quod alii per ignes ferrumque peterent, Vos quidem nulli virtute, inquit, estis, qui primi intellectus quanto maius esset regnum fabrique quam accipere. Ceteram date aliquem regiae stirpis, qui mentuerit a vobis acceptum habere se regnum. At illi cum multos imminete tantæ speci cernerent, singulis amicorum Alexandri ob nimiam regni cupiditatem adulantes, statuerunt neminem esse potiorem quam Abdolonymum quendam, longa quidecum cognatione stirpi regiae annexum, sed ob inopiam suburbanum hortum exigua colentem stipe. Causa ei pauperexit, sicut plerisque probitas erat: intentusque operi diurno, strepitum armorum qui totam Assiam concusserat non exaudiebat. Subito deinde, de quibus ante dictum est, cum regiae vestis insignibus hortum intrant, quem forte, steriles herbas eligens, Abdolonymus repurgabat. Tunc rege eo salutato, alter ex his, *Habitus*, inquit, hic, quem cernis in me manibus, cum isto squalore permundus tibi est. Ab illo corpus diluvie eternisque fodiibus squalidum. Capi Regianum & in eam fortunam qua dignus es: istam continentiam profer. Et cum in regali folio residet, via necisque omnium evitum asinus, cava oblitivis aris hujus status in qua accipi regnum; immo hercule, propter quem. Soñnio similis res Abdolonymo videbatur. Interdum satisne fani esent qui tam proterve sibi illuderent pereundabantur. Sed ut cuncti squalor abiutus est, & injecta vestis purpura auroque distincta, & fides a jurantibus facta serio, jam Rex iisdem comitibus in regiam pervenit. Fama, ut solet, strenue totas urbes discurrit: aliorum

aliorum studium, aliorum indignatio eminebat. Dicissimus quisque humi iratem in opiamque ejus apud Amicos Alexandrii criminabatur. Admittit enim Rex protenus iussit, diuque contemplatus. Corporis, inquit, huius famae genera non repugnant sed libet scire in opiam quia patrum tuarum. Tum ille Utinam, inquit, eodem ani no regnum piti possemus. His manus sufficere desideris meo: nimis habuit nimis desuit. Magnæ indolis specimen ex hoc sermone Abdolonymi cepit. Itaque non Stratonis modo regiam supelleat: sed attribui ei iussit, sed pleraque etiam ex Persica præda: regionem quoque urbi apposita ditioni ejus adiicit. Interea Amynas, quem ad Persas ab Alexandro trans fugisse diximus, cum quatuor millibus Græcorum, ipsum ex acie persecutis, fuga Tripoli in pervenit. Inde in naves militibus impositis. Cyprum transmisit: & cum in illo statu rerum idque inque quod occupasset habiturum arbitraretur, velut certo jure possessum, Aegyptum petere decrevit utique Regi hostis, & semper ex ancipiuti mutatione temporum pendens, hortatisque milites ad spem tantæ rei, docet Sabacem Praetorem Aegypti cecidisse in acie; Persarum Praesidium & une duce esse, & invalidum; Aegyptios semper Praetoribus eorum infensos, pro locis ipsis, non pro hostibus aestimaturos. Omnia experiri necessitas cogebat: quippe cum primas spes fortuna destituit, futura praesentibus videntur esse potiora. Igitur conclamat, duceret quo videretur. Atque ille utendum animis, dum spe calerent, ratus ad Pelusii ostium penetrat, simulans à Dario se esse præmissum. Potitus ergo Pelusii, Memphini copias promovit: ad cuius famam Aegyptii, vana gens, & novandis quam gerendis aptior rebus ex sui quisque vicis urbibus que ad hoc ipsum concurserunt, ad delenda praesidia

Per-

Persarum; qui territi, tamen spem obtinendi Aegyptum non amiserunt. Sed eos Amyntas prælio superatos in urbem compellit, castrisque positis viatores ad populandos agros eduxit, ac velut in medio positis omnibus, hostium cuncta agebantur: Iaque Mazeceus, quanquam infelici prælio suorum animos teritos esse cognoverat, tamen palantes, & violor & fiducia incertos ostentas, perpulit, ne dubitarent ex urbe eum pere, & res amissas recuperare. Id consilium non ratione prudentius, quam eventu felicius fuit. Ad unum omnes cum ipso eatu occisi sunt, Has poenas Amyntas utrique Regi dedit, nihil magis ei ad quem transfugeret fidus, quam illi quem deseruerat. Darii prætores qui prælio apud Islen superfuerunt, cum omni manu quæ fugientes secuta erat, assumpta etiam Cappadocum & Paphlagonum juventute, Lydiam recuperare tentabant. Antigonus Prætor Alexандri Lydiæ præterat: qui, quanquam plerosque militum ex præsidiis ad Regem dimiserat, tamen Barbaris spretis in aciem suos eduxit. Eadem illinc quoque fortuna partium fuit: tribus præliis alia atque alia regione commissis, Persæ funduntur. Eodem tempore classis Macedonum ex Gracia acta, Atticomenem, qui ad Hellesponti oram reperandam à Datio erat missus, captis ejus aut demissis navibus superat. A Milesiis deinde Pharnaces præfectus Persicæ classis pecunia exacta, & præsidio in urbem Chium introducto, centum navibus Andrum, & inde Scyphnum petiit: i: quoque insulas præsidiis occupat, pecunia multat. Magnitudo bellii, quo 1 ab opulentissimis Europa & Iæque Regibus in spem totius orbis occupandi gerebatur, Græciæ quoque & Cretæ arma commovet. Agis Lacedæmoniorum Rex octo millibus Græcorum, qui ex Cilicia profugi domos reperiabant,

rant, contractis, bellum Antipatro Macedonia
præfecto moliebatur. Cretenses, has aut illas par-
tes secuti, nunc Spartanorum, nunc Macedonum
præsidii occupabantur. Sed leviora inter iilios fue-
re discrimina: unum certamen, ex quo cetera pen-
debant intuente fortuna.

2. Jam tota Syria, jam Phœnice quoque, exce-
pta Tyro, Macedonum erant: habebatque Rex ca-
ritas in Continenti, à quo urbem angustum fretum
diuinit. Tyrus & claritate & magnitudine ante
omnes urbes Syriae Phœnicœque memorabilis, fa-
cilius societatem Alexандri acceptura videbatur
quata imperium. Coronam igitur auream legati
donum afferebant, coniunctaque laige & hospi-
taliter ex oppido adduxerant. Ille dona, ut ab ami-
cis, accipi jussit, benigneque legatos allocutus,
Herculis (quem pia pueri Tyrii colerent) sacrificare
velle se dixit. Macedoniam Reges cedere, ab illo
Deo ipso genus ducere: se vero, ut id faceret,
etiam oraculo monitum. Legati respondent esse
templum Herculis extra urbem, in ea sede quam
Palatyon ipsi vocant. Ibi regem Deosacrum rite
f. etiū. Non tenebat iram Alexander, cuius alio-
quin potens non erat. Itaque, vos, quidem, inquit,
fiducia loci, quod insulam meditis, pedestrem hunc exer-
citum sternitis; sed brevi ostendam in continentii ur-
esse. Troinde scias licet, aut intraturum me urbem, aut
oppugnaturum. Cum hoc responso dimislos monere
amici cœperunt, ut Regem quem Syria, quem
Phœnice receperisset, ipsa queque urbem intrare
paterentur. At illi, loco satis nisi, obsidionem fuisse
decieverunt: namque urbem à continentii qua-
tuor stadiorum fretum dividit, Africo maxime
objectum, crebros ex alto fluebus in litus evolvens:
nec accipiendo operi quo Macedones continentii
insulam jungere parabant, quidquam magis quam
ille

illeventus obstabat. Quippe vix leni & tranquillo mari moles agi possunt. Africus vero prima quaque congesta pulu illita mari subruit: nec ulta tam firmans est, quam non excedant undæ per nexus operum manantes, & ubi auctor flatus extitit, tum mihi operis fastigio tuperfuit. Præter hanc difficultatem haud minor alia erat: muros turreisque urbis præstitum mare ambebat. Non tormenta, nisi e navibus procul excusla, emitti, non teala mœnibus applicari poterant. Princeps in saltum murus pedetie intercepserat iter: naves nec habebat Rex, & si admovisset, pendentes & instabiles missibus arceri poterant. Inter quæ, haud parva dictu res Tyriorum fiduciam accedit. Carthaginem legati ad celebrandum anniversarium facrum more patrio tunc venerant: quippe Carthaginem Tyri condiderunt, semper patrem loco culti. Horrati ergo Poeni cœperunt, ut oī sidionem forti animo paterentur; brevi Carthaginem auxilia ventura: namque ea tempeste magna ex parte Punicis classibus maria obsidebantur. Sigitur bello decreto, per muros turreisque tornæa dispenso, arma junioribus dividunt, opificesque quorum copia uib⁹ abundabat, in officinas distribuunt. Omnia belli apparatu strepunt: ferreque quoque manus (harpagonas vocant) quas coperibus lassum injicerent, corvique & alia tuendis uib⁹ excogitata, præparabantur. Sed cum formacibus ferium, quod excudi oportebat, impositum esset, admotisque follibus ignem flatu accenderent, sanguinis rivi sub ipsis flammis extitisse dicuntur: idque omen in Macedonum metum vertierunt Tyri. Apud Macedonas quoque, cum forte panem quidam militum frangeret, manantis sanguinis guttas notaverunt. Terroque Rege, Aniſander peritissimus vatuum respondit, si extinsecus ciuor fluxis-
ter,

set, Macedonibus id triste futurum. **C**ontra, eum ab interiorie parte manaverit, urbi, quam obsidere destinasset, ex triumpho tendere. Alexander cum & classem procul habueret, & longam obtidionem magno tibi ad cetera impedimento videtur fore, caducea oras, qui ad pacem eos compellerent, misit quos Iydi contra ius gentium occitos precipitaverunt in altum. **A**que ille suorum tam indignitatee comoediis, uibem obsecere statuit. Sed ante jacienda moles erat, que uibem continentem committeret. **I**ngens ergo animos milium deperatio incexit, cernentium profundum mare, quod via divina ope posset impensisq; et tava tanu vasta, quas tam procella alibus posse te eliri? exhaustandas esse regiones, ut illud Ipatium aggeraretur, & exstincte tempore fratum quoque arctius volueretur inter insulam & continentem, hoc actius fuisse. At ille hancquam iam rudi tractandi militares animos sive terris, sive Herulis in seculo oblatam esse pronuntiat dexte am porrigenus: illo dico, illo operiente, in arken intrare se visum. Inter haec cadae aures interflos, gentium iura violata referebat. Unum esse urbem quae cursum victoris morari ausa esset. Ducibus deinde negotium datur, ut suos qui que castiget: satisque omnibus stimulatis, opus orius est. Magna vis saxorum ad manum erat; Tyro vetere praebente materies ex Libano monte ratibus & turribus faciendis uehebatut. Jamque a fundo maris in altitudinem montis opus excroverat, nondum tamen aquæ fastigium aequabat: & quo longius mole agebatur a littore, hoc magis quicquid ingerebatur præalkum absorbebat mare: cum Tyrii, parvis navigiis admotis, per Iudibrium exprobabant, illos, armis inclytos, dorso, sicut jumenta, onerare gestare. Interrogabant etiam, num major Neptuno esset Alexander. Hac ipsa insectario a lactantia

tem militum accedit. Jamque paululum moles aquam eminebat, & simul aggeris latitudo crescebat, ubi que admovebatur: cum Tyrii, magnitudine molis, cuius incrementem eos ante fefellit, contempta, levibus navigis nondum commissum opu circuite cœperunt: missilibus eos quoquaque pro opere stabant incessante. Multis ergo impune vulneratis, cum & removere & appellete scaphas in expedito non esset, ad curam temeritatem tuendi ab opere converterant. Ignorunt ex jumentis coria velaque iussit obtendi, ut extra tellij pictum essent, dua que turres ex capite molis exerant, e quibus in lubeantes scaphas tela ingeri possent. Contra, Tyrii navigia procul à contemptu hostium littori appellunt, expositaque militibus, eo qui taxa gestabant obvuncant. In Libano quoque Arabum agrettes in compertos Macedonas aggredi, triginta fere interficiunt, paucioribus captis.

3 Eares Alexandrum dividere copias coegit. Et ne segniter assideie uni utbi videtur, operi Perdiccam Cratetumque præfecit: ipse cum expedita manu Arabiam petit. Inter haec Tyrii navem magnitudine eximia, taxis arenaque à puppi onerata, ita ut multum priora eminenter, bitumine ac sulphure illitam remis concitaverunt: & cum magnam vim venti veia quoque concepissent, celeriter ad molem successit. Tunc prora ejus accensa, temiges detuliere in scaphas, quæ ad hoc ipsum præparata sequebantur. Navis autem, igne concepio, latius fundere incendium cœpit quod, priusquam posset occurri, turres & cætera opera in capite molis posita comprehendit. At qui de silicant in parva navigia, faces & quidquid alendo igni aptum erat in eadem opera ingerunt. Janeque non modo Macedonum turres, sed etiam summa

tabulata conceperant ignem: cum ii qui in tuttibus
 erant partim haurirentur incendio, partim armis
 omisis in mare lemet ipsi immitterent. At Tyrii,
 qui capere eos quam interficiere malent, natan-
 tum manus stipibus fixisque laterabant, donec
 debilitati impune navigus excipi possent. Nec in-
 cendio solum opera consumpta, sed forte eodem
 die vehementer ventus motum ex profundo mi-
 re illiciit in molem, et huiusque fluctus compages
 ope is verberata se laxavere, laxaque in cistucas
 unda medium opus iupit. Pictoris igitur lapidum
 cumulis, quibus inicia terra fuit nebatur, praeceps
 in profundum iuit, tanta que molis vix illa vesti-
 gia invenit ab Arabia rediens Alexander. Et quod
 in adversis rebus solet fieri, alii in altum culam
 referebat: cum omnes versus de facie marii que-
 ri possent. Rex novi operis molem oritur ad eum, et
 sum ventum non latere, sed recta fronte, direxit,
 quod extera opera velut sub ipso latentia tueba-
 tur. Latitudinem quoque aggeri adjectit, ut turres
 in medio procul teli jactu abessent. Totas
 autem arbores cum ingentibus ramis in altum ja-
 ciebant: deinde fixis onerabant. Purus cumulo
 eorum alias arbores iniiciebant. Tum humus ag-
 gerebatur: superque alia strue saxorum arborum
 que cumulata, velut quedam nexu continens opus
 junxerant. Nec Tyrii, quidquid ad impediemad
 molem excogitari poterat, legniter exsequerentur.
Principium auxilium erant, qui procul hostium
 conspectu subibant aquam, occultoque lapsu ad
 molemusque penetrabant, falcibus palmites arbo-
 rum eminentium ad se trahentes; que ubi secuta
 erant, pleraque secum in profundum dabant: tum
 levatos onere stipites truncosque arborum haud
 ægre moliebantur. Deinde totum opus quod sti-
 pitibus fuerat innixum, fundamento lapso, seque-
 batur,

batur. Ægro animi Alexandro & utrum perseveraret an abiret, fatis incerto, classis Cypro advenit. Eodemque tempore Cleander, cum Græcis militibus in Asiam nuper advectus, centum & octoginta viii classem in duo dividit cornua. Lazum Tythagoras, Rex Cypriorum, cum Cratero tuebatur: Alexandrum in dextro quinqueremis regia vehebat. Nec Tyrii, quanquam classem habebant, ipsi navale inter certamen, triremes omnes ante ipsa mœnia opposuerunt, quibus Rex investitus ipsas demersit. Postera die classe ad mœnia admota, undique tormentis. & maxime arietum pulsu, muros quatit: quos Tyrii raptim obstructis saxis refecerunt. Internorem quoque murum, ut si prior fecellisset, illo se tuerentur, undique orsi. Sed undique vis mali uigebat: moles intra teli jactum erat; classis mœnia circuibat; terrestri simul navalique clade obruebantur: quippe binas quadriremes Macedones inter se ita junxerant, ut protæ cohærent; puppes intervallo quantum capere, poterant distarent. Hoc puppium intervallum antennis asperibusque validis deligatis, superque eos pontibus stratis, qui militem sustinerent, impleverant: sic instructas quadriremes ad urbem agebant: inde missilia in propugnantes ingerebantur tuto, quia proris miles tegebatur. Media nox erat cum classem, sicuti dictum est, paratam circuire urbem jubet: jamque naves urbi undique admovebantur, & Tyrii desperatione torpebant, cum tubito spissæ nubes intendere se collo, & quidquid lucis interniebat, effusa caligine, extinctum est. Tum in horreleens mare paulatim levari, deinde actius vento concitatum fluctus ciere, & inter se navigia collidere. Jamque scindi cooperant vineula quibus connexæ quadriremes erant, ruere tabulata, & cum ingenti fragore in profundum secum milites

tes trahere. Neque enim confusa navigia illa op-
in turbido regi poterant. Neque continet aqua-
rum, remex militis offensio, & quod in
bujusmodi casu accidit, non raro erat, & p. rebant
quippe gubernatores & ad imperare soliti, tum
meru mortis justa exiles rebantur. Tandem resis-
pertinaciss everberatur mare, veluti eripi nibus
navigia classieis cessit, at illaq; sunt littori lacerata
pleraque. Iisdem die fortis Carthaginensis
legati triginta supererant; magis obtestis sola-
tium, quam auxilium quippe egestico bella
Poenos impediri, nec de imperio, sed pro falso &
amicare nunciabant. Syracusani tunc Africam re-
bant, & haud procul Carthaginis muris locaverant
castra. Non tamen defecere animis Tyrii, quam-
quam ab ingenti spe destituti erant, sed conjugi
liberosque devehendo, Carthaginem tradiderrunt;
fortius quidquid accideret latum, si charissimam se-
partem extra communis periculi fortrem habui-
ent. Cumque unus e civibus concioni indicasse:
oblatam esse per somnum sibi speciem Apollinis,
quem eximia religione colere it, urbem deferen-
tis, molemque a Macedonibus iactam in fallo
sylvestrem saltum esse mutatam: quanquam au-
thor levis erat, tamen ad deteriora credenda proni-
meru aurea catena devinxere simulacrum, atque
Herculis, cuius numini urbem dicaverant, in-
suere vinculum, quasi illo Deo Apollinem reten-
turi. Syracusis id simulacrum deveserant Poeni &
in majore locaverant patria, multisque aliis spoliis
urbium e semet captarum, non Carthaginem ma-
gis quam Tyrum ornaverant. Sacrum quoque quod
quidem Diis minime cordi esse crediderim, mu-
tis seculis intermissum, repetendi autores quidam
erant; ut ingenuus puer Saturno immolaretur;
quod sacrilegium verius quam sacrum, Carthagi-
nensis

nenses, à conditoribus traditum, usque ad excidium urbi, suæ fecisse dicuntur: ac nisi seniores obstitissent, quorum consilio cuncta agebantur humanitatem dira supersticio viciisset. Ceterum efficiacior omni arte imminens necessitas, non usitata modo præsidia, sed quedam etiam nova admovit. Namque ad amplicanda navigia quæ muros subibant, validis asperibus corvos & ferreas manus cum uncis ac falcibus illigaverant, ut cum tormento asperes promovissent, subito laxatis funibus injicerent. Unci quoque & falces ex iisdem assensibus dependentes, aut progugnatores, aut ipsa navigia lacerabant. Clypeos vero æneos multo igne torrebat, quos repletos fervida arena coenoque decocto, è muris subito devolvebant, nec ulla pestis magis timebatur. Quippe ubi loriam corpusque fervens arena penetraverat, nec nula vi excuta poterat, & quidquid attigerat perirebat: jacientesque arma laceratis omnibus queis protegi poterant, vulneribus inulti patebant. Corvi vero & ferrea manus tormentis emissæ plerosque rapiebant.

4. Hic Rex fatigatus, statuerat, solita obsidione, Aegyptum petere: quippe cum Asiam ingenti celeritate percurrisset, circa muros unius urbis hærebat, tot maximatum rerum oportunitate dimissa. Ceterum tam discedere irritum, quam morari pudebat. Nam et quoque, qua plura quam armis everterat, ratus leviorem fore, si Tyrum, quasi testem se posse vinci, reliquistisset. Igitur ne quid inexpertum omitteret, plures naves admovebatur, delectosque militum imponi. Et forte bella inusitatæ magnitudinis super ipsoe flictis dorso eminens ad molem quam Macedones iacebant ingens corpus applicuit, diverberatisque flumib[us] allevens semet, utrinque conspecta est. Deinde à capite molis cursus alto se immersit: ac modo su-

mam turum ascendit ingenti animo, periculo ma-
jore: quippe regio insigni & armis fulgentibus
conspicuum, unus præcious telis petebatur, & di-
gna prorius spectaculo edidit: multos e muris pro-
pugnantes habita transfixit; quosdam etiam comi-
nius gladio clypeoque impulsos precipitavit: quip-
peturris, ex qua dimicabat, muris hostium prope-
medum cohærebat. Janque crebris arietibus sa-
xiuum compate laxata, munimenta defecerant,
& chilii intraverat portum, & quidam Macedo-
num in turres hostium defertas evaserant: cum
Tyrii, tot sim il malis vieti, alii suppliles in templa
confugiant, ab his orbi ad unum obseratis occupant
liberum mortis arbitrium: nonnulli ruunt in ho-
ustum, hanc inde tamen perirent. Magna pars
fumma tectorum & incibat, saxa, & quidquid
manibus fors dederat, ingerentes subeuntibus. A-
leksandri, exceptis qui in templo confugerant, o-
mnes in effere, neque taliis injici jubet. His per-
petratores p.ontunciatis, nemo tamen armatus
opem a Diis petere insinuit. Pueri virginesque
tempia compleverant: viri in vestibulo suarum
quisque adiungitabant, parata fæventibus turbas.
Multi tamen saluti faere Sidonii, qui intra Mace-
donum præsidia erant. Hi urbem quidem intervi-
tores intraverant, sed cognationis cum Tyriis
memores (quippe utramque urbem Agenorem
confidisse credebant) multos Tyriorum etiam
protegentes ad sua perduxere navigia, quibus oe-
cultatis, Sidona devecti sunt. Quindecim millia
hoc furto subducta fævitiae sunt. Quantumque san-
guinis fasem sit, vel ex hoc existimari potest, quod
inter munimenta urbis sex millia armatorum tru-
cidata sunt. Triste deinde spectaculum victoribus
ira præbuit Regis. Duo millia, in quibus occiden-
dis defeccerat sabios, crucibus affixi, per ingens li-

oris spatium pependerunt. Carthaginensium legatis pepercit, addita denuntiatione belli, quod praesentum terum necessitas moraretur. Tyrus se primo mente, quam oppugnat. a etat. capia est: urbs & vetustate originis. Secundaria fortunata va-
riete, ad memoriam posteritatis insignis: condita ab Agenore, diu maius, non solummodo, sed quodcumque classes ejus aetate, & rationis sua fe-
cic: &, si fame libet cedere, & si ueras pri-
ma aut docuit, aut didicit. Omnia & certe ejus pene
oibe toto diffata sunt. Carthago in Africa, in Pae-
tia Thebræ, Gates ad Oceanum Cred. libero com-
meantes mari, tamenque alemento exteris ineo-
gnitas terras, eleusile sedes inventati, qua tunc
abundant: se i qua cœbris motibus terra (nam
hoc quoque traditur) custodes ejus fatigati, nova
& externa domicilia armis fibunt querere cog-
bantur. Multis ergo casibus defuncta, & post
excidium renata, nunc tamen longi pace cuncta
refovente, sub tutela Romanæ mansuetudinis
acquiescit.

5. Istemi ferme diebus Dani littere allatae sunt,
tandem ut Regi scriptæ. Iacutus si non uana (Sa-
piente erat nomen) nepli as Alexander iudicaueret. Di-
tem fore omnem regiam eam illi Lestremi & Haly
armem suam: inde orientem spissam uictoris continuum
se fore. Si forte debitarer quod Terræ et aucti pere, nun-
quam diu erden vestigisflare for unum semperque h minu-
grauamcunque felicitatem habent, in istam raven-
ture majorem. Veret se ne avium vido, quis natura de-
uinas ageret ad sidera, in me accidit inveni affectus far-
ret. Nihil difficultus esse quam in illa etate tantam eam
fortunam. Multas & adhuc reliqui uita ere nec semper in
angustis posse deprehendi. Transcursum esse Aleandom
Euribatem, Tigrimque. & Araven, & Hydaspem magna
monumenta regni sui. Ventendum in campos non paucitate

suorum erubescendum sit Medianam, Hyrcaniam, Baetram, &
 Indos Oceanas accolas quando adisturum, vel Sogdianos &
 Arachos, nomine tantum notos? ceteraque gentes ad
 Caucasum & Tanais pertinentes? Senescendam fore, tan-
 tum terrarum vel sine pecto occurrit. Se vero ad ipsum us-
 cuire desinere: namque illius exitio esse venturum. Alexan-
 der nis qui litteras attulerant respondebat, Darium
 sibi aliena promittere; quod totum amiserit, velle partiri.
 Duxit duci Lydiam, Ioniam, & Aegidem. Helesponis
 oram victoris sua premat: leges autem a victoribus dictis,
 accepi a victis. In uero ita uero essent, si solus ignorares,
 quam primum. Marte decerniret: sed quoque, cum transisset
 mare, non Ciliciam aut Lydiam, quippe tam beli exi-
 quam hanc esse mercedem, sed Persepalim, caput regni ejus,
 battuisse deinde, Ecbatana, ultimaque Orientu oram imperio
 suis destinasse. quocunque utr fugere posuisse, insursum se quis
 posse: desinere terrire fluminibus, quem sciret maria trans-
 fisse. Reges quidem in vicem haec scripserant. Sed
 Rhodii urbem suam portusque dedebant Alexander.
 Ille Ciliciam Socrati tradidet; Philo à re-
 gione circa Tyrum usq; praesidere: Syriam, quæ
 Cœle appellatur. Andromacho Parmenio tradide-
 rat, bello quod supererat interfuturus. Rex,
 Hephaestione Phœnices oram classe prætervehij as-
 se, ad urbem Gazam cum omnibus copiis venit.
 Idem fere diebus solenne erat ludicrum Isthmio-
 rum, quod conventu iotius Græcorum celebratur. In
 eo concilio, ut sunt Græcorum temporaria ingenia
 decernunt ut duodecim legarentur ad Regem, qui
 ob res pro salute Græcorum ac libertate gestas, coro-
 nam auream donum victorix ferrent. Idem paulo
 ante incertæ famæ captiverant auram, ut quocun-
 que pendentes animos tulissent fortuna, sequeren-
 tur. Ceterum non ipse modo Rex obibat urbēs
 imperii jugum adhuc recusantes, sed Prætores
 quoque ipsius, egregii duces, pleraque invaserant

Calas

Calas Paphlagoniam, Antigonus Lycaoniam, Balacrus, Idarne Praetore Darii superato, Mile-
tum cepit: Amphoeus & Hegilochus, centum
sexaginta navium classe, intolas inter Achiam
atque Asiam in ditionem Alexandri redegerunt;
Tenedon quoque receptum incolis ulcio vocan-
tibus. Statuerant & Chion occupare. Sed Pharnabazus Darii Praetor, comprehensis qui res ad Ma-
cedonas trahebant, ratus Apollonidi & Athenago-
riæ, suarum partium viris, urbem cum medico
præsidio militum tradit. Praetuli Alexandri in ob-
sidione ubi peneverabant, non tan tuis viibus,
quam ipiorum qui obsidebantur voluntate. nec
fesellit opinio. Namque inter Apolloniem &
duces militum ora sedatio, insinuandi in urbem
occationem dedit. Cumque porta efflacta cohors
Macedonum intrasset, oppidani olim consilio pro-
ditionis agitato, aggregant se Amphotero & Hegi-
locho; Persarumque præsidio exfo, Pharnabazus
cum Apollonide & Athenagoriæ vincti traduntur;
XII triremes cum suo milite ac renige, præter eas
triginta naves, & piratici lembi. Gratorumque
tria millia à Persis mercede conducta His in supple-
mentum copiarum suarum distributis, piratisque
suppicio affectis, captivos remiges adjecere classi
sux. Forte Aristonicus Mithynnaorum Tyrannus,
cum piraticis navibus, ignarus oceanius quæ ad
Chium acta erant, prima vigilia ad portus clausus
successit: interrogatusque a custodibus quis esset,
Aristonicum ad Pharnabazum ventre respondit.
Illi Pharnabazum quidem, sibi quicquid est. Et non
posse tum adiri: ceteram patere loco atq; e he-
spiti pertum, & postero die Pharnabazi copiam
fore, affirmant. Nec dubitavit Aristonicus prius
intrare. Secuti sunt ducem piratici lembi; ac dum
applicant navigia crepidini potius, objicitur à vi-
gilibus

gilibus claustrum, & qui proximi excubabant ab insidem excitantur; nulloque ex his aucto repugnare, omnibus catenæ injecitæ sunt; Amphoteri deinde Hegilochoque traduntur. Hinc Macedones trahire Miylenem, quam Charles Atheniensis nuper occupatam duorum millium Persarum praesidio tenebat: sed cum oblidionem tolerare non posset, urbe ita ita pacius est ut incolumi abire licet. Imbrum petit. Deditis Macedones pepercunt.

6. Darius desperata pace, quam per literas legatosque impetrari posse crederat, ad reparandas vites bellumque impigre renovandum intendit. Duces ergo copiarum Babyloniam convenire; Bessum quoque Bactrianorum ducem, perquam maximo posset exercitu coacto, descendere ad se juberet. Sunt autem Bactriani inter illas gentes prouissimi, horridis ingentia, multumque a Persarum luxu abhorribilis, nisi haud procul Scytharum bellicosissima gente, & rapto vivere affecta; semperque in armis erant. Sed Bellas suspesta perfidia, haud sane etquo animo in secundo se continebat gradu, Rebus terrebatur. Nam enim regnum afflaret, proditio, qua sola id allequi poterat, timebatur. Ceterum Alexander, quem regionem Darius petitum, omni cura vestigans, tyberem explorare non poterat; inde quodam Persarum, arcana Regum mira celantium fide: non metus, non spes elicit votum qua prodanur occulta: vetus disciplina Regum interitum vita periculo sanxerat. Lingua gravies castigata quam ullum probiam: nec ratione rem sustineri posse credunt ab eo cuiusce de rebus quid homini facillimum voluerit efformari. Ob hanc causam Alexander omnium que opus hostem gererentur ignorans, sibem Gazam oblidiose. Praerat ei Bacis eximiae in-

in Regem suam fidei modicoque praesidio muros
ingentis operis tuebatur. Alexande cunctato lo-
corum situ agri cuniculos jussit, faciliac levibus
acceptante occultum opus: quippe multam are-
nam vicinum mare e-sonat, nec fixa eoreique, qua-
int repellent species, obviant. Igitur ab ea parte
quama oppidan: conspicere non possent opus o-
sus, ut a sensu ejus averteret, tutus mutis admove-
jubet. Sed eadem humis adm. vendis inuictis tur-
ribus, desideri e tabu- e agitatem rotarum mori-
barur. Et tabula a terra s. pertinebat multi que
vulnerabantur impetu, et in idem se ipso dis qui
admovendis turribus liber eos fatig ret. Ergo
recepit ligno dato, potero e- canores cereris cir-
cundari jussit. Oitque toto, priusquam admove-
ret exercitum openi Deum exaltans, tacri impa-
trio more faciebat. Effe, mater dea is corsus
glebam, quam uniusibz. reticet, rubeo amictu:
qua cum Regis capiti me amicu: reoluta deflavit.
Ipsa autem aviso proxima a turre coniudit. Ille
erat turris bitumine ac fuligine, in qua alii laten-
tibus, tremitate allevata concutus, a circumstantibus
capitur. Dignares vita de q. a valles confuleren-
ti, & erat non intactus ei aperitione mentis.
Ergo Ariander, cui maxima fides habebatur, ur-
bis quidem excidium augario illo portendi, cate-
rum periculum esse ne Rex velius acciperet. Ita-
que monuit, ne quid eo die inciperet. Ille, quan-
quam unam urbem sibi, quo minus securus Aegy-
ptum intraret, oblate agre terebat, tamen pa-
ruit vati, signumque receptui dedit. Hinc animus
crevit oblettis, egenique porta recedentibus in-
ferunt signa, cunctationem horum fore suam oc-
cationem iati, Sed actius quam constantius pra-
liam inierunt: quippe ut Macedonum signa cir-
cumagi videlicet, impensis sunt gradum. Jamque ad

Regem

Regem praliantum clamor pervenerat, cum denuntiati periculi haud sane memor, loricam tamquam raro in duebat, amici orantibus, sumpsit, & ad prima signa pervenit. Quo conspecto, Arabs quidam Darii miles, magis fortuna sua facinus ausus, clypeo gladium tegens quasi transfigura genibus Regis advolvitur. Ille assurgere suppli-
cem, recipique inter luos iussit. At gladio Barbarus strenue in dextram translato, cervicem appetit Regis: qui exigua corporis declinatione evirato istu, in vanum illudum Barberi lapsum amputat gladio, denuntiato in illum diem periculo (ut arbitrabatur ipse) defunctus. Sed, ut opinor, inevitabile est fatum: quippe dum inter primores propius dimicat, sagitta ieius est; quam per loricam adactam, flantem in humero, medicus ejus Philip-
pus evellit. Plurimus deinde sanguis manare coepit; omnibus territis, quia quam alte penetrasset iesum, lorica obstante non cognoverant. Ipse, nec oris quidem colore mutato, suppressi sanguinem, & vulnus obligari jussit. Diu ante ipsa signa vel dissimulato vel victo dolore, persistet, cum super pressus pavo ante sanguis medicamento quo re-
tineatus erat manare latius coepit, & vulnus, quod recens abhuc dolorem non moverat, frigente san-
guine intumuit. Linqui deinde animo & submitti genu coepit: quem proximi exceptum in castra re-
cepérunt. Et Batis interfectum ratus, urbem ovans victoriarepetit. At Alexander, nondum percusa-
to vulnere, aggerem quo moenium altitudinem
zquaser exstruxit, & pluribus cuniculis muros subruui jussit. Oppidani ad pristinum fastigium mu-
ros novum exstruxere munimentum: sed ne id quidem turres aggeri impositas zquare poterat. Itaque interiora quoque urbis infesta telis
uerat. Ultima pestis urbis fuit cuniculo subrutus

murus, per cujus ruinas hostis intravit. Ducebat ipse Rex antesignanos, & dum incautius subit, sagax crux etiam affligitur. Innixus tamen telo, nondum prioris vulneris obducta cicatrice, inter primores dimicat: ira quoque accenius, quod duo in obsidione urbis ejus acceperat vulnera. Batim, et gregia edita pugna, multisque vulneribus contumeliam, deseruerant sui: nec tamen segnus prælium capessebat, lubricis armis suo pariter atque hostium langamine: cum undique telis circumducto Alexander, insolenti gaudio juvenis elatus, alias virutem etiam in hoste miratus. Non, ut voluisti, inquit, morieris, Bati: sed quidquid tormentorum in captivum inveniri potest, passurum esse te cogita. Ille, non interrito modo, sed contumaciam quoque vultu intuens Regem, nullam ad minas regis reddit vocem. Tum Alexander. Viderisne obstinatum ad tacendum? inquit: num genu posuit, num supplicem vocem misit? Vincam tamen silentium, & si nihil aliud, certe gemitu interpolabo. Iram deinde vertit in rabiem; iam tum peregrinos ritus nova subeunte fortuna. Pertalos enim spirantis lora trajecta sunt, religatumque ad cursum traxere circa urbem equi; gloriante Rege, Achillem, à quo genus ipse deduceret, imitatumque esse poena in hostem capienda. Cecidere Persarum Arabumque circa decem millia: nec Macedonibus incurrrente victoria fuit. Obsidio certe non tam exitate urbis nobilitata est quam geminato periculo Regis, qui Ægyptum adire festinans, Amyntas eum decem triremibus in Macedoniam ad inquisitionem novorum militum misit. Namque prælium etiam secundis atterebantur copiæ, devictarumq; gentium militi minor quam doméstico fides habebatur.

7. Ægyptii, olim Persarum opibus infensi, quippe avan-

avare & superbe imperitatum sibi esse credebat, ad spem adventus ejos exixerant animos; utpote qui Amyntham quoque transfiguram, & cum pre-
cario imperio venientem, Iacti receperisse. Igitur
ingens multitudo Pelusium, qua intraturus Rex
videbatur, convecerat. Atque ille septimo die
posteaquam à Gaza copias moverat, in regionem
Ægypti quam nunc Castra Alexandri vocant per-
venit. Deinde pedestribus copiis Pelusium petere
jussis, ipse cum expedita delectorum manu Nilo
amne vestus est. Nec sustinuere adventum ejus
Persi, defectione quoque perterriti. Jamque haud
procul Memphis erat, in cuius præsidio Astaces præ-
tor Darii relatus, Oxo ante superato, ostan-
genta talenta Alexandro omnemque regiam su-
pellectilem tradidit. A Memphis, eodem flumine
vestus, ad interiora Ægypti penetrat; compositis
que rebus, ita ut nihil ex patrio Ægyptiorum mo-
re mutaret, adire Jovis Ammonis oraculum statu-
it. Iter, expeditis quoque & paucis vix tolerabi-
le, ingrediendum erat: terra cœloque aquarum
penuria est: steriles areæ jacent, quas ubi vapor
solis accendit, fervido solo exurente vestigia, inton-
terabilis ætus existit; luctandumque est non tan-
tum cum ardore & siccitate regionis, sed etiam
cum tenacissimo fabulo, quod præalrum, & vesti-
gio cedens, ægre molguntur pedes. Hac Ægypti
vero maiora jactabant. Sedingens cupido animum
stimulabat adeundi Jovem, quem generis sui auto-
rem, haud contentus mortali fastigio aut credebat
esse, aut credi volebat. Ergo cum iis quos ducere
secum statuerat, secundo amne descendit ad Ma-
reotim paludem. Eo legati Cyrenensium dona at-
tulere; pacem, & ut adiret urbes suas, petentes.
Ille, donis acceptis, a nictiaque conjuncta, desti-
nata exsequi pergit. Ac primo quidem & sequenti
die

die tolerabilis labor visus, nondum tam vastis
nudisque solitudinibus aditis: jam tamen sterili &
emortiente terra. Sed ut aperiueret se campi alio ob-
tuti sabulo, haud secus quam profundum a quor
Ingressi, terram oculis requiebant. Nulla arbor,
nullum culti soli occurrebat vestigium. Aqua
etiam defecerat quam utribus camelii devexerant,
& in arido solo ac serido sabulo nulla erat. Ad
hac sol omnia incenderat, siccataque & adusta erant
omnia: cum repente, sive ilud Deorum mu-
nus sive casus fuit, obducta cœlo nubes condi-
dere solem, ingens astu fatigatis, etiamque aqua de-
ficeret, auxilium. Enimvero ut largum quoque
imbrem excusserunt procella, pro se quisque exti-
peire eum; quidam ob suum impotenter sui ore
quoque hianti captare cœperunt. Quatriduum per
vastas solitudines absumptum est. Jamque haud
proculo aculi sede aberant, cum complures corvi
agmini occurserunt, modico volatu prima signa an-
tecedentes: & medo humi residuebant, cum lentius
agmen incederet, medo se pennis levabant, ante-
cedentium iterque monstrantium riu. Tandem
ad sedem consecrati Deo ventum est. Incredibili
dictu, inter vastas solitudines ita undique am-
bientibus ramis vix in densam umbram cadente
sole concreta est: multaque fontes dulcibus aquis
passim manantibus, aiunt sylvas. Cœli quoque mi-
ra temperies, verno tempore maxime similis, on-
nes anni partes pari salubritate percurrit. Acco-
sedi sunt ab Oriente proximi Aethiopum, Mer-
diem versus Arabes; Trogodytis cognomen est.
Horum Regio usque ad Rubrum mare excursit.
At qua vergit ad Occidentem alii Aethiopes colunt,
quos Scenitas vocant: à Septentrione Nafamo-
des sunt, gens Syrtica, navigiorum spoliis qua-
stuosa. Quippe obsident littora, & astu destituta
navigia

navigia nostris sibi vadis occupant. Incolæ nemoris, quos Ammonios vocant, dispersis ruguris habitant; medium nemus pro aere habent, triplex muro circundatum. Prima munitio tyranorum veterem regiam clausit: in proxima conjuges eorum cum liberis & pellicibus habitant. Hic quoque Dei oraculum est. Ultima munimenta satellitum natatorumque sedes erant. Et etiam aliud Ammonis natus: in medio habet fontem, aquam Solis vocant: sub lucis ortum tepida manat; medio die, cum vehementissimus est eator, frigida eadem fluit; inclinato in vesperam calescit; inedia nocte fervida extinxat; quoque propius nox vergit ad lucem. multum ex nocturno calore decrescit, donec sub ipsum diei ortum assueto reponere anguescat. Id quod pro Deo colitur non eandem effigiem habet quam vulgo Diis artifices accommodaverunt. Umbilico tenus arietii similis est habitus, smaragdo & gemmis coagmatus, Hunc, cum responsum petitur, navigio aurato gestant sacerdotes, multis argenteis pateris ab urroque navigii latere pendentibus. Sequuntur matronæ virginesque, patrio more inconditum quoddam carmen canentes: quo propitiari Jovem credant, ut certum edat oraculum. At cum quidem Regem propius adeuntem maximus nauis sacerdotibus filium appellat, hoc nomen illi parentem Jovem reddere affirmans. Ille vero & accipere se ait, & agnosceret, humanæ sortis oblitus Consuluit deinde, an totius orbis imperium fatis sibi destinaret pater. Vates atque in adulacionem compositus, terrarum omnium rectorem fore ostendit. Post hanc institit querere, an omnes parentis sui interfactores poenas dedissent. Sacerdos parentem ejus negat ullius scelere posse violari: Philippi autem omnes interfactores luisse suppli-

cia: adjecit, invictam fore, donec excederet ad Deos. Sacrificio deinde factio, dona & Sacerdotibus & Deo data sunt: permisumque amicis, ut ipsi quoque consulerent Jovem. Nihil amplius quæsiverunt, quam an autor esset sibi divinis honoribus colendi suum Regem. Hoc quoque acceptum fore Jovi vates respondit, ut ipsi victorem Regem divino honore colerent. Vere & salubriter estimanti fidem oraculi vanâ profecto responsa videri potuissent: sed fortuna, quos uni sibi eredere coegit, magna ex parte avidos gloriae magis quam capaces facit. Jovis igitur filium se non solum appellari passus est, sed etiam jussit: rerumque gestarum famam dum augere vult, tali appellatione corrumptit. Et Macedones, assueti quidem regio imperio, sed majore libertatis umbra quam ceteræ gentes, immortalitatem affectantem, consumacius quam aut ipsis expediebat aut Regi, aversati sunt. Sed hæc suo quoque tempori reseruentur. Nunc cœtara exsequi pergam.

8. Alexander ab Ammone rediens, ut ad Mæotim paludem haud procul insula Pharo sitam venit, contemplatus loci naturam, primum in ipsa insula statuerat urbem novam condere. Inde, ut apparuit magna sedis insulam haud capacem, elegit urbi locum ubi nunc est Alexandria, appellationem trahens ex nomine autoris: complexus quidquid loci est inter paludem & mare, octoginta stadiorum muris ambitum destinat, & qui edificandæ urbi præsenter relictis. Memphis petit. Cupido, haud injusta quidem, ceterum intemperativa, incesserat, non interior modo Aegypti, sed etiam Aethiopiam invadere. Memnonis Tironique celebrata regia cognoscendæ verustatis avidum trahebat pene extra terminos Solis. Sed imminens bellum, eujus multo major supererat moles,

moles, otiosz peregrinationi tempora exemerat. Itaque Aegypto præfecit Aeschylum Rhodium & Peucestem Macedonem. quatuor millibus militum in præsidium regionis ejus datis: claustra Nili fluminis Polymenem tueri jubet; triginta ad hoc tritemes datæ. Africa deinde qua Aegypto juncta est præpositus Apollonius; vestigalibus ejusdem Africæ Aegyptique, Cleomenes. Ex finitimis urbibus commigrare Alexandriam iussis novam urbem magna multitudine implevit. Fama est, cum Rex urbis futuris muris polentam, ut Macedonum mos est, destinasset, avium greges advolasse & polenta esse pastas. Cumque id omen pro tristi à plerisque esset acceptum, respondisse vates Mogoam illam urbem advenarum frequentiam culturam, multisque eam terris aimenta præbitu-ram. Regem, cum secundo amne deflueret, assenti cupiens Hector Parmenionis filius, eximio ztatis flore in paucis Alexandro ch aius, parvum mavigium concidit; pluribus quam capere posset impositis. Itaque inersa navis omnes destitu-uit. Hector diu flumini obiectatus, cum madens vestis & astrixi crepidis pedes natare prohibe-rent, in ripam tamen semianimis evasit: & ut pri-mum fatigatus spiritum laxavit, quem metus & periculum intenderant, nullo adjuvante (quippe in diversum evaserant alii) exanimatus est. Rex amissi ejus desiderio vehementer afflictus est. re-peritumque corpus magnifico extulit funere. One-ravit hunc dolore: nuntius mortis Andromachi, quem præfecerat Syria. Vivum Samaritz crema-vescant. Ad cujus interitum vindicandum quanta maxime celeritate potuit contendit: advenienti-que sunt traditi ranti sceleris autores. Androma-cho deinde Memnona substituit, affectis suppli-cio qui prætorem interemerant. Tyrannos (in-

ter eos Methymnorum Aristonicum, & Chrysolaum) popularibus suis tradidit, quos illi ob injurias tortos necaverunt. Atheniesem deinde, Rhodiorumque & Chiorum legatos audit. Athenienses victoriam granulabantur, & ut captivi Græcorum suis restituerebantur orabant. Rhodii & Chli de praesidio querebantur. Omnes ea quæ deluderare visu impetraverunt. Mitylenxis quoque, ob egregiam in partes suas fidem, & pecuniam quam in bellum impenderant, obsides reddidit, & magnaam regionem finibus eorum adjectit. Cypriorum quoque regibus, qui & à Dario defecerant ad ipsum, & oppugnanti Tyrum miserant classem, pro merito honoris habitus est. Amphoterus deinde classis praefectus ad liberandam Cretam missus: (namque & Persarum & piratarum armis pleraque ejus insula obsidebantur.) Ante omnia mase à piraticis classibus vindicare jussus: quippe obnoxium prædonibus erat, in bellum utroque Rege converso. His compositis, Herculi Tyrio ex auro crateram cum triginta patenis dicit; imminensque Dario, iter ad Euphratem prænuntiari jussit.

9. At Darius, cum ab Ægypto divertisse in Africam hostem comperisset, dubitaverat utrumne circa Mesopotamiam subsisteret, an interiora regni sui peteret; haud dubie potentior autor præsens futurus ultimis gentibus impigre bellum capessendi, quas agre per Praefectos suos moliebatur. Sed ut idoneis autoribus fama vulgavit. Alexandrum cum omnibus copiis, quamcunque ipse adiisset regionem, petitum, haud ignarus quam cum strenuo res esset, omnia longinquarum gentium auxilia Babylonem contrahi jussit. Bactriani, Scythæque & Indi convenerant. Nam & ceterarum gentium copias partibus simul affuerunt. Ceterum

cum

em dimidio ferme major esset exercitus quam
in Cilicia fuerat, multis arma deerant, quæ sum-
ma cura comparabantur. Equitibus equisque regu-
menta erant ex ferreis laminis serie inter se con-
nexis. Quæis antea præter jacula nihil dederat,
sexta gladiisque adjiciebantur. Eorum d' mandi
grees padi bus distributi sunt: ut major pristino
esset equitatus, ingensque, ut crediderat, terror
hostium ducentæ falcatæ quadrigæ, unicum illatum
gentium auxilium, secutæ sunt. Ex summo temo-
ne hastæ præfixæ ferro eminebant. Utinque à ju-
go ternos direxerant gladios, & inter radios ro-
tarum plura spicula eminebant in adversum. Aliæ
deinde falces summis rotarum orbibus hærebant,
& aliæ in terram demisse, quidquid obvium con-
citatiss equis fuisset amputaturæ. Hoc modo in-
structo exercitu ac perarmato, Babylone copias
movit. A parte dextera erat Tigris, nobilis fluvius:
levam regebat Euphrates, agmen Mesopotamia
campos impleverat. Tigri deinde superato, cum
audisset haud procul abesse hostem, Sartopacem
equitum præfectum cum mille delectis præmisit.
Mazzeo Pætori sex millia data, quibus ho' tem
transitu amnis arceret. Eadem mandatum ut re-
gionem quam Alexander esset aditus popula-
retur atque uret: quippe credebat inopia leba-
lii posse, nihil habentem nisi quod rapiendo os-
cupasset. Ipsi autem commearus alii terra, alii
Tigri amne subvehabantur. Jam pervenerat ad
Arbellam vicum, nobilem sua clade facturus. Hic
commearum sarcinarumque majore parte depo-
sa, Lvcium amnem ponte junxit, & per dies
quinque sicut ante Euphratem trajecet exercitum.
Inde octoginta fere stadia progressus, ad alterum
amnem, Bumado nomen est, castra posuit.
Opportuna explicandis copiis regio erat, equitabi-

Iis & vasta planities : ne stirpes quidem & brevia
virgulta operiunt solum, liberque prospectus ocul-
lorum, etiam quæ procul recessere, permittitur.
Itaque si qua campi eminebant, justi aquari, to-
tumque fastigium extendi. Alexandro, qui nume-
rum e plurimis ejus, quantum procul conjectati
poterat, estimabant, vix fecerunt fidem ; tot mil-
libus etiam majores copias esse reportas. Ceterum
omnis periculi & maxime numeri studinis contem-
pтор, undecimi castris pervenit ad Euphratem :
quo pontibus iuncto, equites primi sive, phalan-
gem sequi iuberet, Mazro, qui ait inhibendum
transficiam eum sex milibus equitum occurserat,
non auto peritum intui facere. Tunc deinde, non
ad urbem sed ad reparandos animos, diebus da-
tis nonnullis, etrem hostem inequicepit, metuens
ne obsoleta & gni sui periret, sequendisque esset
per loca omni solitudine a que inopia vasta. Igitur
quarta die præter Arbellam penetrat ad Tigrim.
Tota regio ultra amnem recenti tumabat incen-
dio : quippe Mazaxus quacunque adierat, haud se-
cus quam hostis urebat. Ac primo, caligine quam
sumus effuderat obscurante lucem, insidiarum
meru substitit. Deinde ut speculatores præmissi
tuta omnia nuntiaverunt, paucos equitum ad ten-
tandum vadum fluminis præmisit : cuius altitudo
primo summa equorum pectora, mox ut in medi-
um alveum ventum est, cervices quoque aquabat:
neo sane aliis ad Orienti plagam tuam violen-
tus invehitur, multorum torrentium non aquas
solum, sed etiam saxa secum trahens. Itaque à ce-
leritate, qua defluit. Tigris nomen est inditum, quis
Persica lingua tigrim sagittam appellant. Igitur
pedes velut divisus in cornua circundato equitatu,
levatis super capita armis, haud ægre ad ipsum
alveum penetrat. Primus inter pedites Rex egres-
sus

sus in ripam vadum militibus manu, quando vox
exaudiri non poterat, ostendit: sed gradum firmare
vix poterant, cum modo saxa lubrica vestigium
fallerent, modo rapidior unda subduceret. Prece-
pius erat labor eorum qui humeris onera porta-
bant: quippe cum seinet ipsos regere non possent,
in rapidos gurgites incommodo one're auferieban-
tur. Et dum sua quaque spolia consequi studet,
majore inter ipsos quam cum amne orta luctatio
est, cum nullique sarcinarum palli' fluitantes ple-
rosque perculerant. Rex monere ut satis haberent
arma retinere: extera se reddiditum. Sed neque
consilium neque imperium accipi poterat. Ob-
strepebat hinc metus præter hanc invicem na-
tantium mortuus clamor. Tandem, qua leniore
tractu amnis aperit vadum, emittente: nec quid-
quam præter paucas sarcinas desideratum est. De-
liri potuit exercitus, si quis aulus esset vincere. Sed
perpetua fortuna Regis avenir inde hostem. Sic
Gronicum, tot milibus equitum pedumque in
ultiorestantibus ripa, superavit: sic angustis in
Cilicia collibus, tantam multitudinem hostium.
Audaciz quoque, qua maxime viguit, ratio mi-
nui potest, quia nunquam in discrimen venit an-
temere fecisset. M. z. xii si tranteuntibus flumen
supervenisset, haud dubie oppressurus fuit incom-
positos in ripa: demum etiam per armatos adequi-
tare cœperit. Mille ad nodum equites præmiserat,
quorum paucitate Alexander explorata, deinde
contempta, præfectum Paxonum equitum Ariston-
a laxatis habenis invehi jussit. Insignis eo die
pugna equitum, & præcipue Aristionis fuit. Præfe-
ctum equitatus Periarum Sarropacem, directa in
guttere hasta, transfixit. fugientemque per me-
dios hostes consecutus, ex equo præcipitavit,
& obductanti caput gladio dempsit: quod rela-
tum

tum magna cum laude ante Regis pedes posuit.

ro. Biduo ibi Rex stativa habuit: in proximum
deinde pronuntiari jussit. Sed prima fere vigilia
Luna deficiens primum nitorem sideris sui condidit:
deinde sanguinis colore saftuso, lumen omne
soedavit; sollicitisque sub ipsum tanti discriminis
casum ingens religio, & ex ea formido quædam
incussa est. Deus invitus in ultimæ terræ trahit se que-
rebanter. Iam nec flumina posse adiri, nec sidera pri-
fluminum præstare fulgorem. Vastus terræ, deserta omnia
occurrere: in unius hominis ja ratione tot millium san-
guinem impendi: fætido esse patriam, abdicari Phi-
lippum patrem, cælum vanu cogitujambu petu. Jam
pro seditione res erat, cum ad omnia interitus
dues principesque militum frequentes adesse
prætorio, Ægyptiosque vates, quos eæ iac tide-
rum peritissimos esse credebat, quid sentirent ex-
promere jubet. At illi, qui satis scirent temporo-
rum orbes implere destinatas vices, Lunamque
deficere cum aut terram subiret aut Sole preme-
retur, rationem quidem insis perceptam non edo-
cent vulgus, cæterum affirmant Solem Græco-
rum, Lunam esse Persarum: quoties illa deficiat,
ruinam stragemque illis gentibus portendi. Ve-
taraque exempla recensent Persidis Regum, quos
adversis Diis pugnasse Lunæ ostendisset defectio.
Nulla res efficacius multitudinem regit quam su-
perstitio: alioqui impotens, sœva, mirabilis, ubi
vana religione capta est, melius vatibus quam
duoibus suis paret. Igitur edita in vulgus Ægyptio-
rum responsa rursus ad spem & fiduciam exere-
torpentes, Rex impetu animorum utendum ratus,
secunda vigilia castra movit. Dextra Tigrim ha-
bebat, à Izva montes quos Gordyæos vocant. Hoc
ingresso iter speculatores, qui præmissi erant,
sub lucis ortum Darium adventare nuntiave-
runt.

runt. Instructo igitur milite & composite agmine antecedebant. Sed Persarum exploratores erant milie ferme, qui speciem magni agminis fecerant: quippe ubi explorare vera non possunt, falsa pessimum augurantur. His cognitis, Rex cum paucis suorum afflicitos agmen retigentium ad suos, alios recedit, alios cebit, equitesque premisit simul speculum, simili ut ignem quo Barbari cremerant viro exinguenteri. quippe fugientes rapim tectis interque frumenti injectantes flammam, quae cum infusione habessent, ad inferius pondum penetraveraat. Extincto igitur igne, platinum frumenti reperitum est: copia aliud quoque rem in abundare ceperunt. Ea res ipsa militi ad persequendum hostem animum incendit: quippe urente & populante eo terrain festinandum erat, ne incendio cum laeti periret. In rationem ergo necessitas verat: quippe Mazenus, qui anteā per otium vicos incenderat, iam fugere conatus per aquae inviolatae bottire reliquit. Alexander haud longus certum quinquaginta stadiis Darium absesse competerat. Itaque ad fatigatem quoque copiam communatum instructus, quadruplo in eodem loco subiicit. Intercepere deinde Darii literæ sunt, quibus Greci milites solicitabantur ut Regem interficerent, aut proderent: dubitavirque an eas pro capione recitaret, satis confusus Graecorum quoque erga le benevolentia ac fidei. Sed Parmenio deteruit, non esse talibus promissis imbuendis aures militum: patere vel unius insidiis Regem, nihil nefis esse avaritiam. Securus consilii authorum ea re movit. Iter facienti Spado unus ex eorūvis qui Darii uxorem comitabantur deficere eam auctoriat, & vix spiritum ducere. Itinetis continuo labore animique agitudine fatigata, inter socius & virginum filiarum manus collapsa erat; deinde

deinde & extinta. id ipsum nuntians alius supervenit. Et Rex, haud secus quam si parentis suæ mox nuntiata esset, crebros edidit geinitus: lachrymisq; obortis, quales Darius profudisset, in tabernaculum in quo mater erat Dani, defuncto aliens corpori venit. Hic vero renovatus est in ore, ut prostratum humi vidit: recenti malo prioru n quoque admonita, receperat in gremium adutas virgines, magna quidem mutui doloris solaria sed quibus ipsa deberet esse solatio. In conspectu erat nepos parvulus, ob id ipsum miserabilis, quod nondum sentiebat calamitatem maximam ex parte ad ipsum redundantem. Credetes Alexandrum inter suas necessitudines fliere, & solacia non adhibere, sed querere. Cibo certe abstinuit, omnemque honorem funeri patrio Persarum more servavit: dignus hercule qui nunc quoque tan u n mansuetudinis & continentiaz ferat fructum. Semel omnino eam viderat, quo die capta est, nec ut ipsam, sed ut Dani matrem viderat: eximiamque pulchritudinem formaz ejus non libidinis habuerat incitamentum, sed gloriaz. Et Spadonibus qui circa reginam erant. Tyriotes inter trepidationem lugentium elapsus, per eam portam qua, quia ab hoste aversa erat, levius custodiebatur, ad Dani castra pervenit: exceptusque a vigilibus, in tabernaculum Regis perducitur, gemens, & ueste lacerata. Quem ut conspexit Datus, multiplici doloris exspectatione commotus, & quid potissimum timeret inceitus; Vultus tuus, inquit, nescio quod ingens malum præfert: sed eave miseri hominis auribus parcas; didici enim esse infelix: & sepe calamitatis solarium est, nosse sortem suam. Num, quod maxime suspicor, & loqui timeo, ludibria meorum nuntiaturus es mihi, & (ut credo) ipsis quoque omni graviora supplicio? Ad hæc Tyriotes, Istud quideni procul ab est,

est, inquit. Quantuscunque enim Reginis honor
abiis qui parent haberi potest, tuis à victore ser-
vatus est: sed uxor tua paulo ante excessit e vita.
Tum vero non gemitus modo, sed etiam ejulatus
totis castri exaudiebanur. Nec dubitavit Darius
quoniam imperfecta esset, quia nequissimam contumeliam
pati: exclamatque amens dolore. Quid ego tan-
tum nefas comisi, Alexander? quem tuorum
propinquorum necavi, ut hanc vicem servit
me reddas? Odisti me non quidem provocatus.
Sed finge justum intulisse te bellum: cum fœminis
ergo agere debueras? Tyriotes affirmare Per Deos
patrios, nihil in eam gravius esse consultum. In-
gemuisse etiam Alexandrum morti, & non par-
cius fleuisse quam ipse lachrymaretur. Ob hæc
ipse amantis animus in solitudinem suspicio-
nemque revolutus est, desiderium captivæ profe-
sto à consuerudine stupri ortum esse conjectans.
Submotis igitur arbitris, uno duantaxat Tyriote
retento, jam non flens, sed suspirans, Videsne in
te Tyriote locum mendacio non esse? Tormenta
jam hic erunt: sed ne exspectaveris per Deos, si
quid tibi tui Regis reverentia est: num, quod &
scire expero, & quizzere pudet, ausus est & dominus
& juvenis? Ille quæstioni corpus offerre, Deos
testes invocare, caste sancteque habitam esse Re-
ginam. Tandem, ut fides facta est vera esse quæ
affirmaret Spado, capite velato diu flevit: manan-
tibusque adhuc lachrymis, vestie ab ore rejecta, ad
cœlum manus tendens, Uii patrii, inquit, primum
mihi stabilitate regnum: deinde, si de me jam trans-
statum est, precor ne quis Asix Rex sit quam iste
tam justus hostis, tam misericors vitor.

II. Itaque, quanquam pace frustra bis petita,
omnia in bellum consilia converterat, vietus ta-
men contingens hostis, ad novas pacis condicio-
nes

nes forendas decem legatos, cognatorum principes, misit: quos Alexander consilio advocate introduci jussit. Equibus maximus natu, Darium inquit, ut pacem à te jam serio peteret nulla vi subegit; sed justitia & conuentia tua exprefit. Matrem, conjugem liberisque ejus, nisi quod sine illo sunt, captos esse non sensit. Pudicitia eorum que super sunt curam, haud secum quam parens, agens. Reginas appellas, speciem pristinæ fortunæ retinere patenu. Vulsum tuum video, qualis Darius fuit eum dimitteremur ab eo: & ille tamen uxorem, ita hostem lugere. Jam in aie stares, nisi cura te servutiva ejus moraretur. Ecquid mirum est si tam ab amico animo pacem petet? Quid spus est armis, inter quos ad a sublata sunt? Autem imperio tui finem destinabat Italim amnem, quis Lydiam terminat: Nunc quidquid inter Hellespontem & Euphratem est in dictem filia offere, quam tibi tradit. Ochum filium, quem habes, pacu & fidei obsecro reuina. Mitem & duis virginis filii reddere pro tribus corporibus XXX militia taentum auri precatur accipias. Nisi moderationem animi tui notam haberem, non dicerem hoc esse tempus quo pacem non dare filios, sed etiam occidere deberes. Respice quantum post te reliquerit, insuera quantum petu. Periculosem est praegrave imperium: difficile est continere quod capere non possis. Videlicet ut navigia que modum excedunt regi usqueant? Nescio an Darius ideo tam multa amiserit, quia nimis opes magna jactura locum faciunt. Facilius est quedam vincere quam incipi: quam, bercule, expeditius manus nostra rapient quam continent! Ipsa mors uxoris Darii te adsonore potest, minus jam misericordia tua licere quam licuit. Alexander, legatis exceedere tabernaculo jussis, quid placeret ad consilium referit. Diu nemo quid sentiret ausus est dicere, incerta Regis voluntate. Tandum Parmenio, auge suasiensem, ait, ut capissuos apud Damascum redimmen-

tibus redderes; ingentis pecuniam potuisse redigi ex iis, qui multi vincit virorum fortium occupaverant manus. Et nunc magnopere censerem ut utram anum & duas puellas, sternerum agminumque impedimenta, trigesita milibus talentu atri permutes. Optimum regnum occupari posse conditione, non bello: nec quemquam alium inter Istrum & Euphratens posseditisse terras ingenti spatio intervallo que discreta. Macedoniam quoque respiceret potius quam Batras & Indos inuenietur. Ingrata oratio Regi fuit. Itaque ut finem dicendi fecit, Euge, inquit, pecuniam quam gloriam mallem, si Parthenio esses. Nunc Alexander, de pauperitate securus sum. & me non mercatorum memini esse, sed Regem. Nihil quidem habeo venale: sed fortunam meam usque non uenale. Capti vas si piserreddes, honestus dono dabitur quam presso remitteremus. Introductis deinde legatis, ad hunc modum respondit. Nunquid Dario, granaria actionem apud hostem supervacaneam esse: & me, qua fecerim elementar & liberaliter, non amicitia ejus isthmis, sed naturae meas & nec atuersus calamitates, sed adversus hostium vires contendere. Bellum cum captiuo & famini gerere non soeo; armatus sit oportet quem oderim. Quid si saltem pacem bona fide petoret, deliberarem forsan andare. Verum eniuera. cum modi milites meos latriss ad proditores, modo amicos ad perniciem meam pecunia sollicitet, ad internicionem mihi prosequendus est, non ut justus hostis, sed ut perennifir veneficus. Conclusiones vero pacis quas seris li accepero. victorem cum faciunt. Quae post Euphratem sunt liberaliter donet. Ubi igitur mea famini: nempe ultra Euphratem sum. Summum ergo donis quam promittit terminum castra mda transiunt. Hinc me depellito, ut sciam vestrum esse quod ceditis. Eadem liberalitate dicit mihi filiam suam, nempe quam scio alicui servum ejus nupturam. Multum vero mis-
bis praestat, si me Mazao, generum proponit. Ite, nun-

nuntiate Regi vestro, & qua amfit, & que adhuc habet, præmia esse bellum. Hoc repente nuntius que terminos regni id quenque bibiturum, quod proxime lucis assignatum, raforsius est: & me in Asiam non venisse ut ab aliis acciperem, sed ut alii datem. Si secundus, & non parvus veller habet, faciem forsitan que petit. Ceterum nec mundus duotus solitus potest regi, nec duo summam regna salvo statu terrarum potest habere. Troinde aut deditioem hodie, aut usi crastinum bellum parat: nec aliam sibi quam expersus est pollicetur fortunam. Legati respondent, Cum bellum in animo sit, facere eum simpliciter, quod spe pacis non sustraretur: ipsos pete, quam primum dimittantur ad Regem; eum quoque bellum parare debere. Dmissi nuntiant adesse certamen.

12. Ille quidem confessim Mazaxum cum III millibus equitum, ad itinera quæ hostis peditus erat occupanda, præmisit. Alexander, corpori uxoris ejus justis persolutis, omnique gravi recommitatu intra eadem munimenta cum modico præsidio relicto, ad hostem contendit. Duo cornua divisa erant peditem; in utrumque latus equite circundato: impedimenta sequebantur agmen præmissum. Deinde cum Scythis equitibus Menidam juber explorare ubi Darius esset. At ille, cum Mazaxus haud procul confeditisset, non ausus ultra procedere, nihil aliud quam frenitum hominum horritumque equorum exaudisse nuntiat. Mazeus quoque, conspectis procul exploratoribus, incasata se recepit, adventus hostium nuntius. Igitur Darius qui in patentibus campis decernere optabat, armari militem juber, atque d'ponit. In Iavo cornu Bactriani ibant equites, mille admodum. Dacæ totidem, & Arachosii, Sushique, quatuor millia explebant. Hos centum falcati cinguli sequebantur. Proximus quadrigis erat Bessus

cum

cum VIII millibus equitum, item Bactrianis. Massagerz II millibus agmen ejus cladebant : pedites his plurium gentium non mixtos, sed suz quisque nationis, junxerant copias. Persas deinde cum Mardis, Sogdianisque, Ariobarzanes & Orobarzes ducebant. Illis partibus copiarum Orsines praeterat, à septem Persis oriundos ; ad Cyrum quoque nobilissimum Regem originem sui referens. Hos aliz gentes, ne sociis quidem satis notz, sequebantur. Post quas quinquaginta quadrigas Phradates magno Caspianorum agmine antecedebat. Indi, cæterique Rubri maris accolz, nomina verius quam auxilia, post currus erant. laudebatur hoc agmen aliis falcatis curribus quinquaginta : queis peregrinum militem adjunxerat. Hunc Armenii quos minores vocant, Armenios Babylonii, utrosque Belitz, & qui montes Cosszorum incolebant, sequebantur. Post hos ibant Gortuz, gentes quidem Euboicæ Medos quondam secuti, sed jam degeneres, & patrii moris ignari. Appluerat his Phrygas & Cataonas. Parthorum deinde gens, incolentium terras quas nunc Parthi, Scythia profecti, tenent, cladebant agmen. Hæc sinistri cornu acies fuit : dextrum tenebat natio majoris Armeniz, Cadusique, & Cappadoces, & Tyri, & Medi. His quoque falcati currus erant quinquaginta. Summa totius exercitus, equites CXLV millia. pedestris acies sexcenta millia explaverat. Hoc modo instructi, decem stadia procedunt ; jussique subsistere armati, hostem exspectabant. Alexandri exercitum pavor, cuius causa non suberat, invasit : quippe lymphati trepidare coepiunt, omnium pectora occulto metu percurrente. Cœli fulgore tempore æstivo ardenti similis interniens ignis præbuit speciem, flamasque ex Darii castis splendere velut illatis temere præsidiis credebant,

debant. Quod si perculsis Mazeus, qui praefidebat
irineri, supervenisse, ingens clades accipi potuit.
Ille segnis in eo quem occupaverat tumulo sedet,
contentus non lacessi. Alexander, cognito pavore
exercitus, signum ut confiterent dari, ipsos arma
deponere ac levare corpora juber; admonen . nul-
lam subiti causam esse timoris, hostem procul sta-
re. Tandem compotes sui, pariter armis & animis
recepere, nec quidquam ex presentibus turius vi-
sum est quam eodem loco castra munire. Postero
die Mazeus, qui cum delectis equitum in edito col-
le, ex quo Macedonum propriebantur castra,
consederat, sive metu, sive quia speculari modo
jussus erat, ad Darium rediit. Macedones eum
ipsum collam quam deseruerat occupaverunt:
nam & curior planicie erat. & inde acies hostium,
qui in campo explicabatur, consocii poterat. Sed
caligo, quam circa humidi effuderant montes, uni-
verlam quidem rei faciem non abstulit: exterum
agminum discrimina atque ordinem prohibuit
perspici. Multitudo inundaverit campos, fremi-
tusque tot millium etiam procul stantium, aures
impleverat. Fluctuare animo Rex , & modo
suum, modo Parmenionis consilium sera & lima-
tione perspendere: quippe eo ventum erat unde
recipi exercitus, nisi vicit, aut sine clade, non
posset. Movebat etiam eum multitudo hostium,
respectu paucitatis suar gentis. Sed interdum re-
putabat, quantas res cum hac gente gessisset, quan-
tosque populos fudisset. Itaque cum spes metum
vinceret, periculosus bellum differre ratus, ne
desperatio suis crederet, dissimulato eo, merce-
narium equitem ex Paeonia precedere jubet. Ipsa
phalanxem, sicut antea dictum est, in duo cor-
nua extenderat. Utrumque cornu equites te-
gebant. Jamque nitidior lux, disoussa caligine,
aciem

sciem hostium ostenderat: & Macedones, sive alacritate, sive radio expectationis, ingentem, pugnantum more, edidere clamorem. Reditus & a Peribus nemora vallesque circumjectas retributis sono impleverat. Nec jam contineti Macedones poterant, quin cursu quoque ad hostem contulerent. Melius adhuc ratus Alexander in eodem tumulo castra munita, vallum jacui jussit: strenueque opere perfacto, in tabernaculum, ex quo tota acies hostium conspiciebatur, secessit.

13. Tum vero universa futuri discriminis factes in oculis erat, armis insignibus equi virique splendebat; & omnia intiore cura preparari solicitude Praetorum agmina sua interequitanum ostendebat: ac plesaque inania, sicut siemitus hominum, equorum hinnitus, armorum internitentium fulgor, sollicitam expectationem turbaverant. Igitur, sive dubius animi, sive ut tuos experiretur, consilium adhibet, quid optimum factu esset exquirens. Paimenio, peritissimus interduces artium belli tuto, non prælio, opus esse censebat: *Intemperie noctis et pressi prope hostes discordes moribus, linguis.* Ad hac & ferme & improviso periculo territos, quando in nocturna trepidatione costuros? At interdum primum terribiles occurserunt facies Scytharum Battrianorumque: hirta illis ora, & intonsas comes esse. *Praeterea eximiam vestorum magnitudinem corporum: vanus & inanis nullum magis quam justis formidinis causis movers: deinde tantam multitudinem circumfundi paucioribus posse.* Non in cibicia angustis & invisi callibus, sed in apera & lata planitis dimicandum fore. Omnes ferme Paimenionis assentiebantur: Polypercon haud dubie in eo consilio positam victoriam arbitrabatur. Quem intuens Rex, (namque Paimenionem dupes acieris quam vellet incipitum, sursum castigare

gare non sustinebat.) Latrunculorum, inquit, & furum ista solertia est quam praecepit mthi: quippe illum votum unicum est, fallere Mez vero gloria semper aut absentiis Darii, aut angustias locorum, aut furum noctis obstat non patiat: palam luce aggredi erratum est. Malo me fortuna punitat, quam Victoria pudeat. At hac illud quoque accedit, vigilas agere Barbaros, & armis stare, ut ne decipi quidem possint. Itaque ad primum vos parate. Sic incitatos ad corpora curandi dimisit. Darius illud quod Parmenio tuasera hostem facturum esse conjectans, traxitos equo stare, magnamque exercitus partem in armis esse ac vigilias intentiore cura servari, iussit. Ergo ignibus tota ejus castra fulgebant. Ipse cum ducibus propinquique agmina in armis stantium circumibat; Solem, Mithren, sacrumque & æternum invocans ignem, ut illis dignam vetere gloria majorumque monumentis fortitudinem inspirarent: & profecto si qua divinæ opes auguria humana mente concipi possent, Deos stare secum. Illos nuper Macedonum animis subitam incusisse formidinem; adhuc lymphatos ferri agique armati jacentes. Expetere praesides Persarum imperii Deos debitas à vecordibus poenas. nec ipsum ducem saniores esse: quippe ritu ferarum prædam modo quam expeteret iutuentem, in perniciem quæ ante prædam posita esset incurrire. Simili apud Macedones quoque solicitude erat; noctemque, velut in eam certamine edicto, metu egerunt Alexander non alias magistergatus, ad vota & preces Aristandrum vocari jubet. Ille in candida veste, verbenas manu præferens, capite velato, præbat preces Regis, Jovem, Minervam, Victoriamque propitiantis. Tunc quidem sacrificio rite perpetrato, reliquum noctis acquieturus in tabernaculum rediit. Sed nec somnum capie, nec quietem

quietem pari poterat : modo è jugo montis aciem in dexterum Persatum cornu demittere agitabat, modo recta fronte concurrere hosti ; interdum basirare an potius in levum torqueret agmen. Tandem gravatum animi anxietate corpus altior somnus cappellisti. Jamque luce orta duces ad accipienda imperi convenerant, in solito circa praetorium silentio attoniti. Quippe alias accelerare ipsos & interdum morantes calligare afluverat. Tunc ne ultimo quidem rerum discrimine excitatum esse mirabantur, & non somno quiescere, sed pavore marchare credebant : non tamen quisquam è custodibus corporis intrare tabernaculum audiebat. Et iam tempus instabat ; nec miles in iussu ducit aut simili capere poterat, aut in ordines ire. Diu Parmenio cunctatus, cibum ut caperent ipse pronuntiat. Jamque extre necessitate erat : tunc deum intrat tabernaculo, saepiusque nomine compellatum, cum voce non posset, iactu excivavit. Multa lux, inquit, est. Instructam aciem hostis admovit : tuus miles adhuc inermis exspectat imperium. Ubique vigor ille animi tui ? nempe excitare vigiles soles. Ad huc Alexander, credisse me prius somnum capere posuisse, quam exonerarem animi solicitudine quae quietem morabatur ? signumque pugnat tuba dari jussit. At cum in eadem admiratione Parmenio perseverat, quod securus somnum cepisset. Minime inquit, mirum est. Ego enī, cum Darius terras ureret, vicos exscinderet, alimenta corrumperet, potens mei non eram. Nunc vero quid metus, cum avie decernere paret ? hercule vomit meum implevi ; sed hujus quoque consilii ratio postea reddetur. Vos ite ad copias quibus quisque praest : ego jam adero, & quid fieri valim exponam. Raro admodum admonitu amicorum, cum metus discriminis aderat, uti solebat. Tum quoque ruanimento corporis sumpto pro-

processit ad milites. Haud alias tam alacrem vide-
runt Regem; & vulnus eius intertoto certam spem
victoriz augurabantur. Atque ille prorupio vallo
exire copias jubet, aciemque disponit. In dextero
cornu locati sunt equites, quos agmina appellant.
Pixerat his Clytus: cui junxit Phoebus turmas; ex-
terosque Praetatos equitum laeti eijs applicuit.
Ultima Meleagri ala habebat: quam phalanx seque-
batur. Post phalangem Argylalpides erant. His
Nisoanor Pamphoenonis filius pixerat: in subsidiis
cum manu sua cœnus. Post eum Herestes Lyn-
cestesque. Post illos Polypeirion, dux peregrini mi-
litis. Hujus agminis Amyntas princeps erat. Phi-
lagus Balacros regebat in societatem nuper ascitos.
Hac dextri cornu facies erat. In lavo Craterus Pe-
loponnesium equites habebat. Achorunque
& Locrinium & Marcon Turmis sibi adjunctis:
hos Thessali equites claudebant, Philippo duce.
Peditum acies equitatu regebatur. Frons laxi cor-
du hæc erat. Sed ne circuiti posset à multitudine,
ulimum agmen valida manu cinxerat. Cornua
quoque subsidiis firmavit, non recta fronte, sed à
lateri positis, ut si hostis circumvenire aciem tem-
passe, parata pugna forent. Hic Agriani erant, qui
bus Attalus præcerat, adjunctis sagittariis Creten-
bus. Ultimos ordines avertit à fronte, ut totam
aciem orbe muniret. Illyrii hic erant, adjuncto mi-
lie mercede conducto. Thraces quoque simul ob-
jecerat leviter armatos: adeoque aciem veratilem
posuit, ut qui ultimi stabant, ne circuitentur, ver-
titamen & in frontem circumagi possent. Itaque
non prima quam latera, non latera munitora fue-
re quam terga. His ita ordinatis præcipit, ut si fal-
cos curruscum fremitu Barbari emitterent, ipsi
laxatis ordinibus impetum occurrentium silentio
exciperent: haud dubius, sine nocta transcursum,

Si nemo se opponeret. Si autem sine fremitu immisissent, eos ipsi clamore tesserens, pavidosque equos telis utrinque suffoderent. Qui cornibus prorabant, extendere ea jussit, ita ut ne circumvenientur si arctius starent, nec tamen medium aciem exinanirent. Impedimenta cum captis, iuter quos mater liberique Darii custodiebantur, haud procul ab acie in edito colle constituit, modico praesidio relicto. Lexum cornu. sicut alias, Parmenioni tuendum datum: ipse in dextro stabat. Nondum ad teli jactum pervenerant, cum Bion quidam transfuga, quanto maximo cursu poterat, ad Regem pervenit, nuncians murices ferreos in terram defossis Darium. qua hostem equites emissurum esse credebat: notatumque certi signo locum, ut fraus evitari a suis posset. Asservari transfugam iusso, duces convorat; exposito quequod buntiatum erat, monet ut regionem monstratam declinent, equitemque periculum edoceant. Cætatum hoc tantus exercitus exaudire non poterat, usum aurium intercipiente frenitu duorum agminorum: sed in contemptu omnium, duces & proximum quemque interequitans alloquebatur.

14. Emenis tot terrus in scem vitorie de qua dimicandum foret, hoc unum superesse disserim: Granicum bic amnes, Ciliaque montes, & Syriam Ægyptumque prætereuntibus raptas, ingentiasque gloriaque incitamenta referebat. Reprobens ex fuga Persas pugnatores, quia fugere non possent: tenitum diem iam meus exsanguis, armis suis onera'os, in eodem vestigiis harrere: nullum desperatus ilorum maius indicium esse, quam quod arbes, quod agros suos ererent: quid quid non cerni possent, hostium esse non est. Nomina modo vanagentium ignorantum ne exumiscerent: neque enim ad bellum discrimen pertinere, qui ab his Scytha, qui ve Cadusii appellantur: ob isti ipsi, quod ignoti sens,

essent, ignobiles esse: nunquam ignorari viros fortes; et
imbelles, ex latebris suis erulos nihil prater nomina afferre.
Macedones virtute affectos, ne quu solo orbe locus esset
qui tales viros ignoraret: insuerentur Barbarorum in-
conditum agmen; alium nihil prater jaculum habere, a-
lium funda saxa librare, paucis insts arma esse. Itaque
illinc plures stare, hinc piures dimicatur: s. Nec postulau-
se ut fortius caperent primum, ni ipse ceterus fortius
dintu fuisset exemplum: se ante prima signa dimicaturum
spondere: prope quot cicatrices, totidem corporis decora-
scire ipsos, unum penes preda communis exsortem: n
ulli clementis ornandisque usurpare vultus premia. Hie
se fortibus viris dicere. Si qua dissimiles eorum essent, illa
fuisse dictum, pervenisse eo unde fugere non possent: in
terraturum spatia imensis, tot annibus montibusque pte-
rgum objectis, iter in patriam & penates manus esse fa-
ciendus. Sic duces, sic proximi militum distin-
cti sunt. Darius in lavo cornu erat, magno suo
rum agmini delectis equitum peditumque stipa-
tus: contempseratque paucitatem hostis, vanam
aciem esse extensis cornibus ratus. Ceterum, si-
ui curru eminebat, duxera levaque ad circum-
stantium agmina oculos manusque circumferens.
Terratum, inquit, quas Oceanus hinc alluit, illinc clau-
dit Hellespontus, paulo ante dominum, jam non de gloria, sed
de salute, & quos salute praeponitus, de libertate pu-
gnandum est. Hic dies imperium, quo nullum amplius
vidit aras, aut constituet aut finiet. Apud Granicum
minima virium parte cum hoste certavimus. In Ciliciis
victos Syria poterat excipere. Magna munimenta regni
Tigris atque Euphrates erant. Venimus est eo, unde pulsi
ne fuga quidem locus est. Omnia tam dictino bello exhan-
sta post tergum sunt. Non incetas suos urbes, non cul-
ecores habent terra. Conjuges quoque & liberi sequun-
ti & hanc aciem parata hostitus preda, nisi pro charis
suis pignoribus corpora offerunt. Quod meorum fu-

parvum

partium, exercitum quem pene immensa plenities vix
 capere comparavat: equos, arma distribuit: commecatus
 ne tanta multitudini decessent. prouidi: lo uxi in quo
 aies expicari posset elegi. Caera in vestra prestatate
 sunt: audiens modo vincere, famamque, infirmissimum
 adversus fontes viros telum, contemnit. Temeritas est
 q[uod] am adhuc pro virtute iunxit: que ubi rurum impe-
 tum effudit, velut quedam animalia amissi aculeo. tor-
 pet. Hi vero campi deprehendere paucitatem quam Ci-
 licia montes absconderant. Videri ordine raros, cornua
 exenta, medi in actum vanam & exhaustam. Nam ultio-
 ni quos locavit aversos, terga jam praebent: obteri me-
 horunc equorum ungulis pressunt, etiam si nil praeter fal-
 caris currus emiserit: & bello vicerimus. si vincimus
 prælio; nam ne illi quidem ad fugam locus est. Hinc
 Esphrates, illinc Tigris prohibet inclusos: & qua antea
 pro illis erant, in contrarium conversa sunt. Nostram mo-
 bile & expeditum agmen est: illud preda grave. Impli-
 catus ergo spoliis nostris trucidabimus: eademque res &
 causa victoria erit, & fructus. Quod si quem è uerbis
 nomen gentis mouet, cogitet Macedonum illuc arma esse,
 non corpora. Multum enim sanguinis invicem hausi-
 mus. & semper gravitor in paucitate jactura est. Nam
 Alexander, quamuscunque ignoravii & timidis videris po-
 test, unum animal est, & si quid mihi creditis, tem-
 perarium & vecors; adhuc nostra pavore quam sua
 virtute felicior. Nihil autem potest esse diurnum
 chi non subest raso. Licet felicitas aspirare videatur,
 tamen ad ultimum temeritas non sufficit. Praterea bre-
 ves & mutabiles vices rerum sunt, & fortuna nun-
 quam simpliciter indulget. Forsitan ita Deorum fata
 ordinaverunt, ut Persicum imperium, quod secundo
 cursu per CCXXX annos ad summum fastigium eve-
 xerant, magno motu concuterent magis quam afflige-
 rent, admonerentique nos fragilitatis humana, cuius ni-
 hila in prosperis rebus oblivio est. Modo Gracis ulro
 bellum

bellum inferobamus: nunc in sedibus nostris propulsam
 mus illorum. Factamur invicem varietate fortuna. Vi-
 delicet imperium quia mutuo affectamus, una gens nam
 capit. Ceterum si spes non subesset, necessitas tam
 stimulare deberet. Ad extrema perventum est. Ma-
 garem meam, duas filias. Ochum in spem hujus impe-
 riis genitum, illos principes, illam sobolem regia fin-
 pi, duces vestros, Regum instar vinculos habet: nisi,
 quod in vobis est, ipse ego majore parte captivus sum.
 Eripite viscera mea ex vinculis, restituente mihi pignora,
 pro quibus ipse mori non recuso. Parentem, liberum
 (nam conjugem in illo carcere amisi) credite nunc
 omnes tendere ad vos manus, implorare patrios Deos,
 opem vestram, misericordiam, fidem exposcere, ut
 serviuic, ut compedibus, ut precario victu ipsos libe-
 retis. An creditis equo animo in servire, quorum Re-
 ges esse fastidunt? Video admovevi hostiam aciem:
 sed quo proprius discrimin accedo, hoc minus bu qua
 dixi possum esse contentus. Trecor vos per Deos pa-
 trios, aeternumque ignem qui praefertur altaribus,
 fulgoremque solis intra fines regni mei orientis, per e-
 ternam memoriam Cyrus, qui ademptum Medu Lydis
 que imperium primus in Persidem intulit, vindicare
 ab ultimo dedecore nomen gentemque Persorum. Ille
 alacres & sue pleni, ut quam gloriam accepistis a ma-
 joribus vestris, posteru relinquatis. In dextris vestris
 jam libertatem, opem, spem futuri temporis geritis.
 Effugit mortem quisquam contempserit: timidissimum
 quemque consequitur. Ipse non pario more solum, sed
 etiam ut conspici possim, curru vehor. Nec recuso, quo
 minus iniuriamini me, siue foris iudicis exemplum, siue
 signavis fuero.

15. Interim Alexander (ut est demonstratum
 & transfuga) cum insidiarum locum circumseret,
 & Dario, qui levum cornu tuebatur, occurseret,
 agmen obliquum incedere jubet. Darius quoque
 codem

endem suum obvertit, Besso admonito, ut Massageras equites in lœvum Alexandri cornu invehî juberet. Ipse ante se falcos currus habebat, quos signo dato universos in hostem effudit. Ruebant laxatis habenis aurigæ, quo plures nondum satis proviso imperio obtinerent. Alios ergo hastæ multum ultra temonem eminentes, alios ab utroque latere demissæ falces laceravere. Nec sensim Macedones cedebant, sed effusa turbaverant tuga ordines. Mazzus quoque pereulis metum inculsit, mille equitibus ad diripienda hostis impedimenta circumvehî jussis: ratus captivos quoque, qui simul asservabantur, rupturos vincula, cum suc appropinquantes vidissent. Non sefellerat Parmenionem, qui in lœvo cornu erat. Propere igitur Polydamanta mittit ad Regem, qui & periculum ostenderet, & quid fieri juberet consuleret. Ille audito Polydamante, *Abs, nunis, inquit, Tarmenioni, si acie vicerimus, non nostra solum nos recuperator, sed omnia que hostium sunt occupatos: Proinde non est quod quidquam virius subdueat ex acie sed, ut ms. & Philippo patre dignum est, contemptio sarcinarum damno, fortiter dimicet.* Interim Barbati impedimenta turbaverant, casisq; plenisque custodum, captivi, vinculis ruptis, quidquid obvium erat quo armari possent, rapiunt, & aggregati suorum equitibus, Maeedonas aneipiti circumvenios malo invadunt: Ixique circa Syrigambim vicisse Darium, ingenti excede prostratos hostes, ad ultimum etiam impedimentis exutos nuntiant; quippe eandem fortunam ubique esse credebant, & victores Persas ad predam discurrisse. Syrigambis, hortantibus captivis ut animum à morte allevaret, in eodem quo antea fuit perseveravit: non vox illa excidit ei, non oris color vultus mutatus est; sed sedis immobilis, credo præcoce gaudis

verita fortunam irritare: adeo ut, quid mallet, intuentibus eam fuerit incertum. Inter hæc Amynras, praefectus equitum Alexandri, cum paucis turmis, opem impedimentis latus advenierat, incertum suone consilio, an Regis imperio: sed non solum Cadusiorum Scytharumque impetu; quippe vix tentato certamine effugit ad Regem amissor im impedimentorum testis magis quam in index Jam consilium Alexandri vicerat dolor, & se ea recuperandi sua militem a prælio averteret, non immerto verebatur. Itaque Aretem duxi naftatorum. (Sarissophores vocabant,) clavis Scythas nuntiit. Inter hæc currus, qui circa prima signa tu. bayerant aciem, in phalangem investi erant. Macedones confirmatis animis in medium agmen accepit. Vallo sumilis acies erat: junkeran hastas, & ab utroque latere temere incurrentium ilia suffodiebant: circuire deinde currus, & propugnatores precipitare cœperunt. Ingens ruina equorum autigarumque aciem compleverat. Hi territos regere non poterant: equi crebra jaſtatione cervicum, non jugum modo excusserant, sed etiam currus everterant: vulnerati interfectos trahebant; nec consistere terti, nec progredi debiles poterant. Paucæ tamen evasere quadrigæ in ultimam aciem; iis, quibus incidentur, miserabilis morte coulsumptis: quippe amputata virorum membra humili jacebant: & quis calidis adhuc vulneribus aberat dolor, trunci quoque & debiles, arma tamen non omittebant, donec multo sanguine effuso exanimati procumberent. Interim Aretes Scytharum, qui impedimenta ditipiebant, duce occiso, gravius territis instabat. Supervenire deinde missi à Dario Bactriani, pugnæque vertere fortunam. Multi ergo Macedonum primo impetu obtriti sunt; plures ad Alexandrum refugerunt.

Tus

Tum Persæ clamore subato, qualem vistores solent edere, ferociter in hostem quasi ubique profligatum incurunt. Alexander territos castigate, adhortari, prælium quod jam clanguerat solus accendere, confirmat isque tandem animis ire in hostem jubet. Rarior acies erat in dextero cornu Persarum: namque inde Bactriani decesserant ad opprimenda impedimenta. Itaque Alexander laxatos ordines invadit, & multa exinde hostium invehitur. At qui in lavo cornu erant Persæ, si pe posse eum inclidi, agmen suum à tergo dimicantis opponunt. Ingeosque periculum in medio hexens adisset, ni equites Agriani, calcaribus subditis, circumfusos Regi Barbaros adorti essent, aversosque cedendo in se obvertri coegissent. Turbata erat utraque acies. Alexander & à fronte & à tergo hostem habebat: qui averso ei instabant, ab Agrianis militibus premebantur. Bactriani, impedimentis hostium direptis reversi, ordines suos recuperare non poterant. Plures simul abrupta à exercitis agmina, ubicunque alium aliisors miscuerat, dimicabant. Duo Reges junctis prope agminibus prælium accendebant. Plures Persæ cadebant: nam serme utrinque numerus vulnerabatur. Curru Darius, Alexander equo vehebatur: utrumque delebitiuebantur, sui immemores; quidque amissi Regenec volobant salvi esse, nec poterant Nam ante oculos sui quisque Regis mortem occumbere dubebat egregium. Maximum ramen periculum adibant qui maxime ruebantur: quinque sibi quisque casi Regis expetebar decus. Ceterum, sive ludibrium oculorum sive vera species fuit qui circa Alexandrum erant vidisse se crediderant paululum super caput Regis placide volante aquilam; non sonitu armorum, non gemini morientium tergitam; diuque circa equum Ale-

xandri, pendenti magis quam volanti similis, apparuit. Cetera valet. Aristander alba veste induitus, & dextra preferens luceam, militibus in pugnam intentis avem monstravit, haud dubium vitoriae auspicium. Ingens ergo electitas ac filiae a paulo ante territos accedit ad pugnam: utique postea quam auriga Darii, qui ante ipsum sedens equos regebat, balta transfixus est. Nec aut Perse, aut Macedones dubitavere quin ipse Rex esset occisus. Lugubri ergo ululitu & incondito clamore gemituque totam sece sciem adhuc aequo Manu pugnantium turbavere. Cognati Darii & armigeri lacumque tuentes cornu in fugam effusi, destituerant currum: quem à dextera parte stipati in medium agmen receperant. Dicitur acinace striata Darius dubitasse, an fugi dedecus honesta morte vitaret. Sed eminens currus, nondum omnem suorum aciem prælio excedentem destruere erubescerat. Dum inter spem & desperationem hesitabat, sentim Persas cedebant, & laxaverant ordinem. Alexander mutato equo, (quippe plures fatigaverat,) resistentium ora fodiebat, fugientium terga. Jamque non pugna, sed cædes erat, cum Darius quoque currum suum in fugam vertit. Hærebat in tergis fugientium vitori: sed prospectum oculorum nubes pulveris, que ad cœlum ferebatur, abstulerat. Ergo haud secus quam in tenebris errabant, ad sonum nota vocis ut signum subinde coeuntes. Exaudiebant ramen strepitus habenzum, quibus equi currum vehentes identidem verbabantur. Hæc sola fugientis vestigia excepta sunt.

16. At in levo Macedonum cornu, quod Parmenio, sicut ante dictum est, rubeatur, longe alia fortuna utriusque partis res gerebatur: Mazzus cum omni suorum equitatu vehementer in vectus,

inergebat

urgebat Macedonum alas. Jamque abundans multitudine aciem circumvehi cœperat, cum Parmenio equites nuntiare jubet Alexandro in quo discrimine ipsi essent: nisi mature subveniretur, non posse sisti fugam. Jam multum viæ processerat Rex, imminens fugientium tergis, cum à Parmenione tristis nuntius venit. Refrænare equos jussit qui vehebantur, agmenque constitit: frenidente Alexandro, eripi sibi vistoriam è manibus, & Darium felicius fugere, quam sequi se. Interim ad Mazzeum superati Regis fama pervenerat. Itaque quangram validior erat, fortuna tamen partium territus, perculsis languidius instabat. Parmenio ignorabat quidem causam sua sponte pugnæ remissæ: sed occasione vincendi strenue est usus. Thessalios equites ad se vocati jubet. Ecquid inquit, videtis istos, qui ferociter modo instabant, pedem referre subito pavore perterritos? Nimirum nobis quoque Regis nostræ fortuna vincit: omnia Persarum cede stratis sunt: quid cessatus anne fugientibus quidem pares es? Vera dicere videbatur, & spes languentes quoque exercerat: subditis calcaribus proruere in hostem: & illi jam non sensim, sed citato gradu recedebant; nec quidquam fugit, nisi quod terga nondum vetterant, deerat. Parmenio tamen ignarus quænam in dextero cornu fortuna Regis esset, repressit suos. Mazzus dato fugit spatio, non recto itinere, sed majore, & ob id tutiore, circuitu Tigrim superat, Babylonem cum reliquis devicti exercitus intrat. Darius paucis fugit comitibus ad Lycum amnem contenderat: quo trajecto dubitavit an solveret pontem; quippe hostem jam affore nuntiabatur. Sed tot milia suorum, quæ nondum ad amnem pervenerant, ponte reciso prædam hostis fore videbat. Abiuntem, cum intactum fineret pontem, dixisse

constat. Malle in sequentibus iter dare, quam afferre fugientibus. Ipse ingens spatium fuga emensus mediata fore nocte Arbela pervenit. Quis torludibria fortunæ ducum agmina amque cædem multiplicem, devictorum fugam, clades nunc singulorum, nunc universorum aut animo assidue queat, aut oratione complecti? Propemodum seculi res in unum diem fortuna cumulavit. Alii qua brevissimum patet iter, alii diversos saltus, & ignotos sequentibus colles petebant. Eques pedetque confusi sine duce, armatis inermes, integris debiles implicabantur. Deinde misericordia in metum versa, qui sequi non poterant inter mutuos gemitus deterebantur. Sitis præcipue fatigatos & saucios exurebat, passimque omnibus rivis posttraversant corpora, præstituente aquam hianti ore capantes: quam cum avide turbidam haussissent, tendebantur extempore præcordia premente limo; resolutique & torpenibus membris, cum supervenisset hostis, novis vulneribus excitabantur. Quodam occupatis proximis rivis, diverterant longius, ut quidquid occulti humoris usquam manaret exciperent. Nec ulla adeo avia & siccacalana erat, quæ vestigantium sitim falleret. E proximis vero itineri vicis senum ululatus foeminarumque exaudiabantur; barbaro ritu. D. rium adhuc Regem clamantium. Alexander, ut supradictum est, inhibito suorum cursu, ad Lycum amnem pervenerat: ubi ingens multitudo fugientium oneraverat pontem, & plerique, cum hostes urgeset, in flumen se præcipitaverant, gravesque armis & prælio ac fuga defatigati, gurgitibus hauriebantur. Jamque non pons modo fugientes, sed ne amnis quidem capiebat, agmina sua improvide subinde cumulante: quippe ubi intravit animos pavor, id solum metuunt quod primum formidare cœperunt.

perunt. Alexander, instantibus suis abeuntem hominem qui permitteret, hebetu rela esse, & manus fatigatas, tanioque curtu corpora exhausta, & praeceps in noctem aiei tempus, cautatus est; re vera de lavo cornu, quod adhuc in acie stare credebat sollicitus, reverti ad ferend in opem suis statuit. Jamque signa converserat cum equites à Parmenione missi illius quoque partis victoriam nuntiant. Sed nullum eo die maiu periculum adiit, quam dum copias reducit in castra. Pauci eum & incompositi sequebantur ovantes victoria. Quippe omnes hostes aut in fugam effusos, aut in acie cecidisse credebant. Cum repente ex adverso apparuit agmen equitum qui primo inhibuere cursum, deinde, Macedonum paucitate conspecta, turmas in obvios concuaverunt. Ante signa Rex ibat, dissimulato magis periculo quam spreto. Nec detuit ei perpetua in dubiis rebus felicitas. Namque Praefectum equitatus, avidum certaminis, & ob id ipsum incarius in serueniem, basta transfixit. Quo ex equo lapso, proximum, ac deinde plures, eodem telo conioidit. Invasere turbatos amici quoque: nec Persæ inulti eadebant: quippe non universæ acies, quam hæ tum tuarizæ manus, vehementius iniere certamen. Tandem Barbari, cum obscura luce fuga tutior videretur esse quam pugna, diversis agminibus abierte. Rex extraordinario periculo defunctus, incolumes suos reduxit in castra. Cecidere Persarum, quorum numerum victores finire potuerunt, millia XL. Macedonum minus quam CCC desiderati sunt. Ceterum hanc victoriam Rex major ex parte virtuti quam fortunæ suæ debuit: animo, non (ut antea) loco vicit. Nam & aciem peritissime instruxit, & promptissime ipse pugnavit, & magno consilium jacturam sarcinorum impedimentoorumque

rumque contempsit, cum ia ipsa acie summum rei videret esse discrimen: dubioque adhuc pugnare ventu, pro viatore se gessit. Perculso deinde hostes fudit: fugientes, quod in illo ardore animi vix credi potest, prudentius quam avidius persecutus est. Nam si, parte exercitus adhuc in acie stante, instare cedentibus perseverasset, aut sua culpa vietus esset, aut aliena virtute vicisset. Jam si multitudinem equitum occurrentium extenuisset, victori aut foede fugiendum, aut mitterabiliter cadendum fuit. Nec duces quidem copiarum sua laude fraudandis sunt. Quippe vulnera qua quisque excepit, indicia virtutis sunt. Hephaestionis brachium hasta icteum est: Perdiccas ac Coenus & Menidas sagittis prope occisi. Et, si vere estimare Macedonas qui tunc erant volumus, fatebimur, & Regem talibus minutiis, & illos tanto Rege fuisse dignissimos.

BREVIARUM LIB. V.

1. **D**ario Media fines ingresso, Arbela positur Alexander, & Babylon: cuius situs, amplitudo, & corrupti mores descrituntur.
2. Militibus præmia proponit, ut iis otium excuteret. Susianam urbem ac regum Persie thesauros recipit, & Sigambim solatur.
3. Uxiorum regione superata, Madatrem præfectum ad dedicos & captivos rura libertate tum immunitate donat: Tersidemque intrare cogitans, ab Ariobarzane retrocedere cogitur.
4. Capisuo quodam iter pauci cognitum aperiente, Persorum exercitum ipso Ariobarzane occiso delet Alexander.
5. Ad Persepolim properans captivorum Graciorum IVM, liberat.

6. Opulentissima Persepoli direpta interiorem Persidis regionem petat, ac Mardorum domat gentem.

7. Alexander in convivio a Thaide aliisque castrisibus scitu impulsus, Persarum regiam incendit: deinde persigui Darium statuit.

8. Dani suis ad pugnam hortantis oratio.

9. Varia Magnatum sententia ac tumultus ob Nabarzani qui cum his productionis societatem intereat consilium.

10. Bessus Nazanu de Dario profendo aut occidens nefaria deliberatio: quam miris artibus occultant.

11. Insidiæ proditionem Dario aperiuntur, qui Gracoribus presentutumque respuit auxilium paratus perire si saluum esse nollent sui milites.

12. Bessus Darium fictis verbis & lachrymis delusum comprehendit, aureisque vinculum compedibus in sordido vehiculo ad Alexandrum deduci curat.

13. Alexander, auditio Dani periculo, ad Persarum exercitum contendit. Bessus autem, cum periclis alius, arma vulnusque rottens vultus, Darii multis confessum vulneribus relinquit, fugaque sibi consulere conatur.

14. Darii corpus repertum Alexander lachrymis prosecutus, & ad Syrigambim sepeliendum mutat.

UNUS interim ductu imperioque Alexandri vel in Grecia, vel Illyriis, ac Thracia gesta sunt, si quæque suis temporibus reddere voluero, interrumpendæ sunt res Asiz, quas utique ad fugam mortemq. Darii universas in conspectum dari, & sicut inter se cohærent, ita opere ipso conjungi, haud paulo aptius vidiporest. Igitur que Prælio apud Arbela conjuncta sunt ordinar dicere. Darius media fere nocte Arbela pervenit, eodemque magnâ partis amicorum ejus se militum fugam fortuna compulerat. Quibus convocatis, exponit, haud dubitas se quin Alexander celo-

ciberrimas urbes, agrosque omni copia rerum abundanter, peccatus est: pradum optimam paratamque ipsius & suos ejus spectare. Id suis rebus tuis in statu saluti fore quippe sed fertur: cum expedita manu petuntur. Ultima regni adhuc intacta esse: inde te lozire: hand agre reparaturum. Occupata sane gazam exsiduam agens, & ex longa tame fatiare: se auro, mox futura prada sit: dicitur usq[ue] pretiojam supellecitem, palacesque & sacerdotum agmina nihil aliud suile quam clara & impudentia. Eadem trahentem Alexandrum, quibus antea viciit, inferorem fore. Plena omnibus desperationis videbarur oratio, quippe Babyloniem urbem opulentissimam dedicentibus: iam rufa, iam extera ornamenta regni, cautamque beli victorem occupaturum. At ille docere pergit, non secunda dicta sed sua nec tantum rebus adversis sequitur: Ferro geris bella, non auro; vix, non in luce testi. Anna sequi armatis. Sic majores suos per causas in principio rerum, clementer frustinam reparasse formulari. Igitur huc confirmatis eorum animis, sive in peccatum magis quam consilium sequentibus. Media fine angelus cit. Parvus post Alexandre Arberia tradidit, regia supellecili diuque gazare plena. Quatuor milia talentum fuerunt patera preiuxelles, totius (ut supra dictum est) exercitus opibus in illam sedem congestis. Ingruenibus deinde morbis, quos odor cadaverum totis jacentium campis vulgaverat, maturus casta movit. Funtibus aperit se a lava Arabiae odrum fertilitate nobilis regio. Campesire iter est inter Tigrum & Euphratem: tam uber & pinguis soli, tam a pastu repellit pecora dicantur, ne satietas perimit. Causa fertilitatis est humor qui ex utroque amne manat: toto fere solo proprie venas aquarum resudante. Ipsi amnes ex Armeniæ montibus profluunt, ac magno deinde aquarum divortio iter, quod cœpere, percurrunt. Duo millia & quingenta

gentia stadia emensi sunt, qui amplissimum intervallum circa Armeniae montes notaverunt. Idem cum Mediae & Gordianorum terras secare coepi-
junt, paulatim in aeternis coenunt: & quo longius
manant, hoc angusti s' inter teptarium retere relin-
quunt. Vicini maxime sunt his campi quos incola
Mesopotamiam appellant: Medianum namque ab
utroque latere concludunt. Eadem per Babylonio-
rum fines in Rubrum mare propinquuntur. Alexan-
der quartis catulis ad Mennin urbem pervenit. Ca-
verna ibi est ex qua fons ingentem vim bitumi-
nis effundit: adeo ut tatis continet, Babylonios
muros, ingenti operis, hujus totis bitumine in-
terfitos fuisse. Ceterum Babylonem procedenti
Alexandro Mazrus, qui ex acie in urbem eam con-
fugerat, cum acutis liberis turreplex occurrit, ur-
bem seque dederat. Gratus adventus ejus fuit Re-
gi: quippe magni operis futura erat obsidio tam
munitae urbis. Ad hoc vir illustris, & manu prom-
ptus, tamaque etiam proximo prælio celebris, &
ceteros ad ditionem sui incitaturus exemplo
videbatur. Igitur hunc quidem benigne cum libe-
ris exceptit. Ceterum quadrato agmine quod ipse
ducebat, velut in aciem irent, ingredi suos jubet.
Magna pars Babyloniorum constituerat in muris,
avida cognoscendi novum Regem. Plures obviam
egressi iunt. Inter quos Bagophanes, arcis & regiae
pecunia custos, ne studio à Mazro vinceretur,
totum iter floribus coronisque constraverat, ar-
gentis alaribus utroque latere dispositis, quæ non
thure modo, sed omnibus odoribus cumulaverat.
Eum dona sequebantur, greges pecorum equo-
rumque: leones quoque & pardales caveis prete-
rebanter. Magi deinde suo more patrium carmen
canentes. Post hos Chaldæi, Babyloniorumque
nem va es modo, sed etiam artifices, cum fidibus

sui generis ibant : laudes ii Regum canere soliti ; Chaldaei siderum motus, & statas temporum vices ostendere. Equites deinde babylonii, suo atque equorum cultu ad luxuriam magis quam ad magnificientiam exacto, ultimi ibant. Rex armatis stipatus, oppidanorum turbam post ultimum pedites ire jussit. Ipse cum curu urbem, ac deinde regiam, intravit. Postero die supellectilem Dam et omnem pecuniam recognovit. Ceterum ipsius urbis pulchritudo ac venustas non Regie modo, sed etiam omnium oculos in senectudine immixta convertit. Semiramis eam conosceret, vel ut plerique credidere Belus : enim regia ostendatur. Murus institutus laterculo coecili, bitumine interitus, spatium XXX & duorum pedum latitudinem amplectitur : quadriga inter te occurrentes sine periculo commicare dicuntur. Altitudo muri C cibitorum eminet spatio. Terties denis pedibus, quam murus, altiores sunt. Totius operis ambitus CCCLVIII stadia complectitur : singulorum stadiorum structarum singulis diebus perfectam esse, memoriae proditum est. Aditicia non sunt admota muris, sed tere spatium unius angulis absunt. Ac ne totam quidem urbem tectis occupaverant : per XC stadia habitatur : nec omnia continua sunt. Credo, quia tutius vitum est pluribus locis spargi. Cetera serunt coluntque : ut si externa vis ingruat, obsecris alimenta ex ipsis urbis solo subministrent. Euphrates interfluit, magna que molis crepidinibus coeretur. Sed omnium operum magnitudinem circumveniunt cavernae ingentes, in altitudinem pressae ad accipiendum impetum fluminis : quod ubi apposita crepidinis fastigium excessit, urbis testa corriperet, nisi essent specus lacusque qui exciperent. Costili laterculo structi sunt : totum opus bitumine astringitur. Pons lapideus

deus flumini impositus jungit urbem. Hie quoque inter mirabilia Orientis opera numeratus est : quippe Euphrates altum limum vebit, quo penitus ad fundamenta jacienda egesio, vix fulciendo operi firmum reperiunt solum. Aeneæ autem subinde **cumulatae**, & faxis, quibus pons sustinetur, annexæ, morantur amnem : qui retentus acerius quam si libero cursu mearet illuditur. Arcem quoqui ambitu virginis ita complexam habet : triginta pedes in terram tunc funda menta demissas sunt ; ad octo iacta summum munimenti fastigium peruenit. Super arce, vulgatum Graecorum fabulis miraculam, penates boni sunt, summam murorum altitudinem æquantes, multatimumque arborum umbra & procernate amoeni. Saxes pila, qua totum omne sustinent, intrusa sunt. Super pilas lapide quadrato folium fixatum est, patiens terræ, quem aliam iniciunt, & humoris quo rigant : adeoque validas arborum sustinent moles, ut stipites eorum octo cubitorum spatium crassitudine æquent, in quinquaginta pedum altitudinem emineant, & frugiteræ æque sint ac si terra sua alerentur. Et cum vetusta, non opera solum manu facta, sed etiam ipsam naturam paupatim exedendo perimat, hæc moles, quæ tot arborum radicibus premitur, tantique nemoris pondere onerata est, invicta durat : quippe viginti lati parietes sustinent, undecim pedum intervallo distantes, ut procul silentibus tylike montibus suis imminere videantur. Syrie Regem Babylone regnante hoc opus esse molitum, in memorie proditum est, amore conjugis vicuum, quæ desiderio nemorum sylvarumque in campis tribus locis virum compalit naturæ genitrix amoenitate hujus operis imitari. Diutius in eacum be quam u' quam confluit Rex, nec ullus locus disciplinæ militare ma-

gis nocuit. Nihil urbis eius corruptius maribus, nihil ad irritandas illicientiaque immodeas voluptates instrutissus. Liberos conjugesque cum hospitibus stupro coire, modo pietum flagitiū detur, parentes multique patiuntur. Convivales iudicata Perside Regibus purpuratisque conditunt. Babylonii maxime in vinum. & quae ebrietatem sequuntur, effusissunt. Fœminarum convivia ineuntium in principio indebetus est habitus. dein summa quæque amicula exequunt, paul tuncque sordidem profanant. Ad ultimum honos auribus sit imacorporum vementia projectant nec metenti cum hoc dedecus est, sed matronarum circumque, apud quas comites habetur vulgati corporis vilitas. Inter haec flagitia exercitus ille donitor Asiae per XXXIV dies tagnatus, ad ea quæ sequerentur dictimini hanc audie debilior futuras fuit si hostem habuisset. Ceterum quo minus damnatum sentiret, identidem incremento novabatur. Namque Amyntas Andromenis ab Antipatio Macedonum peditum sex milia adduxit, CCC præterea ejusdem generis equipes cum his DC Thracas, adjunctis pedibus tue genitribus milibus & quingentis: & ex Peloponi etiæ mercenarius miles ad quatuor milia advenerat, cum CCCLXXX equitibus. Idem Amyntas ad fluvia quinquaginta principum Macedoniarum liberos adultos, ad custodiam corporis: quippe inter epulas hi sunt Regis ministri. Idemque equos in equestrem plenum adinvent, venantemque constituant, & vigillarum vices ante cubiculi fores servant: magistrorumque Praefectorum & ducum haec incrementa sunt & rudimenta. Igitur arcis Babylonie Rex Agathone præsidere iuslo, cum septingentis Macedonum, trecentisque mercede conductis, Praetores, qui regioni Babylonie & civitati præsident, Menetam &

Apollodorum reliquit: his duo millia peditum cum milie talentis data. Utrique præceptum, ut in suoplementum milites legerent. Mæzenam transfugiam Bætrapia Babylonie donat. Bagophanem, quare in te liberat, sequi possit. Atmena Mihiæni Sordium proditorum daret. Ex pecunia deinde Babylonis Macer bonibus & priuatis exenti denarii tributus, et ceteris e purissimis genos accepit: ducentis pedetrum in stipendium uenustum est.

2. His ita compositis, in regionem quæ Satrapene vocatur pervenit: fructuosa terra, copia renum & omniæ corne earu abounding. Itaque diutius ibi subtiliter ac ne delices otio demitterent animos, iudicis dedit, pœnitentia proponuit de virtute militari certantibus. Octo qui fortissimi julicati essent, singulis militum uultus præfuererant. Chiffareas socias tum primam in hunc numerum epis disribuens. Namque antea quinquagenerie cohortes erant, nec fortitudinis præmia gesserant. Ingeas militum turba convenerat, egregio interfuria certarunt: resti radum cuiusque factoriam. Se de indicibus tauræ tententiam: quippe verrore an falso honeste cui que habentes ignorari non posserat. Primus omnium virtutis causa dñsctis et tradictis senior, qui omissum apud Haliacum offensum a junctorum prælium, non maxime accepterat: proximus ei Antigenes vitus est: tertium locum Philocles Angens obtinuit: quartus Amyntæ datus effecit nos Antigonus, & ab eo Lyncestes Amyntas fuit: secundum locum Theodorus, ultimum obtinuit Hellanicus. In disciplina quoque militaris rei pleraque à majoribus tradita utiliter mutavit. Nam cum ante equites in suam quisque gentem describerentur, seorsum à ceteris, exempto nationum discrimine, Praefectos non utique suarum gentium, sed dele-

tos, attribuit. Tuba cum castra movere velle signum dabat: cuius sonus plerumque, tumultuum siemitu ex oriente, haud satis exaudiebatur. Ergo perticam, quæ undique conspicui posset, supra prætorium statuit: ex qua signum eninebat pariter omnibus conspicuum. Obierolam in ignis noctu, fumus interdiu. Jamque tuis aditum, Abulites regionis ejus Praefectus, sive Dati jussu, ut **Alexandrum** præda retineret, nive sponte, filium obviam misit, traditurum se urbem promittens. **Benigne** juvenem exceptis Rex, & eo duce ad Chaspen amnum pervenit, delicata (ut fama est) vehentem aquam. Hic Abulites cum donis regalis opulentiaz occurrit. Deomades cameli inter dona erant, velocitatis eximici: duodecim elephanti à Dario ex India accisi non jam tenor (ut speraverat) Macedonum, sed auxilium, opes victi ad victorem transierunt fortuna. Ut vero urbem intravit, incredibilem ex theatra suministram pecuniaz egessit L. nullia talentum argenti, non signata forma, sed redi pondere. Minime Reges tantas opes longa astate cumulaverant liberi posteaque, ut arbitrabantur, quis sit a hora in extensis Regis manus insulit. Coofedit deinde in regia sella, multo excelsiore quam pio sacerdotu corporis. Itaque pedes cum imum gradum non contigerent unus ex Regis pueri, mentam subdidit pedibus: & cum spadonem, qui Dario fuerat ingemiscensem conspicuisse, Rex eam in illis die requieavit. Ille indicat, Darium veritatem velim: sequere sacram ejus mentam ad hanc in recidenter sine lachrymis confidisse non posse. Subiit ergo Regem verecundiam in hunc pales Deos. Jamque subducit jubebat, cum Thilonias, Minime vero hac fecens, Rex, sed omni proque acutæ mensam, ex qua libavit bofus epus, nisi prætius esset

subjectam. Rex, Persidis fines adiunus. Susam urbem Archelao. & prestatum trium milium, tradidit Xenopilo arcis curta mandata est, mille Macedonum ex aere gravioris praefidere arcis custodie jussis. Thetanorum Calixtati totela permisla. Satrapia regionis Subia: telli ita Abulci. Matrem quoque Darii & libertos in eadem mille deponit. Ac forte Macedonias velles, multaque purpura dono ex Macedonia tibi nubilam cum iis qui confeceerant, tradidit Sogdiani jussit. Omnia namque honore eam & filii quoque pictate prosequebat. Admonent jussit, ut si credit quoque vestis effici, confidere eam neppes tuas affuetaret, dominoque datur dicere. Ad duas vocem lichrymæ obente pro iudice avinioni alpernantis id munus: quippe non aliud magis in contumeliam Terrarum firmiora accidit. Quam admodum eternae manus. Nuntiavit quod sibi vocant trahim esse Syrigimbini: digneque ex afflictione & solatio vita. Isidorus reverentiam eam deklau (inquit) hanc refecit quod inde se pateret, posteaque suorum donans fidem amplexu det. Et modo eum reverentes vocaverunt, id est deinde, et quod matrem in mea. Quis tamulus et ergo ex istis nomen dederunt. Sed apud nos vel in theatro, vel in arena esse oportere, nisi cum illis pugnare cogitur, et ad te veni, unius ne confidere, unius esse, sed in frumentis ciborum me separare, et subire. Unde, quod mater Olympiis non monobulus, videlicet.

3. Mitigato enim animo Rex quartis castris pervenit ad fluvium. Imitigatum incole vocantur in montibus Uxiorum, & per 1. stadia sylvestribus ripis preceps inter faxa devolvitur. Accipiunt deinde cum campi, quos clementiore alveo praterit iam navium patiens. DC. stadia sunt molitoris soli, per quod leni tractu aquarum Persico

mari se insinuat. Alexander amne superato, cum
IX millibus peditum & Agrianis atque Graecorum
mercennariis millibus I. I., aliosque milibus Thraci-
cum, in regionem Uxianum pervenit. Finitima
Sufis est, & in primam Peradeni excurrit, auctum
inter te & Sorianos, a iunctum rem pueri. M. rathe
erat hujus regionis Praefectus. Hanc fere impo-
rum homo, q[uod] specie ultima prostrata esse censide-
verat. Sed periti locorum vestigia dilucidebant,
occultum iter esse per cales etiam non temere boursae:
si paucos missum leviter armatos, usq[ue] capi a ho-
stium evaduros. Cam confluxim plena fera, idem
itinerum facient duces, mox & ad eum venient. Pre-
fatio dati, ac post rosis loca nuncierant. In p[ro]p[ri]o
Ipse terita virilia exbris motu, circa latus suum
superaverat angustas: extorquens interclusas
& pluteis faciendas, ut qui vales annovent
extra teli iactum essent, urbem obirent crederet.
Prærupta erant omnia taxis & combas. Multis
ergo vulneribus depalliti, ut quibus non composito
folum, sed etiam cum loco dimicandum illeretur, sub-
ibant tamen: quia Rex inter prius consiliterat,
interrogans toti urbium vicos, an etubelcerent
haeret in obtidione castelli exigui & ignobilis si
multum inter h[ab]c emiatis perebatur, cum testu-
dine objecta milites, qui ut inde discederent per-
pellere nequivarent, tuebantur. Tandem Tauri
superarecm urbis se cum ioco agmine ostendit: al-
cujs conspectum & animi hostium nubabat. Et Ma-
cedones ac ius præium iniuste expéunt. Anceps
oppidanos misum urgebat, nec nisi vis hostium
poterat. Paucis ad moriendum, pluribus ad fu-
gam animus fuit. Magna pars in arem concessit:
existe responsum à Rege redditur, non esse venia

locum.

Iocum. Itaque suppliciorum metu pereulsi. ad Sy-
figambim Darii matrem. occulto itinere ignoto-
que hostibus. intrunt. qui peterent. ut ipsa Re-
gem mitigaret. hanc signari parentis eam loco di-
ligi colique. Et Matrachus toroni filiam secum ma-
trimonio junctam. Dicunt ei optima cognatione
contingens. Dicit Syfigambis super eum precibus
repegnavit. abnuens deprecationem oro illis con-
venire fortunam in qua esset. adjecitque. metuere
sele ne victoris indulgentiam fatigaret. sapiusque
cogitare captivum esse te. quam reginam fuisse.
Ad ultimum vici. literis Alexandri non ita depre-
cata est. ut ipsam excusat. quod deprecaretur;
peteret. ut illis queque. si minus sibi ignoscere:
pro necessario se propin quo filio. iam non hoste,
sed s. police tantum. ut am precari. Moderatio-
nem clementiamque Regis quia tunc fuit. vel una
huc res possit offendere. non Malachi modo igno-
vit. id omnes & deditos & captivos libertate at-
que immunitate donavit. urbem reliquit inta-
stam: agros sine tributo colebat permisit. A visto-
re Dario plura mater non impetrasset. Uxorium
deinde gentem Lubastam. S. Simoniam Satrapis
contribuit: divinitusque cum P. memnone copiis,
illum campesti iusticie procedere jubet. ipse cum
expedito agmine iugam montium corxit. quorum
perpetuum dorsum in Persidem excurrit. Omni
haec regione vastata. tertio die Persidem. quinto
angustias (quas illi solidas Pylas vocant) intrat.
Atiobazanes has cum quindecim milibus pedi-
tum occupaverat. rupes abscleras & quadique pre-
reptas: in quarum eacuminibus extra tellij actum
Barbari stabant. de industria quieti. & paventi-
bus similes. donec in arctissimas fauces penetraret
agmen. Quod ubi contemptu suu i pergere vident,
tum vero ingentis magnitudinis laxa per mea-
tum

pium prona devolvent, quæ incusia lapidis subiectis petris, majore vi incidebant: nec singulos modo, sed agmina procreabantur. Eundis quoque excusci lapiates & sagittarii intercebanur undique. Nec id misericordia fortissimis viis erat, sed quod in alti sceratum rito velut in iure deprehensi, caderentur. Ita rigitur etiam in veris circumcidientia saxa complexi ut ad ipsam mortem invicti, alium levantes concomitantes caderent et tunc cunctorum simul nomen excedens, dicitur: in eos qui commoveri non possunt, sicut in istis rego, nec nisi, nec telum suum in pugna continebant, cunctantur. Regem non dicitur, sed regiam audiret, mere in illas angustias regis et exercitus agebat. Invictus ante eam diu in secessu non tantum auctor: impune Cilicie fauces indecessit, nec non quoque novum iter in Pamphyliam auctor: Tunc amissitabat deprehensa felicitas, nec aliud remedium erat, quam reverti quia veterans itaque signo recuperi dato, dentatis agminibus, tecti que super capita consertis, retro evadere. Rex ex angustia jubet: triginta fuerit itadia quæ remenstranti.

4. Tam castis undique aperto loco positis, non consultare modo quid agendum esset, sed vates quoque adhibere coepit à superfluitate armis. Sed quid tunc praedicere Arithmader, cui tam plurimum credebatur ex vatibus, poterat? Itaque damnatis intemperitis sacrificiis, peritos locorum convocari jubet. Medium iter ostendebant, tunc apertumque: sed Rex dimicere milites infempulso erabat, ita traditomore, ut vix illum militie tam solenne esset manus quasi humandi suos. Captivos ergo, quos nuper exceperat, vocari jubet: inter quos erat quidam, Gracæ Pericæque linguæ peritus, qui frustis cum in Persidem

montium dorso exercitum ducere affirmat sylvestres esse calles, vix singulis pervios, omnia contingi frondibus, implexisque arborum ramos sylvas committere. Namque Persis ab altero latere perperus montium jugis clauditur, quod in longitudinem MDC itadie, in latitudinem CLXX procurrit. Hoc dorsum a Cauca' o monte ad Rubrum mare pertinet: quaque deficit mons, aliud monumentum, trerum objectum est. Planties deinde suo radibus in intium spatiola procumbit: levissima terra, multisque viciis atque ubibus frequens. Araxes annis per hos campos multorum aquas torrentium evolvit in Medum. Medus a mai ad meridiem versus, minor amnis eo quem recipit, evanitur: gignendusque herbe non alias est aptior, quicquid alluit floribus vestitus. Plantae quoque & populi contigunt ripas, ita ut praelata visceribus continuata videantur montibus nemora riparum. Quippe obnubratus amnis pretiosum solum dilabitur alveo: imminentque colles, ipsi quoque frondibus leti radices humore subeunte. Regio non alia tota Asia salubrior habetur: temperatum coelum: hinc perpetuum jugum, opacum & umbrosum, quod aitius levat; illinc mare adjunctum quod modico tempore terras foyet. His expolitis, captivus interrogatus a Rege, audiunse an oculis conperita haberet quia diceret; pastorem se fuisse. & omnes eos calles percurriri respondebat; bis captum, semel a Persis in Lycia, iterum ab ipso. Subit annum in memoria Regis oraculo editæ fortis. Quippe confenti responderat, ducenti in leuisient ferentis via Lycium civem fore. Igitur promissis, quanta & prælens necessitas exigebat, & ipsius fortuna capiebat, oneratum, armari jubet Macedonum more; & quod bene gereret monstraret iter, quanta vis arduum

duum & p̄æeps, evasum se esse cum pauis
 nis forte et ferer, quo ipse pecoris causa esset, A-
 lexandrum pro gloria & perpetua lude ire non
 posse: etiam arque etiam docere captivus quam
 difficile iter esset, maxime in natis. Tum Rex,
 Predam me, inquit, accipe, neminem eorum qui
 sequuntur recalaturum ire pia dices. Crateto
 igitur ad custodiam eisorum relitto, cum sedi-
 bus quies addeverat, & his copiis quis Melæger
 dacebat, & agitariis locis & cibis ibi male,
 præcepit ut ex hoc nō ipse incedat, plures de-
 in hostes ignes se committeret, quoniam magis Barbari
 erderent ipsi Regem, non fratre esse. Ceterum si
 forte Atrobazanes cognoxi fuisse, oportet in manus
 eius cum intrare, & ab eo cibandum inter suum
 partem caputum sciat, oppongi. Cratens
 eum illi in terrore retineret ad prius omnium
 conversum agmen. Si autem in tempore fœtus
 esset, & taliter occupisset, cum recordorium Bar-
 barorum & malorum exaudisset, persequentium
 Regem, si ipsum iter quo p̄dile p̄fuit sustinat ne
 dubitaret ingredi, quippe vacuum tunc hostibus
 in semet averris. Tole festia vixim hinc agmine,
 ac ne rubi quidem datum sit, perire ad nonos-
 stratum inter calitum. Inducit nostra portare mihi
 item juster leviter armatum. Sed præter invias
 rupes, ac prærupta taxa vertigine subinde fallen-
 tia, nix cum uata vento latrantes fit gabat.
 Quippe velut in favos delati lauriebantur, &
 cum à commilitonibus levarentur, trahebant ma-
 gis adjuvantes quam asperguntur. Nos quoque
 & ignota regio, ac dies, incertum an satis fidus,
 multiplicabant metum, si entodes fecellissent qualis
 feras bestias ipsos posse deprehendi. Ex unius ca-
 privi vel sive vel animi pendere & Regis sinuam
 & tuam. Tandem venere in jugum. A destra ite

ad ipsam Ariobarzanem erat: hic Philotam & Cœnum cum Anivita & Polyperconte, expeditam habentes manam, ut aquos monitos ut quia eques peccati erat, invicem, & quam pinguisimum esset folium & pecten ferile, testim procederent. Duxes erant utrum in modo captivis dati. Ipse cum amigeris, & alijs quam secundum appellarunt, ardente milia, sed leviora acutissima hystericorum remota, multaque illexit, sic procellari. Medium erat dies, & facilius necesse fuit pasci. Quippe tantudem inter cibos etiam quatuor emerit, tunc sed misnspicere, tunc agere, tunc adire, tunc cibis fornito primum rons, secundum cibis fructus, & extera quod leuius auctante pte erit. Tertium quod lejani montium paclam ad plantare demittit, ingens vorax, & concavata roventur, iter rupebat. Ad hanc arborum rupem alius auro implicatus & coquentes, ut per secum obsecrant seponi. Desperatio igitur ingens, atque invictus lacrimis abstinebat, in dilectione pietatis, onus, oneris, terrori erat. Non secundum quidam dicitur internuebant, conuenti fronde, recte sibiles conspicere prohibebant. Ne ariuus quidam utas supererat: sylvas quatuor etiam, que conuentibus ramis majori in quatuor latus tonum seddebat. Tandem asperguntur, & aqua que terribilia nocte fecerat minant. Ceterum brevi latio poterat eluvies, defossi quinque dñe immerso coegerat fieri. Evadunt ergo in editum verticem, ex quo hominum statione cuncti patet, si enim armati a tergo te obtendunt nihil tale metuunt illis. Quorum pauci, qui congregati resuscitari, carent. Itaque hinc mortuum generis, hinc alios recurrentium miserabilis facties, integros quoque, antequam discrimen excutientur in trigam avertit. Fremitu deinde in cada pectis Cta crux preter illato, ad occupandas anguas

angustias in quibus p[re]dicti h[ab]itarat n[on] erat ducitur. Simul & Philotas, cum Pol. periconte Amanaque & Coeno, diversum iter in greditulis, aum serozem iniulit Babirus. Hoc r[ati]o[n]e p[er]tinet ad ciborum armis si gentibus antip[os]t, maie o[ste]ndit, memorabile tamen p[ro]lata n[on] ediat, ut ciborum, et ciborum quoque necessitas acutus, non p[ro]p[ri]o rei causa est. Nudi completebantur armis. Nem[en]o genti copotum mox et ciborum ciborum ciborum ipsorum tuis decessit, ut ciborum ciborum ciborum tamen XL ferme e[st]imatis, et ciborum ciborum ciborum peditum tripatum, et ciborum ciborum ciborum cum multo fuerit in copie, ut ciborum ciborum ciborum. Persepolim submersi sunt, et ciborum ciborum ciborum fessans. Sed a m[ar]t[io] sanguineus, et ciborum ciborum ciborum strenue hostibus ciborum ciborum ciborum ciborum ciborum novato p[ro]ximo esculari. Ciborum p[ro]p[ri]a rapta agmine acti vix ciborum.

5. Rex e[st]imatis ex p[ro]p[ri]a virtute copias federat cattia comitatu[m], quem tam[en] e[st]imandi fugati hoiles velletam e[st]ercentia tamen p[re]alta p[re]cipiteque in locis plurimos locis obiectis abruperant iter. Tunc quod in ead[e] progedientium dum erat; p[ro]m[iss]io non nullam locorum fraude suspecta. Procedentem ei interea sed humata a viritate custode regie pecuniae, indicantes eos qui in urbe essent, aulito ei is adventu, diripiunt et leti et fauros: properare occupare: expeditum retelle, quanquam Araxes annis interfuerat. Nullam virtutem Regis titius magis quam exleritatem laudaverim: recubis enim pedestribus copiis, tota nocte cum equitibus itineris tanto spatio fatigatis ad Araxem priua luce pervenit. Vicerant in propinquo: quibus direptis ac dirutis, pontem ex materia eorum subditis taxis strenue induxit. Jamque haud procul urbe erant, cum miserabile agmen, inter

inter pauca fortunæ exempla memorandum, Regi occurrit. Captivi erant Græci ad quatuor millia fere, quos Persæ vario suppliciorum modo affecerant. Alios pedibus, quosdam manibus auribusque amputatis, in astisque Barbararum literiarum notis, in longum sui ludibrium reservaverant; & cum se quoque alienæ ditionis esse cernerent videntes Regi occurtere non prohibuerant. Inusitata simulacra non homines videbantur, nec quidquam in illis præter vocem poterat agnoscere. Plures igitur lacrymas commovere quam profuderant ipsi: quippe in tam multiplici variaque fortuna singulorum, intuentibus similes quidem sed tamen disperates poenæ, quis maxime miserabilis esset liquere non poterat. Ut vero Jovem illi tandem Græcia ultorem aperiisse oculos conclamavere, omnes pali suppicio affecti sibi videbantur. Rex, abs te sis quas profuderat lachrymæ, bonum habere animum jubes; visuros uibes tuas conjugesque: & castra inde duo ab urbe stadia communis. Græci excederant vallo, & liberaturi quid potissimum à Rege peterent. Cumque aliis fedes in Asia rogarer, aliis re. eii dolios placeret, Euctemon ita locutus ad eos fecit: Nos, qui modo ad opem petendare ex tenebris & carcere procezere erubimus, ut nunc est, suppicio nostra, quorum nos puderat magis an paeniteat incertum est, ostendare Græcia velut latum spectaculum cupimus. Atque opime miseria ferant que a se contenti: necnulla est raro familiari infelicibus patria quam solitudine, & status prius oblitio. Nam qui multum in suorum misericordia pontent, ignorant quam teieriter lachrymae inarescant. Rēno fidei ter diligit quem jaſtidit: nam & calamitus queritis iſt, & superba ſcuntas. Ita suam quifque fortunam in emulo habet: cum de aliena deliberat: & niſi mutuo effemus miferi olim aliis aintingentissimus eſſe faptū. Quis mirum iſt, fortunatus sem-

semper parere querere? Obscurus vos, olim vita defuncti
 queramus locum in quo haec semesa membra obrisavimus,
 ubi horribiles circarices exterminatum. Ingrati prorsus omni-
 jugibus, quis juvenes decimis reverenter. Liberi us
 sibi & etatis & rei omni & fratre agnoscunt cogitas
 detrimentio & quota pars nostri tota ore terra patet &
 procul Europa in ultima oriente regat, sicut, dicitur,
 majore membrorum parte mutilata, tot rarus siliqua
 que armatos & vestitus fuit ruderant. Coniugis dentate,
 quis caput sibi & ne cibis unum solitum applicauit,
 parvusque levior, & nimis nolissemus ad re-
 quimus? Cum his venientem nemus agno ore valde. Re-
 linquens ergo extemis presentis pigrorū non in-
 certum sit, ut usque hunc ex pax per nos. Inter hos
 latendamque, nam majoris nolle corporant. Hec Eu-
 gae non. Conta Eusebius Armeniensis orsus
 est dicere: Nominei nomen habuisse corporis sui ethi-
 maturum, ut qui secundum hanc, non natura calamitosus.
 Dignum esse autem modo quod eius faciat fortunam: tri-
 stem eum de morte recte tenebantur, & desperare
 miseri ordinari quam inde aliter denuo surus sit. Deinde
 quod si nunquam usq[ue] mire forent, offerre patiam,
 conjuges liberos & cum post humores vel via afflu-
 mant, vel morte redirent. Nam illi ex his carcere
 erumperent, a cum domi illi eadē insulam, aliam lucis
 aspectum. Moros iurius lugere conseruauit enim à
 Barbarie expeti, que ingentia ipsa omnia in hac sua spis-
 te, non omnia aliud tam calamitosum quam post illos carcer
 coacti essent. Se certe relinquare at sensus & in pa-
 triam, tantisque beneficio Regis usi erunt. Si quis con-
 tubernii liberorumque quis secessus cogisset a noscere,
 amor detineret, relinquenderent qui usq[ue] minima patria charius est.
 Pauci huius sententiaz fuere. Cæteros contuetudo,
 natura poterior, vicit. Consenserunt, percedim
 esse à Rege ut aliquam ipsis attribueret sedem.
 Centum ad hoc lecti sunt; quos Alexander ratus
 quod

quod ipse præstare cogitabat petiuros. Jumenta, inquit, assignari que vos venerent & singulu vestrum mille denariorum dari jussi. Cum redirent in Greciam, præstabo ne quis statum suum, si hoc calamitus abgit, vestro credat esse meorum. Illi obortis lacrymis terram intuebantur, nec aut erigere vultus aut loqui audebant. Tandem Regi tristri re causam exigente, Euctemon similia iis quæ in consilio dixerat ratione fit. Atque ille non fortunæ locum eorum, sed etiam poenitentia misertus, terma milia decariorum singulis dari jussit. Denique veles adiecte sunt. Et amenta cum pecoribus ac frumento data ut coi. Ierique attributus iis ager posset.

6. Postero die e invocatis datus copiarum doceet, nullam infeliorum ethem Graecis esse quam regiam veterum Perfidis Regum. Hinc illa immenfa agmina infusa hinc Damnum eius, deinde Xerxem, Europe imbum inservile bellum. Excidio illius parentandum esse majoribus. Jamque Barbari, deferto oppido quo quemque mecum agebat diffugerant, cum rex phalangem nihil cunctatus inducit. Multas urbes reficit, opulentia regia partim expugnata, partim in fidem accepérat. Sed urbis hujas divitiae vicere praterita: in hanc totius Perfidis opes evagellierant Barbari, aurum argenteumque cumula umbras; vettis ingens modus; supplex, non a tunc modo, sed ad ostentationem luxus comparata. Itaque inter ipsos viatores ferro nimicetur: pro hoste erat qui prænoliorem occupaverat predam. Et cum omnia quæ repericebantur capere non possent, (nam res non occupabantur, sed extinabantur) lacerabant regias vestes, ad se quisque partem trahentes: dolabris pretiose artis vala caudebant: nihil neque intactum erat, nec integrum ferebatur. Abrupta simulacrorum membra ut quisque avicerat, trahebat:

bat: neque avaritia solum, sed etiam crudelitas
 in capta urbe graffata est. Auto argemoque onus,
 vilia captivorum co-pota tenebant, passimque
 obvni caedebantur, quos anima-tetum sui intera-
 biles fecerat. Multi ergo eis in manus volunta-
 ria morte occisi perirent: pectora sanguine vestium in-
 duti e manus semet ipsos e in conjugibus ac libe-
 ris in præcepis jactantes. Quidam ignes, quid pau-
 lo post taedium: eis videbatur subiecserant adi-
 bus, ut cum suis vivi crederentur. Tandem suj-
Rex corporibus. & cultu somniorum abstinere
 jussit. Ingens pecunia captiva maliis traditur,
 prope ut inde nesciat. Ceterum aut de aliis quo-
 que dubitamus: qui credimus in hujus urbis gaza
 fuisse C & xx millia talenta ad quae vehetidu-
 mque ad usus beli secum portare decreverat) ju-
 menta & camelos a Satis & Iudeone costrahi
 jussit. Accedere ad hanc pecunia suam in capti-
 Palargans teximisit alicuius uia. Cyrus Paterga-
 dum ubi corulerat, quam Alexandro Prefe-
 ctus ejus Globus excedens. Rex arcem Persepoli-
 tribus milibus Macedonum praefidio reliquit, Ni-
 carthiden tueri iubet. Tyrannus quoque, qui gazam
 tradiderat, servatus est hono: qui in apud Darium
 habuerat; magnisque exercitus parte & impedi-
 mentis ibi felicitate. Pavimentouit. Craterumque
 prefecit. Ipse cum nati expeditas, peditumque
 expedita manu incertorem Peridis regionem, sub-
 ipsum Vergiliatum filius ut intonacione imbris
 & prope intollerabilem tempestate vexatus, pro-
 cedere tamen quo intendebat patiueveravit. Ven-
 tuinerat ad iter per terram oculum nascens, qua
 frigoris vis gelida attrahebat. Eborumque & solitaires
 invicem fugitum militem terrebant,
 humanarum rerum terminos se videte crede-
 gam. Opalia vesta, atque sine ulla humani cultus
 vestigio

vestigio, attoniti intuebantur: & antequam lux quoque & cœcum ipso deficerent, reverti jubebant. Ceterum ipse equo defiluit, pedeque per nivem & concretam glaciem it gredi copit. Iubuerunt non lequi primum animos, deinde copiam ducas ad ultimum milites. Tumuloq; ex eisdem dolabris glaciem perfringens, iter sforte ait. Exemplum Regis ex eis imitati sunt. Tandem proponendum invias Sylvas emen- si, hi manu e diris rata veititia de possum, errantes pecorim reges reperire: & incolæ qui sparsis tu- garnis habebant, cum ferulâ us invisi septos esse credidissent, ut eis se e choitum agmen interfecit & qui fugientes sequi non poserant, devios montes & ei lites circum petiunt. Inde per colos quia caput erum puerum feritare mitigata, trucidere te Regi: nec in deditos gravius consulunt. Vastris demicæ agris Perfidis, vicisque com- pluribus redactis in potestatem, ventum est in Mardonium gentem bellicissimam, & multum à exteris Persis cultu vita abhorrentem. Specus in montibus fodunt in quos se ac conjuges & libe- ros condent. Pecorum aut ferarum carne vescun- tur. Nec foemini quidem præ naturæ habitu molli- ora ingenia sunt. Comæ prominent hincæ, vestis super genua est, funda vincunt frontem, hoc & or- namentum casiti, & telum est. Sed hanc quoque gentem idem fortunæ impetus domuit. Itaque tri- gesimo die posteaquam à Persepoli profectus erat, eodem rediit. Dona deinde amicis & exercitique præ- cuiusque merito dedit. Propemodum omnia quæ in ea urbe ceperat distributa.

7. Ceterum ingentia animi bona, illam indo- lem qua omnes Reges antecessit, illam in subeun- dis periculis constantiam, in rebus moliendis effi- ciendique velocitatem, in deditos fidem, in ca- prios

ptivos clementiam, in voluptatibus permisissis quoque & usicis emperantiam, haud tolerabili vini cupiditate fudavit. Hoc & ænulo regi repante tum cum maxime bellum, nuper subactis quo vicierat novi mique impellem alpernastibus de die initat convivia, quibus locum sua intererant non quidem quas violare teta esset, quippe pellices licentius quam decebat cum a nato vivere assuetæ. Ix his una Thais, & ipsa tenulenta maximum opus ene Graecos in suum gratiam affinitat, si regiam Perseum nullum et incendi: expectate hoc eos quorumcunibes Ratiari delescent Ebno sconco de tanta re fecerit ferentiam unus & alter, & ipsi mero operatis assentuntur. Rex quoque fuit avidior quam patientior. Quid igitur ulciscimur Graciam, & ubi facies subdimus? Omnes incaluerant mero. Itaque tergant tenuientia ad incendendam urbem, quia armati pepercérant. Primus Rex ignem regia injectis: tum convivæ & ministri pellicetque. Multa cedro & dificata erat regia, quæ celestiter igne concepto late fudit incendium. Quod ubi exercitus, qui haud procul urbe tendebat, compexit, fortuitum ratus, ad opem ferendam concurrerit. Sed ut ad vestibulum regie ventum est, vident Regem ipsum adhuc aggerentem faces. Omilla igitur quam portaverant aqua, aridam materiam in incendium jaceere coperunt. Hunc exitum i habuit regi totius Orientis, unde tot gentes ante jura petebant, patriam tot Regum. unicus quondam Gracæ terrors molita mille navium clatlein, & exercitus quibus Europa inundata est, contabulato mari molibus, perfoissisque montibus, in quorum specus fretum immissum est. Ac ne longa quidem zate, quæ excedit ejus secura est, surrexit Alias urbes habuere Macedonum Reges, quas nunc habent Par-

thi

thi. Hujus vestigium non inveniretur, nisi Araxes
amnis ostenderet. Haud procul in omnibus fluxerat:
inde urbem fuisse XX stadiis diu amen credunt
magis quam sciunt accola. Tudeba Macedones
tam praeclaram urbem aeternam effundit. Rege dele-
tam esse. Itaque res in terrum verti est, & impetrave-
runt sibi ut cederent isto petro dum modo rufie
delendam. Ipsi sum, ut primus, avatam ebrietate
mentem quies reddidit, postea rufie confitit, & dix-
isse, Majores patres Prota Graecis datuos fuisse,
si ipsum in sonio regiaque aetate compicere coacti
essent. Postero die Lycio, itineris quo Persidem
intraverat duci, triginta talenta deno adedit. Hinc
in regionem Mediae transtulit, ubi supplementum
novorum milium e Cilicia oculavit. Edditionem
erant quinque millia equites milie, utrisque Plato
Athenensis praeterat. His copius auxiliis, Darium
perseguiri hauit.

8 Ille jam Erbatana pervenerat, caput Mediae.
Urbem hanc nunc tenent Parthi: eaque astiva a-
gentibus sedes est. Aire deinde Bactra decreverat:
sed verius ne celeritate Alexandri occuparetur,
consilium iterque mutavit. Abierat ab eo Alexan-
der stadia AD sed jam nullum in exercitum adver-
sus celeritatem ejus fatis longum videbatur. Itaque
prælio magis quam fuga se præparabat. Triginta
millia pedum se quebantur: In quibus Graecorum
erant quatuor milia, fide erga regem ad ultimum
invicta. Funditorum quoque & sagittariorum ma-
nus quatuor milia expleverat. Praeter hoc tria milia
& CCC equites erant, Maxime Bactrianorum.
His Bessus praeterat, Bactrianæ regionis Praefectus.
Cum hoc agmine Darius paulatim declinavit via
militari, jussis præcedere lxxii. impedimentorum
custodibus. Consilio deinde advocateo, Si mecum
ignatis, inquit, & pluri qualiterque istam morte
honesta

honesta astivis tibus fortuna junxit, tacerem potius quam
 frustra verba consumere: sed magis quam velle documento & virtutem vestram & fidem expectus, magis
 etiam conuiit debet iste dignus talibus annis suis, quam
 dubitare an vestri similes ab aliis situ. Et tot millebus quae
 sub imperio fuerint tuus buxur viuere. Tu si quis uenit per-
 secuti ejus. Fides vestra & constantia ut Regem me
 esse credam facit. Predicatores & transfigurati in arbitrio
 meis regnauit, non heretici, porro vero non habeban-
 tur, scilicet trahiri eorum retribuere, carente causa. Nec iam
 tamen fortanam quamvis & malitiae formis dignissimis
 quibus, fieri ratione possum. In prima exortatione refraui;
 & maledicente re regis. Quia in exortatione farda pueritas,
 nulla tam ingratia tam, quem non ex exercitu vos debet
 laudibus ferat. Itaque etiam egyptum fugi, à qua
 multum absortus animas, ac tunc tempore refraneantur virtute
 fretus obvitam illam hosti. & eis pacem in regno exal-
 libo, & per sine, in eorum metu fugiunt exterriti & ad-
 venam regem. Num hec at experto bellū fortunam aut repa-
 rare que amisi aut honesta in re defungi? nisi forte
 facias est expectare victoris arribum, & Maces &
 Methrenis exemplo, precarium auctore regnum nationis
 unius: ut jam malit ille glorie sue auctoritate obsequi.
 Nec Dñ siverint ut hoc deus noster apatis aut denice
 mihi quisquam, aut condonare posset, nichil hoc temporum
 vivus amittam, idemque vir regni mei qui est spiri-
 tus finis. Schiz anima, si nec lex, nulli non partali-
 bertas est: nemo è voluntate fuditur Macedonum, nemo vul-
 tum superius ferre cogatur. Sua cuique dextra aut ul-
 tionem tot malorum parset, aut sinera. Evidem quan-
 versabilis fortuna sit documentum ipse sum. Nec immen-
 so mitiore uite ejus expecto. Sed si justa ac per bella Dñ
 aversantur, fortibus tamen virtus licet honeste mori. Per
 ego vos decora majorum, qui totius Orientis regnacum
 memorabili laude tenuerunt, per illos viros quibus stu-
 pendium Macedonia quondam uisit, per eos navium clas-
 sis

in Graciam missas, per tota trophya Regum, oro & obte-
bor, ut nobilitate vestra gentisque dignos spiritus capiatis,
ne eidem confidantia amissione, qua praeceps tolerastis,
excitamini quicquid deinceps fons interit. Me certe
in perpetuum est ratione regna nobilitabit, aut pu-
gnat.

c. Hac dicitur e Dario, pergentis periculi spe-
cies omnium. Nam corda animoque horrore per-
funxerat, nec sui contumaci suppicebat, aut vox;
cum Artabazus velutim amicorum, quem ho-
spicem tuis. Proculque exanimis. Nisi vero, in-
quit, prius invadere et inuidare armis que quanto ma-
xius calius pugnare debet, ne erit autem regnamus:
ta quidem mente, nec regnum spernemus. mortem non recu-
semus. Atletus ex opere exercitatio vocem. Sed
Nabazanes, qui in eodem conilio erat cum Bel-
to, inauditi ante facinoris societatem inita, Regem
tuum per milites quibus aucto praecrant comprehendere & vincere deciverant, tamen, ut si Ale-
xander ipsos intecum forceret, tradito Regno vivo in-
tirent gratiam victoriae, in agri protecio e-pille Da-
niuum & stimatum. Unum autem cum effugere potuissent,
interfecto Dario, regnum tibi occuparent,
belumque renovarent. Hoc parcidium cum diu
volutassent, Nabazanes aditum nefaria spei præ-
parans, Sicut me, inquit, sententiam esse dicturam prima
specie haud quamvis auxilium tuus gratiam; sed medici quo-
que graviore mortis asperis remedis curarunt. Et gubernato-
r, ubi aufragium tunc, postura qui quid servari potest
redimit. Ego tamen norit dominum quidem facio sua-
deo; sed ut te se regnum tuum salutri ratione conservas.
Dius aversis bellum innuit. Et pertinax fortuna Persas ur-
gere non desinit. Novum invitis & omittis opus est. Au-
spicium & imperium ali trade interit, qui tam diu Rex
appelletur, donec Asia decadat hostis. Victor deinde re-
gnum tibi reddat: hoc autem brevis futurum ratio pro-
mittit,

wittit. Bactra intacta fuit. Indi & Sive intus po-
testate: ut populi, tot exercitus, tot equitum pedumque
milia ad renovandum bellum viri paratus habebant: ut
major bellum insles super sit quae exauita sit. Quid rati-
mus bellum rati in periculum non ne efficiam? For-
tuna virorum est, misericordia intercedere quam edisse
vitam. Secreta conseruat vestitatem usus comprehendens
ignavi: ac viris nisi in perfectione omittit. Itaque ulti-
mum omnium virorum ad pacem non posse sic fatis est.
Trotante si Bactra, quod est: cum retraeturum est,
petimus; trahatur regnum eis Dafiam. Ne enim tem-
poris gratia fluvium. Quod autem tunc, post Regum
fiduciarium refutat imperio. Haud mitum est Da-
rium non temperante orbe, quanquam tam im-
piae voci quantum nefas subellet latebat. Itaque,
Pezinum, inquit, manu ipsius recenter operatum tibi
tempus quo parricidium arceret? strictoque adinace
interfectus videbatur, ni prope Bessus Ba-
ctriisque, tristius specie, exterum si persevera-
ret vincitur, circumiterfuerit. Nabazanes in-
terim elapsus, mox se Bessus conferutus, copias
quibus praeterant a cetero exercitu secedere ju-
bent, secutum inituri confilium. Artabazus con-
venientem praesenti fortunae sententiam orsus,
mitigate Darium, temporum identidem admon-
ens coepit. Ferret aquo animi qualuicunque, sus-
sum tamen vel suum vel errorem. Instare Alexan-
drum gravem etiam si omnes presto essent; quid futu-
rum si persecuti fugam usque auerentur a Regi? Ea te
paruit Artabazo, & quanquam movere castra sta-
tuerat, turbatis tamen omnium animis eodem in
loco substituit. Sed attonitus mœstitia simul & de-
speratione, tabernaculo se inclasit. Ergo in castris
que nul ius regebantur imperio, variis animorum
motus erant: nec in commune, ut antea, consule-
batur. Dux Græcorum militum Patron arma ca-
pere

pere suos jubet, paratosque esse ad exsequendum imperium. Persae fecerant. Bessus cum Bactrianis erat, tentabatque Persas adducere. Bactra & intactæ regionis opulentiam simusque quæ manentibus inflarent pericula, ostentans Persarum omnium eadem fere fuit vox, nefas esse deserit Regem. Inter haec Artabazus omnibus imperatoriis fungebatur officiis. Ille Persarum tabernacula circuire, hortari, monere nunc singulos, nunc universos, non ante destitit quan. taliis constaret imperata facturos. Idem ager Dario impetravit, ut cibum caperet, animumque Regis.

10. At Bessis & Nabazanis olim agitatum scelus exiequi statuunt, regni cupiditate accensi. Dario autem incolimi tanta obes prætare non poterant. Quippe in illi gentibus Regem in eximia maiestas est: ad nomen quoque Barbari convenient, & pristinæ veneratio fortunæ tequitur adversam. Inflabar impios animos regio cui præerant, armi, viritique, & spatio locorum in illi earum gentium secunda. Tertiam partem Asia tenet. Multitudo juniorum exercitus quo amitterat Darius æquabat. Itaque non solum modo, sed etiam Alexandrum fecinebant: inde vites imperii repetituri, si regionis potiri contigissent. Diu omnibus cogitatis, placuit per milites Bactrianos, ad omnes obsequium destinatos. Regem comprehendere, mittique nuntium ad Alexandrum qui indicaret vivum affervari eum. Si, id quod timebant, proditionem aspergatus esset, occisuri Darium, & Bactra cum eisrum gentium manu petituri. Ceterum propriam comprehendi Darius non poterat, tot Persarum millibus laturis opem Regi. Gracorum quoque fides timebatur. Itaque quod non poterant, fraude assequebant. Pœnitentiam secessionis simulare decreverant: & excusat

apud Regem consernationem suam. Interim qui Persas sollicitarent mitruntur. Hinc spe, hinc metu in latus anima & viri n. ruinæ rerum illos subdere capita. In perniciencie tamen: cum Bactri pacient exceptura eos dona, & opulentia quantum animi s. conceperit a se sollicit. Ille agitacibus Attabazus subverserit fidei R. in iusta. fidei sua sponte, ut in insinuatione est. Daturum: se eundem illis amicis & fidem patet s. apud Regem. Illi lachrymantis: & intercessione deo manu. & hinc orare ut causam in veritate & in pietate perfette. Si per arbitrio regis: & non ex eo in Naborzane: cura Bactrianis subducatis in veritate. Pastorit ad eas, tñmilio tolerans. si rota & sceleri preferens. Daturum: ergo & condemnato eorum pristino more coacti: ad Naborzane exentiique patricide proximenter humi, quem paulo post in vinculis & tortis erant continuo venerari: lacrymas etiam penitentia indices profuderunt: adeo humanis ingenii parata simulatio est. Preces deride de impliciter ad acta. Daturum, natura simplicem & innatam, non credere modo qua affirmabant, sed etiam fieri coegerunt. Ac ne tunc quidem cogitari sceleris & rigor, cum inquietuerentur qualem & Regem & virum fallerent. Ille quidem securus periculi quo t. iestabit, Alexandri manus, quas folias timebat, effugere proparabat.

ix. Patron autem Graecorum dux precepit suis, ut armæ quæ in sarcinis antea ferebantur induerent. ad omne imperium suum parati & intenti. Ipse cunctum Regis sequebatur, occasio imminentis allegiens: cum: quippe Besi facinus praesenserat. Sed ne quis id ipsum metuens, custos verius quam comes, ac curru non recedebat. **Dico** Farou eunctatus, ac sepius sermone revo-

cato;

cato, inter fidem timoremque hæsitans, Regem
 intuebatur: qui ut tandem advertit oculos, Buba-
 cem spadonem inter proximos cursum sequentem
 percunctati jubet, nunquid ipse velit dicere. Pa-
 tron, te vero, sed remotis arbitris, loqui velle cum
 eo, respondit. Taliisque propriis accedere, sine
 interprete, (nam haud ruditus Graecæ lingue Da-
 riuserat.) Res, inquit, ex quo prægredi militibus Gre-
 co-egyptiis, quæ per se, nesciunt ne me comittat. &
 in hoc, ut dicitur, quæcumque pars reformata. Quæcum-
 que potest, quæcumque patitur, & metuens rebus peccatoriis.
 De his, quæcūq; inveniuntur, tunc quod sit etiam res summa. Per
 tanum hanc, quæcumque, res, ut alioquin, quæcūq; tibi
 taberis, aliam placere, non possum, sed tu te illi patiaris.
 Adiuvas quæcumque, quæcumque, tibi, scilicet armis
 ante armis, & ceteris, ut tu, & tuus discipulus non attinet. Cis-
 Rodani corporis, ut deinceps, & ceteris, non deposita-
 rem, & credam, ut non, & possem. Taliis, quam-
 quam eis Graeci est omnis mundus, tam et simu-
 lante conscientia, quæcumque profecto Patronem de-
 tulisse credebat. & interpretis, neci relato termo-
 ne, exemplia dubia iuvet. Darius autem quantum
 ex vallo conspicere poterat, haud sine terribus, per
 cunctari Patronum castam confitit quod fieret cœ-
 pit. Illi non ultra diu credimus, quæcumque inquit, or-
 Nabarzanes inflatus, ut, quæcumque, & nonne & for-
 bus, & vita. Hic die adiutorij, ut quæcumque, & statim
 sumus. Et Patron qui dem, quæcumque fortiori Regis
 gloria, tulerat. Fludam, hec enim foris ac temes-
 re humana negotiis volvi ariquie. Perturbari est: e-
 quidem æterna constitutio: credide: in nexu que
 causarum fatigatio, & multo ante destinatarum,
 suum quemque ordinem immobili lege percur-
 rere. Darius certe respondit. Quæcumque sibi Graecis
 militum fides nota sit, nunquam tamquam à populari-
 bus sua recessum. Difficilis fisi, esse dannare, autem
 decipi.

decipi: qui quid forsan fecit, cum eis in perpetuum ille quam
transfugam fieri: seio se, perire ut taliter esse suum hu-
mores nollent. Patton desperata salute Regis ad eos qui-
bus praeterat seddit omni: orio fide experiri paratus.

12. At Bessus occidendi protinus Regis impe-
cum conceperat. Sed verius ne gratiam Alexan-
dri, ni vivum eum tradidisset, mire non posset,
dilato in proximatu noctem secundis confito, age-
re gratias incipi: quod pertidus omnis intibus
jam Alexandri opes spectantesque denter eaque
vitasset: donum eum hodie in amittitur Regis
caput; nec mirari, homines enim mercede conductum
omnia habere venalia, sic propterea fine late, ter-
rarum obis extalem auctoritate habet. adnu-
rum licentium circumferunt. Triginta deinde te-
neosque patrinos testes uincula invocant. Darius
vultu afflenti batur, haud dubius quin uera defer-
rentar à Gracis: sed ea rem uenienterat, ut tam
periculum efficeret non credere suis quam decipi.
Triginta milia etiam: quorum inclinata in scelus
levitas timebatur. Quatuor milia haec Patton habe-
bat, quibus si credidisset tilio cuiusdam damnata
popularium fidei, patricidio exultationem vide-
bat offerri. Itaque pia opibat in merito quam
jure violari. Besso iamnen in idiarum consilium
purganti respondet: uincere uisione minus julu-
stam quam virtutem esse debet. Ealle etsi quis predi-
cione ab eo premissem excedent, collata fides neminem
acriorem fore vindicem autremque iamque nox appete-
bat, cum Perse more solito armis ponitis ad necel-
satio ex proximo vico ferenda difuerunt. At Ba-
striani (ut imperatum erat à Besso) armati stabant,
Inter nosc Darius Attabazum accipi jubet: expo-
suntque quæ Patron derulerat, haud dubitate Attabazus,
quin transcendendum esset in cæstra Graco-
rum: Persas quoque periculo vulgato securutus.

Destinatus sorti lux. & jam nullius salubris consili patiens, unicam in illa fortuna opem, Attabazum, ultimum illum viturus amplectitur, pertusisque mutuis lachrymis, inhercentem sibi avellit: capite deinde velato, ne inter gemitus digredientem velut a Rege intueretur, in humum pronum corpus abjecit. Tum vero custodix ejus assueti, quos Regis latitatem vel periculis vita tueri oportebat, dilipiti sunt, armatis quos jam advenire cudebant banditati futuros pares. Ingens ergo in tabernaculo solitudo erat, paucis spadonibus (quia quo intercederent non habeant) circumstantibus Regem. At ille, temoris arbitris, diu aliud atque aliud confundere animo volutabat. Janque solitudinem, quam paulo ante pro locatio petiverat, perditus. Numc etiam vocari jubet; quem inueniens hic, inquit, conditum sum ad ultimum Regi astrologiceas fidic eximam. Ego hoc regem patim exspecto. Forfitan miseri quod vitam non timor: alien: scelere quam memorematio. Potius hanc vocem, spado gemitu non modo tabernaculum, sed etiam castra complevit. Irrupere deinde alii, laceratisque vestibus, lugubri & barbato ululatu Regem deplorare cooperunt. Persae, ad illos clamore perlati, attoniti metu, nec arma capere, ne in Sackrianos incidentur, nec quiete cuiadabant, ne impie deficeret Regem viderentur. Varius ac dissonus clamor sine duce, ac sine imperio, totis castris referebatur. Besso & Nabazzani nuntiaverant ful, Regem a semet ipso interceptum esse. Planctus eos deceperat. Itaque ci-taris equis advoiant, sequentibus quos ad ministerium sceleris delegerant: & cum tabernaculum intrassent, quia Regem vivere spadones indicabant, comprehendi vincitique jusserunt. Rex entrus paulo ante uestus, & Deorum à suis honoribus cultus, nulla exercita ore admota, captivus servo

rum suorum, in se didum vehiculum pellibus un-
dique conetur non imponit. Pecunia Regis &
superlex, quasi jure bellici, diripitur onusque
præda per icclus ultima pars, fuga non intendunt.
Artabazus cum suis qui imperio parabant, Græcis-
que milibus fastigium petebant; omnia taurorum
parvitiadum coniuncti ratus. Petri promissis Belli
onerati maxime quia nimis aliud erat quem se-
quere vult, cœnjuncte reuicti annis regnum eorum
remoto affractum est. Nostri vero Regis regno
beberrerat, a reis complicito ratus, inquit, in-
nova indumenta vestire, et cetera. Et ne
foste cœnati, sicut etiam nos, quod pellibus
vehiculorum traximus, et ratus in se parabant, ne
percundrantibus in cœnatio nosteris sollet, ca-
siodes procul se putabant.

13. Alexander, cui oculis suis in nocte ab Echa-
tanis, omilio, tinea, et ceteris sententia Medianum,
fugientem insequi pergitate, et ratus oppidum
est in Paratacene in aliis quo dicitur pergitate, ibi
transfuge nuntians præsumi eni mala ultra petere
Darium. Cœciora deinde cognoscere et Digithene
Babylonio: non equidem vincere in Regem, sed in
periculo esse aut mortis aut vincitorum. Rex, du-
cibus convocatis, Maximum, inquit, eras, sed ipse
brevissimus superest. Darii enim hunc præceptum statuit a
suis, aut vincetas aut opprimes, ut etiam super posita
et victoria nostra, et ratus te auctoritate et præsumum.
Omnies pariter conclamanti, paratos ipsos sequi
nece habiti, nec periculo parceret. Agitur raptimi
agmen eu sus magis quem itineris modo ducit;
ne nocturna quidecum quiete diurnum laborem rela-
xante. Itaque quingenta stadia processit, perven-
tumque erat in vicum in quo Darium recessus com-
prehenderat. Ibi Melon Darii interpres excipi-
tur: corpore æger, non potuerat agmen sequi, &

deprehensus celeritate Regis, transfugam se esse similabat. Ex hoc adia cognoscit: sed fatigatis necessariis quies erat. Itaque delettis equum sex milibus, excedens quo Dimachas appellabant, adiunxit. Hunc hagiographa strata portabant; excedens plus velut acutum: cum res locutique posceret, pede pediti & acutum erat. Huc egenum Alexandriaum aduenientem & attulaciones, qui Belli particidium & cotulit, conseruauit. Omnia tamenque, nuda quicunque rite, fortasse ipsius breviter iter monstrantur. Igitur Regis elementos, transstogatum fuisse, ut ius primi vesperis diebus, iudeis, cum excedens equitum non amonitatum sicut ingrediens phialange, qui secundum testimonia osser, sequi iusta. Ipse qualiter agmina incedebat, in eutsum tegebatur, ne primi conjungi ultimis posset. Trenta stadia processerunt, cum accinuit Bacubellus, Mazel filius, Syria, quondam Proxtor. Is quoque transiungens, munitiabant Bellum haud amplius quam ducenta stadia abesse. Ese citum, utpote quin nihil praecaveret, in compositum inordinatumque procedere: Hyrcaniam videri perituros: si se illuareret sequi, milibus supererenturum. Darium adhuc vivere. Strenua loqui cupiditatem consequidi trans fugam iniecserat: Itaque calcatibus subditis, exato cum a cunctis. Jamque tremitus hostium, nec ingredientium exaudiensbatur: sed prospicuum ademerat silveris nubes. Paulisper ergo inhibuit cursum, donec considereret pativis, finique conspedi à Barbaris etiis, & ab omnium agmen consperarent; nequicquam futuri patres, si Bello tantum animi suisse ad prelium quantum ad parricidium fuerat. Namque & nemero Barbari præstabant & robore. Ad hoc, refecti cum fatigatis certamen inituti erant. Sed nomen Alexandri & fama, maximum in bello unique momentum:

pavidos in fugam convertit. Bessus & ceteris faci-
noriis ejus participes vehiculum Darii assecuti,
cooperunt horribi eum ut condescenderet equum,
& se hosti fugae ciperet. Ille Deos ultiores adesse
testatur, & Alexandri fidem implorans, negat se Mi-
parricidas velle comitari. Tom vero ira quoque
accensi, tela injiciunt in Regem, multisque con-
fossum vulneribus elinquent. Jumenta quoque
ne longius pro equi possent, convulnerata, duo
bus servis qui Regem comitabantur occisis. Hoc
edito facinore, ut vestigia fugae spargerent, Na-
barzanes Hyrcaniam, hellas Bactra, paucis equi-
tum comitantibus, petebat. Barbari duabus de-
stituti, qua quimque aut spes dacebat aut pavor,
dissipabantur. Quingenti tantum equites congre-
gaverant se incerti adhuc rei terrene moelius ei-
set an fugere. Alexander, hostium riepidatione
comporta, Nicomedem cum equitum parte ad in-
hibendam fugam premittit. Ipse cum exercitu se-
quitur: tria ferme milia resistentium occiduntur:
relicuum agmen more pecudum intacrum age-
batur, jubente Rege ut cedibus abutineatur.
Nemo captivorum erat qui monte Darii ve-
hiculum posset: singuli, ut quaque pre cenderant,
scrutabantur: nec raimen nullum vestigium fugae
Regis extabat. Ferdinandem Alexandrum vix tria
millia equitum pericula sunt. At in eos, qui
lentius sequebantur incidebant universa fugien-
tium agmina. Vix credibile dicta: plures captivi
quam qui caperentur erant: adeo omnem scilicet
territis fortuna penitus excusserat, ut nec hosium
paucitatem nec multitudinem suam tatis reine-
sent. Interim jumenta que Darii volebant,
nullo regente, decesserant miliatvia, & errore
delata per quatuor stadia, in quadam valle consti-
xerant, astu simulque vulneribus fatigata. Haud pus-

i faci procul erat fons, ad quem monstratum à peritis
 ecuti, Polystratus Macedo sibi maceratus accessit. Ac
 dum galea haustam aquam sorbet, tela jumento-
 adesse sum deficientium corporibus infixa conspexit.
 agat se Miransque confossa potius quam abacta esse, se-
 quoque vivi hominis corpus, cum proprius accessisset,
 e con in fordido véhicule pellibus connecto situm repe-
 oque, ne: atque Parium, multis quidem vulneribus
 suo confossum, adiue tamen spirantem, esse cogno-
 Hoc nit. Qui applicato captivo, cum civem ex voce cog-
 Na novisset, id saltem præsentis fortunæ solarium te-
 equi tabere dixit, quod apud intellectum locuturus
 us de esset, nec incassum postremas voces enissatus;
 avor, bæque Alexandro perferti juber. Se nullis in eum
 nglie meritorum officiis, maximorum autem illi debi-
 us ei torem mori. Agere tamen ei maxima gratias pro
 tione beneficis in matrem, conjugem liberisque suos
 ad in imponitis: iis enim vitam & plenarii status re-
 visse tentiam dignitatemque concessam; sibi autem a
 lio cognatis atque amicis, quibus & regna & vitam
 age dederit, illa omnia erepta esse precaste, ut illi vi-
 erunt stori terrarum omnium imperium contingat. Ul-
 li ve- uionem sceleris erga se perpetrati non solum sua,
 erant, sed exempli, omniumque Regum causa, non
 fuge negligere, illi cum decorum cum utile futurum.
 x tria Janque deficiens aquani poposcit: quam allatam
 qui postquam bibit, Polystrato qui eam rulcerat, Quis-
 gien quis es mortalium, inquit, hoc mihi extremum
 opvi universæ calamitatis genus accidit ut pro tanto in
 nolum me beneficio dignas tibi grates referre nequeam:
 illum atferat Alexander; Alexandro vero Di pro ejus
 eine amma in meos humanitatem ac clementiam Cui
 obant, hoc fidei regie unicum dextræ pignus oro me da-
 riore bis. Hæc dicentem accepta Polystrati manu, vi-
 consti ta destinxit. Quibus Alexander nuntiatis, ad cor-
 Haud pus demoult percyens, tam indignam illo fasti-
 gio

gio mortem lachrymis proteguntur est: demptaque
sibi chlamyde, corpus illius conseruit; atque rego
ornatum cultu, ad maiorem Syngambriam patriae
gioque morte deperitentem, atque regno magorum
suorum tumulis inferendum, misit.

P R E V I A R U M .

1. *Tum Reli in eis etiam amissione que cibis et vestibus in
prosperitate, et per aversationem, et in exercitu, et in qua
absente defecerant, cibos, et vestes, et armas.*
2. *Alexander se in exercitu non deponit, sed in regulari
tende rum, et cibis, et vestibus, et exercitu.*
3. *Hortulorum hinc etiam amissione quae in exercitu
Asia inchoatum per cibos et vestes, et exercitum.*
4. *Ziceniorum, et amissione quae in exercitu Alexander Na-
tar, et amissione quae in exercitu exercitum, et
truncum Cyprii, et Hispalia, per cibos, et vestes. Dux
prosectorum exercitum.*
5. *Cibis, et vestibus amissione quae in exercitu ex Grecia, Italiis, et Germania, et Hispania, et Portugala, et Mar-
dorunigenie decessit. Cibis, et vestibus amissione quae in exercitu
mortuorum exercitum.*
6. *Macedoniam, et alios in exercitu amissione quae in
seditionem arcessere, aut in exercitu, et in exercituum mentes
concentrata, quod ex jocunditate induxit, in exercitu
nom, quod decessit, et amissione quae in exercitu Hispaniarum a mili-
tibus fornicata, expedita, Sarraca nazn expugnat.*
7. *Coniunctione cum Alexandrina Dymus, Macedoniam,
ille per exercitum traxit, et exercitu Alexandro detegit. Ille mos
Dymus, quod si ex exercitu manus infert.*
8. *Coniunctione cum exercitu Thileto. Ex exercitu
filiis coniunctione ante exercitus, et ex exercitu, et cibis, et
vestibus exercitu in regiam adducitur.*
9. *De coniunctione exercitus Thiletoans expostulatoria
Glesam.*

Alexandri ad milites crasso, eoram quibus Thilotas adducens, defensionem parat.

io. Apologetica Ebilota crasso, qua conjuratio sed curationem prolixer refellit.

ii. Concio a iudicium Belone accusata in Thilotam sursum. Iosepho post ut se cruciatibus liberaret, sicut et conjuratio circumstantiae aperit: cumque alio qui accusans faxis a Nicomacho obnatur.

PER GNAF. discernere immixtum, obtundit, inique qui promptius resistebant, magnam partem hostium propulit. Cooperant fugie victores; & donec avidius sequente, in planum deduxere, multe cadebant. Sed ut primum locus in quo stat posset fuisse quis viribus dimicatum est. Inter omnes ratiocinio Lacedemonios Rex eminens, non armorum modo & corporis specie, sed etiam magnitudine animi, quo uno viaci non potuit. Undique nunc communis nunc eminus petebatur, duque arma circumferens, alia tela elypro exceptiebat, corpore alia vitabat, donec hasta femora perfossa, plurimo sanguine effuso, destitutes pugnantem. Ergo elypro suo exceptum armigeri rapuum in castro referebant, iactationem vulnerum haud facile tolerantem. Nec tamen omisere Lacedemonii pugnam, & ut primum sibi quam hosti aquicrem locum capere potuerunt, dentatis ordinibus effusi, huentem in se aciem exceperent. Non aliud discernere vehementius fuisse memorie proditum est. Duarum nobilissimarum bello gentium exercitus pari Marte pugnabant. Lacedemonii vetera, Macedones praesentia decora intuebantur. Illi pro libertate, hi pro dominatione pugnabant. Lacedemonii dux, Macedonibus locus de- erat, Dic quoque unius eam multiplex casus mo-

do spem, modo metum, utriusque partis augebat: velut de industria inter fortissimos viros certamen squante fortuna. Ceterum angustiae loci, in quo haberit pugna, non patiebantur totis congregati viribus. Spectabant ergo piutes quam inierant praelium: & qui extia teli iactum erant, clamore invicem suos accendebant. Tandem Laconum acies languescere, lubrica armaludo rix sustinens, pedem deinde referre urgente hoste, ac aperte fugere. Insequebatur diliipatos vitor, & emensus omne spatium quod acies Laconum obtinuerat, ipsum Agim persequebatur. Ille, ut fugam suorum, & proximos hostium conspexit, deponi te jussit: expertusque membra, an impatum animi sequi possent, posquam decitere sentit, poplitibus semet excepit: galbaque strenue tempta, clypeo protegens corpus, hastam dextra vibrabat, ultiro vocans hostem, si quis jacenti spolia demere auderet. Nec quisquam fuit qui sustineret communis congregati. Procul insilibus appetebatur, ea ipsa in hostem retorquens, donec lancea nudo pectori affixa est, qua ex vulnero evilla, inclinatum ac deficiens caput clypeo paupiter excepit. Deinde, inquieto spiritu pariter ac sanguine, moribundus in arma procubuit. Occidere Lacedamoniorum quinque millia & CCCL. ex Macedonibus haud amplius Cl. Ceterum vix quicquam, nisi facetus, revertit iu castra. Hac Victoria non Spartam modo socios, que ejus, sed etiam omnes qui fortunam belli spectaverant, fregit. Nec fallebat Antipatrum, dissentire ab animis gratulantium vultus; sed bellum finire cupienti opus erat decipi: & quanquam fortuna rerum placebat, invidiam tamen, quia maiores res erant quam quas Praefecti modus capebat, sperabat, quippe Alexander hostes vinci voluerat; Anti patrum viceisse, ne tacitus quidem indignab-

tur, sive dēmptum gloriæ existimans quicquid cef-
sisset aliena. Itaque Antipater, qui probe nosse sp̄i-
ritum ejus, non est aulus ipse agere arbitrium victo-
riæ, sed consilium Græcorum quid fieri placeret con-
suluit. A quo Lacedamoniū nihil aliud, quam ut o-
ratores mittere ad regem liceret, precati, non gravare
veniam defectionis, prater auctores, impetraverunt;
Megalopolitanis, quorum urbs erat obiecta, à de-
fectione Aenazis & Atolos CXX talenta dare jussi.
Hic fuit exitus belli quod repente oritur, prius tamen
non finitum est quam Dñnum Alexander apud At-
bella superat.

Sed ut primum in lascīvibus curis laxatus est
animus, in militariū regū quam quietis otiique
patientior, exceperit cum voluptatē: & quem a-
ma Persarum non fegerant, virtus vicerunt. In-
tempesiva convivia, & perpotans pervigilandi-
que insana dolcedo, ludique & greges pellicum,
omnia in extēnum lapsa fuit morem: quem æ-
mulatus quasi potiorē tuo, ita popularium ani-
mos oculosque pariter offendit, ut a plerisque ami-
corum pro hoste haberetur: tenaces quippe disci-
plina sive, solitosque parco ac parabili victu ad im-
pienda naturæ desideria defungi, in peregrinā &
victarum gentium mala impulerat. Hinc sāpius
comparata in caput ejus infidax, secessio militum,
& libenor inter mutuas querelas dolor; ipsus
deinde nunc ira, nunc suspicções, quas excitabat
inconsultus pavor, ceteraque his similia, quæ de-
inde dicentur. Igitur cum intempestivis conviviis
dies pariter nocteque consumaret, latieratē epul-
atum ludis interpolabat, non contentus artifi-
cum quos è Græcia excitaverat turba: quippe ca-
ptivæ fœminarum pubebantur suo ritu canere in-
conditum & abhorrens peregrinis suribus car-
men. Inter quas unam rex ipse conspexit mœ-
stiorēm

stiorum quam exteris, & producentibus eam ver
recunde reluctantem. Excellens erat forma, & for
mam pudor honestabat. Dejectis in terram oculis,
& quantum licebat ore velato, suspicionem pra
buit Regi, nobilorem esse quam ut inter convi
vales Indos debet ostendi. Ergo interrogata quan
nam esset, nepten te Ochi, qui nuper regnasset in
Persis, filio eius genitam esse respondit, uxorem
Histatpis suile. Propinquus hic Darii fuerat; ma
gni & ipse exercitus Praecepit. Adhuc in animo Re
gis tenues reliqua pristini motis habebant. Itaque
fortunam regia stirpe genti, & iam celebre no
men reveritus, non dimitti modo captivam, sed
etiam restitui ei suas epes nullis. viuum quoque
requiri, ut reperio conjugem redderet. Postero
autem die pracepit Hephaestion ut omnes captivos
in regiam iuberet adduceret. Ubi singulorum nobili
tate spectata, tecrevit a vulgo auorum eminebat
genus. Mille hi fuerunt inter quos repertus est
Oxaites Darii frater, non illius fortuna quam indi
le animi sui ejacior. XXVI milia talentum proxima
piada redacta erant e quibus XII milia in congi
gium militum absumpta sunt. Par huic pecuniae
summa cunctorum fraude liberata est. Oxydates
erat nobilis Perses, qui a Dario capitali supplicio
destinatus, cohibebaratur in vinculis. Huic liberato
Satrapiam Mediz attribuit, fratremque Darii re
cepit in cohortem amicorum, omni verusta elati
taris honore servato. Hinc in Parthiem perven
tum est, tunc ignobilem gentem, nunc caput om
nium qui post Euphratem & Tigrim annas sui
Rubro mari terminantur. Seytis regionem cam
pestrem ac seithem occupaverunt, graves adhuc
accolaz. Sestes habent & in Europa & in Asia. Qui
super Bosphorum colent, ascrivantur Asia. At qui
in Europa sunt, à Ieyo Thracie latere ad Borysthe
mum

nem, atque inde ad Tanaim aliud amnem recta plaga pertinet. Tanais Europam & Asiam medius interfluit: nec dubitatur quin Scythæ, qui Parthos condidere, non a Bosphoro, sed ex regione Europæ penetraverint. Urbs erat ea tempestate clara Hecatompylos, condita à Grecis. Ibi nativa Rex habuit, comineatibus undique adiectis. Itaque rumor otiosi militis virtutum sine autore percrebuit, Regem contentum rebus quas gessisset, in Macedoniam protinus redire statuisse. Discurrunt lymphatis: familes in tabernacula. & itineri sarcinas aptant: signum darum credentes ut **vasa** colligerent. Totis castris tumultus: hinc **conubinales** suos requirentium, hinc onerantium plaustra, perfertur ad Regem. Fecerant fidem rumori temere vulgato. Graci milites redire jussi **demos**, quorum equitibus tingulis denariorum fessa millia dono dederat. Ipsi quoque finem militie adesse credebat. Haud fecus quam par erat, retitus Alexander, qui Indos atque ultima Orientis peragrate statuisset, Praetatos copiacum in Pectorium contrahit, obornisque faciunis, ex medio gloriae spatio revocati te, vici magis quam vicit fortunam in patrum relatum, conqueritus est: nec sibi ignaviam militum obdine, sed Deorum invidiā, qui fortissimis viis subitam patris desiderium admovissent, patio post in eandem cum maiore laude famaque rediutis. Tum vero pro se quisque operam suam offere, dilectionis queque poscere, polliceri militum quoque obsequium, si animos eorum lenti & apta oratione perindece voluisset. Nunquam infractos & abjectos recessisse, quoties ipius alacritatem & tanti animi spiritus hautire potuissent. Ita se facturum esse respondit: illi vulgi aures præparent sibi. Satisfacti omnibus que in rem videbantur compositis, vocari

ad concionem exercitum jussit, apud quem talen
orationem habuit:

3. Magnitudinem rerum quae possimus, milites, in-
uentibus vobis, minime mirum est. desiderium quietu, &
satietas gloriae ac uirae, ut omittim illuros, Triballos,
Bacotiam, Thraesum, Spartam, Acheras, Peloponnesum,
quorum alia ductus meo, alia imperio auspicioque perdomui.
Ecce orsi bellum ad Hellespontum Ionis, & Eridem ser-
vizio Barbaris impotens exercitus Cariam, Lydiam,
Cappadociam, Phrygiam, Ioniaeiam, Pamphyliam,
Pisidias, Ciliciam, Syriam, Iordanem, Armenia, Per-
sidiem, Medos, Partiem, hancius in potestate. Plures
provincias complexus sum quam alii urbes cuperant: & ne-
seio an enumerantis mihi quae dicitur sacerdos rerum multitudine.
subduxerat Itaque, si credere satis certam esse posse-
sionem terrarum quas tanta velocitate dominamus; ego vero,
milites, ad penates meas, a parentem sororesque & cate-
ros cives, vel remittere usque ad imperium, ut ibi possi-
sum parta robiscum laude & gloria fruenter, ubi nos
uberrima victoria premia expellant, iterum, conju-
gum, parentumque latitia, pax, quies; rerum per vir-
tutem partarum secura possem. Sed novo & (si ve-
rum fateri volumus) precario imperio, adire jugura ejus
rigida cervice sibi unitibus Barbaris, tempore, milite opus
est, dum minoribus ingenii ambulantur. & effratos mol-
lior consuetudo permulcit. Eruges quoque matuus item fa-
usto tempore exspectant, adio etiam illa se si comit ex-
pertia, tamen sua lege uirescent. Quis credet vi-
gentes alterius imperio ac nomine affici, non facit, non
mortibus, non commercio lingue nostrorum coherentis, ea-
dem pralio domitas esse quo, uille sunt? Vixi annos con-
tinentur, non suis mortuis: & qui praesentes moruntur, in
absentia hostes erunt. cum feris testis res est qui caput
& inclusas, quia ipsarum natura non potest. Lingua de-
mitigat. Et althuc sic age, ianguam omnia surata fin-
ernus, qua fuerunt in diuine Duri. Hyrcaniam No-

barbaros occupauit. Baffus non solum possides patricius
 da Baffus, sed etiam ministrum. Aegaei, Daha, Massage-
 ta, Saca, Indi, sive jura sunt. Cranes hispani, si tergo
 nostra uiderint, super eum. Tunc haec quidam nationis sunt,
 nos alienigenae, ex eis. Aegaei, sive eis, sive parente pli-
 catis, etiam cum aliis, id est qui natus, uicem potest. Pro-
 videat autem quod regnum inter eum, aut quod nos huius
 terrarum occupant. Aegaei, sive eis, sive parente, nati-
 vus a domini uiribus, sive eis, sive parente, si nos quidquid
 uagi et impetrare uolamus, ut nos uincamus, et nos uincere
 contem-
 pta negligamus, et nos uincimus. Tunc uero in hoste de-
 ficiunt, et nos uictor, ualeamus in dignitas facies.
 Ite Baffus, quidam haec uita et uictoria accepit im-
 petum, sed in iudicium esse concesso. Baffus castratus
 homini admisus, ne vos minime uidet reuictus Baffus
 clementia et gratia recuperatur. Nos uero peccavimus,
 milites, si Darius non hoc uicem uerit, ut juxta ejus tradiceremus
 imperium, quod uictum auctus fecisti, Regem suum etiam
 externe opis egentem, certe cui nos uictores pepercissimus,
 quasi captiuorum eos vinculis habuit; ad ultimum, ne a nobis
 conservari posset, o erit. Hunc uos reuicare patiemini?
 quem equidem erit et affixum uideret finis, omnibus Re-
 gibus gentibusque fides quam violata et merita paenae sol-
 ventur. Et uerente, si mox eundem Graecorum urbes,
 aut Hellespontum uastare nuntiuum erat uobis, quo dolore
 afficiemini. Baffus prauia vestrae occupasse uictoria?
 Tunc ad repetendis res festinalitis: tunc arma capietis.
 Quanto autem praestare territorum adiutio, et uix mentis sua
 compotem, opprimere? Quartus nobis iter superest, quis
 tot procula uimine rives, tot amnes superauimus, tot mon-
 tum iuga et austurimus: non mare illud, quod exasperans
 iter fluctibus occupat, evanescit nos moratur; non Cilicias fas-
 ces et angustias includunt: plana omnia et prona sunt.
 In ipso lumine uictoria sumus. Num i nobis fugitiui et
 domini sui intercessores supersunt. Egregium mehercule
 opus, et ueris prima gloria vestra numerandum, pa-
 stori-

fleritati fameque tradetu, Datus quoque hostis, finita post mortem eus odio, parricidio se vorutor; neminem impium effugisse manus vestras. Hoc perpetrato, quanto creditis Persas obsequenteres fore, cum intellexerint vos pia bella suscipere; & Eos secuti, non nomine fuis fasci?

4. Summa militum alacritate, subennam quo-
cunque velleg duceret oratio excepta est. Nec
Rex motatus imperum, certaque per Parthiem
die ad fines Hyrcanie penetrat. Cratero reliquo
cum his copus quibus praeterit. & ex manu quam
Amyntas ducebat additis sexcentis equitibus, &
rotidem sagittaris, ut ab incursione barbarorum
Parthiem cuperet. Trigum impedimenta, mo-
dico praesidio dato, campis itineri dicere subet.
Ipse cum phalange & equitatu ei. Itadie emensus,
castra in valle qua Hyrcaniam aderint communis.
Nemus praelatis densisque arboribus umbrosum est,
pingue vallis solito gigantibus aquis que ex pe-
tris eminentibus manant. Ex ipsis radicibus mon-
stium Ziobetis amnis effunditur, qui tria fere sta-
dia in longitudinem unicus fuit deinde saxis
quod alveolum interpolat repercutiis, duo iti-
mera velat dispensans aquis aperit. Inde correns
& saxonum per que induxit alpetare violen-
tior, terram praecippe subit. Per CCC stadia con-
ditus labitur, rufusque velut ex alio fonte con-
ceptus editur, & novum alveum aziendit, priore
sui parte spatiofior. Quippe in latitudinem XIII
stadiorum diffunditur, rufusque angustioribus
coercitus ripis iter cogit tandem in alterum am-
nem eadit, cui Rhidago nomen est. Incolae affir-
mabant, quæcumque dumissa essent in cavernam
qua propior est, fontem rufus, ubi aliud os
amnis aperit, existere. Itaque Alexander duos
tautos, qua subeunt aqua terram, precipitari
jubet:

jabet: quorum corpora, ubi rursus eum pedites ex-
 pulsae videre qui militi erant ut exciperent. Quat-
 rum jam diem eodem loco quietem militi deder-
 int, cum literas Nabatianis, qui Darium cum
 bello intercepserat, accipit: quaream tentem hæc
 erat; Se Dario non fuisse in omnium, inveniam que cre-
 didisset utilia esse frumenta, & quia p. se & confidit Regi
 dedi et, prope eorum dies, Agath. Darium, cuius
 cum corporis sui contra p. se misericordia in eum tradiderat,
 amata populi atritum, t. e. ipsius perditione, & tristitia
 in invictam Regem, tunc prestatum est. De in pro-
 priis & iuricis Darii consilium, & exercitum, ne cibitate
 impetraret. Darium p. se ad eum dicit, ut Pigeam, hac ex-
 cellitione, satis certe & audaciter, invadet Sibircum interca-
 misset. Noste & in primis mali, & luctu & crux. A-
 nte equi ad aliam & de prædictis, & eis in eis & lesec-
 tum, que eis p. se nunc, p. se & eis dicit. In com-
 munica amitatem suam, in eum quod in aliis fortitudine. Si venire
 saperet, sic metu & timore. Non timere, ne fidem
 tam tanu Regis tuas. Deus & Ido fali non solere.
 Ceterum si est fidem daret, & terretur indignus, multo
 exstupere facientur. Istrum est & velut in ore ut fortis
 sedem elegerit. Nec dum mactat Alexanderis fidem, quo
 perita modo accipient, date, inviolatum si ve-
 nisset fore. Quadrato tamen agmine & composto
 ibat: speculatores subinde praemittens, qui expi-
 erent loci. Levius primatura ducebat agmen: pha-
 lanx eam sequebatur: post pedites erant impedi-
 menta & gens bellicosa, & natura sinis difficultis
 aditu curram Regis intendebat. Namque perpetua
 vallis jiceret, usque ad mare Caspium patens. Duo
 terræ ejus veluti brachia exterritæ: media flexu
 modico sinum faciunt. Lunc maxime similes
 cum eminent cornua nondum totum orbem sidere
 implente. Cercere, Mossyni & Chalybes & lava
 sunt. Ab altera parte Leucosyri & Amazonum

campi: & illos qua vergit ad septentrionem: hos
 ad occatum converta prot. echit. Mare Caspium
 dulcior extoris, ingentis magnitudinis. Egestates
 alit: piscium longe diversit. ab eiusmodi. Quodam
Caspium, quidam Hyrcanum appellant. Alii sunt
 qui Maeotum paludem in istuc dicunt. & a ca-
 mentum affectunt, aquam quo dilucio fit quam ex e-
 ra maria, intuso paludis huic se matetere. A Sep-
 tentrione ingens in littore mari incumbit, longeque
 agit fluctus, sed magna parte exituans flagitat. Idem
 alio cœli itatu recipit in se tretum, eodemque
 impetu quo effutum est relabens, terram natu a ira
 reddit. & quidam credidere non Caspium mare esse,
 sed ex India in Hyrcaniam cadere, cuius festigatio
 (ut supra dictum est) perpetua valle tubantur.
Hinc Rex viginti stadia processit, semita propemo
 dum invia, cui silva imminebat, torrentesque & cœli
 vies iter morabantur: nullo tamen hoste obvio pa-
 netravit, tandemque ad ulteriora pervenitum est.
Praeter alios commeatus, quorum tum copia regio
 abundabat, pomorum quoque ingens modus nasci-
 tur, & uberrimum gignendis uvis solum est. Fre-
 quens arbor faciem querens habet, cuius folia multo
 melle tinguntur: sed nisi solis ortum incolæ occu-
 paverint, vel modico tempore succus extinguitur. Te-
 ginta hinc stadia processerat, cum Phrataphernes ei
 occurrit, seque & eos qui post Darii mortem profu-
 gerant dedens. Quibus benigne exceptis ad oppidum
Arvas pervenit. Hic ei Craterus & Eiononus occur-
 runt; **Prafectum** Tapuorum gentis Phradatem ad-
 duxerant. Hic quoque in fidem receptus, multis ex-
 emplo fuit experiendi clementiam Regis. Satrapem
 deinde Hyrcanix dedit Menapim: exsul hic reante
 Ocho ad Philippum pervenerat. Tapuorum quoque
 gentem Phradati reddidit.

5. Jamque Rex ultima Hyrcania intraverat, cum Artabazus, quem Datus fidem suam tuille super diximus, cum prosequiis Datus se his hiscens, modicaque exercitorum multitudine manu, occurrerat dux, cum vententi obtulit Rex. Quippe & holpes Philippi fuerat, cum Octo regnante exularet, & holpum pignora in Regem suum ad ultimum filis conservata vincebat. Comiter igitur exceptus, *In quidem, inquit, Rex perpetua felicitate florat, Ego ceteris latius hoc tempore, quod precipiti senectute dies frui tua contari non possum.* XC & quintum annum agebat. Novem juvenes eadem matre geniti patrem comitabantur. Hos Artabazus dextra Regis admovit, precatus ut tam du viventem, donec uiles Alexandro essent. Rex pedibus iter plerumque faciebat. Tunc admoveret qui & Artabazo equos iustis, ne ipso ingrediente pedibus, senex equo vehicerebatur. Deinde ut cuncta sunt postea Græcos quos Artabazos adduxerat convocari jubet. At illi, nisi Lacedæmonis quoque fides daretur, ielponent, se quia conditum ab invictis deliberatos. Legati erant Lacedæmoniorum missi ad Darium: quo vicere aperte verat se invictis mercede apud Persas militibus. Et a multis spoliacionum fideiisque pigris huc venientibus collisit, formam quam ipse ad alii sibi conseruato. Dau-
cunctantes, perique confilia veritatem laudem venturos te gallicentur. At Democritus Athenensis, qui maxime Macedoniam cibis temper obfuerat, venia desperata, gladiatore mortuus. Cæteri, sicut constituerant, diuini Astarte teipso permittunt; mille &c. D milites erant. Post ei hos legati ad Darium misi XC. Ia supplementum distributus miles, cæteri remitti domum præter Lacedæmonios, quos tradi in custodiā iussit. Mardorum erat gens confinis Hyrcaniae, cultu vitæ aspera,

espera, & latrociniis afflora. Hec sola nec legates miserat, nec videbatur imperata factura. Itaque **Rex indignatus**, si una gens posset efficere ne invictus esset, impedimentis cum praefidio relatis, invicta manu comitante procedit. Noctu iter fecerat, & prima luce hoitis in conspectu erat: tumultus magis quam plenum fuit. Perturbati ex collibus quos occupaverant Barbari profugunt, proximique viui ab iuiculis decerti cipiuntur. Intra regionis ejus haud sane adire sine magno vexatione exercitus poterant. Iuga montium, præalta sylva, impeditus invicte tegunt: ea que plana sunt novo munumenti genere impeditant Barbaros. Adhuc dentes sunt ex industria confita, qualcum tenetos adhuc ramos manu fecerunt, quos intortos curvus inferunt eum. Haec vellet ex alia radice priores virent rancore. Hos qua natura teit adolescere non sinit. Quippe aliupmali quali nexu confidunt qui ubi multa nonde vestiti sunt, operunt terram. Itaque oculis riamam velut laquei perpetua sepe iter claudunt. Tum raro erat, cedendo aperire saltum. Sed hec quoque magis opera. Crebri namque nedi nudavabant stipites: & in se implicati arborum rami superius circulis similes lento vimine tristabant istis. Incelsa autem ritu ferarum virgulta subire solit, cum quoque intraverant saltum, occutisque rebis hostem incendiabant. Ille venantium modo latibula scrutatus, plerisque confundit id ultimum circum saluum milites jubet, ut si quis rateret, intrumperent. Sed ignoris locis plerique oberrabant. Excepti sunt quidam, inter quos equus Regis. (Eucephalum vocabant) quem Alexander non eodem quo ceteras pecudes animo asturabat. Namque ille nec in doce infidele suo patiebatur alium: & Regem, cum vellet ascendere, sponte sua genua submissens

excipiebat, credebaturque sentire quem veheret.
 Majore ergo quam decebat ira simul ac dolore
 stimulatus, equum vestigari iubet, & per interpretem pronuntian, si reddi possit, neminem esse
 vistaturum. Hac denuntiatione testiti, cum ceteris
 donis equum addiccent. Sed ne ne quidem mitigans,
 ceteri fivas iubet, aegrestrisque humo e montibus
 plantium ramis impeditam exaggerari. Jam
 aliquantum aliquid nisi opus creverat, cum Bar-
 bari, desperato regnem quam occupaverant
 posse retinere, gentem uam dedere. Rex obsidi-
 bus acceptis, Thratai tradidit eos iussit. Inde
 quanto die in stativa revertitur. Artabazum deinde
 gerinato honore quem Darius habuerat ei,
 remittit domum. Iunque ad ubem Hyrcanit in
 qua regia Iamini fuit, venturam erat. Ibi Nabazanes
 accepta fide occurrerunt, dona ingentia terens. Inter
 quod Regas erat specie singulari ipso, atque in
 ipso flore pueritiae cui & Darius fuerat affuetus,
 & mox Alexander illucivit; ejusque maxime preci-
 bus motus Nabazani ignovit. Erat, ut supra di-
 citum est, Hyrcanit finitima gens Amazonum, cir-
 ca Thermodoonta amne, Themileyre incole-
 natum campos. Reginam habebant Thalestrim, o-
 mniaibus inter Caucatum montem & Phasim am-
 nem impenitantem. Hec cupidine visendi Regis ac-
 centia, finibus regni tui excessu & cum haud pro-
 cul abset, premisit indicantes venisse reginam,
 adeundi ejus cognoscendique avidam. Protinus
 facta potestate veniendi, ceteris iussit subsistere,
 CCC seminarum comitatu processit. Atque ut
 primum Rex in conspectu fuit, equo ipsa desiliit,
 duas lanceas dextera praefetens. Vestis non tota A-
 mazonum corpori obducetur; nam lava pars ad
 pectus est nuda, extera inde velantur: nec tamen
 sious vestis, quem node colligunt, infra genua
 descen-

descendit. Altera papilla intacta servatur, quia mulieribus sexus liberes alantur adiungunt dextera, ut arcus facilis intendant & tela vibrent. Interrito vultu Regem Thalestris intuebatur: habitum ejus haudquamquam rerum famae parem oculis perlustrans. Quippe omnibus barbaris in corporum maiestate veneratio est magnorumque operum non alos capaces putant, quam quae eximia specie donare natura dignata est. Caterubi interrogata: num aliquid petere vellet, haud dubitavit fateri, ad communicandois cum Rege liberos se venisse; dignam ex qua ipse regni generosus habedet. Foe-
minae Lexus se retentatim, matrem reddituram paxi. Alcander, an cum ipso militare vellet, interrogat: & clausa ita fine custode regnum reliquisse, petere petiverit, ne se matam speri pateretur abire. Auctor ac Venerabilis membra cupido quam Regis, ut paucos dies tributaret per pulit. Tredecim dies in obsequium difidem ejus ablumpi-
fuit. Cum illa regnum suum. Rex Parthiem, petiverunt.

6. Hic vero palam cupiditates suas solvit: continentiamque & moderationem, in altissima qua- que fortuna eminentia bona, in superbiam ac lassiam verit. Patrios mores, disciplinamque Macedonum Regum salubriter temperatam, & civilem habitum, velut leviora magnitudine sua du-
cens, Persicæ regiae par Deorum potentia fastigium simulabatur. Jacere humi venerabundos ipsum, paulatimque servilibus ministeriis tot vi-
tores gentium imbuere & captivis pares facere ex-
petebat. Itaque purpureum diadema distinctum albo, quale Darius habuerat, capiti circumdedit, vestemque Persicam sumpsit: ne omen quidem veritus, quod à victoris insignibus in devicti transiit habitum. Et ille, se quidem Persarum spolia gestare

gestare dicebat, sed cum illis quoque mores induerat: superbiamque habitus animi insolentia sequebatur. Literas quoque quas in Europam misserint, veteris annuli gemma obsignabat, us quas in Asiam scriberet. Darii annulus imprimebatur: ut apparet, unum animalium dictionem non capere fortunam. Amicos vero & equites, unaque principes militum, aspernantes quidem, sed recusare non ausos. Perlicis oinaverat verbibus. Pellices CCC & LXX, totidem quo Darii fuerant, regiam implebant, quas spadonum greges, & ipsi muliebria pati affueri, leuebantur. Hæc luxu & peregrinis infecta moribus veteris Philippi milites, iudicis natu ad voluptates, palam aversabantur: tuncque ea fuis unius omnium saeculū ac sermo erat, plus amissum vitoria quam bello qualitum esse. Tum in xviie vix ipsos, dedique alienis moribus & externis: tanta moxa præmium, domos quasi incipiyo habiū reverturos putere iam sui Regem, viibz quin vicordibz similiorem, ex Macedonice Imperatore Darii latropen tactum. Ille non ignarus & princeps amicorum & exercitum graviter offendit, quia tan liberalitate domique recuperare tentabat. Sed, ut opinor, liberis præmium servitutis ingratum est. Ignoramus in seditione res verteretur, otium interpellandum etiab bello, cuius materia opportune alebatur. Namque Besfus, velle regis sumpta. Artaxerxam appellari le jussit, Scythaque & catetos Tanais accolas contrahebat. Hæc Sarbarzanes nuntiabat, quem receptum in fidem regioni quim antea oblinuerat praefecit. Et cum prospolis appetatuque luxuriaz agmen vix moveatur, suas præmium, deinde tonius exercitus circinis, exceptis adinodum necessariis, conferri jussit in medium. Planities spatiose erat, in qua vehicula onusta perduxerant.

rant. Exspectantibus cunctis quid deinde esset imperatus, jumenta nullis abduci, suisque primum sarcinis fice suboita, ceteras incendi precepit. Flagabant exurentibus dominis, quæ ut intacta ex urbibus hostium raperent, tene flamas restinxerant, nullo intus primum audente deflere, cum regias opes idem ignis exureret. Brevis deinde oratio mitigavit dolorem, habileque militum, & ad omnia parati, letabantur sarcinatum potius quam disciplina fecundum actum. Igitur Bactrianam regionem perebant. Sed Nicomedus Parmenionis filius, subita morte corruptus, magno desiderio sui affecterat cunctos. Proxime autem omnes moestus, cupiebat quidem subire funeris futurus, sed penuria commeatum felix antecepit. Itaque Philotas cum duobus milibus & 100 relictus, ut iusta fratri persolveret, ipse contendit ad Bellum. Iter facienti literæ ei asteruntur à finium Satraparum : è quibus cognoscit, Bellum quidem hostili animo occurtere cum exercitu & ceterum Satibarzanem, quem Satrapem Ariotum ipse praefecisset, defecisse ab eo. Itaque quanquam Beso impaminebat, tamen ad Satibarzanem opprimendum præverti optimum ratus, levem armaturam & equestres copias educit: totaque nocte strenue facto itinere, unprovisus hosti supervenit. Cuius cognito adventu, Satibarzanes cum duobus milibus equitum (nec enim plures subito contrahi poterant) Bactra perfugit: catari proximos montes occupaverunt. Præruptarupes erat qua spectat Occidentem: eadem qua vergit ad Orientem leniore submissa fastigio, multis arboribus obtusa, perennem habet fontem, ex quo largæ aquæ manant. Circuitus eius triginta & duo stadia comprehendit. In vertice herbidus campus: in hoc multitudinem imbellum considerare jubent. Ipsæ, qua rupes erat, arborum

truncos & saxa obmoluntur. XIII millia armata erant. In horum oblidionem Cratero relicto, ipse Satibazanem sequi festinat. Et quia longius eum abesse cognoverat, ad expugnandos eos qui edita montium occupaverant sediu. Ac primo repurgari jubet quicquid ingredi possent: deinde ut occurrebant invicte cautes præruptaque rupes, irritus labor videbatur obstante natura. Ille, ut erat animi semper obloquantis difficultatibus, cum & progreedi arduum. & reverti periculum esset, verberat se ad omnes cogitationes, aliud atque aliud (ut solet ubi prima quæque damnamus) subiecto animo, hæsisenti, quod ratio non potuit, fortuna consilium subministravit. **Vehemens** Favonius erat. & multam inasenam ceciderat miles, aditum per laxa molitus. Hæc vapore torrida inauerat. Ergo aggerati altas arbores jubet, & igni dare alimenta. celeriterque stipitis cumulatis, fastigium montis equatum est. Tunc undique ignis injectus cuncta comprehendit flammam in ora hostium ventus ferebat. fumus ingens velut quadam nube absconderat coelum. Subabant incendio sylva, atque ea quoque spicæ non incederat miles, concepto igne, proxima quæque adurebant. Barbari suppliciorum ultimum, si qua intermoreretur ignis, effugere tentabant. sed qua flamma dederat locum, hostis obstabat. Varia igitur cede consumpti sunt. Alii in medios ignes, alii in petras præcipitavere se quidam manibus hostium se obvulerunt; pauci temeritati venie in potestatem. Hinc ad Craterum, qui Artacacham obsidebat, redit. Ille, omnibus præparatis, Regis expectabat adventum, captæ urbis titulo (sicut parerat) cedens. Igitur Alexander turres ad mox veri jubar: ipsoque asperula teriti Barbari e manis supinas manus cendeantes erare creperunt, iram in Satibar-

tibarxanem defectionis authorem reservaret, supplicibus semet dederitibus parceret. Rex, data veniam, non obsidiorem modo solvit, sed omnia sua incolis reddidit. Ab hac urbe digresso, supplementum novorum militum occurrit. Zolus D equites & Græcia adduxerat: tria millia ex Illyrico Antipater miserat. Thessali equites C & XXX cum Philippo erant. Ex Lycia duo millia & DC, peregrinus miles, advenerant: CCC equites gentis ejusdem sequabantur. Hac manu adjecta Drangas pervenit. Bellcosa natio est. Satrapes erat Bazaentes, sceleris in Regem suum particeps Beslo. Is suppliciorum qua meruerat metu profugit in Indiam.

7. Jam nonum diem stativa erant, cum externa vi non tutus modo Rex, sed invictus, intestino facinore petebatur. Dymnus modice apud Regem authoritatis & gratiae, exoleti, cui Nicomacho erat nomen, amore flagrabat, obsequio uni sibi dediti corporis victus. Is quod ex vultu quoque perspici poterat, similis attonito, remetis arbitris cum juvene secessit in templum, alicana se & silenda afferre præfatus: suspensumque expectatione, per misiuam charitatem & pignora utriusque animi rogar, ut affirmet jurejurando, quæ commisisset silentio esse testurum. Et ille ratus, nihil quod etiam cum perjurio degendum foret indicaturum, per placentes Deos jurat. Tum Dymnus aperit, interium diem intidas Regi comparatas, iisque ejus consilii fortibus viris & illustribus esse partipem. Quibus juvenis auditis, se vero fidem in particio dedisse constanter abnuit, nec ulla religione ut scelus regat posse constringi. Dymnus & amio & metu amens, dextram exoleti complexus, & lacrymans, orare primum ut particeps consilii operisque fieret. Si id sustinere non posset, attamen ne proderet se, cuius erga ipsum benevolentia

prater alia hoc quoque haberet fortissimum pignus, quod caput tuum permisisset fidei adhuc inexperta. Ad ultimum avertari scelus perseveran-
tem, metu mortis terret; ab illo capite conjuratos pulcherrimum facinus inchoaturos. Alias deinde effeminatum & maliebriter timidum, alias proditorem amatoris appellans, nunc ingentia promittens, interduinque regnum queque, versabat animum tanto facinore procul abhorrentem: stri-
cum deinde gratum modo illus, modo suo ad-
novens jugulo, supplex idem & infestus expressit,
ut tandem non solum silentium, sed etiam operam
policeretur: namque abunde multum animi, &
dignus qui pudicus esset, nihil ex pristina voluntate mutaverat, sed captum Dyoni amore simula-
bat nihil recusare. Scelerari deinde pergit, cum
quibus tam rei societatem inislet. Plutimum
referre quales virtutem memorabili opere admotui
maius essent. Ille & amore & sceleri male sanus,
simul gratias agit, simul gratulator, quod fortissi-
mis juvenum non dubitat te jungere, Demetrio
corporis custodi, Peucolao, Nicanori. Adjicit his
Aphoebeum, Loceum, Diogenum, Archeopolim.
& Amyntam. Ab hoc tempore demissis Nic-
machus, ad fratrem (Ceballino erat nomen) qui
accipitrat deserit. Placeat in unum subiecto in teber-
naculo, ne si regiam intraffiat, non suetus adire
Regem, conjurati proditoris esse sentierent. Ip-
se Ceballinus ante vettuvium regiae (neque enim
propius adiutus ei potebat) confitit, operiens ali-
quem ex prima cohorti amicorum, ut introduceretur
ad Regem. Ecce ceteris diebus, unus
Philotas Pamemonis filius, vocatum quam ob-
causam, substituerat in rebus. Hunc Ceballinus ore
confuso magna peccatarioris notis prece serens,
aperit quæ ex irate compererat, & sine cunctatio-

ne nuntiari Regi jubet. Philotas, laudato eo pro-
tinus intrat ad Alexandrum multoque invicem de-
alii rebus consumpto fermone, nihil eorum quæ
ex Ceballino cognovet nuntiat. Sub vesperam
cum prodeunte in vestibulo regis excipit juve-
nis, a mandatum executus foret requiriens. Ille philota
non vacasse fermoni suo Regem causatus, discessit.
Postero die Ceballinus venienti in regiam praesto
est. Intrantemque adiunctorum pridie communicare
cum ipso rex. Ille cuius sibi esse respondit: acne
tum quidem Regi quæ audierat aperit. Cooperat
Ceballino esse suspectus. Itaque non ultra inter-
pellandum ratus, nobili juveni (Metron erat ei
nomen) super armamentarium posito quod sce-
lus paratur indicat. Ille Ceballino in armamen-
tario abscondito, protinus Regi corpus forte cu-
ranti quid ei index detulisset ostendit. Rex, ad
comprehendendum Dynaum missis satellitibus,
armamentarium intrat. Ibi Ceballinus gaudio elati-
sus, Habeo te, inquit, incolorem ex impiorum manus
eruptum. Percutitus deinde Alexander quæ
noscenda erant, ordine cuncta cognoscit. Rursum
que instituit quartere, quotus dies esset ex quo
Nicomachus ad eum derubaret indicium. Atque
illo fatente cum tertium esse, existimans haud
incorrupta fide tanto potest deserre quæ audierat, Ixit.
vinciti eum nulli. Ille clamare, endem temporis
momento quo audiret ad Paleariam decurrit:
ab eo percontaretur. Rex item quixens, an
Philotam adisset, an iniurias eius ut perveniret ad
se, perseverante eo astimare quæ dixerat, manus
ad coelum rendens, in manibus lachrymis, hanc
sibi a charissimo quondam amicorum relatam
gratiam querebatur. Inter haec Dymnus, haud
ignarus quam ob causam accerseretur a Rego, gladio
quo forte erat cinctus graviter se vulnerat: occur-
suque

que satellitum inhibitum, perficitur in regiam.
 Quem intuens Rex, Quid, inquit, in te, 'Dymne,
 deatum cogitavi nefas, ut tibi Macedonum regno dignior
 Philotas me quoque ipso vindicetur? Illum jam defeceras
 vox. Itaque edito genitu, vultusque a conspectu
 Regis averso, subinde collaplio extinguitur. Rex,
 Ille Philotas venire in regiam i. dicitur. Cibarium, inquit,
 sumum supplicium meritus, si in eipso vacum preparatas
 fidias biduo texit, tuque criminis causa Philotam substitutus,
 quem protinus indicium detinuerat. Hoc est. Sua proso-
 gradu amicissime concinxo. Nec rite ei dissimulationis
 perfacimus: & ego tebae canimus, quod tu non invenie-
 nefacter. Fauentes habet quia, & tu per se admissus non pa-
 ceatis sicut negari potes. Ad hunc Philotas, hunc fa-
 cie tepidus, si animus vultu atque nocte, Cibarium
 quidem scotti sermonem ad te defudit, sed ipsum
 um levi authori nihil credamus respondit, veritum
 ad te jurgium inter armatorum & excoletum non sine
 us, tu aliorum deculpsis. Cum Dymnus intercemerit
 ipsum, qualiacunque erant non sufficere secundata:
 complexusque Regem orare caput et paxeritam
 iam potius quam culpato, timente taliter, non
 fici illius, intueretur. Haud facile dissentiam cre-
 derine ei rex, an altius iram impulerit, destram
 conciliata grata pignus oblitus & contemp-
 magis quam celatum indicium a deo videt sibi
 it, exit.

8. Advocato rambo confilio amicorum, qui
 am Philotas exhibitus non est, Nicetachum in-
 trudi jubet. Is eadem qua detulerat ad Regem
 ordine exposuit. Erat Craterus Regicharus in pau-
 bus, & eo Philotas ob simulationem dignitatis ad-
 lessus, Neque ignorabat sape Alexandri auribus,
 omnia fastatione virtutis atque operæ, gravem fuis-
 s, & ob ea non quidem sceletis, sed consumacis
 amen suspectum. Non alias premendi inimici
 occasi;

occasionem aptiorem futuram ratus, odio suo pietatis praeferens speciem. Utinam, inquit, in principiis quoque hujus res nobiscum deliberasse: sua si sicut, si Philotus vellus ignoscere, poterat potius tenere eum quantum deberet tuus, quamvis sic ad partis metum adductum, cogitare potius de periculis suis quam de tuis cogitare beneficio. Ille enim semper ingrediens tuis poterat: tu non semper Philotus poteris ignorare. Nec et quid existimes cum tantum fides in auxiliis et exercitu permutari. Sic enim quod misericordiam conseruare est te, certum habere ut nunc posses.

Alego, ut aliopeccata, cuncta tua, ut etiam tu, his contulimus, quibus ex te, et te, secundum eum, et te, secundum nos, tamducem ex te, et te, secundum te, et te, secundum hostem tuus aut ritus, haud multum: sed et aliis, quibus sic factum possumus, sed non aequo animo faciunt, sed hoc de te sum tuus. Quidam beneficia odiuntur. Alios amant, confiteri pudet. Superest ut mali et zidi corporis accipi, et quam vitam. Prinde si te tibi consilium de salute esse pugnare diem. Satisfactum superest, ad quos persequendos stulti sumus. Latuus adest misticis hostibus nostris. Itos si schismatis nihil metu ab extirpo. Hec Craterus. Nec exerciti dubitabant quin coniunctionis indicium suppressurus non fuisset, nisi autor, aut particeps. Quem enim prius & blementis, non amicum modo, sed ex ultima plebe auditis quae ad eum delata erant, non pretinus ad Regem fuisse cursurum? Nec Ceballini quidem exemplo, qui ex fraude comperta ipsi nuntiasse Parmenionis filium, Praefectum equitatus, omnium arcana Regis arbitrum simulasse, etiam non vacasse sermoni suo Regem, ne index alium internum quareret Nicomachum religione quoque Deum adstrictum, conscientiam suam exonerare proponesse. Philotam consumpto per ludum jocundaque pene toto die, gravatum esse pauca verba ad caput Regis pertinentia, tam longo & forsitan superius cuo inscribere sermoni. At enim non credidisse talis

deherentibus pueris: cur igitur extraxisset biduum, tanquam indicio haberet fidem? Dimutendum fuisse Ceballium, si delationem ejus damnabat. In suo quemque periculo magnum animum habere: cum de salute Regis timeretur, credulos esse debere; vanoquoq; deferenteis admittere. Omnes igitur quaestione de eo, ut participes sceleris indicate cogeretur, habendam esse decernunt. Rex, admonitos ut consilium silentio premetent, dimittit. Pronuntiati deinde iter in posterum diem jubet, ne qua novi initi consilii daretur nota. Invitatus est etiam Philotas ad ultimas ipsi epulas: & non cornate modo, sed etiam familiariter collequi cum eo quem dannaverat tuisseruit. Secunda deinde vigilia, lumenibus extinctus, cum paucis in regiam eocunt Hephaestion, & Cratetus, & Coranus, & Erygius. Hi ex amicis. Ex armigetis autem, Peidiecas & Leonatus. Per hos imperatum, ut qui ad Praetoriam excubabant armati vigilarent. Jam ad omnes aditus dispositi equites, tunera quoque obsidere jussit, ne quis ad Parmenionem, qui tum Media magnisque copiis præterat, occultus evaderat. Attroras autem cum trecentis armatis intraverat regiam: Huic decem satellites tradunni: quorum singulos deni armigeri lequebantur. Iti ad alios conjuratos comprehendendos distribui sunt. Attroras cum trecentis ad Philotam missus, clausum aditum domus moliebatur L. juvenum promptissimis stipatis: Nam ceteros cingere undique domum jussierat, ne occulto aditu Philotas posset elabi. Illum, sive secuit ate animi, sive fatigatione resolutum, lonus oppresserat: quem Attroras torpem adhuc occupat. Tandem ei sopore discussio cum injec-
tentur catenæ, Vicit, inquit, bonitatem tuam, Rex, ini-
micorum meorum acerbitas. Nec plura locutum, capi-
te velato, in regiam abducunt. Postero die Rex edi-
xit

xit, omnes armati coirent. Sex millia fere militum venerant, praeterea tuba lixarum calounumque impleverant regiam. Philotam armigeri agmine suo tegebant, ne ante confici poteret a vulgo quam Rex allocutus milites esset. De capitalibus rebus verusto Macedonum modo inquirebat exercitus: in pace erat vulgi: nihil poterat Regum valebit, nisi prius valueret autoritas. Igitur primum Dymni cedaveri inferunt, plerique quid patrassent, quoque caii extintas essent, ignari.

9. Rex deinde in ceterorum procedit vultu pressens dolorem animi. Amicorum quoque mortalia exspectationem hanc parvam fecerat. Dux demissio in terram virum attonito stupentique similiis flevit. Tandem recepero amicos, iuste inquit mater, precario hominum sceleris auctoritatem. Nec propositus est misericordia vestra, ut si in eis venerabiliter agit ut vehementius percutiat, ut si in eis mortuum spiritus, immo unus vita vix tractata est. Et ceteris viris de me optime meritis reverte adhuc etiam res ipsa. Intervenit orationem militum gemitus, oportaque sunt omnibus lacrymae. Tum Rex, iuncto, inquit, maiorem in animis rebus mortali excitabo, rem tanta suorum auctores ostendero, quoniam mentionem alios reformando, et tanquam salva esse possint nominibus alios. Sed vincenda est memoria pristina charitatis, et conseruatio imperium civium detegenda. Quomodo autem tantum nefas fulgam? Parmenio, illa estate, tot mens, tot parentu mei meritis devictus, omnium nobis unicolorum retinuisse, ducent tento sceleris se prebut. Minister ejus Philotas Proculorum, & Demetrium, & hunc Dymnum, curva corpus afficitis, castro que quidam amentia in caput meum subornavit. Tremitus undique indignationem querientiumque tota concione obstrepebat, qualis soleret esse multitudinis, & maxime militaris, ubi aut studio agitur, aut ira. Nicomachus deinde & Me-

tron & Cebalium producti. qui cuique distulerat exponunt nullus eorum indicio Philotas particeps determinatur. Itaque indignatione pressa, vox indicium filii ne excepere est. Tam Rex. Quodcumque ex causis ipsi excepit. quia tu ueret delationem indicium filii sum pater. et quod non uenit. Uim uenientem de causa. In certato rem defecit. tormenta non erant. et uictus non remanebat. Iudicium tempore distulit. Proscriptio. ut et nos filios tuos non retinebas. Philotas solus uincimus. sed et filii. et tu mea misericordia et ueritas. Iste pro persona tua misericordia. ualorem non mutaret. indicauit uita regis. ut non in fratre. Sed si nimirum silentio patitur. et uita regis per se non possit in annuum adulterium ostendere. Tunc Macedon. ait. Tu se apud multitudinem huc non praefotis. et tu te magis quam tu liberis. tunc tu me que non a me. sed sine liberi: sum, dixi. Sed ecce omnia. In uictis liberos, parentes, coniugines et item liberi facili uicti esse non possum. Prostoliam deinde Pannionum interceptari. quam ad filios Nicanoreum et philolum terripierat. recitat. baud tamen indicium gravem consim preferentem. Namque summae illi haec erat. Tunc uicti curam agere. deinde uictoratu. sic enim que destinatus essemus. Adiecique Rex. Sic est scriptum. sic sine actione perveniret. a confusione prout intelligi. sic interpretari. falleretur agere. Et enimi Dyminus. cuius ceteri participes sceleris indicaverat. Philotam non nominavit. Hoc quidem illius non innocentia. sed potius indicium est. quod sic ab his occisus. resum a quibus ei potest. ut cum se se fateantur. idem ramum celent. Ceterum Philotam ipsum indicat uita. Hinc amicus qui natus consobrinus fuit. Et in Macedonia capte mea. semper comparatus infidus. secum se in cor. scismam adiunxerat. Hinc etenim quo gravissimum inimicum non habui. fratrem suum in matrimonium dedux. Hic. cum scriptissimum ei pro parte familiaris usus aigue amicissima. qualem sori qd sit. Tertius. Gratianus oratione.

cule: sustinuit rescribere nunti. Se quidem gratulari quod
 in numerum Deorum receptus a deo exterum miseros ex-
 rum, quibus vivendum esset pro eo qui manduromani ex-
 cederet. Haec sunt etiara animi pridem alienatae a me, &
 evidentia gloria mea, indicia que equitem, milites, quam
 dux licuit, in animo meo precepsit. Ceterarum enim miseri partem
 viscerum meorum abrumpere, si, in quos tam magna con-
 sideram, viles mihi faciem. Sed jam non verba ponienda
 sunt, lingue temeritas pervenit ad gladios. Hos (si mihi
 creditur) Philotum in me auertit: si ipsum dimisero, quo me
 conferam, milites & cui caput meum credam? Equitatus, op-
 tima exercitus parti, principitus nobilissime juventutis su-
 num praesecus, ianuam, s. em., victoriam meam fidem ejus iuste-
 laque commixtum patrem in idem fasilius, in quo meipso po-
 susisti admovit. Medium, qua nullius operentur regia est, tot
 erum sociorumque nulla imperio eius distinctione subiectum.
 Unde praesidium petieram, periculum existit. Quare felici-
 ter in aere occidimus, patris hostii praeceps qui in civis vi-
 etum. Nunc seruatus ex periculo que sola timui, in hac
 incidi quae timore non debui. Soletis iacentibus a me, mi-
 lites, petere ut salutis meae parcam: Ipsi mihi praeflare po-
 testis quod suadetis ut faciam. Ad vestras manus, ad vestra
 arma confugio: vestris vestris salutis esse nolo: voluntibus
 non possum, nisi vindicor. Tum Philotam, religatis
 post tergum manibus, obfoleto amiculorum volatum
 jussit induci. Facile apparebat motos esse tam mi-
 serabili habitu non sine invidia paulo ante con-
 specti. Ducem equitatus pridie videtant, scie-
 bant Regis interfuisse convivio: repente non
 reum modo, sed etiam damnatum, immo viactum
 intuebantur. Subibat animos Patmenonis quo-
 que, tanti ducis, tam clari civis fortuna, qui mo-
 do duobus filiis Hectore & Hicanore orbatus, cum
 eo quem reliquum calamitas fecerat, ablens di-
 cebat causam. Itaque Amyntas Regis Praetor, in-
 clinantem ad misericordiam concionem rursus
 asperga-
 mense
 in patria
 corpus,
 terra li-
 ipsius
 agum
 tera m
 quanq
 cunjun
 Philota
 23, 3
 ante p
 pleriqu
 ad Re
 z deb
 turum
 Philota
 titudin
 non bi
 us, lic
 subiuit;
 recipien
 amque
 placatur
 ? Tu
 nage an
 tator, se
 ad, cre
 tum R
 Philotan
 ne, die
 nro n
 ne exce
 lo. T
 uile est,
 asperga-

aspera in Philotam oratione commovit : *Proditos
mense Barbaris : Nominem ad conjugem suam, nomen
in patriam & ad parentes suos roditurum : velut truncum
corpus, dempto capite, sine spiritu, sine nomine, in aliena
tuta Indibrium hosti futuus.* Haudquaquam pro re
ipsius Amyntæ oratio preta Regi fuit, quod con-
jugum, quod patua admonitos, pignores ad ex-
teria munia exsequenda fecisser. Tunc Cœnus,
quangam Philotæ sororem matrimonio secum
conjunxerat, tamen acius quam quisquam in
Philotam investitus est ; parviciadum esse Regis, pa-
viz, exercitus clarorans : saxumque quod forte
inte pedes jacebat attripuit, emissurus in eum, ut
plerique credidere, tormentis subtrahere cupiens :
ad Rex manum ejus inhibuit, dicendæ prius cau-
z debere fieri potestate, nec aliter judicari pas-
surum se, affirmans. Tum dicere rursus permisus
Philotas, sive conscientia sceleris, seu periculi mag-
itudine amens & attonitus, non attollere oculos,
non hiscere audebat. Lachrymis deinde mananti-
bus, linquente animo, in eum à quo tenebatur in-
cabuit ; absterrisque amiculo ejus oculis, paulatim
recipiens spiritum ac vocem, dicturus videbatur.
Iamque Rex intuens eum. *Macedones.* inquit, *de te
plicatur sine : quare in patrio sermone sit apud eos usu-
us ?* Tum Philotas, *Traetor Macedoniarum,* inquit, ple-
nare adsanct, quos facilius que dicam percepturos ar-
bitror, si eadem lingua fuero usus qua tu egisti non ob
alid, credo, quam ut oratio tua intelligi posset à pluribus.
Tum Rex, *Equid vilis odio etiam sermonis patrii
Philotam teneri ? Solus quappe fastidit eum dicere.* Sed
me, dicit utcunque cordi est dum meminerit, eque illum
modo more atque sermone abnorreso. Atque ita conci-
ne excessit.

10. Tum Philotas, *Verba,* inquit, *innocentes reperire
nile est, modum verborum misero tenere difficile.* Itaque

Ium ad te mutatit an auctum? Cras super acque-
 selam, cum me mali, contentem meus invisi con-
 cuso exstinxerit. Quis est partula et proditor tam
 aliquis mihi? Nec etiam conscientia obrepente cum dir-
 vata non posuit regnare in tunc non contentata modo
 sed et cogitans propositum. Et in se iustitiae minimum
 conscientia mea, utrumque exortata obiret. Non tunc
 metu alio, sed tunc, quod e meo, non contentia
 mea, sed et amorem, quod in meo, non defere-
 tam agitur, non habet, sed et tunc exhortare
 potest. Invidiam omnium, et in se iustitiam. Am-
 dum si fidei invenientur, et in se iustitiam inselix,
 et invidiam invenientur, et in se iustitiam inselix, sed
 trahunt per nos, et in se iustitiam regnat mandata le
 ualimus, et in se iustitiam regnat mandata Regis iustitiae,
 per nos, et in se iustitiam regnat mandata iustitiae, inten-
 sio malorum per nos, et in se iustitiam regnat mandata iustitiae
 inimicorum creatus, et in se iustitiam regnat mandata iustitiae, tunc
 et in se iustitiam regnat mandata iustitiae, et in se iustitiam regnat
 mandata iustitiae. Ita nos iustitiam in se iustitiam regnat
 idonei, quia a Cœlo in se iustitiam regnat, mouere son-
 totum. Ut hercule, fonsque Iovis in tunc fecerit, purissi-
 me fiducia procul, et non diu in tunc de aliis. Con-
 sumant tunc de medie dies non tempora. Non que-
 sit de latitanti, sed de latente, et in se iustitiam regnat
 fons, intratus fonsque, non latens, et in se iustitiam regnat.
 At fons Tigris, non fonsque, non latens, principale no-
 tre passione fons, fonsque, non latens, et in se iustitiam regnat.
 qui regnum Macedonum et Aegypti, et qui est et in se iustitiam regnat
 domine gloriam ducere, quoniam et in se iustitiam regnat.
 Milles qualem et quoniam quid, in se iustitiam patri sermentum afferunt,
 quid Macedonum et Aegypti regnare. Sic ergo imperio, quid
 dignor immunes? Iuxta quidam naturas illæ firmo com-
 mercio alienum gentium excoxit, et tam vilesibus quam
 villes peregrina lingua discendi ut. Non in mehercule ista
 ne magis ledunt, quam quid amavisti. Terdices filii

insidiatus est Regi: cum quo quod amicitia fuerit miseri, non
 recuso defendere si fratrem Regum non opertum diu a nobis.
 Sin autem in illo fortuna gradu pessima et in venerari
 necesse erat - uerum, quemque qualem in ditione, reus sum:
 An impiorum amici insensibus me ne mortendum est?
 Quod si agnum est, eis cum dia circa iustitia, cum
 non demum occiditur? At enim scripsi, Misereri me
 eorum quibus clementum esset si ex eo qui se Iouis filium
 crederet. Fides amicitia, ueritas illa per callos libertas uia
 me decepisti: uox que sentiebam, ne retinuerem impulsus.
 Scriptisse me hoc facio Regi: non de Rego: non enim
 faciel aut iuriam, sed pro eo timorem. Dignus man
 Alexander uidetur, a te huius corporis scientia agnoscere,
 quam qui praeclarissime faciat. Sed quoniam et auli filius
 certa est, sit Divus cuius mea regi. Remuovi in vinculis
 dum consideratur. Huiusnam inter nos? Qui non noster
 cognatus est filium, neminem corrum per seipsum his insidiari
 sicut latere patiatur. Si ergo tu uiculus ex fratre for
 mentis, ne haec quidem exhibenda re uitam suam deprime
 Solent et optant ut auere vobis uenient. Tunc fratres ergo
 super amissi: patrem ne offendere possem, rei invocare
 esse genitum, et leuitate cruentus resse si. Parvum est enim iste
 modo inter nos: et enim, ut uita si in argenteum entem, et
 quoque orbata, ut ipse in rogam uicem imponatur. Ergo, cha
 ractime pater, et propter narrantem, et mecum. Ergo tri
 vitum adiuvi, et quod nichil tam ex iugis. Quid enim
 me priores a uictimis adversantes. Tuus an uero ex
 me fractus recipies qui te miseri? Nescio adolescen
 tia mea miserior sit an sine tua tua. Ergo in ipso robore
 eratis eripior et bi carnifex spiritum alienum quoniam si frustana
 expellere voluisset, natura repulsus. Adiuvi me pa
 trizius mentio, quam timidi et ea statuer que Cebalinas
 detulerat ad me indicare de curris. Tameius enim cum
 audisset uenenum a Philippo in liceo Regi parari, detinens
 tum uoluit Epistola scripsit quo minus medicamentum bi
 bere, quod in discus duci consenserat. Num creditum est

patri meo? Non nullum autoritatem ejus litera habuerunt? Ego ipse quoniam que audieram detuli, cum ludibrio crudelitatis repulsus sum. Si et cum indicamus, invisi, Cum tamen, talibus sumus, quid facere nos oportet? Cumque unus e circumstantium turba exclamasset, Tunc mortuus non insidiatus: Philotas. Rekte inquit, quisquis es, diuini. In quo si insidiatus sum, penam non depreco: et finem facio dicenti, quoniam ultima verba gravia sunt auctor vestrum. Abducitur deinde ab iis qui custodiebant eum.

ii. Erat inter duces manu stenuus Belon quidam pacis armum & civilis habitus rufus, **vetus** miles ab humili ordine ad eum gradum in quo tunc erat promotus, qui, tacentibus exteris, stolidia audacia ferocia, admonere eos coepit, quoties suis quisque diversoriis quæ occupassent deturbarus esset, ut purgamenta servorum Philotæ recipierentur eo unde commilitones expulisset: auro argentoque vehicula ejus omista totis vicis stetisse, ac ne in vicinia quidem diversori quenquam commilitorum receptum esse, sed per dispositos, quos ad somnum habebat, omnes procul relegatos, ne foemina illa murmurantium intense silencio verius quam sono excitaretur. Ludibrio ei fuisse rusticos homines, Phrygasque & Paphlagonas appellatos, qui non erubescere, Macedo natus, homines lingue sive per interpretationem audire. Cur Hammoneim consuli vellet? eundum jovis arguisse mendaciū, Alexandrium filium agnoscens: scilicet veritum ne invidiosum esset quod Dii offerrent. Cum insidiaretur capiti Regis & amici, non consuluisse eum Jovem: nunc ad oraculum mittere, dum pater ejus sollicitaretur, qui praesit in Media, & pecunia, quæ eius custodiaz commis-
fiasit, perditos homines ad societatem sceleris im-
pellat. Ipsos missuros ad oraculum, non qui Jo-

vem interrogant quod ex Rege cognoverint, sed qui gratias agant, qui vota pro incolumitate Regis optimi persolvant. Tum vero univertla concio accensa est, & a corporis custodibus initium factum clamantibus, dicespendit enim eile patricidam manus eorum. Id quidem Philora, qui gravem supplicia metueret, haud tane iniquo annoiebat. Per in questionem revertit, sive ut in custodia quoque fuisse posset, sine ut aliquibus causa cognoscere, consilium in potestum nisi in diuina. Quicquam in cypriani mortuas, dies, etiam amicos conservat, ubi scilicet inter se non templetat, Macer domini indecens, et tamquam Replacens autem, & Craterus, quibus remissis ventem exprimendam alios servat, & cum quaque qui aliud facerent, in horum paternorum transirent. Cyprianus ergo dimitur. Replacens cum Cratero & Crato ad paternalem de Philora habendam contulit. Rex Cratero acceptato, et lesimone habito, omnis plenaria non curta est, in imminentia diversioni partem recedit, & remans arbitris, in multam noctem quæstiones expectavit evenitum. Tertioris in conspectu salutis omnia cludentatis tormenta proponuntur, et in ultro. Quia cessauit, inquit, Regis in seum interficere, consenserem occidere, quid questione opus est. Constat, voluit Craterus exigere, ut pueri concrecerat, in tormentis quoque diceter. Dum compitatur, dum obligantur oculi, dum vestis exalitur, gentium jura, Deos patios nequidquam apud iurdas aures invocabat. Per ultimos deinde cruciatus, utpote damnatus, & immicis in gratiam Regis torquentibus, laceratur. Ac primo quanquam hinc ignis, illico verbena, iam non ad quæstionem, sed ad poenam angerebantur, non vocem modo sed etiam geminas habuit in potestate, Sed postquam intumescens

corpus ulceribus flagellorum ictus nudis ossibus
 incusso ferre non poterat. Si tormentis adhibituri
 modum essent: dictarum se quæ scire expeterent,
 pollicetur. Sed finem questioni fore, jurare eos
 per Alexandri salutem volebat, removerique
 tortores. Et utroque impetrato, Cratero inquit,
Dic quid me reuoluere. illo indignante iudicari,
 iusfusque revocante tortores tempus petere cœ-
 pit, dum recuperet spiritum, cuncta quæ sciret in-
 dicavantur. Interim equites, nobilissimus quisque,
 & si maxime qui Parmenionem propinqua cog-
 natione contingebant, posteaquam Philotam ter-
 querifama vulgaverat, legem Macedonum verum
 qua cautum erat ut propinquui eorum qui Regi in-
 fidati erant cum ipsis necarentur, alii se interfu-
 ciunt, alii in devios mortes vastati, foliuidines fu-
 gunt, ingenti per tota campa terrore dujato: donec
 Rex, tumultu cognito legens se supplici conjunctis
 fontiam remittere edixit. Philocas verone au me-
 dacio liberare se a cruciatu voluerit, ancepit con-
 jectura est quoniam ne vera confessis, & fabia di-
 centionis, idem dolens tam ostenditur. Ceterum
 Pater, inquit, natus Herodius etiam familiariter
 unus fit, non ignorans tamen alio dico Hegelio
 chum qui in aula ecclastico. H. c. oratione malorum
 nobis causa fuit. Nam illi primum fons filio
 te filium iussit Rex, id indecens terrenile, Hanc
 igitur regem agnoscimus, inquit enim Philopatrum
 designatar patrem? Actum est de nobis, ut illa
 perpeti possimus. Non homines solum, sed etiam
 Deos despiciunt, qui postular Deum credi. Antimus
 Alexandrium, amimus Regem: incidimus in su-
 perbia, nec Deus quibus se exqua, nechac-
 nibus, quibus se exmit, tolerabilem. Nostrone
 sanguine Deum tecimus qui nos fastidiat? qui
 gravetur mortalium adire concilium? Credite mihi,

&c nos, si viti sumus, à Diis adoptabimur.
Quis proavum hujus Alexandrum, quis deinde
 Archelaum, quis Perdiccam occisos ultus est? hic
 quidem interfectoribus patris ignovit. **Hæc** Heges-
 theus dixit super cœnam: & postero die prima lu-
 cę à patre accersor. Tristis erat, & me mortuum vi-
 debat: audieramus enim quæ solicitudinem incu-
 terent. Itaque ut expetiremur, iūrumne vino gra-
 vatus effudisset illa, an altiore concepta consilio,
 accersiri cum placuit ac venire: eodemque sermo-
 ne ulro repetito, adjecit, se, huc auderemus du-
 ces esse, proximas à nobis partes vindicaturum;
 sive decesset animus, consilium silentio esse testu-
 rum. Parmenioni, vivo adhuc Dario, intempesti-
 va res videbatur; non enim sibi, sed hosti esse oc-
 cisuros Alexandrum: Dario vero sublato præmium
 Regis occisi Atiam & totum Orientem interfecto-
 ribus esse cessatum. Approbatque consilio, in
 hæc fides data est & accepia. Quod ad Dymnum
 pertinet, nihil scio: & hæc confessus, intelligo
 non prodesse mihi quod propter ferteris expers
 sum. Illi rufus tormentis admotis, cum ipsi quo-
 que hastis os oculosque epus exiberaarent, ut hec
 quoque crimen confiteretur expellere. Exigentibus
 deinde ut ordinem cogitari ferteris exponet.
 Cum diu Bactra reteniuit Regem, videlicet ur. Ima-
 issæ respondit, ne pater LXX natum annos, tanti ex-
 eritus dux, tantæ pecunia cultus. Iustum extin-
 gueretur, ipsique spoliata epus vicibus occiden-
 di Regis causa non esset. Tidemathē ego te dum
 præmium haberet in minibus. P. p. atque alle co-
 silium; cuius patrem tu fili ante in si crederent,
 tormenta, quamquam tolerare non posset, tamen
 non recusare. Illi collocuti; tunc quasi unum video,
 ad Regem revertuntur; qui postero die & quæ con-
 fessus erat Philotas recitari, & ipsum, quia ingre-
 di

di non poterat, iussit effici. **Omnia agnoscere** eodem, Demetrius, qui proximi sceleris particeps esse arguebatur, producitur, multa affirmatione, animique pariter constantia & vultu, abnuens quidquam libi in Regem cogitatum esse. Tormenta etiam deposcebat in semet ipsum. Cum Philotas, circumlati oculis, incideret in Calin quendam haud procul stantem, proprius eum iussit accedere. Illo perturbato, & reculante transire ad eum, Patieris, inquit Demetrium mentiri rursusque excruciaris? Calin vox sanguisque defecerant, & Macedones Philotam inquinare innoxios velle suspicabantur; quia nec à Nicomacho, nec ab ipso Philota cum torqueretur, nominatus esset adolescentis; qui ut praefectos Regis circumstantes se vidit. Demetrium, & semet ipsum id facinus cogitasse confessus est. Omnes ergo à Nicomacho nominatos, more patrio dato signo, faxis obruerunt. Magno non modo salutis, sed etiam vita periculo liberatus erat Alexander. Quippe Pammenio & Philotas principes amicorum, nisi palam fontes, sine indignatione totius exercitus non potuissent damnari. Itaque anceps quæstio fuit. Dum inficiatus est facinus, crudeliter torqueri videbatur: potius confessionem, Philotas ne amicorum quidem misericordiam meruit.

BREVIARIUM LIBRI VII.

Alexander Lyncolem majestati reum interfici curat: adiunde in Amyntam & Simoneam Philotas amicos inquirit: qui suam iucentiam gravi oratione tuentur.

2. Amynta & fratribus in gratiam receptiss, Polydamas auge jussas, in Medianam coloriter profectus, Parmenionem interfici curat; Unde indignatio & sedis, que tandem extinguitur.

3. Varies

3. Variis temporibusque mutuit Alexander, et septendecim diebus cum exercitu Caucatum supererat.

4. Bessus de telo ad eum usus Alexanderum inter ipsius consilium sapientis que libatoe confitio minime acquisitum. Intervenit Regis frater recent. Et inde quae orion defensione, & Sardanapalum in exercitu certamine occidit, addens & nuncum.

5. Igitur tunc ex exercitu proposito etiam exercitu annem induit, exercituq. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 5010. 5011. 5012. 5013. 5014. 5015. 5016. 5017. 5018. 5019. 5020. 5021. 5022. 5023. 5024. 5025. 5026. 5027. 5028. 5029. 5030. 5031. 5032. 5033. 5034. 5035. 5036. 5037. 5038. 5039. 50310. 50311. 50312. 50313. 50314. 50315. 50316. 50317. 50318. 50319. 50320. 50321. 50322. 50323. 50324. 50325. 50326. 50327. 50328. 50329. 50330. 50331. 50332. 50333. 50334. 50335. 50336. 50337. 50338. 50339. 503310. 503311. 503312. 503313. 503314. 503315. 503316. 503317. 503318. 503319. 503320. 503321. 503322. 503323. 503324. 503325. 503326. 503327. 503328. 503329. 503330. 503331. 503332. 503333. 503334. 503335. 503336. 503337. 503338. 503339. 5033310. 5033311. 5033312. 5033313. 5033314. 5033315. 5033316. 5033317. 5033318. 5033319. 5033320. 5033321. 5033322. 5033323. 5033324. 5033325. 5033326. 5033327. 5033328. 5033329. 5033330. 5033331. 5033332. 5033333. 5033334. 5033335. 5033336. 5033337. 5033338. 5033339. 50333310. 50333311. 50333312. 50333313. 50333314. 50333315. 50333316. 50333317. 50333318. 50333319. 50333320. 50333321. 50333322. 50333323. 50333324. 50333325. 50333326. 50333327. 50333328. 50333329. 50333330. 50333331. 50333332. 50333333. 50333334. 50333335. 50333336. 50333337. 50333338. 50333339. 503333310. 503333311. 503333312. 503333313. 503333314. 503333315. 503333316. 503333317. 503333318. 503333319. 503333320. 503333321. 503333322. 503333323. 503333324. 503333325. 503333326. 503333327. 503333328. 503333329. 503333330. 503333331. 503333332. 503333333. 503333334. 503333335. 503333336. 503333337. 503333338. 503333339. 5033333310. 5033333311. 5033333312. 5033333313. 5033333314. 5033333315. 5033333316. 5033333317. 5033333318. 5033333319. 5033333320. 5033333321. 5033333322. 5033333323. 5033333324. 5033333325. 5033333326. 5033333327. 5033333328. 5033333329. 5033333330. 5033333331. 5033333332. 5033333333. 5033333334. 5033333335. 5033333336. 5033333337. 5033333338. 5033333339. 50333333310. 50333333311. 50333333312. 50333333313. 50333333314. 50333333315. 50333333316. 50333333317. 50333333318. 50333333319. 50333333320. 50333333321. 50333333322. 50333333323. 50333333324. 50333333325. 50333333326. 50333333327. 50333333328. 50333333329. 50333333330. 50333333331. 50333333332. 50333333333. 50333333334. 50333333335. 50333333336. 50333333337. 50333333338. 50333333339. 503333333310. 503333333311. 503333333312. 503333333313. 503333333314. 503333333315. 503333333316. 503333333317. 503333333318. 503333333319. 503333333320. 503333333321. 503333333322. 503333333323. 503333333324. 503333333325. 503333333326. 503333333327. 503333333328. 503333333329. 503333333330. 503333333331. 503333333332. 503333333333. 503333333334. 503333333335. 503333333336. 503333333337. 503333333338. 503333333339. 5033333333310. 5033333333311. 5033333333312. 5033333333313. 5033333333314. 5033333333315. 5033333333316. 5033333333317. 5033333333318. 5033333333319. 5033333333320. 5033333333321. 5033333333322. 5033333333323. 5033333333324. 5033333333325. 5033333333326. 5033333333327. 5033333333328. 5033333333329. 5033333333330. 5033333333331. 5033333333332. 5033333333333. 5033333333334. 5033333333335. 5033333333336. 5033333333337. 5033333333338. 5033333333339. 50333333333310. 50333333333311. 50333333333312. 50333333333313. 50333333333314. 50333333333315. 50333333333316. 50333333333317. 50333333333318. 50333333333319. 50333333333320. 50333333333321. 50333333333322. 50333333333323. 50333333333324. 50333333333325. 50333333333326. 50333333333327. 50333333333328. 50333333333329. 50333333333330. 50333333333331. 50333333333332. 50333333333333. 50333333333334. 50333333333335. 50333333333336. 50333333333337. 50333333333338. 50333333333339. 503333333333310. 503333333333311. 503333333333312. 503333333333313. 503333333333314. 503333333333315. 503333333333316. 503333333333317. 503333333333318. 503333333333319. 503333333333320. 503333333333321. 503333333333322. 503333333333323. 503333333333324. 503333333333325. 503333333333326. 503333333333327. 503333333333328. 503333333333329. 503333333333330. 503333333333331. 503333333333332. 503333333333333. 503333333333334. 503333333333335. 503333333333336. 503333333333337. 503333333333338. 503333333333339. 5033333333333310. 5033333333333311. 5033333333333312. 5033333333333313. 5033333333333314. 5033333333333315. 5033333333333316. 5033333333333317. 5033333333333318. 5033333333333319. 5033333333333320. 5033333333333321. 5033333333333322. 5033333333333323. 5033333333333324. 5033333333333325. 5033333333333326. 5033333333333327. 5033333333333328. 5033333333333329. 5033333333333330. 5033333333333331. 5033333333333332. 5033333333333333. 5033333333333334. 5033333333333335. 5033333333333336. 5033333333333337. 5033333333333338. 5033333333333339. 50333333333333310. 50333333333333311. 50333333333333312. 50333333333333313. 50333333333333314. 50333333333333315. 50333333333333316. 50333333333333317. 50333333333333318. 50333333333333319. 50333333333333320. 50333333333333321. 50333333333333322. 50333333333333323. 50333333333333324. 50333333333333325. 50333333333333326. 50333333333333327. 50333333333333328. 50333333333333329. 50333333333333330. 50333333333333331. 50333333333333332. 50333333333333333. 50333333333333334. 50333333333333335. 50333333333333336. 50333333333333337. 50333333333333338. 50333333333333339. 503333333333333310. 503333333333333311. 503333333333333312. 503333333333333313. 503333333333333314. 503333333333333315. 503333333333333316. 503333333333333317. 503333333333333318. 503333333333333319. 503333333333333320. 503333333333333321. 503333333333333322. 503333333333333323. 503333333333333324. 503333333333333325. 503333333333333326. 503333333333333327. 503333333333333328. 503333333333333329. 503333333333333330. 503333333333333331. 503333333333333332. 503333333333333333. 503333333333333334. 503333333333333335. 503333333333333336. 503333333333333337. 503333333333333338. 503333333333333339. 5033333333333333310. 5033333333333333311. 5033333333333333312. 5033333333333333313. 5033333333333333314. 5033333333333333315. 5033333333333333316. 5033333333333333317. 5033333333333333318. 5033333333333333319. 5033333333333333320. 5033333333333333321. 5033333333333333322. 5033333333333333323. 5033333333333333324. 5033333333333333325. 5033333333333333326. 5033333333333333327. 5033333333333333328. 5033333333333333329. 5033333333333333330. 5033333333333333331. 5033333333333333332. 5033333333333333333. 5033333333333333334. 5033333333333333335. 5033333333333333336. 5033333333333333337. 5033333333333333338. 5033333333333333339. 50333333333333333310. 50333333333333333311. 50333333333333333312. 50333333333333333313. 50333333333333333314. 50333333333333333315. 50333333333333333316. 50333333333333333317. 50333333333333333318. 50333333333333333319. 50333333333333333320. 50333333333333333321. 50333333333333333322. 50333333333333333323. 50333333333333333324. 50333333333333333325. 50333333333333333326. 50333333333333333327. 50333333333333333328. 50333333333333333329. 50333333333333333330. 50333333333333333331. 50333333333333333332. 50333333333333333333. 50333333333333333334. 50333333333333333335. 50333333333333333336. 50333333333333333337. 50333333333333333338. 50333333333333333339. 503333333333333333310. 503333333333333333311. 503333333333333333312. 503333333333333333313. 503333333333333333314. 503333333333333333315. 503333333333333333316. 503333333333333333317. 503333333333333333318. 503333333333333333319. 503333333333333333320. 503333333333333333321. 503333333333333333322. 503333333333333333323. 503333333333333333324. 503333333333333333325. 503333333333333333326. 503333333333333333327. 503333333333333333328. 503333333333333333329. 503333333333333333330. 503333333333333333331. 503333333333333333332. 503333333333333333333. 503333333333333333334. 503333333333333333335. 503333333333333333336. 503333333333333333337. 503333333333333333338. 503333333333333333339. 5033333333333333333310. 5033333333333333333311. 5033333333333333333312. 5033333333333333333313. 5033333333333333333314. 5033333333333333333315. 5033333333333333333316. 5033333333333333333317. 5033333333333333333318. 5033333333333333333319. 5033333333333333333320. 5033333333333333333321. 5033333333333333333322. 5033333333333333333323. 5033333333333333333324. 5033333333333333333325. 5033333333333333333326. 5033333333333333333327. 5033333333333333333328. 5033333333333333333329. 5033333333333333333330. 5033333333333333333331. 5033333333333333333332. 5033333333333333333333. 5033333333333333333334. 5033333333333333333335. 5033333333333333333336. 5033333333333333333337. 5033333333333333333338. 5033333333333333333339. 50333333333333333333310. 50333333333333333333311. 50333333333333333333312. 50333333333333333333313. 50333333333333333333314. 50333333333333333333315. 50333333333333333333316. 50333333333333333333317. 50333333333333333333318. 50333333333333333333319. 50333333333333333333320. 50333333333333333333321. 50333333333333333333322. 50333333333333333333323. 50333333333333333333324. 50333333333333333333325. 50333333333333333333326. 50333333333333333333327. 50333333333333333333328. 50333333333333333333329. 50333333333333333333330. 50333333333333333333331. 50333333333333333333332. 50333333333333333333333. 50333333333333333333334. 50333333333333333333335. 50333333333333333333336. 50333333333333333333337. 50333333333333333333338. 50333333333333333333339. 503333333333333333333310. 503333333333333333333311. 503333333333333333333312. 503333333333333333333313. 503333333333333333333314. 503333333333333333333315. 503333333333333333333316. 503333333333333333333317. 503333333333333333333318. 503333333333333333333319. 503333333333333333333320. 503333333333333333333321. 503333333333333333333322. 5033333

lippo quoque ante omnes amicus, & ipsi Alexander tam sius, ut occidendi Attalum non alio minister uti malleret. Herum cogitatio fabibat exercitum, sed in ea que voces reficerantur ad Regem, quis ille haud sane motus, faciliq[ue] studens otii via negotio dictum, edicuit orationes h[ab]uimus, vellib[us] regia presto afflorente quos ubi frequentes adesse cognovit, in concionem processit. Haud dubie ex composto Apharites portulare cecipit, ut Lyncestes Alexander, qui nullo antequam Philotas Regem volueret occidere exhibere. A duobus indicibus (sicut iuxta disimus) de casu tertium, jam annum custodiebat in vinculis. Tundem in Philippo quoque eadem conjuratio cum Pausania pro tempore fuit; sed quia primus Alexandrum Regem salutaverat tristis in legi quam criminis fuerat exemplis. Tamen quo p[ro]p[ter]e Antipatri tocerieus preces justam Regis nam morabantur. Ceterum recruduit seporatus dolor, quippe veteris periculi memoriam praetensis cura renovabat. Igitur Alexander ex custodia educitur, insulque dicere, quamquam toto triennio meditatus erat defensionem, tamen haesitans & trepidus, pauca ex iis quae composuerat protulit: ad ultimum non memoria solum, sed etiam mens cum destituit. Nulli erat dubium quin trepidatio conscientiae indicium esset, non memoriarum vitium. Itaque ex iis qui proxime stirerant, obluctantem abducere oblivioni lanceis confoderunt: cuius corpore ablato, Rex introduci jussit Amyntam & Simmeam. Nam Polemon maximus ex fratribus, cum Philotam torqueri compresisset, profugerat. Omnium Philotarum amicorum hi charissimi fuerant, ad magna & honorata ministeria illius maxime suffragatione producti: memineratq[ue] Rex summo studio ab eo conciliatos habi. Nec dubitabat hujus quoque ultimiconsilii fuisse

participes. Igitur olim esse sibi suspectos mattis loc
literis, quibus esset admonitus, ut ab his salutem
suam tueretur: ceterum se invitum deteriora cre-
centem, nunc manifestis indicis victimum jussisse
vinetri. Nam pridie quam detegenter Philotz
scelus, quin in secreto cum ipso tuisset non posse
dubitari. Trairem vero qui profagerit cum Phi-
lotas torqueretur, aperiuisset logiae causam. Nuper
præter consuetudinem, offici specie, atonis longius
extensis, animo ovile temere ipsos latenti suo, nul-
la probabilitaria. Neque mirantem quod non vice
sua tali tungerentur officio, & ipsa trepidatione
eorum pessimum, direnuere ad armigeros qui pro-
xime lequebantur recessisse. Ad hoc accedere,
quod cum Antiphanes scriba equitum Amynæ
denuntiasset pridie quam Philota scelus depreben-
sum esset, ut ex suis equis more solito daret iis qui
amisissent suos; superbo respondisse nisi incepto
desisteret, brevi sciturum qui ipse esset. Jam lia-
guæ violentiam, temeritatemque verborum qua
in semet ipsum jacularentur, nihil aliud esse quam
scelesti animi indicem ac testem: qua si vera essent;
idem meruisse eos quod Philotam; si falsa, exi-
gere ipsum ut refellant. Productus deinde Anti-
phanes, de equis non traditis, & adjectis etiam su-
perbe minis indicat. Amyntas, facti dicendi po-
stare, Si nihil, inquit, interest Regis, per ut, dum di-
co, vinculus liberor. Rex solvi utrumque juber: desu-
derantique Amyntæ ut babitus quoque reddetur,
armigeri lanceam dari jussit: quam ut Izra
comprehendit, evitato eo loco in quo Alexandri
corpus paulo ante jacuerat, Qualisunque inquit,
exitus nos manet, Rex, confirmur prosperum iti debi-
tutor, tristiorum fortuna impunituros. Sine prajudicium
dicimus causam, liberis corporibus animisque: bal-
lum menisco, in quic se comitari solemus, reddidisti. Causam

nem possimus, fortuna non insomus desinimus. Te quoque, permisum mihi id primum defendere, quod à te ultimum objecsum est. Nos, Rex, sermonis adversus majestatem tuam habui nullius consensum nobis. Dicerem, iam pridem usasse te inuidiam, nisi periculum esset, ne alia maligne dicta cederes blanda oratione purgari. Tacerum, etiam si militia in vel in agmine deficiente & fatigata, vel in acie periclitantis, vel in tabernaculo agri & ruinera errantibus, aliquae tox asperior esse accepta, morturamur fortibus facte, ne malles ea tempore nostro impunitate quam animo. Cum quid accidit tristius, omnes res sunt corporibus nostris, qua nis que non odamus, infellas admixamus manus; parentes liberi hoc occurrant, & migrat & in se sunt. Contra, cum donu honoramur, cum præmia onus revertimur, qui ferre nos potest? quis ilam auimorum alacritatem contineat? Militare uitium nec indignatio nec latitia moderata est. Ad omnes affectus impetu rapimus: ut si per amissio, laudamus, misericordiam irascerimus. Ut unque presens movit affectio, modo Indianum adire & Oceanum uincet, modo coniugum & liberum patre pse memoria uocat. Sed has cogitationes, has inter se colloquuntur uoces, signum tuba datum finit. In suis ordinis quisque currunt. & quidquid irarum in tabernaculo conceperunt est, in hostium effundunt capta. Unam Philota quoque intra verba peccasset. Proinde ad id revertitur propter quod rei suauis. Amicitiam que nobis cum Philota fuit adeo non inferior, ut expertisse quoque nos, magnosque ex eis fructus perceperemus. confitear. An vero Parmentianis, quem ubi præsumum e se voluisti, filiam, omnes pene a nicosiuos dignatione vincentem, cultum à nobis semirarus? Tu hercule (si verum audire vides) Rex, huius nobis periculi causa es. Quis enim aliis efficit, ut ad Tailstan decurrent qui placere vellent tibi? Ab illo tradidi, ab hunc gradum amicitia mea ascendimus. Is apud te fuit, cuius gratiam exirete, iam tamen possemus. An non propter notam in iuriis verbis, tu omnes te praediti juratim, & sicut nos inimicos amicosque habis utros

esse quos tu haberes & hoc sacramento pietati obstricti, adversamur scilicet, quem tu omnibus preferebas & Igitur si hoc crimen est, tu paucos innocentes habes, imberente neminem. Omnes enim Thibit argus esseроверunt. iudicem quot volebant esse non poterant. Ita si & consensus amicos non dividis, nec ab amicis quidem separatis illos qui idem esse veluerunt. Quidigitur conscientia assertur maiorem? ut opinor, quia pridie familiariter, & sine animo, locutus est nobiscum. At ego purgare non possem. si pridie quisquam ex vetere vita ac more metastassim. Nunc vero, si, ut omnibus diebus, illo quoque qui suspectus es te invisus, consuecum diu ueris crimen. Sed coaecc Antiphani recordemus, & pridie quam Thibetas detulisse est, fac inde uia Antiphane res erat, qui h. nos pectoris facere vult, quod illo die eques non dedit ipsa, servit ipsius, quod eos defecundaverat, purgare non poterit. Atque enī in crimen est trahit uenientem & exigentem nisi quod natus est, ut se suorum tradentis, quare poscentis auctum. Ceterum, Pox, equos decem habui, & quaeis. Atque haec est ratio cum pugnacis ratiis qui amiserint suos. Omnia duo ipse erat etiam, quos cum veller abducere homo superstitious, certe inquisivus, usipedes militare velle, retinere cogebat. Nec impetrare eo, liberis hominum animo locutum esse me cum signacimo, & tecum unum militie sua usurpare, ut alienos equos pugnacis distribuas. Huc enim malorum ventum est ut verba mea eadem tempore & Alexandre excusam & Antiphani. At berenice mater de n. l. u. immixta tuis scripsit. Vt uam prudentius esset sollicita pro filio, & non inanes quoque speciei anxiō animo figuraret. Quare enim non adseritur mea suis causam? Denique non ostendit autrem, quo facta dilecta nostro metatarvis trepidas ubi literas scripsit. Omiseram conditionem meam, cui persicat non periculosius est trahere quam ducere? Sed utrumque cessurares est, malo rios defensionem meas & jucire quam causam. Agno scis autem que alium fini. quippe remansisti, cum me ad perauenctas ex Macedonia missi, mistores, dixi se te, multis

mactos integrōs juvenes in domo matru abscondi. Pracepisti
igūr mihi, nō quem p̄ter te intuerer, sed detrectantes
militiam perdiārem ad te. Quod e quidem feci, & libe-
rari quia expediebat mīs exēscutus sum imperium
mū. Gorgiam, & Hecatāum, & Gorgatām, quo-
m̄tōnō opera uero, in te perdidi. Quid igitur iniquius
est p̄m̄ me qui, si tibi non patr̄issem, jure daturus fui
tuas, nūc perire quia p̄tui? Neque enim illa alia ma-
trū tu p̄se, uendit nos causa est, quia quod uilitatem tu-
am militib⁹ p̄spūserūs grata. Sex millia Macedonum
peccati & DC equites adduxi: quorum pars secūra me
non erat, si militiam de c̄tātib⁹ indulgere voluissim. Se-
cūtur ergo, ut quia illa p̄p̄ter hanc causam irasci: ut nobis,
iūmitige matrem, qua rā eis nos obtulīs.

3. Dum h̄c Amyntas agit, forte supervenerunt
quis a rem ejus Polemonem, de quo ante dictum
est, fugientem consecuti vinctum reducebant. In-
festa concio vix inhibeti posuit, quin protinus
suo more laxa in eum jaceret. Atque ille sane in-
territus, Quādūl, inquit, pro me deprecor, modo ne fra-
trū innocentia fugia imputetur mea. Hac si defendi non po-
t̄st, mem̄ crimen sit. Horum ob id ipsum melior est causa,
quod ego qui profugus suspectus sum. Hac elocuto uni-
versa concio assensia est. Lacrymæ deinde omnibus
manatae cœperunt, adeo in contrarium repente mu-
tatis, ut solum pro eo esset quod maxime laſerat.
Juvenis erat primo x̄tatis flore pubescens, quem
inter equites tormentis Philox̄ contubibatos alienus
terror abstulerat. Deseritum eum à comitibus,
& hesitanrem inter revertendi fugiendiique consilium,
qui seculi erant occupaverunt. Istum flere
cœpit, & os suum converberare, mœstus non
suam vicem, sed prop̄p̄ter ipsum periclitantium frā-
trum. Moveratque jam Regem, non concionem
modo: sed unus erat implacabilis frater, qui ter-
ribili vultu inuens eum, Tum, ait, demens, lacry-
mare

mare detueras, cum equo calcari subderes, fratrum deser-
 tor, & desertorum comes. Nefer, quo. & unde fugiebas;
 Effecisti ut reus sapitis accusatoris ut erer verbi, Ille pec-
 casse se, sed gravius in fratres quam in semet
 ipsum, fatebatur. Tum vero ne quoelachrymis ne-
 que acclamacionibus, quibus studia sua multitudine
 profitetur, temperaverunt. Una vox erat pari emis-
 sa consensu, ut insontibus & fortibus viris par-
 ret. Amici quoque, data misericordia occasione,
 consurgunt, flentesque Regem deprecantur. Ille,
 silentio facto. Et ipse, inquit, Amyniam mes sententia
 fratresque ejus absolvit. Voi autem juveni malo beneficij
 mei oblitisci, quam periculis vestris meminisse. Et fide redita
 in gratiam mecum, quis ipse vobis cum reverteret. Nisi qua
 delata offens excusasse, valde dissimulatio mea suspecta
 esse potuisse. Sed fatus est purgatos esse, quam suspectos.
 Cogitare, neminem absolvit posse, nisi qui dixerit causam.
 Tu Amynia, ignosce fratres meos: et hoc simpliciter etiam
 mihi reconciliari animi non pigi. Conciona deinde
 dimissa. Polydamaute vocari juber. Longe accep-
 tissimus Parmenioni erat, proximus lateri in aie-
 store solitus. Et quanquam conscientis fratre in
 regiam venerat: temen ut jussus est fratres suos ex-
 hibere admodum juvene, & Regi ignoratos obsta-
 tem, fiducia in sollicitudinem versa, trepidare coe-
 pit. Tropius quo & nocere possent, quam quibus elu-
 deretur, reputans. Jam armigeri, quibus impera-
 tum erat, proddixerant eos, cum exsanguem meum
 Polydamania propius accedere juber: submotis
 que omnibus. Sceleri, inquit, Parmenionum omnes
 pariter appetiti sumus; maxime ego ac tu, quos amici-
 zie specie testellit: ad quem persequendum puniendamque
 (vide quantum fides tuo credas) te ministro uti statui.
 Obsides, dum nos pergit, erunt fratres tui. Proficiens
 in medium, & ad Transitos meos literas scriptas mina
 meas perscr. Velocissate oculus est, quo celeritatem fame
 anteceq;

antecadas. Nectu per venire illuc te volo: postero die quo
scripta erant exsequi. Ad Parmenionem quoque episto-
lii fere; unam a me, alteram Philosa nomine scriptam.
Signum anni ejus in misa potestate est. Sic pater cre-
dens à filio impressum, curante vident, nihil mutet. Po-
lydamas, tanto liberatus metu, impensis etiam
quam exigebat promittit operam. Collauda-
tusque, & premis oneratus, deposita ueste quam
habebat, Arabica induit. Duo Arabes, quorum
interim conjuges ac liberi vinculum fidei obfides
apud Regem erant, dari comites. Per deserts e-
tiam ob siccitatem loca camelia undecima die
quo destinaverat pervenit. Et prius quam ipsius
nuntiaretur adventus, rausus Polydamas uestem
Macedonicam similit, & in tabernaculum Cleandri
(Praetor hic regius erat) quieta vigilia pervenit.
redditis deinde literis, constituerunt prima luce
ad Parmenionem colre. Namque cuteri quoque
quibus literas Regis attulerat ad eum venturi
erant, cum Parmenioni Polydamanta venisse nun-
tiaverunt: qui dum latratur adventu amici, simul-
que nascendi que Rex ageret avidus, (quippe
longo intervallo nullam ab eo epistolam accep-
erat, Polydamanta requiri juberet. Dissolita re-
gionis illius magnos recessus habent, amoenos-
que nemoribus manu constitutis. Ea præcipue Re-
sum Satrapatumque voluptas erat. Spatiabatur in
nemore Parmenio, medius inter duces quibus erat
imperatum litteris Regis, ut occiderent. Agenda
autem rei constituerant tempus, cum Parmenia à
Polydamante litteris traditas legere cœpisset. Po-
lydamas procul veniens, ut à Parmenione con-
spectus esset, vultu levitrix speciem præferente, ad
complectendum eum cœcurrit: mutuusque gratulati-
one suscitata, Polydamas epistolam à Rege scriptam,
ei tradidit. Parmenio vinculum epistola solvens,

quidnam Rex ageret, requitebat. Ille ex ipsis litteris cognitorum esse, respondit. Quibus Parmenio lectis, Rex inquit ex editionem parat in Arachosias. Strenuum hominem & nunquam cefum. Sed tempus salutis sua, tanta pars gloria, varcere. Alteram deinde epistolam Philoxe nomine scriptam, letus, quod ex vultu notari poterat, legebat. Tumejus latus gladio haurit Cleander, deinde jugulum trit: ceteri exanimem quoque confodunt. Et atmigeri qui ad aditum nemoris astiterant, cognita cede, cuius causa ignorabatur, in castra pervenient, & tumultuoso nuntio milites concitant. Illi amati ad nemus in quo perpetrata exedes erat coeun, & ni Polydamas exterique ejusdem nocte participes dedantur, murum circumdatum nemori eversuros denuntiant, omniumque sanguine Duci parenturos. Cleander primores eorum intromitti paret, literasque Regis scriptas ad milites recitat, quibus insidie Parmenionis in Regem, precepsque ut ipsum vindicarent, continebantur. Igitur cognita Regis voluntate non quidein indignatio, sed tam seditio compressa est. Dilapsis pluribus pauci remanserunt, qui saltum ut corpus ipsius sepelire permetterent precabantur. Divid negatum est, Cleandri metu ne offendetur Regem. Pertinacius deinde precan ibus, materiam conlitionis subrahendam ratus, capite deciso truncum humate permisit. A Regem caput missum est. Hie exitus Parmenionis factus militie domique clari virti. Multa sine Rege prospere. Rex sine illo nihil magnaz rei gesserat. Felicissimo Regi, & omnia ad fortunaz suaz exigenti modum factis tecit LXX natus anno, juvenis ducis, & saepe etiam gregitii militis munia explicavit, acer confilio manu strenuus charus principibus vulgo militum acceptior. Hoc impulerint illum ad regi cupiditatem an tantum su:

suspectum fecerint, ambigi potest: quia Philotas ultimis cruciatibus vixus, verane dixerit, que facta probari non poterant, an falsis tormentorum petierit finem, re quoque recenti. cum magis posset liquere, dubitatum est. Alexander, quos mortem Parmenionis conquestos esse competerat separandos à exercitu ratus, in unam cohortem secrevit, ducemque his Leonidam dedit, & ipsum Parmenionis quondam intima familiaritate conjunctum. Fere iidem erant quos alioqui Rex habuerat inimicos. Nam cum experiri vellet militum animos, admonuit, qui literas in Macedoniam ad suos scripsisset, iis quos ipse mittebat per latus cum fide tradiceret. Simpliciter ad necessarios suos quisque scripserat quæ sentiebat. Aliis gravis erat, plerisque non ingrata militia. Ita & agentium gratias, & querentium literæ exceptæ sunt. Et qui forte tardum laboris per literas erant questi, hanc seorsum cohortem à ceteris tendere ignominia causa jubet, fortitudine usurus in bello, libertatem linguz ab auribus et crudelis remoturus, & consilium temerarium forsitan: quippe fortissimi juvenes contumeliis irritati erant, sicut omnia alia felicitas Regis excipit. Nihil illis ad bella promptius fuit. Incitabat virtutem & ignominiam demenda cupidus, & quia fortiora facta in pauis latere non poterant.

3. His ita compotis, Alexander Arianorum Sarape constituto, iter pronuntiari jubet in Agraspas, quos iam tunc mutato nomine Eugeetas appellabant, ex quo frigore vixusque penuria Cyri exercitum affectum testis & commeatibus juverant. Quintus dies erat ut in eam regionem pervenerat; cognoscit Satibazanem, qui ad Bessum defeccerat, cum equitum manu irrupisse rursus in Arios. Itaque Caranum & Erigylum cum

Artabazo & Andronico, & sex millibus Graco-
 rum peditum, DC equites sequebantur. Ipse sexa-
 ginta diebus gentem Euergetarum ordinavit, ma-
 gna pecunia ob egregiam in Cyrum fidem donata.
 Relicto deinde qui iis praesesser Amenide (scriba
 is Darii fuerat) Arachosios, quorum regio ad Pon-
 ticum mare pertinet, subegit. Ibi exercitum qui
 sub Permenione fuerat occupavit. Sex millia Ma-
 cedonum erant, & CC nobiles, & V millia Graco-
 rum, cum equitibus ducentis, haud dubie robur
 omnium virium Regis. Arachosios datus Memnon
 prator, quatuor millibus peditum, & DC equiti-
 bus in Praesidium relictis. Ipse Rex nationem ne
 finitimi quodam satis notam, quippe nullo com-
 mercio violentem mutuos usus, cum exercitu in-
 gravit. Parapamisadæ appellantur; agreste homi-
 num genus, & inter Bactroos maxime incondi-
 cum: locorum asperitas hominum quoque inge-
 nia duraverat. Gelidissimum Septentrionis oxem
 ex magna parte spectant. Bactrianis ad Occiden-
 tem conjunctiunt. Meridiana regio ad mare Io-
 dicum vergit. Tugum latere primo struunt. Et
 quia sterilis est terra metetrix, in nuda etiam mon-
 tes dorso usque ad summum adficiorum fasti-
 giam eodem latereculo uruntur. Ceterum struc-
 tura latior ab imo, Paula in incremento operis in
 arctius cogitur; ad ultimum in earinx maxime
 motum coit. Ibiforamiae relicto superne lumen
 scipiunt. Ad medium vites & arboreos, si quia
 tanto terræ rigore durare potuerunt, obruiunt. Pe-
 nitus hyeme defossæ latent. Cum, nive discussa,
 aperiti humus caput, cœlo solique redduntur. Ce-
 terum adeo alta nives premunt terram, gelu &
 perpetuo pene rigore constrictæ, ut ne avium qui-
 dem feræve ullius vestigium extiterit. Obscuræ cæli
 verius umbræ quam lux nocti similis premit ter-
 ram;

jam, vix ut quæ prope sunt conspici possint. In
 hac tamen omnis humani cultus tollitudine desti-
 getus exercitus, quicquid malorum tolerari potest
 perculit: inopia, frigus, laetitiae non despera-
 tionem. Multo eodem tempore vigor intolitus nivis,
 multorum adfudit pedes, pterimum oculis prae-
 cipue perniciabili fuit: faugati quippe in ipso ge-
 ludeficientia corpora fiernebant, quæ cum moveri
 desissen, vis fugax in astringebat, ut rursus ad
 surgendum confundit non posset. A commilitoni-
 bus tot enies exercitus erat. Neque aliud reme-
 dium erat, quam ut ingrediagerentur. Tum de-
 memoratae ostendit, neiribus aliquis redibat
 vigor. Sic in primis partibus adire poter-
 erat, celestiter reficiens. Sed rura solida erat,
 ut adficia nullas a resiliam firmas offendere.
 Illi, nunquam ante exercitus accedaviso, cum
 amatos repente cœficerent, et amati metu,
 quidquid in rigore erat afferbatur, ac corporibus
 ipsorum parcerent orares. Tunc agmen circui-
 bat pedes, iacentes quosdam cœfers. Et alios
 cum ægri sequerentur, adminiculo corporis sui
 excipiens. Nunc ad prima signa, non in medium,
 tunc in ultimo agmine itineris, multiplicato la-
 bore, aderat. Tandem ad cultiora perventum est,
 commeatuque largo recreatus exercitus: simul &
 qui consequi non poterant, in illa castra venerunt.
 Inde agmen processit ad Caucasum montem, cu-
 jus dorsum Asiam perpetuo jugo dividit: hinc si-
 mul mare quod Ciliciam tubit; illinc Caspium
 strum, & amnem Araxem, aliaque regionis Sey-
 thiz deserta s' estat. Taurus secundæ magnitudinis
 mons committitur Caucaso: à Cappadocia se-
 tollens Ciliciam præterit. Armeniæque montibus
 jungitur. Sic inter se tot juga velut serie cohæren-
 tiæ percutiunt habent dorsum: ex quo Abzom-
 ni

nia sere flumina, alia in Rubrum, alia in Caspium
mate, alia in Hyrcanum & Ponticum decidunt.
XVII dierum spatio Cauca som superavit exercitus.
Rupes in eo X in circuitu stadia complectitur, qua-
tuor in altitudinem excedit: in qua vinctum Pre-
metheus fuisse antiquitas tradit. Condensae in ra-
dicibus montis urbi sedes electa est VII millibus
seniorum Macedonum, & pietatea militibus quo-
rum opera uiri detulsi permixtum in novam urbem
considerare. Hinc quoque Alexandriam incolae appel-
laverunt.

4. At Bessus Alexandri celeritate perterritus,
Dius patris sacrificio nitefacto, sicut illis genibus
mos est, cum amicis ducibusque copiatum inter-
epulas de bello consultabat. Graves metu suas viti
extollicet; bottium nunc temeritatem, nunc pru-
nitatem, spernere. Principue Bessus fetos verbis,
& parto per scelus regno superbus, ac vix potens
mentis, dicere. Socordia Darii crevit; bottion
famam. Occurrit enim in ciliis angustilabis
taucibus, cum retrocedendo uolvi perducere in-
cautos in loca nativa & tuta invia, tot fluminibus
objectis, tot montium latebris, inter quas depre-
hensus hostis, ne fugaz quidem, nemini resistendi
occasionem fuerit habiturus. Sibi placere in Seg-
dianos recedere. Oxum amnum velut murum ob-
jecturum hosti, dum ex finitimis gentibus valida
auxilia concurrerent. Venturos autem Chora-
smios, & Dahas, Sacasque, & Indos, & ultra Ta-
naim amnum colentes Scythes; quorum nemini
nemo adeo humilem esse, ut humeris ejus non pol-
scant Macedonis militis verticem aquare. Concla-
mant temulcenti, uigam hanc sententiam salubrem
esse; & Bessus circumferri metum largius jubet,
debellaturus super mensa Alexandrum. Erat in eo
convivio Cobares natione Medus, sed magicae-

is (si modo ars est, non vanissimi cuiusque iudicium) magis professione quam scientia celeber, alioquin moderatus & probus. Is cum prefatus esset, scire, seruo esse utilius parere dicto quam affectu consilium, cum illos qui pareant idem quod exterios maneat, qui vero suadent, proprium periculum; pocium nescire quod habebat in manu tradidit. Quo accepto Cabares. *Natura*, inquit, mortuum hoc, quod ut in mea parva & frigida duci potest, quod in se & quod per negatio libenter est quam in alieno. Tunc defacta sunt confusa & cum qui tu sis adent. Obstat enim tu, alioquin tu, non nunquam naturalis eorum esse constitutus amisces natus te superbia non cadit. Experiorum, utrumne comite accedit ipse reperire, aut solum, aut utrumque dicere. Aliquam enus suspirans capite, regium tangere, si non visiter te perforandum est, aut quod abso-
lutorum tenueris. *Conficio*, non impetu opus est. Adjicie deinde quod apud Particiones usurpabant, *Canem* in-
natum vel elementum latrare quam mordere. Aliissima qua-
gefemina in mea. In his. Quo inservi ut quaevis
que inter barbaros potuit esse prudentia, tradere-
tur. In his audientium suspenderat exspectationem
sui. Tum consilium aperit, utilius Beslo quam
gratius. *In vestibulo*, inquit, regiae tue velocissimus
consilium Rex, ut ne ille agmen quam tu mensura istam
moveas. Num ab Iana exercitum accerses, armis flumi-
nitatis. Sed et, quia tu fugiturus es, hosti sequi non
potest; Per utique coniuncte est, vultus tuus. Lices
prenum motum que esse, velocior tamen spes est. Quin
validiora occupas gratiam, dedisque te? utcunque cesse-
rit, meliorem fortunam deditus, quam hostis, habiurus. A-
lienum habet regnum quo facilius co-careas. Incipiet for-
fitan justus esse Rex, cum ipse fecerit qui tibi & dare po-
test regnum, & eripe e. Consilium habet fidele, quod diu-
nius exsequi super vacaneum est. Nobilis equus umbra quo-
que virga regitur; ignavus ne calcari quidam concitari
posset.

potest. Bessus & ingenio & multo merito ferox ad-
 eo exarsit, ut vix ab amicis, quo minus occide-
 ret eum, (nam strinxerat quoque acinacem)
 contineretur. Certe e convivio profilivit han-
 quaquam potens mentis. Cobares inter tunul-
 tum elapsus, ad Alexandrum transiugit. Oxo
 millia Bactrianorum habebat armata Bessus, que
 quasdiu propriet cœli intemperiem Indianam perim-
 Macedonas petituros erediderant, obedienter im-
 perata fecerant. Postquam adventare Alexander
 compertum est, in suos quisque vicos dilapidari
 reliquerunt. Ille cum clivis tum manu qui
 non mutaverant fidem, Oxo amne superato, ex-
 quisque naviis quibus transierat, ne insidem hostis
 uiceretur, novas copias in sogdianis contrahebat.
Alexander Caucatum quidem (ut supra dictum
 est) transierat: sed inopia frumenti prope adfa-
 mem ventum erat. Succo ex sesame expresso haud
 secus quam oleo artus perungebant. Sed huius
 suocu ducenis quadragenis dentris amplior & sin-
 gulæ, mellis denariis trecentis nonagenis, trecentis
 vini æstimabantur: tritici nihil aut admodum
 exiguum reperiiebatur. Siros vocabant Barbari,
 quos ita solerter abiundant, ut nisi qui defode-
 rint invenire non possint. In eis conditæ fruges
 erant. In quarum penuria milites fluviatili piste
 & herbis sustinebantur. Namque hæc ipsa alime-
 ta defeccerant, cuin jumenta, quibus onera porta-
 bant, exdere iussi sunt: horum carne, dum in Ba-
 ctriacos perventum, traxere vitam. Bactriana ter-
 ra multiplex & varia natura est. Alibi multa ar-
 bor, & vitis largos mitesque fructus alit. Solum
 pingue crebri fontes rigant. Quæ mitiora sunt
 frumento conseruntur. Cætera armentorum pa-
 bulo cedunt. Magnam deinde partem ejusdem
 terra steriles arenæ tenent. Squalida siccitate re-

gio non hominem, non frugem alit. Cum vero venti à Pontico mari spirant, quicquid fabuli in campis jacet convertunt. Quod ubi cumulatum est, magnorum collum procul species eit, omniaque pristini itineris vestigia intereunt. Itaque qui transeunt campos, navigantium modo noctu sidera observant, ad quorum cursum iter dirigunt: & propemodum elatior est noctis umbra quam lux. Ergo interdiu invia est regio: quia nec vestigium quod sequantur inveniunt, & nitor siderum caligine absconditur. Ceterum si quos ille ventus qui à mari exoritur deprehendit, arena obtuit. Sed qua mitior terra est, ingens hominum equorumque multitudo gignitur. Itaque Bactriani equites triginta millia expleverant. ipsa Bactra, regionis ejus caput, sita sunt sub monte Paropamisso. Bactrus amnis praterit moenia. Is urbi & regioni dedit nomen. Hic Regi stativa habenti nuntiatur ex Graecia Peloponnesium Laconumque defactio. Nondum enim vieti erant, cum proficiserentur, tumultus ejus principia nuntiatur. Et alias praesens terror affertur, Seybas qui ultra Tanaim amnem colunt adventare, Besso ferentes opem. Eodem tempore, quæ in gente Ariorum Catanus & Erigys gesserant perferuntur. Commissum erat prælium inter Macedonas Ariosque. Transfuga Satibarzanes Barbaris præterat: qui cum pugnam segnem utrinque æquis viribus stare vidiserat, in primos ordines adsequitavit; demptaque galea inhibitis qui tela jaciebant, si quis virilim dicere velleret, provocavit ad pugnam, nudum se caput in certamine habiturum. Non tulit ferociam Barbari dux exercitus Erigys, gravis quidem statura, sed & animi & corporis robore nulli juvenum postferendus. Is galea dempta canitiem obsecans, venit, inquit, dñs quo anns vittoria, aut morte

more honestissima, quales amicos & milites Alexander habebat, siendam. Nec plura elocutus equum in hostem egit. Crederes imperatum ut acies utraque tela co-iberent. Protinus certe cesserunt, dato libero spatio intenti in eventum non duorum modo, sed etiam suz fortis; quippe alienum discrimen secuti. Prior Barbarus emisit hastam, quam Erigys modica capitis declinatione vitavit. At ipse infestam sarcinam, equo calearibus concito, in medio Barbari gutture ita fixit, ut per cervicem emineret. Præcipitatus ex equo Barbarus, adhuc tamen se, pugnabat. Sed ille extractam ex vulnere hastam rursus in os dirigit. Satibarzanes hastam manu complexus, quo maturius interiret, istum hostis aspivit: & Barbari, duce amillo, quem magis necessitate quam sponte secuti erant, tunc haud immeiores meritorum Alexandri, arma Erigo tradunt. Rex his quidem luctus, de Spartanis haudquam secutus, magno tamen animo defensionem eorum tulit dicens. Non ante auros consilia nudare, quam ipsum ad fines Indiae pervenisse cognovissent. Ipse Bessum persequens copias movit: cui Erizus spolia Barbarica, seu optimum belli decus, præferens occurrit.

Igitur Bactrianorum regione Artabazo tradita, sarcinas & impedimenta ibi cum praesidio reliquit. Iple cum expedito agmine loca desertia Sustanicorum intrat, nocturno itinere exercitum duens. Aquarum (ut ante dictum est) penuria prius desperatione quam desiderio bibendi sitim accedit. Per CCCC stadia ne modicus quidem humos exsuffit. Arenas vapor æstivi solis accedit, quz ubi flagrare cœperunt, haud secus quam confoenti incendio cuncta torrentur. Caligo deinde immodico genit servore excitata lucem tegit: campo rumique non alia quam vasti & profundi æquoris species

species est. Nocturnum iter tolerabile videbatur quia tunc & matutino trigore corpora levabantur. Ceterum cum ipsa luce astus oritur, omnemque naturalem absorbet humorem siccitas, ora vicesque penitus uruntur. Itaque pri num animi, deinde corpora deficeret experunt. Pigebit & consistere & progredi. Pauci a peritis regionis admonitione preparant aquam. Hæc paulisper repressit sitim. Deinde crecente ætu, rufum desiderium humus accentum est. Ergo quidquid vini oleique erat, hominibus ingerebatur. Tantaque dulcedo bibendi fuit, ut in posterum sitis non timeretur. Graves deinde avide hauisto humore, non sustinere anima, non ingredi poserant: & feliores videbantur quos aqua defeccerat; cum ipsis sine modo infusam vomitu cogerentur egerrere. Anxium Regem tantis malis circumfusi amici, ut meminisset, orabant, animi sui magnitudinem unicum remedium deficientis exercitus esse; cum ex iis qui præcesserant ad capiendum locum eastris duo occurserunt, utribus aqua n' gestantes, ut filii suis, quos in eodem agmine esse, & ægre passi sim non signabant, occurrerent: qui cum in Regem incidissent, alter ex iis, utre reoluto, vas quod simui sebat implet, porrigenis Regi: ille, percontatus quibus aquam portarent, filii ferre cognoscit. Tunc poculo pleno (sicut oblatum est) reddito, Ne solus, inquit, bibere fas meo, vel tam exiguum dividere omnibus offson. Vir corute, & lumen vestris, quod propter illas antilas, late. Tandem ad flumen Oxum ipse pervenit prima lete velox. Sed ex cito magno pris non potuerat contempsit. In edito monte ignes jubet fieri, ut ii qui ægre sequebantur hanc procul eastris se abesse cogrocerent. Eos autem qui primi agmina erant matuie cibo ac potionem sumatos, implete alios uttes, alios vala, quibus-

cum

cum aqua possit portari, iussit a e suis opem ferre.
 Sed quia intemperantius haufeserat, intercluso spi-
 ritu extincti sunt. Multeque major horum nume-
 rius fuit, quam ullus amiserat prialio. At ille thora-
 cem adhuc induitus, nec aut cibo refectus aut potu,
 qua veniebat exercitus confitit. Nec ante ad cu-
 randum corpus recessit, quam præterierant qui ag-
 men sequebantur. Totamque eam noctem cum ma-
 gno animi motu perpetuis vigilis egit, nec postero
 die latior erat; quia nulla navgia habebat, nec
 pons erigi poterat, circumqueque amnem nudo lo-
 lo, & materia maxime sterili. Conilium igitur,
 quod unum necessitas subjecerat, init. Utres quam
 plurimos stramentis refertos dividit. His incuban-
 tes transnavere amnem: quique primi transierant,
 in statione erant dum trajicerent exercitum. Hoc mo-
 do sexto demum die in ulteriore ripa totum exer-
 citum exposuit. Jamque ad persequendum Bessum
 statuerat prægredi, cum ea quæ in Sufianis erant
 cognoscit. Spitamenes erat inter omnes amicos
 præcipuo honore cultus à Besso. Sed nullis meritis
 perfidia mitigari potest: quæ tamen jam minus in
 eo invisa esse poterat, quia nihil ulli nefas tuoc in
 Bessum interfectorum Regis sui videbatur. Titulus
 facinoris speciosus præferebatur, vindicta Datii.
 Sed fortunam, non scelus, oderant Belli. Nam ut
Alexandrum flumen Oxum superasse cognovis,
Dataphernem & Catenem, quibus à Besso maxi-
 ma fides habebatur, in societatem cognatae rei ad-
 sciseit. Illi promptius adeunt, quam rogabantur;
 assumptisque octo fortissimis juvenibus, talum do-
 lum intendunt. Spitamenes pergit ad Bessum &
 temotis arbitris, compensile ait se intidiani ei Da-
 tapherne & Catenem, ut vivum **Alexandrum** in-
 derent agitantes: à semet occupatos esse, & vi-
 gos teneri. Bessus tanto merito (ut credebat) ob-
 ligatus

ligatus, partim gratias agit, partim avidus explendi supplicii, adduci eos juber. Illi, manibus sua sponte religatis, à participibus consilii trahebantur: quos Bessus truci vultu intuens consurgit, manibus non temperaturus. At illi simulatione omissa circumstinent eum, & frustra repugoantem vincient, direpro ex capite regni insigni, lacerataque veste, quam spoliis occisi Regis induerat. Ille Deos sui sceleris ultores adesse confessus, adjecit, Non Dario iniquos fuisse, quem sic ueliserentur; sed Alessandro propitos, cuius victoriam semper etiam hostis adjuvisset. Multitudo an vindicatura Bessum fuerit incertum est, nisi illi qui vinxerant, iussu Alexandri fecisse ipsos ementiti, dubio adhuc animi terruissent. In equum impositum Alessandro tradituri ducunt. Inter huc Rex, quibus matura erat missio selectis XC fero, equiti bina talenta dedit, pediti ierna denarium millia, monitosque ut liberos generarent remisit domum. Ceteris gratia aQz, quod ad reliqua belli naturuos operam pollicebantur. Tum Bessus perducitur. Perventum erat in parvulum oppidum; Branchidaeus incolz erant. Mileto quondum iussu Xeriscum è Graecia rediter, transierant, in ea sede constiterant; quis templum quod Didymaon appellatur in gratiam Xerxis violaverant. Mores patrui nondum exolaverant, sed iam bilingues erant, paulatim à domestico externoque sermone degeneres. Magno igitur gaudio Regem excipiunt, urbem seque dedentes. Ille Milesios, qui apud ipsum militarant, convocari juber. Vetus odium miles gerebat in Branchidarum gentem, proditionis ergo. His sive injuriaz, sive originis meminisse malent, liberum de Branchidis permittit arbitrium. Variantibus deinde sententiis, se ipsum consideratum quod optimum factu esset ostendit. Poste-

ro die occurrentibus, Branchidas secum procedere jubet. Cumque ad urbem ventum esset, ipse cum expedita manu portam intrat. Phalanx mœnia oppidi circuire iussa, & dato signo diripere urbem proditorum receptaculum, ipsosque ad unum cedente. Illi inermes passim trucidantur; nec aut commercio lingut, aut supplicium velamentis precibusque, inhiberi crudelitas potest: tandem ut dejecterent, fundamenta mœtorum ab imo moluntur, ne quod urbis vestigium exstaret. Nec mora, lucos quoque sacros non cedunt modo, sed etiam extingunt, ut vasta solitudo & sterilis humus, excusis etiam radicibus, linqueretur: quæ si in ipsis productionis authores excogitata essent, justa ultio esse, non crudelitas, videretur. Nunc culpam majorum posteri luere, qui ne viderant quidem Mileum; adeo Xerxinon potuerant prodere. Inde processit ad Tanaim amnem. Quo perductus est Bessus, non vincitus modo, sed etiam omni velamento corporis spoliatus. Spitamenes eam tenebat, collo inserta catena, tam Barbaris quam Macedonibus gratum spectaculum. Tum Spitamenes, Ecce, inquit, & Darium Reges meos ultus, interfictorem domini sui adduxi, eo modo captum cuius ipse fecit exemplum. Aperias ad hoc spectaculum oculos Darius. Existas ab inferia, quis illo supplicio indignus fuit. & hos solatio dignus est. Alexander multum collaudato Spitamene, conversus ad Bellum. Cujus, inquit, feræ rases occupavit animum tuum, cum Regem de te optime meritum, prius vincere, deinde occidere sustinuisti? Sed hujus parricidii mereendem falso Regu nomine persolvisti. Ibi ille facinus purgare non ausus, Regis titulum se usurpare dixit, ut gentem suam tradere ipsi possit: qui si celsa sit, alium fuille regnum occupaturum. At Alexander Oxatrem fratrem Darii, quem inter corporis custodes habebat, propius jussit accedere, tradiri

que

que Bessum ei, ut cruci affixum, mutilatis autibus
naribusque, sagittis contigerent Barbari, afferva-
rente corpus ut ne aves quidem contingenter.
Oxatres cetera tibi cura fore pollicetur. Aves non
thalio quam à Catene posse prohiberi adjecit, ex-
imiam ejus artem cupiens ostendere: namque adeo
certo istu destinata teriebat, ut aves quoque exci-
peret. Nam eti torfitan sagittandi tam celebri usu
minus admirabilis videri hac ars possit, tamen in-
gens visentibus miraculum, magnoque honori Ca-
tene fuit. Dona deinde omnibus qui Bessum ad-
duxerant darentur. Ceterum supplicium ejus di-
vulsi, ut eo loco in quo Danum ipse occiderat ne-
catur.

6. Interea Macedones ad petendum pabulum in-
composito agmine egredi, a Barbaris, ubi de pro-
viniis montibus decurciunt, opprimuntur; plu-
risque capti sunt quam occisi. Barbari autem, ca-
pivos pra se agentes, iuris in montem recesser-
unt. Viginti milia latronum erant; tendis sagit-
tique pugnam invadunt: quos dum obfdet Rex,
aut promptissimos dimicans, sagitta ictus est,
qui in medio erure fixa reliquerat spiculum. Illum
evidem mœsti & attoniti Macedones in calta re-
cebant. Sed nec Barbaros fecellit subductus ex a-
nte Rex: quippe ex editio n onte cuncta prospexe-
unt. Itaque postero die misere legatos ad Regem,
quos ille protinus jussit admitti; solutisque fateis
magnitudinem vulneris dissimulans, erus barbaris
extendit. Illi iussi considerare, assūmant, non Ma-
cedonas quam ipsos suis tristiores, cognito vulnera
bus: cuius si autorem reperissent, dedituros suis-
e. Cum Diis enim pugnare sacrilegos tantum.
Ceterum se gentem in fidem dedere, superatos vir-
ute illius. Rex fide data, & captivis receptis, gen-
tem in deditio nem accepit. Calbris inde motis, le-

Etica militari ferebatur, quam pro se quisque eques
 pedesque subire ceterabant. Equites, cum quibus
 Rex prælia inter solitus erat, sui ministris id esse
 censebant. Pedites coatta, cum saucios communi-
 tones ipsi gestare assuevissent, cui si sibi proprium
 officium, tum potissimum cum Rex gestandas esset,
 querebantur. Rex in tanto utriusque partis cera-
 mine & sibi difficilem & praudentis gravem electio-
 nem futuram ratus, invicem in iustitie eos jussit. Hinc
 quarto die ad urbem Maracand pervenitum est:
 LXX stadia marus urbis amplexit et arcu nullo cin-
 gitur muro. Præsidio urbi reliqui proximos vicos
 depopulatur atque urit. Legati deinde Abiorum
 Scytharum superveniunt, liberi ex quo dcesserat
 Cyrus, tum imperata facti. Justissimos Barbaro-
 rum constabat. Armis ablinebatur, nisi lacerari. Li-
 bertatis modico & aqua lati usque principibus humili-
 iores pates fecerunt. Hos benigne si occurrit, adeos
 Scythes qui Europam incorunt. Penitam quendam
 misit ex amicis, qui denuntiaret eis, ne Tanais
 amnem regionis injusu Regis transirent. Eadem
 mandatum ut contemplaretur locutum situm, &
 illos quoque Scythes qui super Bosphoro incolunt
 visiteret. Condend'e urbis fedem super ripam Tanais
 elegerat, claustrum etiam per domum torum, & quos
 deinde adire decreverat. Sed confidit distalit Sog-
 dianorum nuntiata defecit, quia Bactrianos quo-
 que traxit. Septem milia equitum erant, quorum
 autoritatem ceterisque rebantur. Alexander Spira-
 meum & Catenem, a quibus ei traditus erat Bel-
 sus, haud dubius quin eorum opera redigi possent
 in potestatem, coercendo qui novaverant iussi
 accersiri. At illi defectionis ad quam coercendam
 evocabantur autores, vulgaverant famam, Ba-
 ctriarios equites à Rege omnes ut occidereantur
 accersiri; idque imperatum ipsas, non sufficiisse

tamta

tamen exequi, ne inexpiable in populares facinus
admitterent: non magis **Alexandri** sevitiam,
quam Belli patricidium ferre potuisse. Itaque sua
sponte iam motos, metu pœnae haud difficulter
concitaverunt ad arma. Alexander transfugatum
defectione comperta, Craterum obsidere Cyropo-
lin jubet. Iosepham urbem regionis ejusdem co-
ronacipit: signoque ut pubes interficerentur
dato, reliqui in pia l.m. cœllere victoria. Urbs di-
craest, ut carceris et aliis exemplo continerentur.
Menaces radda gens, obsidionem, non ut hone-
stiorein modo, sed etiam ut rutiorem, ferre de-
ceverant. Ad quorum pertinaciam mitigandam
Rex Le qui ex pietate, qui clementiam ipsius fa-
dedi, simulque inexorabilem animum in de-
vicio ostenderent. Ilinco de tide nec de poten-
tia Regis ipso debiture respondent, equitesque
valere extra monumenta urbis jubent. Hospita-
litas deinde exceptor, gravelque epulis & somno,
intemperata nocte ad omni interfecerunt. Alexander
haud fecas quam pat erat motus, urbem corona
circuadedit, munitionem quam ut primo impe-
capi posset. Itaque Meleagrum & Perdiccam in
obsidionem jungit, Cyropolis (ut auct. dictum
est) obsidentes. Statuerat autem parcere urbi con-
ditæ à Cyro; quippe non alium gentium illarum
magis admiratus est quam hunc Regem & Semir-
amim: in queis & magnitudinem animi, & elati-
tatem rerum longe emicuisse eredebat. Cetera
pertinacia oppidanorum ejus iram accendit. Ita-
que captam urbem diripere jussit delecto. Macedo-
nes, haud injuria infestos, & ad Meleagrum &
Perdiccam redit. Sed non alia urbs fortius obsidio-
nem tulit, quippe & militum promptissimi cecidere,
& ipse Rex ad ultimum periculum venit.
Namque cervix ejus saxe ita iacta est, ut ocalis ca-
ligine

ligine offusa collaboreatur, ne mentis quidem compos. Exercitus certe velut crepto ea ingemuit. Sed invictus aduersus ea qua cæteros terrent, nondum peregratio vulnere acius & bolidi insitum, naturalem celeritatem ita concitante. Cuniculo ergo suffossa moenia ingens nudaverie spatum, per quod irrupit, vix torque urbem dirui jussit. Hinc Menetium cum tribus milibus pedum & extingentis equitibus ad urbem Maracanda misit. Spitamenes transfuga, praefidio Macedorum inde cejeto, muris urbis ejus incliterat se, & aud oppidanis consilium defectionis approbantibus. Seque tamen videbantur, quia prohibete non poterant. Interim Alexander ad Tanaim amnum redit, & quantum soli occupaverant castris muro circundat. Sexaginta stadiorum urbis murus fuit: hanc quoque urbem Alexandriam appellari jussit. Opus tantu celeritate perfectum est, ut decim o septimo die quam munimenta excitata erant, recta quoque urbis absolverentur. Ingens militum certamen inter ipsos fuerat, ut suum quisque munus (nam divisum erat) primus ostenderet. Inscale novæ urbi duci captivi, quos redditio pretio dominis liberavit: quorum posteri nunc quoque nondum apud eos tam longa ætate propter memoriam Alexандri exoleverunt.

7. Rex Scytharum, cuius cum ultra Tanaim imperium erat, ratus eam urbem quam in ripa amnis Macedones condiderant suis impositam esse cœticibus, fratrem, Cartasim nomine, cum magna equitum manu misit ad diruendam eam, proculque amne submovendas Macedonum copias. Bastitnos Tanais ab Seythis quos Europæos vocant dividit. Idem Asiam & Europam finis interfluit. Ceterum Scytharum gens haud procul Thracias, ab Oriente ad Septentrionem se vertit, Sarmatiumque, ut quidam excedere non suadim, sed

paris est. Resta deinde regionem aliam ultra Istrum jacentem colit. Ultima Asiz, quæ Bactra sunt, stringit: quæ Septentrioni proxima sunt, profunde inde sylvæ vestigiaque solitudines excipiunt. Rursum quæ ad Tanaim & Bactra spectant, humano cultu haud disparia sunt. Primus cum hac gente non provisum bellum Alexander gesturus, cum in contemptu ejus obequitare hostis, adhuc eger ex vulnere, præcipue voce deficiens, quam & modicus cibus & cervicis extenuabat dolor, amicos in consilium advocari jubet. Terrebat eum non hostis, sed iniquitas temporis. Bactriani defecerant: Seythæ etiam lacerabantur. Ipse non insistere in terra, non equo vehi, non docere, non horrari suos poterat. Acepit periculo implicitus. Deos quoque incusans, querebatur se jacere segnem, cuius velocitatem nemo antea valuerat effugere. Vix suos credere, non simulati valetudinem. Itaque qui post Darium victimum ariolos & vates consultare delierat, rursus ad superstitionem humanarum mentium laudibria revolutus, Aristandrum, cui credulitatem suam addixerat, explorare eventum rerum sacrificiis jubet. Mos erat anspicibus, extra hæc Reges spectare, & que portenderentur referre. Inter hæc Rex, dum fibris pecudum explorantur eventus latentium rerum, propius ipsum considerare amicos jubet, ne contentione vocis cicatricem confirmam adhuc rumperet. Hephaestion, Craterus, & Erigynus erant cum custodibus in tabernaculum admitti. *'Disfruimus, inquit, me occupatis, meliore horum quin meo tempore.'* Sed necessitas ante rationem est; maxime in bello, quo raro permittitur tempora eligere. Debetere Bactriani, in quorum cervicibus flamus, & quantum in nobis animis si aliena Marte experientur. Haud dubitom scimus. Seythas ultra arma inferentes, contempti ad illos qui defecerant reveriemur. Si vero Tanaym trans-

serimus, & ubique invictos esse nos Scytharum pernicie
 ac sanguine ostenderimus, quis dubitabit patere etiam Eu-
 ropam vicitribus? Fallitur quaterminus gloria nostra me-
 titur spatio quod transiuntur sumus. Unus annus interfuit
 quem si traximus, in Europam arma proferimus. Et quan-
 to estimatum est, dum alium subigimus, in alio quedam
 modo orbem strephas statuere, & que tam longo intervallo
 natura videtur diversitas, una videria subito commutetur.
 As hercule si paululum effaverimus, in tergo nostro Sy-
 the habebant. An soli jumenti qui flumina transeare possumus?
 Multa in nosmet ipsorum recidunt quibus adire vicimus. For-
 tuna belli artem vicerit quoque daret. Virtus armamenta
 gescens exemplum faciens nunc; hoc ut Scytha vultus
 nesciant. Bacchus nunc obiret. Prosternit unigenitus hu-
 quis auctor exercitus totius, exiret auctoriam. Ita bel-
 lum transiit gloriam. Quod in his pugnans accipere
 cegemur. Mantua ejusmodi secretio. Sed in persis-
 ture puto Maecenas amissus erit ultra, quia ex quo
 hoc transiit, est, nona quod accipere nunc, non pedibus in-
 gressus. Sed si me sequi vult, nunc omnes. Convi-
 nsum est ad tulerit auctor. Aut si summatur, tunc me finis,
 in quo tandem opere inclusi exinguari? Hoc quodlaed-
 buce vece detinens, vix proximis exaudientibus
 dixerat; cum omnes a tam precipiti consilio Re-
 gem detinere coepissent. Erigys maxime, qui
 haud sene autoritate proficiens apud obstinatum
 animum, superstitionem, cuius potens non erat
 Rex, incutere tentavit. Licendo, Deos quoque
 obstat confilicem magnumque periculum, si flu-
 men transiiset, effendi. Intranti Erigyo tabernacu-
 lum Regis, Arrianus occurserat, tristia exia ful-
 se significans. Hac ex parte comperta Erigys nun-
 tiabat. Quo inhibito, Alexander nec sua solum,
 sed etiam pudore confusus, quod supersticio
 quam celaverat detegebatur. Arrianum vo-
 tari jubet. Qui ut venit, intuens eum. Non Rex
 inquit.

inquit, sed prius tu sum. Sacrificium ut faceres manda-
 vi. Quid eo pertendetur, cur apud alium quam apud me
 professus es? Erigunt arcana mea Et secretia, te prodentes,
 cognovit. Quem certum merito nubes exierunt interpre-
 ter metu soror. Tu autem seruit quam potest denuntio, ipse
 nisi indice, quia ex tua cognovisti, ne posis inficiari dixisse
 quis dixerit. Ille extanguis attonitusque similis sta-
 bant per mecum etiam voce suppresa. Tandemq; eo-
 dem meum simul nunc ne Regis expectationem mo-
 gneatur. Magna, inquit, lis tis, non irriti discrimen in-
 sivepratis. Ne me metas quia henevolentia magis
 poteris ut huiusmodi calcedonis tue et ideo: Et quantum
 inuenies, fisi. Verborum ne non presenti fortuna tua suffi-
 ciat. Rex iustum considerat felicitatis suae remi-
 sit. Sibi enim ad alia gloriam concedere Deos.
 Consultanti deinde cum iisdem, quonam modo
 famen transirent, supervenit Aristander, non alias
 priora ex tua vidisse se affirmans, utique prioribus
 longe diversa: cum sollicitudinis eauias aperuisse,
 nunc proculus egregie litatum esse. Ceterum que
 subinde narrata sunt Regi, continua felicitati re-
 rum ejus imposuerant labem. Menedemus, ut su-
 pra dictum est, miserat ad obsidendum Spitamenem
 Bactrianæ defectionis autorem. Qui competto ho-
 stis adventu, ne muris urbis includeretur, simul
 frater excipi posse quem venturum sciebat, con-
 sedit occultus. Sylvestre iter aptum insidiis regen-
 dis erat. Ibi Dahas condidit. Equi binos armatos
 vehant, quorum invicem singuli repente desiliunt,
 equestris pugnæ ordinem turbant. Equorum ve-
 locitatis par est hominum pernicitas. Hos Spitame-
 nes saltum circuire jussos, pariter & à latibus,
 & à fronte, & à tergo, hosti ostendit. Menedemus
 uodique inclusus, ne numero quidem par, diu ta-
 men restitit, clibanitans. Nihil aliud superesse lo-
 cotrum fraude deceptis, quam honestæ mortis so-

latium ex hostium exde. Ipsum prævalens equus vehebat, quo sxi ipsius in cuneos Barbarorum effossis habenis evectus, magna strage eos fuderat. Sed cum unum omnes peterent, vulneribus extanguis Hippidem quendam ex amicis horratus est, ut in equum suum ascenderet, & se fuga eriperet. Hec agentem anima defecit, corpusque ex equo defluxit in terram. Hippides poterat quidem effugere, sed amico amico mori statuit. Una erat cura, ne inultus occideret. Itaque subditis calcaribus equo, in medios hostes se immisit, & memorabili edita pugna, obrutus telis est. Qued ubi videre qui exde supererant, tumulum paulo quam extera editio rem capiunt: quos Spitamenes fame in deditio nem subacturus obsedit. Cecidere eo prælio peditem duo millia, trecenti equites. Nam clade in Alexander solerti consilio texit, morte denunciata iis qui ex prælio venerant, si acta vulgassent.

8. Cæterum cum animo disparem vultum diutius ferre non posset, in tabernaculum, supra ripam fluminis de industria locatum, recessit. Ibi sine arbitris singula animi consulta pensando, noctem vigiliis extraxit, sape pellibus tabernaculi allevatis, ut conspiceret hostium ignes, è quibus conjectare poterat quanta hominum multitudo esset. Jamque lux appetebat, cum thoracem indutus procedit ad milites, tum primum post vulnus proxime acceptum. Tanta erat apud eos reveratio Regis, ut facile periculi quod horrebant cogitationem præsens eius excuteret. Latr ergo, & manantibus præ gaudio lacrimis, confortavit eum, & quod ante recusaverant bellum ferozes depositerunt. Ille se ratibus equitem phalangemque transportaturum esse pronuntiat: super utres jubet nare levias armatos. Plura nec dici res desideravit, nec Rex dicere per valetudinem potuit. Cæterum tan-

ta alacritate militum rates junctæ sunt, ut in triduum ad duo decim millia effectorum sint. Jamque ad transendum omnia aptaverant, cum legati Scytharum viginti, mores gentis, per castra equis vesti nuntiari jubent Regi, velle ipsos ad eum mandata perficeret. Admissi in tabernaculum, iussi que considerere, in vultu Regis defixerant oculos, credo, quia in agitudo corporis animum astimantibus, modicus haudquam fama par videbatur. Scythis autem non ut exercitus barbaris rudis & inconditus sensus est. Quidam eorum sapientiam capere dicuntur, quam tamcunque gens capit semper armata. Sieque locutos esse apud Regem memoria proditum est, abhorrentia forsitan moribus nostris & tempora, & ingenia cultiora sortitis. Sed ut possit oratio eorum sperni, tamen fides nostra non debet: quæ utcunque tradita sunt, incorrupta perferemus. Igitur unum ex his maximum natu ita locutum accepimus. Si Duobatum corporis in aviditati animi patrem esse volunt, orbis te non caperes. Altera manu Orientem, altera Occidentem coniungeres. Et hoc affectus, fore velles uitium numeri fulgor conderetur. Sic quoque concupisces qua non causa. Ab Europa petis Asiam: ex Asia transis in Europam. Deinde si humanum genus esse superarez, cum silvis, & rivibus, & fluminibus, ferisque bestiis gesturus es bellum. Quid tu? ignoras arbores magnas discrescere, una hora extirpari? Stultus est qui fructus earum spectat, altitudinem non metitur. Vide ne dum ad cacumen pervenire contendis, cum ipsis ramis quos comprehenderis dedas. Leo quoque aliquando minimarum avium probuluntur, & ferrum rubigo consumunt. Nihil tam firmum est, cui periculum non sit etiam ab invalido. Quid nobis tecum est? nunquam terram tuam attigimus. Qui sis, unde venias, ictus ignorare in vastis sylvis vivenibus? Nec servire nulli possumus, nec imperare desideramus. Dona à nobis da-

sa sunt, ne Scytharum gentem ignores, jugum boum, ar-
 trum, & sagita, & patera. Hu uimur & cum amicis &
 aduersus inimicos. Fruges amicis datus boum labore qua-
 sias: Patera cum iustum, uerum Duci uamus: inimicos
 faculta eminus hasta cominus petimus. Sic Scytha Reges,
 & postea Persiorum Mediorumque superauimus, patuisse
 nobis iter nunc nesciimus. At utique regnari ad la-
 trones persi, ex uenire, omnium gentium quis adiisti,
 latro es. Lataui certi, Sirciam uenabili, Persidemtes,
 Baetian i habet in potestate, Indis penit, Jam etiam ad
 pecora nostra avuras & infestatiles manus porrigit. Quia
 tibi diuitia opis est, quia te cibis cogunt? Primus, omnium
 sanctitate parasit famam, ut, quo plus a hateros, acutus
 que non hateros cuceret. Non sacerdotti i pueris discri-
 enam Hacca hateros? Diam illos surgit. Si gaudiu bellare
 ceperunt. Belorum uic et uictoria nascitur. Nam ut mi-
 jor fortiorque sis quam quisquam, tam alienigenam di-
 minum paci nemo vult. Transi modo Tanais, scie quam
 late pateant, nunguam tamen consuevit Scythes. Pau-
 tor nostru uelut ierit qua ex exercitatu tuis, qui predimis
 nationum uelit. Egypti, cuius procul affectus credes, ui-
 debis inueni eis frustis. Eadem enim velocitate se sequuntur,
 & fugiuntur. SCYTHARUM SOLI DINES,
 Gracu etiam proventis auctio cludi. Nos de eis & huma-
 re cultu & scis, magis quam uobis & opulentos agros, se-
 quimur. Proinde fortunam tuam ut quis in manibus tene: hu-
 brica est, nec invita teneri potes. Impone facilitatibus fra-
 nos; facilius illam reges. Nisi SINE PEDIBUS
 dicunt esse FORTUNAM que uenias & finnas tantum
 habet: cum manus porrigit, tennes quoque comprehendere
 non sinis. Denique est Deus et tribuere mortalibus beneficia
 debes, non suis eripere. Sin autem homo es, id quod es semper
 esse cogita. Siuleum est eorum meminisse propter qua in-
 oblivisceris. Quibus bellum non inuicta, bonu amicu poter-
 uisti. Nam & firmissima est inter pares amicitia: & vi-
 dencis pares, qui non fecerunt inter se periculum virium,

Quos

Quos viceris, amicos tibi esse cave credas. Inter dominum & servum nulla amicitia est: etiam in pace, belti tamen justi servantur. Jurando gratiam Scythas sancire ne credidet: colendo fidem jurare. Gracorum ista causio est, qui alta consignant, & Deos invocant: nos religionem in ipsa fide novimus. Qui non reverentur homines, fallunt Deos. Nec tibi amicopus est, de cuius benevolentia dabit. Caturum nos & Asie & Europae custodes habeatis. Bactra, nisi dividat Tanes, contingimus. Ultra Tanaim, usque ad Thraciam colimus. Thracia Macedonia conjunctam esse fama est: utrique imperio tuo finium, hostes an amicos velut esse, considera. Hæc Barbarus.

9. Contra Rex, fortuna sua & consiliis eorum se usurum esse respondet. Nam & fortunam euiconfidat, & consilium tuadentium ne quid temere & audacter faciat, securitatem. Dimissisque legatis, in præparatas rates exercitum imposuit. In protis clypearos locaverat, jussos in genua subsidere, quo tutiores essent adversus iudas sagittarum. Post hos qui tormenta intenderent stabant, & ab utroque latere & à fronte circumdati armatis. Reliqui, qui post tormenta constituerant, remigem lorica indutum scutorum testidine armati protegebant. Idem ordo in illis quoque ratibus qui equitem vèhebant servatus est: major pars à puppe nantes equos loris trahebat. At illos quos utres stramento repleri vèhebant, objecte rates tuebantur. Ipse Rex cum delectis primus ratem solvit, & in ripam diligijusli. Cui Scythæ ad mortos ordines equitum in primo ripæ margine opponunt, ut ne applicari quidem terræ rates possent. Ceterum præter hanc speciem ripis præsidentis exercitus, ingens navigantes terror invaserat. Namque cursum gubernatores, cum obliquo fulmine impellerentur, regere non poterant: vacillentesque milites, & ne excutientius solliciti, nau-

parum ministeria turbaverant. Nec te'a quidem conari nisu vibrare poterant, cum prior bandi sine periculo quam hostem incessandi cura esset. Tormenta saluti fuerunt, quibus in confertos ac temere se offerentes hanc frustia excusa sunt reli. Barbari quoque ingentem vim sagittatum infudere ratisbus. Vixque ullum fuit scutum quod non pluribus sinu spiculi perforaretur. Jamque terra rates applicabantur, cum acies clypeata consurgit, & hastas certo iusto utpote libero nisu, mittit e ratisbus. It ut territos recipientesque equos videre, alieres mutua adhortatione in terram defilere. Turbalis acris et pedem inferre coepit. Equitum deinde turmix, que si a ratis habebant equos, perfidere Barbarorum aciem. Interim exterrit agmine dimicantium testi, aptaverit pugna. Ipse Rex quod vigoris aegro adhuc corpori deciat, animi sumitate supplebat. Vox adhortantis non poterat audiri, nondum bene obducta cicatrice cervicis: sed dimicantem cuncti videbant. Itaque ipsi quidem dueum fungebantur officio: aliisque alium adhortari in hostem, salutis inimemores, ruere coepit. Tam vero non ora, non arma, non clamores hostium Barbari tolerare potuerunt, omnesque effusis habenis (namque equestris acies erat) capessunt fugam: q. o. Rex, quanquam vexacionem invalidi corporis pati non poterat, per LXXX et tamen stadia integri perieveravit. Jamque linquente animo quis precepit ut, donec lucis aliquid superesset, fugientium tergis inhaberent. Ipse, exhaustus etiam animi viribus, in castra se recepit, reliquum subiit. Transferant jam Liberi patris teminos, quo cum monumenta lapides erant trebris intervallis dispositi arboresque proceræ, quarum stipites hedera contexerat. Sed Macedones ira longius provexit, quippe media fere nocte in

castra

extra redierunt, multis interfectis, pluribus capitis, equosque MDCCC abegere. Ceciderunt autem Macedonum equites LX, pedites Cfere: M saucii fuisse. Hec expeditio deficientem magna ex parte Asiam tam opponunx victoriz domuit. Iavetos Scythas esse crediderant: quibus fractis nullam gentem Macedonum armis parem fore confitebantur. Itaque Sacz misere legatos, qui pollicarentur gentem mandata facturam. Moverat eos Regis non virtus magis quam elementia in de-
victos Scythas: quippe captivos omnes sine pretio remiserat, ut fidem faceret, sibi cum ferociissimis gentium de fortitudine, non de ira, fuisse certamen. Benigne igitur exceptis Sacarum legatis, co-
mitem Excipinum dedit, admodum juvenem, atq;
uis siote conciliatum sibi; qui, cum specie corpo-
nis æquaret Hephaestionem, lepore haud sanc illi
parerat. Ipse Cratero cum maiore parte exercitus
modicis itineribus sequi jussio, ad Maracanda ur-
bem pervenit, ex qua Spitanenes, cognito ejus
adventu, Bactra persugerat. Itaque quattriduo Rex
longum itineris spatium emensus, pervenerat in
eum locum in quo Menedemo duce, duo millia
peditum & trecentos equites amiserat. Horum
osculatulo contegi jussit, & inferias more patrio
dedit. Jam Craterus cum phalange subsequi jussus,
ad Regem pervenerat. Itaq; ut omnes qui defece-
rant pariter bellum clade premerentur, copias divi-
dit, utique agros, & interfici puberes jussit.

10. Sogdiana regio majori ex parte deserta est:
ostuaginta fere stadia in latitudinem vastæ solitudi-
nes tenent. Ingens spatium rectæ regionis est, per
quam amnis (Polytimetum vocant incolæ) fertur.
Torrentem eum ripæ in tenuem alveum cogunt:
deinde caverna accipit & sub terram respit. Cursus
abscondit: indicium est aquæ meantis sonus, cum
ipsum

ipsum solum, sub quo tentus amnis fluit, ne modico quidem resideret humore. Ex captivis Sogdianorum ad Regem triginta nobilissimi corporum robore eximio perducti erant. Quia ut per interpretationem cognoverunt iusti Regis ipsos a supplicium trahi, carmen laxum tamquam caput in peditumque se fasciori corporis motu, gaudium quod idam animo ostentare corporunt. Ad hunc atus Rex, tanta magnitudine animi esse esse mortem, recitat eos iussit, causam tam eti e latitudo cum superbum ante oculos haberent, requiriens. Illi ab alio occidetur, tristes morituros fuisse respondent. Nunc a tanto Regis victore omnium genitum majoribus suis redditos, honestam mortem quam fratres viri voto quoque expeterent, carminibus sui moris letitiaque celebrare. Tam Rex admires magnitudinem animi. Quero itaque, inquit, a te velut non iomini multi, cui a bissexto ultor necesse illi, nunquam te inimicos ei, sed bello lacellitos hostes fuisse respondent. Si quis intos beneficio quam injuria experiri maluisset, certaturos fuisse ne vincerentur officio. Inter rogantique, quo rignore fidem obligaturi essent, Vizam, quatu acciperent, pigrori futuros esse dixerunt; reddituros quandocumque repetisset. Nec promissum fecellerunt. Nam qui remitti domos ierant, in fide continuere populares. Quatuor inter custodes corporis reventi, nulli Macedonum in regem charitatem cesserunt. In Sogdianis Peccolao cum tribus milibus peditum (neque enim maiori praesidio indigebat) reliquo, Bastra pervenit. Inde Bessum Ebatana duei iussit, interfesto Dario portas capite persoluturum. Iisdem fere diebus Ptolemaeus & Menidas peditum tria millia & equites mille adduxerunt mercede militaturos: Alexander quoque ex Lycia cum partimero peditum & quingentis equitibus venit. Totidem

tidem è Syria Asclepiadorum sequebatur. Antipater Gracorum octo millia, io quies quingentie qui res erant miserat. Itaque exercitu aucto, ad ea cum defectione turbata, cuncti componenda processit; in effectu que confectionis autoribus, quartodie ad flumen Oxum pervenit: hic, quia limum vehit, turbidus semper, & insalubris est potu. Itaque puto miles rite, ut federe. Necramen hunc ante egesta exsistebat humor, cum in rotabat naculo Regis conspectus est fons quem, cuia rati motaverant, subito exstisitinxerant. Rexque interredi voluit, donum Dei id fuisse Superatis deinceps amnis Ochlo & Oxo, ad urbem Marginiam pervenit. Circa eam sex oppidis condendis electa sedes est. Duo ad meridiem versa, quatuor spectantia Orientem, modici, inter se transversi distabant, ne procul reperendum esset mutuum auxilium. Hac omnia sita sunt in editis collibus, tum venut freni domitatum genitum: nunc cragibus obliterata, serviant quibus impetraverunt. Et cetera quidem pacaverat.

ii. Una erat Petra, quam Arimazes Sogdianus cum XXX nullibus armatorum obtinebat, alimen-
tis ante congestis que tenta multitudini vel per
biennium supererant. Petra in altitudinem XXX
eminet stadia, circuitu C & L complectitur: Undi-
que absissa & abrupta, festina per angusta aditus.
In medio altitudinis spatio habet specum, cuius
oscurum & obscurum est: paulatim deinde alte-
niora panduntur. Ultima eum altos recessus ha-
bent: fontes per totum sere specum manant. E-
quibus collatae aquae per prona montis flumen e-
mittunt. Rex, loci difficultate spectata, statuerat
inde abire: Cupido deinde incessit animo, natu-
rem queque fatigandi. Pristam tamen quam foru-
dem oblationis experiretur, Cophen (Asiabazi
hic

hic filius era!) misit ad Barbaros, qui suaderet ut dederent rupem. Arimazes loco fretus, superbe multa respondit. Ad ultimum, an Alexander volare possit interrogat. Quæ nuntiata Regi sic accendere animum, ut adhibitis cum quibus consultare erat solitus, indicaret insolentiam Barbari illudentis ipsos, quia pinnas non haberent. Se autem proxima nocte effectum ut cederet Macedonas etiam volare. Trecentos, inquit, permissione iusti ex suis quisque ortis perirent ad me, qui percales & pene invicem rupes domi pectora agore coniuerent. Illi prstantes & levitate corporum & ardore animorum strenue adducunt: quos intuens Rex, Utiscum, inquit è tuvenes. & mei e quales, urbium invadentes ante minorem ruram superatu omnium regia perirent nive obducta emensus sum: angustius tamen intravi. India sine latitudine vim frigoriis juv perperas. Et mei immensa zobi dedit, & vestra habeo. Petra quavis deu unum aditum habet, quem Barbaro sicut, cetera regunt. Nulle vigilie sunt, nisi qua castra nra spectant. Invenietis viam, si silenter remati sacrae ad tuis ferentess ad cacumen. Nihil tam aliena natura contineat, quo virtus non posse emti. Experiendo que exco: desperaverunt, Asiam habemus in potestate. Evidet in cacumen: quod cum coperitus, candidis velis signum non dubius. Ego copiis admoris, hostem in nos a zobi convertam. Primum erit ei qui primus occupaverit verticem talenta decem. Uno minus accipiet qui proximus es veneri: ealiquem ad decem homines sezabitur perito. Certum habeo, vos non tam liberalitatem intueri meam quam voluntatem. His animis Regem audierunt, ut jam cepisse verticem viderentur: diuinissime, terreos cuneos, quos inter saxa defigerent, validosque funes parabant. Rex circumvectos petram, qua minime alper acceperuptus aditus videbatur, secundi vigilia (quod bene verteret) ingredi jubet. Illi, alimenis in biddena

duum sumptis. gladiis modo atque hastis armati subire cœperunt. Ac primo pedibus ingressi sunt: deinde, ut in prærup' a perirentum est, alii manibus eminentia saxe complexi levavero semet; alii adjectis funium laqueis evasere, cum cuneos inter saxe defigerent, queis gradus subinde insisterent: diem inter metum laboremque consumpserunt. Per aspera enixis duriora restabant: & crescere altitudo petræ videbatur. Illa vero miserabilis erat facies, cum ii quos instabilis gradus fecellerat ex precipiti devolverentur: mox eadem in se patientia alienicas ostendebat exemplum. Per has tamen difficultates emituntur in verticem montis, emnes fatigacione continuati laboris affecti; quidam multati parte membrorum, pariterque eos & nox & somnus opprescit. Stratis passim corporibus in inviis & in asperis saxonum, periculi instantis obliti in lucem quieverunt: tandemque ve-
lur ex alto sopore excitati, occultas subjectasque ipsius valles rimantes, ignari in qua parte petræ tan-
ta ris hostium condita esset, tumum specus infra
seipso eyolutum notaverunt. Ex quo intellectum
est illam hostium latebram esse. Itaque hastis im-
posuere quod convenerat signum, totoque è nu-
mero duos & triginta in ascensu interiisse cognoscent. Rex non cupidine magis potiundi loci,
quam vicem eorum quos ad tam manifestum pe-
nitulum miserat sollicitus, toto die cacumina
montis intuens restitit. Noctu demum cum obscu-
ritas conspectum oculorum ademisset, ad curan-
dum corpus recessit. Postero die nondum satis cla-
ra luce, primus vela, signum capti verticis, conspe-
xit. Sed ne falleretur acies, dubitare cogebat varie-
tas cœli intermitente lucis fulgore conditi. Verum
ut liquidior lux apparuit cœlo, dubitatio exempta
est. Vocatumque Cophon, per quem Barbarorum
animos

animos tentaverat, mittit ad eos qui moneret, nunc saltem salubrissimum consilium inirent. Si autem fiducia loci perfererant, ostendi à tergo iussit qui ceperant veticem. Cophes ad eos missus suadere cœpit Arimazi petram tradere, gratiam Regis inituro, si tantas res mollientem in unius rupis obsidione harere non coegeret. Ille ferocius superbiusque quam antea locutus, abire Cophen jubet. At is prehentum manu Barbarum rogat, ut secum extra specum prodeat: quo impetrato, juvenes in cacumine ostendit, eisque superbix haud immerito illudens, pinas ait habere milites Alexandri. Jamque Macedonum cauts signorum concentus & totius exercitus clamor audiebatur. Ea res, sicut pleraque beli vano & nimia, Barbaros ad deditioinem traxit, quippe occupati metu, paucitatem eorum qui à tergo erant, astunare non poterant. Itaque Cophen (nam trepidantes reliquerat) strenue revocant, & cum eo triginta principes militant, qui petram tradant, & ut incolimis abire liceat paciscantur. Ille, quanquam vehebatur ne conspicita juvencum paucitate deturbarent eos Barbari, tamen & fortunæ suæ confitus, & Arimazi superbix infensus, nullam se conditionem deditioonis accipere respondit. Arimazes, desperatis magis quam perditis rebus, cum propinquis nobilissimisque gentis suæ descendit in cattra, quos omneis verberibus affectos sub ipsis radibus petris crucibus jussit affigi. Multitudo deditiorum incolis novarum urbium cum pecunia capta dono data est. Artabazus in petris regionisque quæ apposita esset ei tutela relictus est.

BR E V I A R I U M L I B. VIII.

Nostri sagittarii, quibus et Sagittarii se habent. Sagittarii sunt Regum filii, qui ad eum intraverunt, et regnum eius sunt, qui hunc interfecerunt. Et sic dicitur deus deum in veritate, deus deum in veritate, deus deum in veritate, deus deum in veritate, deus deum in veritate.

2. Series et exambitum omnia, quam si quoniam bellum expeditum accidit, ut inveniatur et disponatur. Interpretemque non esse, sed eum, qui est et regis clarissimum ducimus.
 3. Sicut amorem exercemus, interficere amemus et non a ferentem alexandri, sed deinde eorum, qui in prima quondam gravissimum peregrinatio, non invenimus.
 4. Fingimus, ut res ipsae, quoniam non eveniunt, ut abazantur. Alexандри corde, et erga exercituum militum hamatus, ejus summe cum Rox, ac metrimonium.
 5. Cogitationem usi in hellum habemus in versis, adulcerum fraude, una super iudicium Alexander. Iovi filius unit sibi: quod Calisthenes gravioratione improbat.
 6. Ex ignominia Hermolai nobilis puer illata nascuntur in ebus. Alexandri conjuratio, que detecta, inter autores scriuinocens Calisthenes conjecturatur.
 7. Hermolai, cuiusdam justum esse asseverantur, aduersus crudellem Alexandri superissem invectiva.
 8. Alexandri ad Hermolai in testivam responso: conjuratum item atque innocens Calisthenus supplicium
 9. Indi, Gangis, Dyardenus, India, ejus incolarum, luxur affluentum regum, ac sapientum, luculentam descriptio.
 10. Varios Indiae populos mira felicitate, non tamen sine sanguine, Alexander subiicit.
 11. Aornus petra et arx inaccessa ab Alexandre oppugnatur, et ab obsecro relict a capitise.
 12. Omphus rex potentissimas sceregnumque suum Alexander permisit: a quo in integrum restitutus: unde matuta dona regia.

13. Torum regem, Omphu suasis, Alexander anticipat quidem & sub initia periculis simo aggreditur bello.

14. Indorum & Macedonum insignia & cruenta pugna: Tercius magnanimitas, & Alexandri regia clementia.

ALEXANDER majore fama quam gloria in ditionem sedata Petra, cum propter vagum hostem spargenda manus essent, in tres patres divisit exercitum: Hephaestionem uni, Cu non alteri duces dederat: ipse ex-
teris praerat. Sed non eadem mens omnibus Bar-
baris fuit. Armis quidam subiecti, plures ante certa-
men imperata fecerunt, quibus eorum qui in de-
fessione perseveraverant urbes agrosque jussit at-
tribui. At exsules Bactriani cum DC CC equitibus
Massagetarum proximos vicos vastaverunt. Ad quos
coercendos Attinas regionis eius Praelectus CC Ce-
quites, insidiarum qua parabantur ignatus, eduxit.
Namque hostis in tylvis, qua erant forte campo
iunctæ, armatum militem condidit, paucis pro-
pellentibus pecora, ut improvidum ad insidias
præda perduceret. Itaque incomposito agmine,
solutisque ordinibus, Attinas prædabundus seque-
batur, quem prætergressum sylvam qui in ea con-
sederant ex improviso adorti cum omnibus intere-
merunt. Celeriter ad Craterum hujus clavis fama
perlata est, qui cum omni equitatu supervenit. Et
Massagetae quidem jam refugerant. Dabæ mille op-
pressi sunt: quorum clade totius regionis finita
defectio. Alexander quoque, Sogdianis rursus sub-
actis, Maracanda repetit. Ibi Beides, quem ad Sey-
tas super Bosphorum coleentes miserat, cum le-
gatis gentis occurrit. Phrataphernes quoque,
qui paterat Massagetis & Dahis, regionum, confi-
nio

nio adjunctus, miserat qui facturum imperata pollicerentur. Seythæ petebant ut Regis sui filiam matrimonio sibi jungeteret: si deditur affinitatem, principes Macedonum cum primoribus suz gentis connubio corre pateretur. Ipsum quoque Regem venturum ad eum policebantur. Uraque legatione benigne auita, Hephaitionem & Artabazum oppriens stativa habuit: quibus adjunctis, in regionem que appellatur Bazaria pervenit. Barbaræ opulentie in illis locis haud ultra sunt majora indicia, quam magnis nemoribus nobilium ferarum greges clausi. Spatiis ad hoc eligunt sylvas crebris perennium aquarum fontibus amoenas. Muris nemora cinguntur, turreisque habent venantium receptacula. Quatuor continuis statibus intactum saltum fuisse constabat: quem Alexander cum toto exercitu ingressus, agitari undique feras jussit. Inter quas cum leo magnitudinis raro ipsum Regem invalorus incurret, forte Lysimachus, qui postea regnavit proximus Alexander. venabulum objiceret feræ exoperit. Quo Rex repulso, & abire iusslo, adiecit. Nam a ēmet uno, quam à Lyti nacho, leonem interfici posse. Lysimachus enim quondam, cum venaretur in Syria, occiderat eximiae magnitudinis feram solas, sed lyxo humero usque ad osfa laeceras. ad ultimum periculi pervenerat: ad idiom expiobrans ei Rex, fortius quam locurus est fecit. Nam feram non exceptit modo, sed etiam uno vulnere occidit. Fabiam, que objectum leoni a Rege Lysimachum temere vulgavit, ab eo exsul (quem iupradiximus) ortam esse crediderim. Ceterum Macedones, quam prospero eventu defunctus erat Alexander, tamen scivere gentis suz more, ne pedes venaretur sine delectis principum amicorumque. Ille quatuor millibus ferarum dejectis, in eodem saltu cum

toto exercitu epulatus est. Inde Maracanda redi-
tum est. Acceptaque astatatis excusatione ab Arta-
bazo, provinciam ejus destinat Clyto. Hic erat qui
apud Granicum amne nudo capite Regem dimi-
cantem clypeo suo texit, & Rhosacis manum ca-
piti Regis imminentem gladio amputavit; vetus
Philippi miles, multisque bellicis operibus clarus.
Hellanice, quæ Alexandrum educaverat, soror ejus
haud secus quam mater a Rege diligebatur Ob has
causas validissimam imperii patrem fidei ejus tu-
telæque comitit. Jamque iter parare in posse-
rum jussus, solenni & tempestivo adhibetur con-
vivio. In quo Rex cum malto in calisset meo,
immodicus æstimator sui, celebrare quæ gesserat
cœpit: gravis etiam eorum auribus qui sentie-
bant vera memorari. Silentium tamen habuere se-
niiores, donec Philippi res orsus obterere, nosi-
lem apud Cheroneam victoriæ sui operis fuisse
jactavit, ademptaque sibi malignitate & invidia
patris tantæ rei gloriam. Illum quidem, seditione
inter Macedonas milites & Grecos mercenarios
orta, debilitatum vulnere quod in ea conferna-
tione acceperat jacuisse, non alias quam simula-
tione mortis tutiorem: se corpus ejus protexisse
clypeo suo, raentesque in illum sua manu occisos.
Quæ patrem nunquam a quo animo esse confes-
sum, invitum filio debentem salutem suam. Ita-
que post expeditionem quam sine eo iecisset ipse
in Illyricos, victorem scriptisse se pari, fatos fu-
gatosque hostes, nec attulisse usquam Philippum.
Laude dignos esse non qui Samotracum initia-
viserent cum Asiam ubi valtarique oportere, sed
eos qui magnitudine rerum fidem antecellirent.
Hæc & his familia Ixti audiere juvenes: ingrata
senioribus erant, maxime propter Philippum, sub
quo diutius vixerant. Tum Clytus, ne ipse quidem
fatis

satis sobrios, ad eos qui infra ipsum cubabant convertus, Euripidis reculit carmen, ita ut sonus magis quam tenore exaudiri posset à Rege. Quo significabatur male instituisse Gracos quod trophaeis Regum duntaxat nomina inscriberentur. Alieno enim longoine partam gloriam intercepli. Itaque Rex cum suspicatur malignius habitum esse sermonem, percontari proximos cœpit, quid ex Clyto audirent. Et illis ad silentium obstinatis, Cyrus paulatim majore voce Philippi acta, bellaque in Gracia getta commemorat, omnia praesertim praefaciens. Hinc inter juniores senesque orta contentio est. Et Rex velut patienter audiret, queis Cyrus obiebat laudes eius, ingentem iram conserferat. Ceterum cum animo videretur imperaturus, si finem procaciter orto sermoni Clytus imponeret; nihil eorum omittente, magis exasperabatur. Junque Clytus etiam Parmenionem defendere audebat: & Philippi de Atheniensibus victoriam Thebatum præferebat excidio; non vino modo, sed etiam animi prava contentione provetus. Ad ultimum, *Si merendura*, inquit, *est pro te, Clytus est primus.* *Alioquin magis premium ferunt,* qui præcocious patris in memorie illudant. Sozianam regem nisi attribuit, tunc rebelleret. Et non modo indumenta, sed que ne sibi quidem possit. Mittor ad feras bestias, præcepta ingenia fructus. Sed quae ad me pertinet, trause. Philippi milites sternit, obtutus, nisi hic Atharne senes juniores iugnam detract intus revocasset, adhuc nos circa Illicarnassum basatos fuisse. Quomodo ergo Asiam etiam cum istis junioribus subjecisti? Verum est (ut opinor) quod arunculum tuum in Italia dixisse constat, ipsum in ritus incidisse, id in faminas. Nihil ex omnibus inconsulte ac temere attis Regem magis moverat, quam Parmenionis cum honore mentio illata; dolorem tamen Rex pressit, contentus jussissi.

se ut convivio excederet: nec quidquam aliud ad-
jecit, quam forsitan eum (si diutius locutus foret)
exprobaturum sibi fuisse vitam à semetipso da-
tam: hoc enim superbe sepe jactasse. Atque illum
cunctantem adhuc surgere, qui proximi ei cubue-
rant, injectis manibus, jurgantes monentesque co-
nabantur abducere. Clytus cum abstraberetur, ad
pristinam violentiam ira quoque adjecta, suo pecto-
re tergum illius esse defensum, nunc postea quam raxis
meritis prateruit tempus, etiam memoriam invisam esse
proclamat. Attal: quoque eadem objiciebat & ad ulti-
mum, Jovis, quem patrem sibi Alexander affereret,
oraculum eludens, verisra se Regi quam patrem ejus
respondisse dicebat. Jam tantum ira conceperat Rex,
quantum vix sobrius ferre patuisset. Enimvero
mero sensibus vicit, ex lecto repente profuluit.
Attoniti amici, ne positis quidem, sed abiectis po-
culis, consurgent, in eventum rei quem tanto
imperio acturus esset intenti. Alexander, rapta
lancea ex manibus armigeri, Clytum adhuc eadem
linguis intemperantia furentem percutere cona-
tus, à Ptolemæo & Perdicca inhibetur: medium
complexi, & obluctari perseverantem moraban-
tur. Lysimachus & Leonatus etiam lanceam
abstulerant. Ille militum fidem implorans, com-
prehendi se à proximis amicorum, quod Dario
super accidisset, exclamat: signaque turbae dari,
ut ad regiam armati coirent juber. Tum vero Pto-
lemæus & Perdiccas genibus advoluti orant, ne in-
tam præcipiti ira perseveret, spatiumque potius a-
nimō det: omnia postero die justius executurum.
Sed clausæ erant aures, obstrepente ira. Itaque im-
potens animi percurrit in regie vestibulum, &
vigili excubanti hasta ablata constitit in aditu, quo
necessæ erat iis qui simul cœnaverant egredi.
Abierant cœteri: Clytus ultimus sine lumine ex-
ibat.

bat. Quem Rex, quisnam esse, interrogat. Eminebat etiam in voce sceleris quod parabat atrocitas. Et ille jam non sux, sed Regis iræ memor, Clytum esse, & de convivio exire respondit. Hzc dicentis latus hasta transfixit, mortuusque sanguine aspersus, Iunus, inquit, ad Philippum, & Pammenem, & Attalum.

2. Male humanis ingenii natura consuluit, quod plerumque non turata sed transita perperdimus: quippe Rex posteaquam ira mente decelerat, etiam ebrietate d' scilla, magnitudinem saeconoris sera estimatione perspexit. Videbat tunc immodica libertate abutum, sed alioqui egregium bellorum, & si erubescerec fateri, servatorem sui, occitum. Detestabile carnificis ministrum occupaverat Rex, verborum licentiam, que vino poterant imputari, nefanda cade ultus. Manabat toto veslibalo crux paulo ante convivio: vigiles attoniti & stupentibus similes procul slabant, libenterique penitentiam solitudo exciebat. Ergo hastam ex corpore jacentis evulsam retorxit in se: jamque admovebat pedem, cum advolant vigiles, & repugnanti manibus extorquent, allevatumque in tabernaculum deferunt. Ille humili prostraverat corpus, gemitu ejulatuque miserabilitera personante regia. Laniare deinde os unguibus, & circumstantes rogare, ne se tanto dedecori superstitem esse paterentur. In has preces tota nox exacta est: scrutantemque num ita Deorum ad iactum nefas astus esset, subit, anniversarium sacrificium Libero patri non esse redditum statu tempore. Itaque inter vinum & epulas erde commissa, iram Dei fuisse manifestam. Ceterum magis eo movebatur, quod omnium amicorum animos videbat attonitos: neminem cum ipso sociate mox in postea ausurum. Vivendum esse ia-

pieces, haud procul erat Alexander. Ille se prodidit
 non moneri, ratus, & forme profecto fiducia capere
 eam quamprimum dedi Alexandro, scina
 cem strinxit percussum uxorem, nisi prestitus
 esset fratrum ejus occulus. Ceterum abiit & con-
 spectu jubet, addito metu moris, si te oculis ejus
 obtulisset: & ad desiderium levandum noctes in-
 ter pellices agere coepit. Sed penitus hanc amorem
 fastidio presentium accensas est. Itaque ius sus
 uni ei deditus, orare non delitit ut iahi coniunctio
 abstineret, pateteturque fortis quincunx his
 fortuna fecisset. Sibi mortem ceditione esse levior-
 rem. **A** illis purgatoe, quod quan*iam* iacere
 bat muliebriter forsan, sed fiduciam mentefuisse
 sisset: de extero futura in lau*ri* potestate. Spurcans
 simulatio capris obsequiis, de die convivis
 apparari jubet: vinoque se copulare, aucto-
 mous in cubitu ferunt. Quicquid autem in aere
 somno sopitum esse finitur omnis, gloriatur cum a
 veste occultavit, flingit caput percutit, et
 sum cruento resperga servos tuos, et auctoritate
 tradit. Eodem coniunctio (Iam enim erat res
 ste) in Macedonum extra personam, annulante
 Alexandro jubet, esse quae ex ipsa deseret agnoscere. Ille protinus Barbara iudicavit inveneri
 ut aspersam cruento conspicuam, ratus ad depila-
 dam contumeliam vnitile, dicere que vederet
 abet. At illa servum, quem tunc in vestibulo panierat,
 introduci detinebat. Optima caput Specie
 mens ueste testum habebat. Interpretus, seminibus
 quid occuleret ostendit. Confundetur quis ex
 sanguis notas pallor, nec qui effici nosci fatis po-
 terat. Ergo Rex certior factus, humanum caput
 afferre eum, tabernaculo excelsit, percoatusque
 quid rei sit, illo profiterie cognoscit. Variae hinc
 cogitationes invicem animam diversa agitantem

commoverant. Meritum ingens in semet esse credebatur quod transfuga, & proditor, tantis rebus (si vixisset) injecturus moram, imperfectus esset. Contra, facinus ingens advertabatur, cum optime meritum de ipsa communium parentem liberorum per insidias interemisset. Vicit tamen gratiam meriti sceleris atrocitas, denuntiarique jussit ut excederet castris, neulicentia Barbaræ exemplar in Graecorum mores & mitia ingenia transferret. Dahz, Spitamenis cæde comperta, Dataphernem defectonis ejus participem vincitum Alexandro, sequedunt. Ille maxima præsentium curarum parte liberatus, convertit animum ad vindicandas injurias eorum quibus à Platiobibus suis avare ac superbe imperabatur. Ergo Phratapheini Hyrcaniam & Mardos cum Tapuris tradidit, mandavitque at Phradatem, cui succedebat, ad se in custodiā mittet. Arsami Cariæ Praefecto substitutus est Stasenor. Arses in Mediam missus, ut Oxidates inde discesset. Babylonia, mortuo Mazao, Deditameni subiecta est.

4. His compositis, tertio mense ex hybernis movit exercitum, regionem quo Gabaza appellatur aditus. Primus dies quietum iter præbuit; proximus ei nondum quidem procellosus & tristis, obscurior tamen pristino, non sine minis crescentis mali, damno preteriit. Tertio ab omni parte cœli emicare fulgura, & nunc internitente luce, nunc condita, non oculos modo meantis exercitus, sed etiam animos terrene cœperunt. Erat prope continuus cœli fragor, & passim cadentium fulminum species visebatur: artonitisque auribus stupens agmen nec progredi nec considerare audiebat. Tum repente imber grandinem incutiens, torrentis modo effunditur. Ac primo quidem armis suis testi exceperant. Sed jam nec retinere arma lubrica

nato, petiverunt. At Oxartes trepidum diffidens
temque rebus suis Syrimithren cœpit horrari, ut
fidem quam vim Macedonum mallet experiiri,
neu moraretur festinationem victoris exercitus in
Indiam tendentis, cui quicquid temer officeret, in
suum caput alienam cladem esse versarum. Et ipse
quidem Syrimithres deditio[n]em annuebat: ex
terum mater eademque coniux monitaram se ante
denuntians quanti in ullius venire potestatem;
Barbari animum ad honestiora quam tutiora con-
vertebat; pudebatque libertatis magis esse apud
feminas quam apud viros pretium. Itaque dimis-
so internuntio pacis, obsidionem ferre decreverat.
Sed cum hostis vites suaque pentaret, ratus mu-
liebris consilii, quod præceps magis quam necessa-
rium esse credebat, premitere cum cœpit. Revoca-
toque strenue Oxarte, futurum se in Regis potes-
tate respondit: unum precatus, ne voluntatem &
consilium matris sua p[ro]miseret, quo facilius venia
illi quoque impetraretur. Præmissum igitur Oxar-
tem cum matre libertique & totius cognationis
grege sequebatur, ne exp[er]tato quidem fidei pi-
gnore, quod Oxartes promiserat. Rex, equite præ-
misso qui reverci eos juberet, opperiturque presen-
tiam ipsius, supervenit, & victimis Minervæ ac
Victoriae exsis, imperium Syrimithri restituit, spo-
majoris etiam provinciæ facta, sicut fide amici-
tiæ ipsius coluisse. Duos illi juvenes patre tra-
dente, secum militarios sequi jussit. Relicta dein
de phalange, ad subigendos qui defecerant cum
equite processit. Arduum & impeditum axis iter
primo uincunq[ue] tolerabant. Mox equorum non
ungulis modo attritis, sed corporibus etiam fati-
gatis, sequi plerique non poterant, & rarius subin-
de agmen fiebat, pudorem (ut fere sit) immodico
aperte vinceret. Rex tamen subinde equos mu-

tus, sine intermissione fugientes insequebatur. Nobiles juvenes comitari eum soliti defecerant, ppter Philippum; Lysimachi erat frater, tum primum adultus. &c. quod facile appareret, indolis rata. Is pedes (incredibile dictu) per CC stadiorum Regem comitatus et, sepe equum suum offerente Lysimacho: nec tamen ut degredetur a Rego effici potuit, cum lorica indutus armigeraret. Idem, cum perventum esset in saltum in quo se Barbari abdulerant, nobilem edidit pugnam, Regemque cominus cum hoste dimicantem prorexit. Sed poitea quam Barbari in fugam effusi deseruere sylvas, animus qui in ardore pugnar corporis sustentaverat liquit: subitoque ex omnibus membris profuso sudore, arboris proxima stipiti se applicuit. Deinde ne illo quidem ad miniculo iustinente, manibus Regis exceptus est, inter quas collapsus extinguitur. Moeatum Regem alius haud levis dolor exceptit. Erigunt inter claros duces fuerat, quem extinctum esse paulo ante quam revertetur in castra cognovit. Utriusque funus omni apparatu atque honore celebatur.

3. Dahas deinde statuerat petere, ibi namque Spitamensem esse cognoverat. Sed hanc quoque expeditionem ut pleraque alia, fortuna, indulgendo ei nunquam fatigata, pro absente transegit. Spitanus uxoris immodo amore flagrabat: quam, ergo fugam & nova subinde exilia tolerantem, in omne disserimen comitem trahebat. Illa malis fatigata, identidem muliebres adhibere blanditias, ut tandem fugam sisteret, vicerisque Alexandri clementiam expertus placaret, quem effugere non posset. Tres adulti erant liberi ex eo geniti: quos cum pectori patris admovisset, ut saltem eorum misericordi vellet, orabat. Et quo efficaciores essent

precess,

solitudine velut fere bestie terreni alias, alias timenti. Prima deinde luce tabernaculo corpus, sicut adhuc eruerum etat, jussit inferni. Quo posito ante ipsi obsecrare obortis. Hunc, inquit, nutrici meo gratiam retulit, cuius sit filius apud Milenum pro mea gloria resurrexerem mortem? hic frater unicus orbitalis saluum, a me inter epulam occisus est. Quo nunc se conferet misera? Omnis as ejus unius supersum, quem locum a patre oculi videre non poterit. Et ego servacuram nimis, ut a reverentia in patriam non ne dexter a qui temnatur, si memori calamitatis eius affecte pugnem. Et cum si quis lacrymis querelisque non fieret, jussi amicorum corpus, ablatum est. Rex triduoq; iugis inclusus, quem us armigeri corposumque eundem ad modicium obstinatum esse cognoverem, universi in tabernaculum irrumponit, diuque precibus ipsorum relatum regre viceerunt, ut secum caperet. Quaque minus ex his videret, inde perfectum Clytuanus missiones decernunt. Conciura quoque pro libatu, ni Rex humati sufficeret, quod turdean diebus maxime ad confirmandum pudorem apud Mariandica consuپtis, cum parte exercitus Heplati in in ea regionem Bactrianam misit, comitatus in hyemem paraturum. Quam Clyto autem destinaverat provinciam, Amyntas dedit. Ipse Xenippus peruenit. Scybiæ confinis est regio, habitaturque pluribus ac frequentibus vicis, quia ubertas terra non indigenas modo detinet, sed etiam advenas invitat. Bactrianorum exulum qui ab Alexandro defecerant receptaculum fuerat. Sed posteaq; Regem adventare compertum est, pulsi ab incolis, duo milia fere & ducenti congregantur. Omnes eq; dies erant, etiam in pace latrociniis affueti. Tum ferocia ingenia non bellum modo sed etiam vox desperatio effrayerat. Itaque ex improviso adorti Amyntain Praetorem Ale-

Alexandri, diuinceps prælium fecerant. Ad ultimum DCC tuorum amissi, quorum CCC hostis cepit, deinde terga victoribus haud sane inulti: quippe LXXX Macedonum interfecerunt, præterque eos trecenti & quinquecenti fauici fali sunt: veniam tamen etiam post alteram defctionem impetraverunt. His in tide m acceptis, in regionem quim "Barbaria" appellant, Rex cum toto exercitu vicit. Nam ipse erat scimus hostes, duobus ex fratre suo geniti: quippe apud eos patrem eas impoeditas in libertate sicut. Duobus militibus armatis populacione, unius regis ois, qui in artilliam in eundem vallum munitione tenebant. Perterriti ab exercitu autem qui terga perire claudere bat, non poterant atrae a muro defocerent. Sed atra, formidante tristitia, in exercitu, nisi i latore sonore, non erat. Tunc autem cuncticulus iter ad exercitum peregit, nulli credentes. At Alexander, quod rufus est, in exercitu datus inimicis tota pars suæ, barba rachambur, unius metibus clausa. Quarum pars quæ manu a spina erant percussa, succidit & saepe propugnantium clamore deponit, quo eis discessos fugavit, ruit in agnimento una supercessos, ad petram adiungit exercitum. Ceterum in atervniebat fluvius circumiacens aperte es superiori fastigio in vallem, magnitudine eius videbatur tam vastam voraginem esse. Et in temen arbores & saxa congerit facit. Enique Barbaros pavorem rudes ad talia esse i contrariar, excitaram molem subito certantes. Itaque Rex ad dedicationem metu posse comprehendens, orationem nauti nationis ejusdem, sed diligenter, qui sua lebet docet, ut tradaderet petram. Initum ad augeandam formidem nec & turres admovebantur, & excussa tormentis tela emicabant. Itaque verticem petra, omni alio praesidio damato,

Iubries rigentes manus poterant, nec ipsi destina-
 re in quam regionem obverterent corpora, cum
 undique tempestatis violentia major quam vita-
 batur occurseret. Ergo ordinibus solutis, perfo-
 tum saltum errabundum agmen ferrebat, multi-
 que, prius metu quam labore defatigati, prostrave-
 rant humi corpora, quanquam iambae vis irigo-
 ris concreto gelu affixas erat. Alii se ripibus ar-
 borum admodum rantur in plurimis & adminiculum
 & suffragium erat. Nec tallebat ipsos morti locum
 eligere, cum immobiles vitalis calor linqueret. Sed
 grata erat pigritia corporum fatigatis, nec recusa-
 bant extingui quiete audeo : quippe non vehemens
 modo, sed etiam pertinax vis mali insistebat, lu-
 cemque, naturale solarium, præter tempestatem
 haud disparem nocti, sylvacum quoque umbrae
 suppresserant. Rex unius tanti mali patientes, circui-
 se milites, contrahere dit, eros, allevare prostra-
 tors, ostendere procul ex solatum ex rugulis fu-
 sumi, hortarique et proxima quæque suffugia oc-
 cuparent. Nec nulla res magis saluti fuit, quam quod
 multiplicato labore sufficientem malis quibus ipsi
 cesserant Regem deferere erubescabant. Criterum
 efficacior in adversis necessitas quam ratio frigo-
 ris remedium invenit. Dolabis enim sylvas ster-
 nere aggressi, passim acervos fruesque accende-
 runt. Continenti incendio ardere credere, saltum,
 & vix inter flamas agminibus relictum locum. Hie calor stupentia membra commovit, paula-
 timque spiritus quem cognuerat rigor meare
 libere coepit. Excepere alios recta Barbarorum,
 quæ in ultimo saltu abdita necessitas investigave-
 rat. Alios castra, quæ in humido quidem, sed jam
 cœli mitescente favitia, locaverunt. Mille milium
 atque lixarum calonumque pestis illa consumpsit.
 Memorix proditum est, quasdam applicatos arbo-
 rum

et mortuuncis, & non solum viventibus, sed & inter se colloquentibus similes esse conspectos, durante adhuc habitu in quo mors quemque deprehenderat. Forte Macedo gregarius miles, seque & arma sustentans, tandem in castra pervenerat. Quo viro, Rex, quanquam ipse tunc maxime admoto igne refovebat artus, ex sella sua exsiluit, torporemque militem & vix compotem mentis, demptis armis, in sua fede jussit considerare. Ille diu nec ubi requiesceret, nec à quo esset exceptus, agnovit. Tandem recepto calore vitali, ut regiam sedem Regemque vidit, territus surgit. Quem inserviens Alexander. Ecquid intelligu, miles, inquit, quanto melius forte quam Persa sub rege vivatu? Illis immo in sella Regu confeditissim capitulo foret, tibi salutis fuit. Postero die convocatis amicis copiarumque duabus, pronuntiari jussit, ipsum omnia quæ amissa essent redditum & promisso fides existit. Nam Sysimithres multa jumenta & camelorum duo millia adduxit, pecoraque & amenta, quæ distributa pariter militem & damno & famel liberaverunt. Rex gratiam sibi relatam à Sysimithre præfatus, sex dierum cocta cibaria ferre milites jussit. Sacas petens, totam hanc regionem depopulatus, triginta millia pecorum ex præda Sysimithri dono dat. Inde pervenit in regionem cui Cohortanus Satrapes nobilis præterat, qui se Regis potestati fideique permisit. Ille, imperio ei reddito, haud amplius quam ut duo ex tribus filiis secum militarent exegit. Satrapas etiam eo qui penes ipsum relinquebatur tradito, Barbaria opulentia convivium quo Regem accipiebat instruxerat. Id cum multa comitate celebraret, introduci triginta nobiles virgines jussit. Inter quas erat filia ipsius Roxane nomine, eximia corporis specie, & decore habitus in Barbaris raro. Quæ quan-

quamquam inter electas processerat, omnium tam
men oculos convertit in te maxime Regis, minus
jam cupiditatibus suis imperantes inter obsequia
fortunæ, contra quam non iuriis crux mortalitas
est. Itaque ille qui uxorem habet, qui duas filias
virgines, quibus forma præter Rex natus compa-
rari nulla poterat, haud alter animo quam paren-
tis aspercerat, rite in amore virginaliæ, si regie
stirpi compararetur ignobilis, ita cunctus est, ut
dicere: ad habilium lumen regnum pertinere, Persas
& Macedonas connubio jungi: hoc uno modo &
prudentiæ virtutis, & superbiam vitoribus detrahi
posse. Achilleum quoque, à quo genus ipsi deduce-
ret eum captiva coisse. Ne inferni nefas arbitrate-
tur, ita matrimonii jure revelle jungi. Insperato gau-
dio latu, pater, fermönem ejus excepit. Et Rex
medio cupiditatis ardore jussit afferrri patrio more
panem, (hoc erat apud Macedonas sanctissimum
coenacum pignus) quem divitium gladio uterque
libabat. Credo eos qui geatis mores considerunt,
patro & paribili victu ostendere voluisse jungen-
tibus opes, quantulo contenti esse deberent. Hoc
modo Rex Asia & Europa introductam inter con-
vivales iudos matrimonio sibi adjunxit, è captiva
geniturus qui vitoribus imperaret. Pudebat ami-
cos super vinum & epulis socerum ex deditis esse
electum. Sed post Glycædem libertate sublata,
vulnus, qui maxime servit, afflentebantur.

¶ Ceterum Indiam, & inde Oceanum petitu-
rus, ne quid à tergo quod destinata impedire pos-
set moveretur, ex omnibus provinciis triginta
milia juniorum legi jussit, & ad se armata perdu-
ci, obliides simul habiturus & milites. Ceterum
autem ad persequendos Haustanem & Catensem,
qui ab ipso defecerant, mitit: quorum Haustanus
captus est, Catenes in prælio occisus. Polypercon
quoque

quoque regionem quæ Bubacene appellatur in deditio[n]em rededit. Itaque omnibus compositis cogitationes in bellum Indicum vertit. Dives regio habebatur, non auro modo, sed gemmis quoque margaritisq[ue] ad luxum magis quam ad magnificientiam exculta. Clipei militares auro & ebo res fulgere dicebantur. Ita p[er]e, nec ubi vincerentur cum ceteris p[ro]ximi erat tentis argenteis laminas, equis ferros aureos addidit; loricas quoque alias auro, alias argento adornavit. CXV millia armatum erant quæ Regem ad id bellum terquebantur. Jamque omnibus preparatis, quod olim parvamente conceperat, runcelle mactum, quodpani modo coetibus honestis, usurparer cuncti agitare. Jovis filium non di iuram te, sed e iam credi volebat, tanquam perinde animis imperante posset ac linguis. Itaque more Periarum Macedonas venetabundos ipsius salutare prosterentes humi corpora. Non deerat talia concipiendi perniciofa adulatio, perpetuum malum Regum, quorum opes sepius assentatio quam hostis exerit. Nec Macedonum haec erat culpa; nemo enim illorum quidquam ex patro more labare fastinuit: sed Graecorum, qui professionem honestatum atrium malis corruptari moribus. Agis quidam Argivus pessimorum carminam post Chorilum conditor, & ex Sicilia Cœ. Hic quidem non ingenii solum, sed etiam nationis, vito aduersor. Et cetera utrumq[ue] suorum purgamenta, quæ propria nisi etiam maximorum que exercituum duabus à Rege praeferebantur: h[oc] enim celestis ille superabant, Herculemque & priorem Liberem, & cum Pollioce Castorem novo numini cessibus elegeribant. Igitur se[cto] die omni opulentia convicuum exornari iubet, cui non Macedones modo & Graeci principes amicorum, sed etiam nobiles adhicerentur.

Cum

Cum quibus cum discubisset Rex, paulisper epulatus convivio egreditur. Cleo, sicut preparaverat, sermonem cum admiratione laudum ejus instituit. Merita deinde percepit, quibus uno modo referri gratia posset: si quem intelligerent Deum esse, confiterentur, exigua thuris impensa tanta beneficia pensturi. Petras quidem non pie solum, sed etiam prudenter. Reges suos inter Deos colere: majestatem enim imperii salutis esse tutelam. Ne Herculem quidem & patrem Liberum prius dicatos Deos, quam virescent secum ventum invidiam. Tantundem quoque posteros credere, quantum praesens & a sapientia pax dedit. Quod si exterri dubitet, semetipsum, cum Rex inisset convivium, prostraturum humi corpus: debere idem facere exterios, & in primis sapientia pax dedit. Ab illis enim cultus in Regem esse prodendum exemplum. Haud perplexe in Galathene in dirigebatur oratio. Gravitas viri & prompta libertas invisa erat Regi, quasi solus Macedonas paratos ad tale obsequium importaretur. Itum, silentio facto, unum illum intuentibus extensis. Si Rex, inquit, sermoni tuo affatus, milites praefecto rex responsori tibi desideraretur. Ita enim petet ut ne in peregrinos ritus degenerare se cogere: non resuere: sine gestu invidium tali adulatione intruderet. Secundum manualem, ego tibi pro illo respondeo. Nullum enim in diurnum & praeoccum fructum exinde que nunc non darete Regi, sed auferre. Inter alio enim opus est ut credatur Deus, semperque hanc gloriam in magistris vestris. Per reddunt. Ego autem seram immortalitate regi, Regi ut vita diurna sit, & eterna maiestas hominem consequitur aliquando nunquam comittitur. Divinitas. Ille uenit in modo & patrem Liberum consecrata immortalitas exemplia referebat. Credisse illorū unus convivis decreto Deos fatis? Prius ab oculis mortalium avolisa natura est, quam in celum famaper- reberet.

gheret. Scilicet ego & tu, Cleo, Deos facimus? An nobis
divinitatis tuae autoritatem accepturus est Rex? Potentiam
tum experiri liber. Ego aliquem Regem, si Deus potes
facere. Facilius est imperium dare, quam caelum. Dis
propitiis fine inuidia que Cleo dixit audierint, eodemque
cursu quo fluxere res ipsa punitar. Nostri moribus re-
lent nos esse conscientios. Non pateretur patre, nec desidero ad
quem modum Rex mihi celerius fit disere. Qui equi-
dem videntur esse confitior, si abbas leges quae vivamus
accipimus. Aquis autibus Calisthenes, velut index
publicæ libertatis, audiebatur. Expresserat
non assentationem modo, sed etiam vocem senio-
rum principiæ, quibus gravis erat in veterati moris
externa mutatio: nec quidquam eorum que invi-
cem jactata erant Rex ignorabat, cum post aulea
qua lectionis obduxerat flaret. Igitur ad Agim & Cle-
onem misit, ut sermone finito. Barbaros tantum,
cum intrasset, procumbere suo more paterentur.
Et paulo post, quasi portiora quadam egisset, con-
vivium repetit. Quem venerantibus Peris, Poly-
percon, qui cubabat super Regem, unum ex his
mentio contingente humum per ludibrium coepit
hortari, ut vehementius id quateret ad terram:
elicuitque iram Alexandri, quam olim animo ea-
pere non poterat. Itaque Rex. Tu autem, inquit, non
veneraberis me? Ante iungi digni videmur esse ludibrio? Ille nec Regem ludibrio, nec se contemptu dig-
num esse respondit. Tum deictum eum lecto Rex
precipitat in terram. Et cum is pronus corruisset,
Videsne, inquit, idem te fecisse quod in alio paulo ante
ridebas? Et tradieo in custodiæ jusso, convivium
solvit. Polyperconti quidem postea castigato dia-
gnovit.

6. In Calisthenem olim contumacia suspe-
stum pervicacioris ira fuit, cuius explendæ ma-
tura obvenit occasio. Moserat (ut supra dicitum
est)

est) principibus Macedonum, adutos liberos Regibus tradere ad munia haud multum servilibus ministeriis abhorrentia. Excubabant tervatis noctium vicibus proximi fortius ejus adis in qua Rex acquiescebat. Per hos peccates introducebantur alio adiu quam eis in armati obsidebant. Idem acceplos ab ageribus equos, cum Rex accessurus esset, ad nos velant constituanturque & venantem & in pialis, onus roribus studio- rum librarium exorti. Pax enim & horabebatur, quod heret sedentibus viceret cum Rege. Castigandi verberibus eos nullas notetas prius ipsum erat. Itac cohors velut tenetiam ducum praeclotinique apud Macedonem fuit. Hinc habuerunt pollii Reges, quomodo tempore multis aetates Romanis opes adcimerint. sicut Hermaeus, puer nobilis ex regia schola, cum apnum telo occupasset quem Rex ferre destinaverat, jussu ejus verberibus affectus erit. Quam igneminiam aggressus, deflere apud Sofratum coepit. Ex eadem cohorte erat Sofratus amere ejus ardens; qui cum laceratum corpus in quo depetibat intueretur, forsitan olim ob aliam queque causam Regi infestus, juvenem sua sponte iam motum, data fide acceptaque perpulit ut occidendi Regem consilium secum iniret. Nec puerili impetu rem executi sunt: quippe solerter legerupt quos in societatem sceleris ascererent, Nicostratum, Antipatrum, Asclepiodorumque: placuit & Philoram assumi. Per hos adieci sunt Eiaptonius & Epimenes. Ceterum agendæ rei haud sane facilis patebat via. Opus erat eadem omnes conjuratos nocte excubare, ne ab expertibus consilii impedirentur: sone autem alias alia nocte excubabant. Itaque in permundandis stationum vicibus, ceteroque apparatu exsequendæ rei, triginta & duo dies absumpti sunt.

Aderat

Aderat vox qua conjurati excubare debebant, mutua fide lati, cuius documentum tot dies fuerant. Neminem metus spelte mutaverat. Tanta omnibus vel in Regem ira, vel tides inter ipsos fuit. Stabant igitur ad portas domus ejus in qua Rex velcebatur, ut convivio egessum in cubiculum deducerent. Sed fortuna ipsius, sicutique epulans item comitas, provixit omnes ad largius vinum: Iudi eiusm convivales extinxere tempus: nunc latus conjuratis, quod sponsum aggrediuntur essent; nunc sollicitis, ne in lucem convivium extraheretur. Quippe alios in stationem oportebat erima succedere, ipsorum post septem dies redditura vice; nec sperare poterant, in illo tempore omnibus duraturam fidem. Ceterum cum iam lux apparet, & convivium felicitur, & conjurati exceperunt Regem, lati occasionem exequendi sceleris ad motam, cum mulier attonita, & creditum est, mentis, conversari in regia solita, quia instinctu videbatur futura praedicere, non occurrit modo abeundi, sed etiam ienit objicit, vultuque & oculis motum preferens annui, ut rediret in convivium monuit: & ille per ludum, bene Deos suadere, respondit; revocatisque amicis, in horam diei ferme secundam convivii tempus extraxit. Jam alii ex cohorte in stationem successerant, ante cubiculi portas excubaturi. Aduerant tamen conjurati stabant, vice officii sui expleta. Adeo perinax spes est quam humanae mentes, quam ingentes concupiscentiae devoverunt. Rex benignius quam alias allocutus, discedere eos ad curanda corpora, quoniam tota nocte persistissent, juber: data singulis quinquaginta sextertia, collaudatique, quod etiam ab aliis tradita vice, tamen excubare perseverant. Illi tanta spe destituti domos abeunt, & ceteri quidem expelbant stationis suarum noctem.

Epi-

Epimenes, sive comitate Regis, qua ipsum interconjuratos exceperat, repente mutatus, sive quia cœptis Deo, obstatre credebat, fratri suo Eurylocho, quem antea experientem esse consilii voluerat, quid pararetur aperit. Omnibus Philoxeris supplicium in oculis erat. Itaque protinus injicit fratri manum, & in regiam pervenit: excitatisque custodibus corporis, ad salutem Regis pertinere quæ afferret affimat: & tempus quo venerat, & vultus haud sane securi animi index: & mœstitia e duobus alterius, Ptolemaum ac Leonatum excubantes ad cubiculi limen excitaverunt. Itaque appetitis foribus, & lumine illato sonitum mero ac somno excitant Regem. Ille paulatim mente collecta, quid afferrent, interrogat. Nec cunctatus Eurylochus, non ex toto domum suam adversari Deos dixit, quia frater ipsius, quanquam impium facinus autus foret, tamen & penitentiam ejus ageret, & per se potissimum profiteretur indicium, in eam ipsam noctem qua dedereret insidias comparatas fuisse. Autores scelesti consilii esse quos minime crederet Rex. Tum Epimenes cuncta ordine, conclairumque nomina exponit. Calisthenem non ut participem facinoris nominatum esse constabat, sed solitum puerorum sermonibus virtutepotentium criminantiumque Regem faciles auxes præbere. Quidam adjiciunt, cum Hermolaus apud eum quoque verberatum se à Rege quereretur, dixisse Calisthenem, meminisse debere eos jam viros esse. Idque an ad consolandam patientiam verberum, an ad incitandum juvenum dolorem dictum esset, in ambiguo frisse. Rex animi corporisque sopore discussio, cum tanti periculi imago oculis oberraret, Eurylochum quia quaginta talentis, & cujusdam Tyridarum opulentis bonis donat protinus; fratremque, an sequam pro salute

ejus precaretur, restituit : breviter autem autores, interque eos Calisthenem, vinclis conservati juberunt quibus in regiam adductis, toto die & nocte proxima mero ac vigiliis gravis acquieavit. Postero autem die frequens concilium adhibuit, cui patres propinquique eorum de quibus agebatur interessant, ne de sua quidem salute secundum quippe Macedonum more perire debebant. omnium devotis capitibus qui sanguine contigissent eos. Rex induci conjutatos, praeter Calisthem, iustitiaque quae agitaverant sine cunctatione confessi sunt. Incepantibus deinde universitatis, ipse Rex, Quo suo merito tantum in lemet cogitassent facinus, interrogat.

7. Stupentibus extensis, Hermolaus. *Nu* vero, inquit, gnomam *nu*, neclusus quavis occidendi te consilium invimus, quia non ut in gloriam impetrare capisti sed quasi in mandata dominaris. Unicus ex omnibus patet ipsius, Sopolis, particulam etiam parentis sui clamitans esse consurgit, & ad os manu objecta, scelere & malis intencionem ultra negat audiendum. Rex inhibito patre, dicere Hermolaum jubet quae ex magistro didicisset Calisthene. Et Hermolaus, cur, inquit beneficiorum, & dico quae nostru malu didici. Quota pars Macedonum fortitiae tua superest? Quo quisque n.n. è valissimo sanguine? Atalos, & Philotes, & Parmentio, & Lyncestes Alexander, & Clytus, quantum ad hister pertinet, rurum; Pantin acie, te clypeis suis protegunt, & pro gloria tua, pro victoria vulnera accipiunt, quibus tu egregiam granam remulisti. Alius mensam tuam sanguine sua aspergit. Alius ne simplice quidem morte difunditus est. Duces exercitum tuorum in equuleum impisi, Tersis quos ricercent, fuere spectaculo. Tarmenio induita causa irruerant est: per quem Atalum occidit. Invicem enim misericordiam inter manus ad expiendo supplicia. Et quos paulo ante ministros cagibz habuisti,

siusto ab aliis iubes trucidari. Obstat repunt subinde cuncti Hermolao. Pater supremum strinxerat ferrum, percussurus haud dubie ni inhibitus esset a Rege; quippe Hermolaum dicere iustit, petiitque, ut eausas supplicii augentem pacienter audirent. Aegre ergo coercitis, iuris Hermolao, Quam liberatuer, inquit, pueri rudiibus ad ascendam agere permittit. At Calenus vox carcere inclusa est, quia, ut dicit tunc, carcer non productus, cum etiam certe audiretur? Nempe quia lumen inuenientur amantibus tuis, ut ne risu-
 turus quidem pateris. At qui nihil eura fidei contendo, sunt
 hic qui necum rem pulcherrimam cogitauerunt. Nemo est
 qui consilium fuisse nobis iustitiam dicat, eius mortis clam-
 ifratus sit a justissimo & patientissimo Rego. Hec ergo
 sunt Macedonum premia, quorū ut superua uo & sordide
 abutentur singulare. Sit tibi triginta milia mulorum capti-
 turn aurum vehunt, eam milites nihil domini preter gra-
 turas cicatrices relatuū sint. Que tamen omnia tolerare
 potuimus, antequam nos Barbari deleres. & nro more
 vultores sub jugum mittentes. Persarum vestis & dis-
 ciplina delectat, patris mores exsuscitare. Persarum ergo
 non Macedonum Regem occidere voluimus: & te trans-
 fugam, nulli jure, persequamur. Tu Macedonas voluisti
 genua tili ponere, veneratique teut Deum. Tu Philippam
 patrem aversaris, & si quis Deorum ante Iovem habetur, fastidires etiam Iovem. Mirari si liberi homines superbiam
 tuam ferre non possumus? Quid speramus ex te, quibus
 aut insolentibus morsendum est, aut, quod tristius morte est,
 in servitute vivendum? Tu quidem, si emendari potes,
 mulum mihi debes. Ex me enim scire coepisti, quid ingenio
 homines ferre non possunt. De cetero parte: quorum etiam
 senectutem supplicius ne oneraveris. Nos iuste duci, ut
 quod ex tua morte petieramus, consequamur ex nostra. Hac
 Hermolaus.

At Rex. Quam falsa sint, inquit, qua iste tradita
 a magistro suo dixit, pacientia mea offendit. Confessum enun-
 citur

ultimum facinus, tamen us vos quoque non solum ipse audiens, exp essi, non imprudens cum permissem buic latroni dicere usurum cum rabie qua compulsus est ut me, quem parentulo colere debet, vellet occidere. Nuper cum prauis se in venatione gestisset, more patrio, & ab antiquissimo Macesonae Regum usurpato, castigari cum iussi. Hoc & mortis fieri, & ut a tutoribus pupilli, a maritu uxores, forte quoque pueri hujus etatis verberare concedimus? Hac ijsavita in ipsum mea, quam impia eadem voluit uilescer. Nam in ea etis qui mihi permitiunt ut in ingenio meo, quam nullum non ignorant, & commemorare supervacuum est. Heros las parricidarum supplicia non probari, cum eadem remanserit, minime hercule admiror. Nam cum Parmenonens & Philotars laudat, sue servit causa. Lyncestem viro Alexandrurus his insidiatum capiti meo, a duobus iudicis liberavi. Rursum convictum, per biennium tamen si falso, donec vos postularete ut tandem debit supplicio scelus lueret. At illius antequam Rex esset, habemus meo capiti fuisse meministis. Cetus urinam non coagisset me si i irasci: cuius temerariam linguam, probra dicentem mihi & vobu, dimitus tuli quam ille eadem me dicentes tuassis. Regum ducumque clementia non in ipso rum modo, sed etiam in illorum qui parent ingenio sita est. Obsequio mutigantur imperia. Ubi vero reverentia excusit animus, & somma imus confundimus, vi opus est uitim repellamus. Sed quid ego mirer, istum crudelitatem nubi objecisse, qui avaritiam exprobare ausus sit? Nolo singulos restrum excitare, ne invisa liberalitatem meam faciam si pudori vestro gravem fecero. Totum exercitum aspicite: qui praelato ante nihil prater arma habebat, nunc argenteis cubitali lectis. Mensis auro onerant, greges seruum diuine, scoliz de hostibus sustinere non possunt. At enim Persae quos tu imis in magno honore sunt. Apud me quidem modicoru nice certissimum indicium est, quod ne virtu quidem superbe impero. Veni enim in Asiam, nos ut funditus exierem gentes, nec ut dimidiam

parentem terrarum solitudinem saceremus: sed ut illos quoque
 quos bello subegisset victoria mea non vinceret. Itaque
 militare vobis um, pro imperio vestro sanguinem fundant,
 qui suorum habent rebelliant. Non est diuturna pugna
 in quam gladio inducimur. Berehiorum gratia sempiter-
 na est. Si habere possem, non transire vilamus, cum his
 communicanda est nostra clarentia: horum si terribile et
 eternum faciet imperium: & sine plus habemus quam cupi-
 mus. Insatiable autem avaritia est, a thase impere velle
 quod jam circumfuit. Veruntarn: ne eorum mores in Mac-
 edona transfundit. In multis enim gentibus esse video que non
 erubet: camus invicti: ne ultra tantum imperium aptengi
 potest, quoniam qui dani: & trahunt illis, & ab illis
 discamus. Hinc pene dignum risus fuit, quod Hermolaus
 postulabat a me, ut aversaretur Thraci, cuius oraculo agno-
 scor. An etiam quid Dux respondit, an in mea potestate est?
 Obicit nomen suum: & caput exponit: rebus quas agimus
 haud alienum fuit. Tunc inde quoque Deum esse me
 credant. Fama anima bella constat; & sapientiam quod
 falso creditore est, veri vicem obtinuit. In meliusuria in-
 dulgentem putatis armis vestra armis argentoque adornasse?
 Assuevit nihil velles hoc videri: misteria velut: discensiones
 inuidio: & ceteris, nec auctor quidem vides. Oculos ergo primum
 eorum sordida omnia & hamilia spartanum captans: &
 docebo nos non aucti sue argentei cupidos sed orbem terrarum
 subalturos ventile: quoniam gloriamque parvula intercipere
 volui, & Macedonas, & eis adempio, devictu gentibus
 addere. At nunc mones misericordias parentibus paream.
 Non reportabat quidem vobis: & sic dicitur Ioseph, qui
 trifidus feriret, si aqua: & in parentem memoria & cura
 est. Sed cum ibi unum remittitur: & parenta a filiis infantes
 propinquae parentesque, illi ut & proficet in eodem honore
 futuros omnes eis in quo fuerint. Nam tuum Caliste-
 dum, cui usi sit videri: quis latro ei: & quis eis proiciat ve-
 les, ne cor am his probria que modo in me fecisti, modo auth-
 es, ibi quoque ore referantur. Quem, si Macedo esset,

neum introduceremus, dignissimum, re discipulo magistrum.
Nunc Olympio non idem juris est. Post hæc concilium
dimisit, tradique damnatos hominibus qui ex
eadem cohorte erant, iustit. Illi, ut fidem suam sa-
vit Regi approbarent, excruciatos necaverunt.
Calisthenes quoque ante tortus interiit, initi con-
filiis in caput Regis innocuus : sed haudquam
cautus & assentantium accommodatus ingenio. Ita-
que nullius cædes maiorem apud Gracos Alexan-
dro excitavit invidiam, quam quod prædictum
optimis moribus attribuque, à quo revocatus ad
vitam erat, cum imperfecto Clyto mori persevera-
ret, non taarum occiderit, sed etiam torserit, indi-
cta quidem causa. Quim crudelitatem sera pœni-
tentia confusa est.

9. Sed ne otium ferendis rumoribus natum ale-
ret, in Indiam movit, semper bello quam post vi-
ctoriam clarior. India tota ferme spectat Ori-
entem, minus in latitudinem quam recta regione
spatiofa: que Austrum accipiunt, in altius terræ
solidum excedunt. Plana sunt cæteræ, multisque
inlytis annibus Canealo monte ortis placidum
per campos iter præbent. Indus gelidior est quam
ceteri. Aquas venit à colore maris haud multum
aborrentes. Ganges omnium ab ortu maximus,
à Meridiana regione decurrit, & magnorum mon-
tium juga tecto alveo stringit. In eum objectæ ru-
pes inclinant ad Orientem. Uterque Rubro mari
accipitum findens ripas, multisque arbores cum
magna soli parte exsorbet. Saxis quoque impedi-
sus crebro reverberatur. Ubi mollius solum re-
petit, stagnat, insulasque molitur. Acesines eum
auget. Ganges decursum in mare intercipit : ma-
gnoque motu annis uterque colliditur. Quippe
Ganges asperum os influenti obiect : nec repercus-
sa a juxcedunt. Dyardenes minus celebre auditu

est q̄ ia p̄r ultimā Indiā curit. Ceterū non
crocodili nado uti Nilos sed etiam delphines,
ignotaq̄a nigris tibialis bellatis ait. Lamanthus;
crebris flexibus subindicat ait ab accollis inge-
tibus captiuit. Ea causa ea, cui tenet relq̄ias
jum tibi nomine in m̄t emittat. Ma tis p̄ter
hos am̄ib⁹ tota reg. p̄dictiūt, sed ignobi ihus,
quia nōm ait o interficiunt. Ceterū q̄a p̄ propo-
ra fuit m̄t. Aq̄i lai maxime decurant h̄i con-
bibit jugis montium alij r̄tūt m̄t non penetrant
iā alendis tūq̄ib⁹. Et ceterū in illi plaga
mundis fata tempiūt vērūt vērūt. Et ceterū
tertore p̄s vētūt. Et Indianus es. Gōdāna.
rūnafugit ubi ceterū. Et ceterū. Et ceterū
zefus erit et ceterū. Et ceterū. Et ceterū.
Hinc est e, quod illi dicitur. Et ceterū. Et ceterū
jetā s̄c̄t̄. Ab h̄i et ceterū. Et ceterū et ceterū
wen, p̄dūt q̄d ceterū. Et ceterū. Et ceterū.
Terra h̄i et ceterū. Et ceterū. Et ceterū. Et ceterū.
Libri ziborum teat̄. h̄a ceterū. Et ceterū. Et ceterū.
notes coperit. Ales ceterū. Et ceterū. Et ceterū.
fonsūt dicit̄. Et ceterū. Et ceterū. Et ceterū.
tit usq̄i in yedū. Et ceterū. Et ceterū. Et ceterū.
non ḡt̄. Et ceterū. Et ceterū. Et ceterū.
quod in aliis dominante. Et ceterū. Et ceterū.
Et ceterū. Andūt n̄tūt v̄lūt, que leni-
m̄tūt sp̄q̄. Et ceterū. Et ceterū. Et ceterū.
Gerasas
m̄ngas. Et ceterū. Et ceterū. Et ceterū.
illit major op̄ illicit exato est unque. postquam
vitorum commercium v̄lgevere in exteris gen-
t̄es et quippe afflimentūt purgamentūt fluantis fieri
pretio q̄d libid⁹ constituit. Iugenia hominēm,
aut obique, apud illos locorum quoque s̄t̄ for-
mat. Corpora usq̄e pedes eius cōvelant. Soleis
pedes, capita linteis vincunt. Lapilli ex auribus
pendentes brachia queque & lacertos auro colunt;

quibus inter populares aut nobilitas aut opes eminent. Capillum pectunt sepius quia intendent. Mennium semper intonum est. Peliquam oris cutem ad levitatem exequant. Regum tamen luxuria, quam ipsi magnificientiam appellant, supra omninaungentium vitia. Cum Rex te in publico conspici patitur, thuribulo argenteo ministri ferunt, totumque iter per quod ferri destinavit odoribus compleverunt. Auctea lectica margaritis circumpendentibus recubat. Distincta sunt auro & purpura carbasa quae indurus est; lecticam sequuntur armati corporisque custodes. Inter quos ramis avenientes quae cantu feris rebus obtemperare docuerunt Regie auratas columnas habet, totas eas vitis auto coelata percurrit, aviumque, quarum visu maxime graduent, argenteas effigies opera distinguunt. Regia adeonibus patet. Cum capillum pectit atque custodi tunc reipontale legationibus, runc jura populi us solidit. De mptis soleis, odoribus illinuntur pete. Veritas maximus labor est, inclusa vivatio animalium, intervota cantusque pellicum figere. binam ensimam sagittarum suarum, quas emittunt majore nivea quam est. At quippe telum, cuius in levitate vis onus est, inhabili pondere oneratur. Breviora itinera equo conficit. Longior ubi expeditio est, elephante velunt curru, & tantum bellum corpora tota conterunt alio. Ac ne quid perditis motibus defit, lecticis aureis pellicum longus ordo sequitur. Separatum a Regine ordine agmena est, a quaque luxuria. Feminæ epulas parant. Ab iisdem vinum ministratur, cuius omnibus Indis largus est usus. Regem metu somnoque sopitum in cubiculum pellices referunt, pavio carmine noctium invocantes Deos. Quis credit inter hæc vitia curam esse sapientia? Unum agreste & horridum genus est, quos sapientes vocant

cant. Apud hos occupare fatidiem pulchrum; & vivos se cremari jubent. Quibus aut segnis atas, aut incommoda valetudo est, exspectatam mortem pro dedecore vita habent. Nec nullus corporibus que senectus solvit honos redditur. Inquinari putant ignem, nisi quispirantes recipit. Illi qui in urbibus publicis mortibus degunt, siderum motus sepe spectare dicuntur, & futura praedicere. Nec quemquam admovere lethi diem credunt, cui exspectare incertire licet. Iros putant, quid quid colete sperante abores maxime, quas violare capitale est. Menses in quos nos denos deficerunt dies. Anniplena spatia servant. Lunæ curbi corant tempora, non ut plicique, cum orbem suds implevit, sed cum se curvare corpit in cornua, & idcirco breviores habent menses, qui spatium eorum ad hunc Lunæ modum dirigunt. Multa &c alia traduntur, quibus memorari ordinem rerum haud sane opere prerium videbas.

10. Igitur Alexandri, siues Indix ingeſo gentiam suarum Reguli occurserant imperata facturi, illum tertium fore genitum ad ipsos pernisse memorantes. Patrem Libetum atque Heraulem fama cognitos esse: ipsum coram adesse cernique. Rex benigne exceptos sequi jussit, iisdem itinerum ducibus ularus. Ceterum cum amplius nemo occurret, Hephestionem & Perdiccam cum copiarum parte præmisit, ad subigendos qui aveſſarentur imperium: jussaque ad flumen Indum procedere, & navigia facere, quies in ulteriora transportari posset exercitus. Ihi, quia plura flumina superanda erant, sic juxtere naves, ut solutæ plaustris vehi possent, rursusque conjungi. Post se Cratero cum phalange jutto sequi, equitatum ac levem armaturam eduxit, eosque qui occurserant levi praetilio in uibem proximam compulit.

pulit. Jam supervenerat Craterus. Itaque ut principio terrorem incuteret genti nondum arma Macedonum expertae, præcipit ne cui parceretur, munimentis urbis quam obsidebat incensis. Craterum dum obequitabat mœnibus, sagitta ista et. Cepit tamen oppidum, & omnibus incolis ejus uicidat, et iam in testa levitatem est. Inde demutu ignobili gente, ad Nysam urbem pervenit. Forte castris ante mœnia ipsa in sylvestri loco positis nocturni frigidi vehementius quam alias horrore corpora affectit, opportunumque remedium ignis oblatum est. Calis quippe sylvisflammam exercitaverunt, que igni alita oppidanorum sepulchra comprehendit. Vetuscedro facta erant, concepiumque ignem late fidere, donec omnia solo aquata sunt. Et ex urbe primum canuin latratus, deinde etiam hominum siemitus auditus est. Tum & oppidiani hostem. & Macedonas ipsos ad urbem venisse cognoscunt. Jamque Rex eduxerat copias, & mœnia obsidebat, cum hoñium qui discrimen tentaverant obrutitellis sunt. Aliis ergo deditioñem, aliis pugnam experiri placebat: quem dubitatione comperta, circumfideri tantum eos, & abstineri ex libris jussit. Tandemque obdictionis malis fatigati dedidere se. A Libero patre conditos se esse dicebant, & vera hæc origo erat. Ita et sub radicibus montis quem Meron incolæ appellant. Inde Graeci mentiendi taxere licetiam. Jovis semine Liberum patrem esse celatum. Rex situ montis cogito ex incolis, cum toto execitu, præmissis commeatibus, verticem ejus ascendit. Multa hedera vitisque toto gignitur monte. Multæ verennes aquæ manant. Pomorum quoque varii salubresque succi sunt, sua sponte fortuitorum seminum fruges humo nutritæ. Lauri baccæque, & multa in illis rugibus agrestis est syl-

va. Credo equidem non divino instinctu, sed la-
scivia esse profectos, ut paßim hederae ac vitium
folia decerpserent, redimitique fronde toto nemo-
re similes bacchanibus vagarentur. Vocibus ergo
tot illium, praesidem nemoris ejus Deum ado-
rantiis, juga montis collisque resonabant, cum
omnia licentia paucis (ut fere fit) in omnes se re-
pente traxerit. Quippe velut in media pace, per
herbas cunctas inque frondem præstaverant cor-
porei suorum contumaciam licentiam non aver sarus,
Illi eadēcūas omnibus prebitis, per decem dies
Illi acti patris operatum habuit exercitum. Quis ne-
gat? Nam quoque gloriam sapius fortunæ
quam virtus est se beneficiari? quippe ne epulan-
tes quidem. & iopitos metu segregati ausus est ho-
bis; hand secus bacchantium aliantiumque fre-
mitu peccatorius, quam si prælantiā clamor el-
set auditus. Idem te icitas ab Oceano reverten-
tes temulatos comitantelque protexit. Hinc ad
regionem que Dadata voratur perirentem est.
Deseruerant incola fedes, & in avios sylvestresque
montes configerant. Ergo Acadera transit, æque
usta & deditata incolentium fuga. Itaque ratio-
nem belli necessitas induxit. Divisi enim copiis,
pluribus simul locis a me ostendit oppressique &
qui exsuffclaverint hostem, omnialade perdomiti
sunt. Prolemq[ue] p[ro]limas ubi, Alexander ma-
ximas cepit; rursumque quas distribuerat copias
juxxit. Superato deinceps Choaspes nomine. Cœnor
in obsidione urbis op[er]e erit (nezzani incola vo-
cant), eliquit. Ipse ad Mazagis ventus, nuper Assi-
ceno (cuius regnum fuerat) dimicavit. Regioni
quoque ubique præstatuere ejus Cleophas Tri-
ginta milia pedium roebantur a b[ea]tū, non stu-
tolum, sed etiam opere multum. Nam qua spe-
ctat Orientem, cingitur amnis torrenti, qui præ-
ruptis

zuptis utrinque rupibus aditum ad urbem impedit. Ab Occidente & à Meridie, velut de industria, rupes præaltas admolita natura est, infra quas cavernæ & voragini longa vetustate in altum cava-
tjacent; quaque desinunt, fossa ingentis operis
objecta est. Triginta quinque stadia murus urbem
complectitur, cujus intèriora saxoniora, superiora crudo
latere sunt structa. Lateri vinculum lapides
sunt, quos interponere, ut duriori materia fragi-
lis incumberet: simulque terra humore diluta: ne
tamen universa concideret, interpositæ erant tra-
bes validæ, quibus injecta tabulara muros & tegi-
bant & pervios fecerant. Hac monumenta con-
templante Alexandrum confiliique incendi (quia nec cavernæ, nisi aggre-
tare, poterat implere, nec tormenta aliter muri ad novare) quam e
muro sagitta percussit. Tum forte in suram incitit
telum, cujus spicula evulso ad moveri caput ius-
sit: quo vectus, ne obligato quidem vulnere, hunc
segnius destinata exsequebatur. Ceterum cum
erat saucium penderet, ex cruro fierato fugaceens
vulsus aggravaret dolorem, dixisse fuit, ne quidem Iovis filium dici, sed corporis agri viuia ten-
tire. Non tamen aut se recepit in castra quam
cuncta prospexit, & quæ fieri vellere edixit. Ergo
sicut imperatum erat, alii extra urbem testa de-
moliebantur, ingentemque vim materiali faciendo,
aggesi detrahebant: alii magnarum arborum sti-
pites cumulis, ac moles taxorum in cavernas deli-
ciebant. Jamque agger aqua erat summæ fasti-
gium terræ. Itaque turres ericebantur, quæ opera
ingenti militum ardore initiationum diem absolu-
tafuerunt. Ad ea videlicet Rex, nondum obducta vul-
nus cicatrice, processit, fundatisque iniunctis ad-
moveri machina jussit, & quibus ingens vis telo-
rum in pugnatores etia est: præcipue rudes
talium

talium operum terrebant mobiles turres; tantumque moles nulla ope quæ cerneretur adjutas, Deorum numine agi credebant. Pila quoque muralia, & excusillas tormentis prægraves hastas, negabant convenire mortalibus. Itaque desperata urbis tutela, concessiere in arcem. Inde, quia nihil obliellis præter ditionem placebat, legati ad Regem deicenterunt veniam petituri. Qua impetrata, Regina, cum magna nobilium faminarum grege aureis patens vina libanum, processit. Ipsa genibus regis patvo filio admoto, non veniam modo, sed eum pristinæ fortunæ imperiavit deus; quippe appellata est Regina. Et credidere quidam plu. tempore quam innumeratio datum. Tunc quoque certe postea, ex ea uterunque genito, Alexander fuit nomen.

II. Hinc Polypercen ad urbem Noram cum exercitu missus, inconditos oppidatos prælio viscit: intra munimenta compulso fecitus, urbem in ditionem redigit. Multa ignobilia oppida defera à suis venientiæ in Regis potestate. Quorum incolæ stimati petram Aetnum non incepavæxunt. Hanc ab Hercule fructu obseßam esse, terræque motu coactum abhinc fame vulgaverat. Inopem consili Alexandrum, quia undique præceps & abrupta iupes erat, senior quidam positus locorum cum duobus filiis adiit, si pretium operi esset, aditum se montis aratum esse premitens. Oroginta talenta constituit daturum Alexander, & altero ex juvenibus obfide retento ipsum ad eviequenda quæ obiusterat dimisit. Leviter amatis dux datus eit Mullinus teriba Regis. Hos enim circuitu, qui fallerent hostem, in sumnum jugum placebat evadere. Petra non ut pleiæque modicis ac molibus clavis in sublime fastigium crescit, sed in meæ maxime modum erecta

est: cuius ima spatioiora sunt, altiora in **extremis** coeunt, summa in acutum cacumen **exsurgunt**. Radices ejus Indus amnis subit, præaltus utrinque asperis ripis. Ab altera parte voragini cliviesque præruptæ sunt; nec alia expugnandi patebat via, quam ut replerentur. Ad manum sylva erat: quam Rex ita cadi jussit, ut nudi stipites jacerentur: quippe rami fronde vestiti impedissent ferentes. Ipse primus truncam arborem jecit, clamorque exercitus index alacritatis secutus est, nullo deterrante munus quod Rex occupasset. Intra septimum diem cavernas expleverant, cum Rex Sagittarios & Agrianos iubet per ardua niti, juvenesque fortissimos ex sua cohorte triginta delegit. **Ducēs** his dati sunt Charus & Alexander, quem Rex non-minis quod tibi cum eo commune esset admonuit. Ac primo, quia tam manifestum periculum erat, ipsum Regem differim tubire non placuit. Sed ut signum tuba datum est, vir audacia prompta conversus ad corporis custodes sequi se iubet, primusque invadit in rupem. Nec deinde quisquam Macedonum subiicit, reliquiique stationibus sua sponte Regem sequerentur. Multorum miserabilis fuit casus, quos ex prærupta rupe lapsos amnis præterfluens hauxit. Triste spectulum etiam non periclitantibus. Cum vero alieno exitio, quid ipsis timendum foret, admonetur, in metam misericordia vesta, non extinctos, sed semetipso delibant. Et iam eo perventum erat undo sine pernicie, nisi videntes, redire non possent; ingentia lava in subeuntes provolventibus Barbatis, qui petulci, instabili & lubrico gradu præcipites recidebant. Evaserant tamen Alexander & Charus, quos cum triginta delectis præmisserat Rex, & jam pugnare cominus cœperant. Sed cum superne tela Barbati ingenerent, sapientis ipse

ipsi fetiebantur quam vulnerabant. Ego Alexander, & nominis sui & promissi memor, dum acrius quam cautius dimicat, confosus undique obruitur. Quem ut Charus jacentem respexit, mere in hostem, omnium ppter ultionem immemor, cœpit multoque haita quodam gladio interemit. Sed cum tot usum incellerent manus, super amici corpus procubuit exanimis. Haud ictus quoniam par era promptissimorum juvenum catetorumque militum interiu ecce motus Rex tunum receptor dedit. Salutifuit quod ienisi & ini repidi se receperunt. & Barbari hostem depulit & conseruit, non insisteret cedentibus. Ceterum Alexander cum statueret deficere incepto, quippe nulla ipsa potunda petra offerebatur, tamen speciem & similitudinem ob hanc per severantis. Nam & itinera obit dei jussit. & turres admovevit, & fatigant alios recedere. Quas pertinacia cognita, Indi per bidnum quidem ac eis noctes, cum ostentatione non inducere modo sed etiam vicitia, epulati sunt, tympana tuo more pulsantes. Tertia vero nocte tympanorum quidem ite- pitus detinat audiri. Ceterum ex tota petra facies res fulgebant, quas accendeant barbari ut iuriore escriptis tuga obterram esse per invia taxa cuturvis. Rex, palacio qui spectularetur premisso, cognovit petram fugal incomitata defensam. Tum dato signo ut universi conciliaserint, incepit petre fugientibus metum incisis, multi que (anq. in adflet hostis) per Lubica taxa perque invias eores precipitati occiderent. Flures aliqua membrorum parte multati, ab integris detinuntur. Nec locis in magnis quam hostium vicerat, tamen magna vicitia iacrficiis & cultu Deum tatisfecit. Atque in petra locata sunt Minerva Victoriaeque. Ducibus itineris, quos subire justerat leviter sin atos ethi premissis minoris praeterant, premis, cum fide redditus est.

12. Petraz regionisque ei adjuncta Sisocosto tutela permissa. Inde processit Ecbolima & cum angustias itineris considerivint i millibus armatorum ab Eryce quodam compenisset gravius agmen exercitus Cœno ducendum modicis itineribus tradidit. Ipse prægressus cum funditore et lagunario, deturbatis qui chiederant saltum, frequentibus se copiis viam fecit. Indi, sive odio duces, sive gratiam vindictis Regis iniurie, frumentum tuigente ad eum adoravere videntur. eas uique eius atque armis ad Alexandrum detulerunt. Ille facto in punitatem dedit honorem de regis exemplo. Tunc ad flumen Indum sextis decimis cattis præcessit, cum niaue ut præcepit. Ad tracier domum parata ab Hephaestione repetit. Regnabit in ea certone Memphis, qui patri quoque fuerat tutor desiderante, cum Alexander. Et post modum patens legatos uiterat, qui consulenter tunc regnare se intem volebat, an privatum operi eius aduersum. Tunc laque ut regnaret non tam in suis datum ultraire intulit. Is benigne quidem excepit. Hunc tamen quod granulum frumentum copiis eius similius non venienti olocuerat, ne fidem ulli nisi Regis expeccet. Itaque venienti ob suum annare exercitus egressus est. Elephantumque permodicis intervalla militum agmini immixta, precul catellorum fecerant speciem. Ac primo Alexander non focium, sed hostem adventare credidit. Jamque & ipse armamilites capere, & equites ditecedere in cornu intaserat, paratos ad pugnam. At Indus, cognito Macedonum errore, justis iubiliter catenis, ipse concitatequum quo vehebatur. Iecum Alexander quoque fecit, sive hostis, sive amicus occurseret, vel sua viniente, vel illius fide tutus coivere, quod ex utriusque vultu posset inteligi, amicis animis: extremum sine interprete non poterat conferi sermo. Itaque

que adhibito eo, Barbarus occurrisse se dixit cum
exercitu, totas imperii vites protinus traditurum,
nec exspectasse dum per nantios daretur fides.
Corpus suum & regnum permittere illi, quem sci-
ret gloriae militarem, nihil magis quam famam
timere perfidie. **L**actos simplicitate Barbari Rex,
& dextram fidei suae pignus dedit, & regnum re-
stituit. **L**V I elephanti erant, quos tradidit Alexan-
dro, multaque pecora eximia magnitudinis; Tau-
ros ad tria millia, pretiosum in ea regione acce-
ptumque animis regnantium almentum. **Q**uaten-
ti Alexandro, plures agricultores habebat an mili-
tes, cum d'obis Regibus bellanti sibi maiore mi-
litum quam agrestium manu opus esset, respondit.
Abifares & P. erant. Sed in loco eminebat au-
toritas. Uteique ultra Hydrenam annem regnabat,
& belli fortunam, quisquis erra inferret, experiri
decreverat. Omnis, permittente Alejandro, & re-
gium insigne tempsi: &, more gentis suarum, nomen
quod patris fuerat Taxiles appellaverunt populares,
sequente nomine imperium an quemcunque trans-
iret. Ergo cum per eundum hospitaliter Alexan-
drum accepisset: quarto die & quantum frumenti
copiis quas Hephaestion duxerat praebitum a se es-
set ostendit, & aureas coronas ipsi amicisque om-
nibus, prater hæc signata argenti octoginta talenta-
dono dedit. Qua benignitate ejus Alexander mira-
latus, & quia is dederat remisit, & mille talenta ex
præda quam veherbat adjectis: multaque conviva-
lia ex auro & argento vase, plurimum Persicæ ve-
stis, triginta equos ex suis cum iisdem insignibus
queis assueverant cum ipsum veherent. **Q**uæ libera-
litas, heut Barbarum adstrinxerat, ita amicos ipsius
vehementer offendit. E quibus Meleager super cœ-
nam largiore vino usus, gratulari se Alejandro di-
xit, quod saltē in India reperisset dignum talen-
tis

tis mille. Rex haud oblitus quam ægre tulisset quod Clytum ob linguæ temeritatem occidisset. iam quidem tenuit, sed dixit, Invidos homines nihil aliud quam ipsorum esse tormenta.

13. Postero die legati Abasare adigere Regem: omnia ditione ejus, ita ut mandatum erat, permiscebant, firmataque invicem fide remittuntur ad Regem. Porum quoque nominis sui fama ratus ad ditionem posse compelli misit ad eum Cleocharem, qui denuntiaret ei ut stipendium penderet, & in primo finium suorum adiuuocatur Regi. Porus alterum ex his teatrum sese respondit, ut intranti regnum suum praesto esset, sed armatus. Iam Hydaspe Alexander superare decreverat, enim Barzentes, defectionis Arachotiis author, vincens, trigintaque elephanti simul capti, perducuntur, op portunum adversus Indos auxilium, quippe plus in bellis quam in exercitu spei aut virium illis erat. Gamaxusque Rex exiguæ partis Indorum, qui Barzenti se coniunxerat, vincitus adductus est. Igitur transfuga & Regulo in custodiam, elephantis autem Taxili traditis, ad amorem Hydaspe pervenit, in cuius ulteriore tipa Porus confederat, transire prohibuitus hostem. LXXXV elephas nos objecera: eximio corporum roboce, ultraque ens curru. CC&c peditum XXX sete millia: in queis erunt tagitarii (sicut ante diatum est) gravioribus tellis quam in ante excuti possent. Ipsum vehebat e epriatos super catervas belus eminentis: armisque auro & argento disticta corpora rara magnitudinis habebant. Vix animos robori corporis, & quam inter tudes poterat esse sapientia. Macedonas non cunctus hostium solum, sed etiam fluminis quod transiendum erat magnitudo, deterrerebat. Quatuor in latitudinem stadia diffusum profunde alveo & nusquam vada aperiente,

speciem vasti maris fecerat. Nec pro spatio aquarum late stagnantium imperium coercebat, sed quasi in arctum coeuntibus ripis torrens & elusus ferebatur, occultaque saxa inesse ostendebant pluribus locis unde reperciisse. Tertibilio erat facies ripæ quam equi virique compleverant. Tabant ingentes vastorum corporum mole, & de industria irritata horrendo stridore aures fatigabant. Hinc hostis, hinc amnis capacia quidem bona spei pectora, & sapientia experta, improviso tamen pavore percusserant: quippe instabiles rates nec dirigunt ad ripam, ne: tu-to applicati posse credebant. Erant in medio amne insulæ crebra, in qua Indi & Macedones nautes, levatis super capita armis, transibant. Ibi levia prælia conservabantur, & uterque Rex patrum reidicimine summae experiebatur eventum. Ceterum in Macedonum exercitu temeritate atque audacia insignes fuerit Symmachus et Nicanor, nobiles juvenes, & perpetua partium felicitate, ad solemendum omne periculum accensi. Quis duabus promptissimi juvenum lanceis modo armati transnavere in insulam quam frequens hostis tenebat, nullosque Indorum nullare re magis quam audacia armati interemerunt. Abire cum gloria poterant, si unquam temeritas felix inveniret modum. Sed dum supervenientes contemptim & iuperbe quoque exspectant, circumventi ab his qui occulti enataverant eminus obtuti telis sunt. Qui effugerant hostem, aut imperio amnis abiit, aut vorticibus impliciti. Haque pugna multam fiduciam Poti erexit cuncta clementis e ripa. Alexander inops consilii, tandem ad fallendum hostem tales dolum intendit. Erat insula in flumine amplior crieris, sylvestris eadem & tegendis insidiis apta. Fossa quoque præalta haud procul a paucum tenebat ipse, non pedites modo, sed etiam cum equis viros poterat abscon-

abscondere. Ut igitur à custodia hujus opportunitatis oculos hostium averteret, Ptolemæum cum omnibus eumis obsequitare jussit procul insula, & subinde Indos clamore tertere, quasi flumen transversus foret. Per complures dies Ptolemæus id fecit. eoque contulit Forum agmenque suum ei partu quam se petere simulabat coegerit advertere. Jam extra conspectum hostis insula erat Alexander in diversa parte ripæ statui suum tabernaculum jussit, affuerantque comitari ipsius cohortem ante id tabernaculum stare: & omnem apparatum regia magnificentia hostium oculis de industria ostendit. Accalum, etiam aqualem sibi, & haud dispares habitu oris & corporis, utique cum procul viseretur, veste regia exornata præbiturum speciem ipsum Regem illi ripæ praesidere, nec agitare de transitu. Hujus consilii effectio primo morata tempestas est, mox adjuvit, incommoda quoque ad bonos eventus vertente fortuna. Trajicere amnem cum exercitis copiis in regionem intulæ (de qua ante dictum est) parabat, averso hoste in eos qui cum Ptolemao inferorem obsederant ripam, cum procella imbrex vix iub testis tolerabilem effudit, obtutique milites nimbo in terram refugerunt, naviis ratibusque deterris. Sed tumultuum fremitus, obstrepenibus ripis, ab hoste non poterat audi. Deinde momento temporis repressus est imber. Ceterum adeo spissæ intendere se nubes, ut condenserent lucem, vixque colloquentum inter ipsos facies noscitaretur. Terruisse alium obducta nox celo, cum ignoto amne navigandum esset, forsitan hoste eam ipsam ripam quam ex ei atque improvidi, & ex periculo gloriam accersentes petebant, occupante: obscuritatem, quæ ceteros terrebat, suam occasionem ratus, dato signo ut omnes silentio ascenderent in rates, eam qua ipse vehabantur primam jussit

jussit expelli. Vacua erat ab hostibus ripa quæ patebatur: quippe adhuc Porus Ptolemaum ratiuum intuebatur. Una ergo navi, quam petra fluctus illicherat, barente, exterz evadunt: armaque capere milites, & ire in ordine jussit.

14. Jamque agmen in cornua divisum ipse ducebatur, cum Poro nuntiatur armis virtute ripam obtineri, & rerum adesse discrimen. Ac primo humani ingenii vitio spei lux indulgens, Abisarem bellum socium (& ita convenerat,) adventare credebat. Mox liquidiore luce aperte hostem, centum quadrigas & quatuor milia equitum venienti agmini Porus objecit. Dux erat copiarum quas præmisit Hages frater ipsius. Summa virtutum in curribus: senos viros singuli vehebant, duos clypeatos, duos sagittarios ab utroque latere dispositos: exteri aurige erant haud sane inertes, quippe jacula complura, ubi communus præliandum erat, omissis habenis, in hostem ingerebant. Cæterum vix ullus vius hujus auxilli eo die tuit Namque (ut supra discernit) imber violentius quam alias fusus, campos lucticos & inequitabiles fecerat; gravesque & propemodum immobiles currus illuvie & voraginibus hæcabant. Contra Alexander expedito ac levi agmine strenue invectus est. Scythæ & Dahæ primi omnium invasere Indos. Perdiecam deinde cum equibus in dextrum cornu hostium emisit. Jam undique pugnare moverat, cum ii qui currus regebant, illud ultimum auxilium tuorum ratiessimis habebant, in medium discrimen tuere corporuni. Ancens id melius utriusque erat. Nam & Macedonum pedites primo impetu obtinebantur, & per librica atque invia permitti currus executiebant eos i quibus regebantur. Aliorum turbati equi non in voragine modo lacunaque, sed etiam in cunctem præcipitavere cuticula.

ticula. Pauci tamen hostium tenus exacti penetraverunt ad Portum, acerrime pugnam carentem. Is ut dissipatos tota acie curros vagari sine uestoribus vidit, proximis amicorum distribuit elephantos. Post eos posuerat pedites, ac sagittarios tympana pulsare solitos. Id pro canitu tubarum indis erat: nec ictus eorum movebantur, etiam ad notum sonum auribus mitigatus. Hercules simulachrum agminis peditum pratercebatur: illud maximum erat bellantibus incitamentum, & delectus gestantes miliare flagitium habebantur. Capitis enim sanxerant poenam quisque acie non remanserit; metu, quem ex illo horre quondam conceperant, etiam in religionem venerantemque e converso. Mactones non bellum suum nido, sed etiam ipsius Regis alpestris patrum per insibiles bellus disposita inter armatos speciem iurium procul fecerant. Ipsius Pausus humeris in auctoridinis propemodem excellebat omnia, et maxima altitudine silente videbatur bellus qui vellet aere, et aere inter catervas eminentes, quantum aliquippe praefebat. Iugis Alexander, contempsatus, & Regem, & agmen Indorum. Tandem, inquit, paratum me periculum videbamus bello similem, et aegregius viris res est. Intuensque e cancri, amico, inquit, Ptolemeo Perdiccaeque etie latrone comitatus, subter nos hostium cornu impetu ferro, inuersisque mo in mediis ardore certavimus, ipse dextrum moveo, et turbas signa infero. Tu Antigone, & tu Leonas, & Tatien, in ultimi non in median aciem, sed urectis frumentis ita fanum prelonge & valido non alias magis quam a diversis telis urecti resque earum usui esse poterant. Disturbare est qui rebantur, et ratis confodire. Ante regis auxiliu est, & in suis cornu fuit. In hostem enim impetu, in suis patore, agitur. Hac e occutus, concitat equum primus, iamq; (ut destinatum erat) invaserat ordines hostium, cum Cœnus ingentivi in lavum

nu invehitur. Phalanx quoque in medium Indorum aciem uno impetu prorupit. At Porus qua equitem invehi sentierat, belluas agi jussit. Sed tardum, & pene immobile animal, e quorum velocitatem & quare non poterat. Nec sagittarum quidem ulcus erat Barbatis infus. Quippe longas & praegraves, nisi prius intratrahuerent arcum, haud satius apte & commode imponunt: tum humo lubrica & ob id impetu conatum, molientes ictus celeritate hostium oculi abhorrunt ergo ipse o Regis imperio (quod tere fere ubi turbatis actius metus quam dux imperare coepit) tandem erant imperatores, quot agmina errabant. Alius iungere aciem, alius dividere,flare quidam, & nonnulli circumvehi terga hostium rubebant. Nihil in medium consulebatur. Porus tamen cum praevis, q. libas me tu patior fuerat pudor colligere dispersos, obvius hosti ire pergit, elephantoque ante agmen suorum agi juber. Magnum bellum injectare temorem, si solitusque tridit non equos modo, tam pavidum a l o m n i a animal, sed viros quoque ordinisque turbaverat. Jam tage circumspiciebant locum paulo ante victorem, cum Alexander Agrianos, & Thracas leviter armatos, meliorem concursatione quam continuus militem, emittit belluas. Ingentem in viam telorum injectare & elephantis & regentibus eos. Phalanx quoque initate constanter territiscepit. Sed quidam avidius persecuti belluas, in semet initave et vulneribus. Oditii ergo pedibus eorum, tateris, ut parcius instarent, fuere documentum. Principue terribilis illi facies erat, cum manu armis virilique competenter, & super se regentibus tradicerent. Anceps ergo pugan nunc sequentium, nunc fugientium elephantos, iam multum diei varium certamen extinxit. Ioneclētibus (id namque gēdū auxiliū p̄a patacam erat) pedes

pedes amputare coeperunt. Copidas vocant gladios
 leviter curvaros falcibus similes, quies appetebant
 belluarum manus. Nec quidquam inexpertum non
 mortis modo, sed etiam in ipsa morte novi supplicii
 timor, omittebat. Ergo Elephanti vulneribus tan-
 dem fatigati, suos impetu sternunt, & qui rexerant
 eos, praecepsit in terram ab ipsis obtinebantur. Ita-
 que pecorum modo magis pavidi quam infesti, ultra
 aciem exigebantur, cum Potorus, destitutus a pluribus,
 tela multo ante preparata in circumfusos ex ele-
 phante suo coepit ingerere, multisq; eminus vulne-
 ratis, expositus ipse ad istas undique petebatur. No-
 vem jam vulnera hinc tergo, illinc pectora excepe-
 rat: multoque sanguine profuso, languidis manibus
 magis elapsa quam excusa tela mittebat. Nec segni-
 us bellua instincta rabie nondum saucia inveheba-
 tur ordinibus, donec rector belluae Regem consper-
 vit fluentibus membris, omisisq; armis vix compo-
 tem mentis. Tum belluam in fugam concitat, se-
 quente Alexandro. Sed equus eius multis vulneribus
 confosius deficiensque proeubuit, posito magis Re-
 ge quam effuso. Itaque dum equum matat, tardius
 infectus est. Interim frater Taxilis Regis Indorum
 premisso ab Alexander, monetecepit Potorum, ne
 ultima experiri perseveraret, dederetque se victo-
 ri. At ille, quando iam exhauste erant vires, de-
 ficebatque sanguis, tamen ad horam vocem exci-
 tatus, Agnoe, inquit, Taxili fratrem, imperio
 regisque sui presidorem, & telum, quod unum for-
 tenon est, iherat, contortis in eum, quod per me-
 dium pedis penetravit ad tergam. Hoc ultimo
 virtutis opere edito, fugere acrius coepit. Sed ele-
 phantus quoque, qui multa accepserat tela, defi-
 ciebat. Itaque sistic fugam, peditemque sequenti
 hosti objecit. Jam Alexander consecratus erat; &
 pertinacia Potori cognita, vetabat resistentibus par-

ci. Ergo undique & in pedites, & in ipsum Porum rela congesta sunt: queis tandem gravatus, labi ex bellua cœpit. Indus qui elephantum regebat, descendere cum ratus, mox solito elephanium procumbere jussit in genua: qui ut se submisit, cæteri quoque (ita enim instituti erant) demisere corpora in terram. Ea res & Porum & cæteros victoribus tradidit. Rex spoliari corpus Forti, interemptum esse credens, jussit, & qui detraherent loriam vestemque concarrere, cum bellua dominum tueri, & spoliantes cœperit appetere, levaramque corpus ejus ratus, dobro imponere. Ergo telis undique obturatur, cœus alioque eo, in vehiculum Porus imponitur. Quia & Rex ut vidit allevanter oculos, non odio telo interatione commotus, Quæ matrum, inquit, a matra te cœgit, rerum mearum cognita fama, & bellicosum experiri, cum Taxiles esset, in deducere elementa ræsa tam propinquum tibi exemplum? At ille, Quoniam, inquit, personaris, respondendo ex libertate quæ ex interrogando fecisti. Neminem me fortunam, cœleste conseruare. Meas enim moveram vires, non iam expertus tuus fortiorum esse: ubi docuit eventus. Sed nos, quidam pirum felix sum, secundus ubi. Rufus interrogat, quid ipse victorem statuere debeat censeat. Quod hic, inquit, dies sibi suader, quo expertus es quam talis a felius es. Plus monendo profecit, quam si precatus esset. Quippe magis tu in memoriâ ejus interritam, ac ne fortuna quidem inflectam, non misericordia modo, sed etiam honore excipere dignatus est. Agrum curavit haud secus quam si pro ipso pugnasset. Confirmatum, contra spem omnium, in amicorum numerum recepit. Mox donavit ampliore regno quam tenuit. Nec sane quidquam ingenium ejus tollitus aut constantius habuit, quam admirationem veræ laudis & gloriae. Simplicius rameo

samam estimabat in hoste quam in cive: quippe
a suis credebat magnitudinem suam destrui posse;
eandem clariorem fore quo maiores fuissent quos
ipse viceret.

B R E V I A R I U M L I B . I X .

DEcidit Pera in Indiam per etiam Alexander, &
ruris me gentis & urbis, quare non natus defensione
sunt, sed sub rebus.

2. Gangaridus & Pharnaces, ambo, omnes milites fatiga-
ti & belum derelictante, procul irata, ut ad perseverantia
exhortatur.

3. Cenobis, militaris nomine, Alexandro respondet, &
paulo post mortuo extinxitur.

4. Sobris, & altis expugnatis regionem Oxydriacarum &
Mallorum ingreditur. Orationes ad milites habita, Barbaros
fugat, carumque optimorum, contemptu Demophonte vate,
affidet.

5. Traxipini saltio in Oxydriacarum oppidum se immi-
tens, graviter vulneratur, & frustis quibusdam ductibus
desideratis, oppido que post alios quot dies expugnato, sibi sus-
que restitutur.

6. Ab amicis rogatus, ut saluti sua publicaque parcer-
et, generose respondit, in instrumento suo de domando orbis
perseverans.

7. Graecorum quorundam in Baltris defectio repressa.
Dum Indorum legatos convito excipit Alexander, inter
Horratam & Dioxippum, qui tandem imparibus armis
duello certant, rixa ortur. Paulo post Dioxippum inimicorum
calumniis ultra modum irritatus scipsum in tecemit.

8. Donis a legatis Indorum acceptis, Sacra rachis, Musica-
nos, Frustos, aliosque populos debellat; Ptolemeo vulnerata
plaga accepta curatio, ope cuiusdam herba, cuius species in
fornis Alexandre est oblatas.

9. Cupidine visendi Oceani correptus, non sine periculis propter nautarum imperitiam, tandem voti sui compreredditur.

10. Ab Oceano in Arabiarum, Gedrosiarum & Indorum regiones recertatur ubi cum fane & pestilenti lacetatur exercitus deinde liberatis, transire refutatur. Unde sequens est promissio ad suorum opes, scilicet Aspasius Satrapis orientalis.

LEX ALEXANDRIAM in memoria belli victorialem, qualem Otiensis fines apertos esse censebat, Solvictus ex his milites quoque, quia promptioribus animis reliquie belli in via obirent, pro concione laudatos docuit, quicquid indis virium fuisset illi dimicacione protrahendum; ceteram optimam predatione, celebratasque operes in ea regione emunere, quam peterent. Proinde jam vilia & obtulerat esse ipsa de Perus gemmis margaritisque, & auro atque electre Macedoniam Graciamque, non suaz tantum domos, sed deturum. Avidi milites & pecuniae & glorie, si nequa nunquam affirmatio ejus fetellerat eos, pollicentur opera non diuiliisque cum bona spe, navigia edificari juber, ut cum totam Asiam percursissent, finem terrarum mare inviceret. Multa matutia navalis in proximis montibus erat, quam cedere aggressi, magnitudinis in istata reperire serpentem. Rhinocerotes quoque, carum alibi animal, in iisdem montibus erant. Ceterum hoc uomen bellum eis inditum a Grecis ferme ait ejus ignari aliud lingua tua usurpant. Rex duabus urbibus conditis in utraque fluminis, quod saperaverat ripa, copiarum duces coronis & mille aureis singulos donat. Ceteris quoque proportione aut gradu quem ita militia obtinebat, eis navatae ope-

12. honos habitus est. Abisares, qui prius quam cum Poro diuicaretur legatos ad Alexandrum miserat, rursus alios misit, pollicentes omnia sa-
statum quæ imperasset, modo ne cogeretur cor-
pus suum dedere. Neque enim aut sine regio impe-
rio victaram, aut regnaturum esse captivum. Cui
Alexander nuntiani jussit, si gravaretur ad se veni-
re, ipsum ad eam esse venturam. Hinc Poro am-
neque saperato, ad iateriora Indiæ processit Syl-
verant prope in impenetrabilem spissum diffusæ
proce ilique & in ex minime altitudine editis ar-
boribus umbrae. Pierique rami in tarsis ingentium
stipitum flexi in hamam, ratis, qui te curvave-
rant erigebantur, ateo ut species esset non rami
reungentis, sed arboris ex sua radice generatio.
Cœ i temperies fabbris, quippe vini foliis um-
bra levans, & apicem large manant e foribus. Ce-
terum his quoque leporum magna vis erat,
quam si sagittam aari reddentibus. Virus hanc
aliam magis noscitur est: quippe mortuus præfens
mors sequitur, donec ab incolis re nedum ob-
litum est. Hinc per deserta ventum est ad fluuen-
tia etiam. Inclivis erat flaminis nemus opacum
arboribus alioi in aliisq; agrestia inque pavonum
multitudine frequens. Cœtus inde motis, oppi-
dan hanc procul possum et corona capit, obsidi-
bile accepimus stipitum impedit. Ad magnam
deinde (ut in ea regione) urbem pervenit, non
modo solam, sed etiam paucis de manitam. Cœterum
Barbari vehiculis inter se juncti & dimicaturi oc-
cutterunt. Aliis tela, aliis hasta, aliis secures erant:
transliebantq; se in vehiculis strenuo falso, cum
faceutere laborantibus suis veleant. Ac primo in-
solitum genus pugnae Macelona terrauit, cum e-
minis valerentur. Deinde proprionum incondi-
to agmine, ab utroque latere vehiculis circumfusi,

redugnantes fodere coepérunt. Et vincula quies
conservata erant iussit incidi, quo facias singula
 circumvenientur. Itaque oī fugientes sicutum a-
 missis, in oppidum refugerunt. In isto belicis
 undique admotis, multi occisi sunt. Pater ter-
 nicitas salutifuit: qui cingulatus ex alto palis-
 dem tranavere, & in villa peditum propterem in-
 tulere terrōtem, invictum exercitum & Diomum
 profecto, advenisse memorantes. Alexander ad vi-
 standam eam regionem. Perdixa etiā expedita
 manu missa, partem copiarum tumuli tradit, ut
 is quoque Barbaros ad defensionem compellere.
Ipse cateros ad urbem validam, in quam aliquem
 quoque confugerant intexit, induxit. Oppidani
 missis qui Regem deprecarentur, nihilominus obs-
 lūm parabant: quippe oī te litis in diversa con-
 filia diduxerat vulgus. At si omnia deditione po-
 tiora; quidam nullam opem in ipso esse dicebant.
 Sed dum nihil in commune consultur, qui dedi-
 tioni imminebant apertis portis hostem recipiunt.
Alexander, quanquam beli autoribus jure potest
 irasci, tamen omnibus venia data, & oblidibus ac-
 ceptis, ad proximam deinde urbem castris invicit.
Obsides ducebantur ante agmen: quos cum ē mu-
 ris agnovissent, ut pote gentis ejusdem, in collo-
 quium convocaverunt. Illi clementiam Regis si-
 mulque vim commemorando, & deditioñem eos
 compulere: caterasque urbes simili modo deditis
 ī fidem accepit. Hinc in Regnum Sophitis per-
 ventum est. Gens, ut Barbati, sapientia excellit,
 bonisque moribus regitur. Genitos liberos non
 parentum arbitrio tollunt aliique; sed eorum
 quibus spectandi infantium habitum cura manda-
 ta est. Si quos segnes aut aliqua membrorum par-
 te inutiles notaverunt, necari jubent. Nuptiis co-
 eunt, non generare ac nobilitate conjunctis, sed ele-
 cta

alia corporum specie : quia eadem estimatur in liberis. Hujus gentis oppidum, cui Alexander ad moverat copias, ab ipso Sophite oblinebatur. Claves erant portæ, sed nulli in muris turribusque se armati ostendebant : dubitabantque Macedones, deseruissent ne urbem incolæ, an fraude se occulerent : cum subito patefacta porta. Rex Indus cum duobus adultis filiis occurrit, multum inter omnes Barkatos eminens corporis specie. Vestis erat suto porpuraque distincta, quæ etiam crura velabat. Aureis soleis insuerat gemmas. Lacerti quoque & brachia margaritis ornata erant. Pendebant ex auribus insignes candore & magnitudine lapilli. Baculum aureum berylli distinguebant. Quo tradito, precatus ut flospes acciperet, se, liberosque, & gentem suam dedit. Nobiles ad venandum canes in ea regione sunt. Latratu abstinent dicuntur eum videre teram, leonibus maxime infesti. Horum vim ut ostenderet Alexandro, in conspectu leonem eximam magnitudinis jussit emitte, & quatuor cinnino ad moveri canes, qui celeriter occupaverunt feram : cum ex iis qui assuererant talibus ministeriis unus, canis leoni cum aliis inharentis crux avellere, & quia non sequebatur ferro amputare cœpit : nec sic quidem pertinacia vieta, rursus aliam partem secare institit ; & inde non segnius inharentem, ferro subinde cœdebat. Ille in vulnere feræ dentes motibundus quoque infixerat. Tantam in illis animalibus advenandum cupiditatem ingenerasse naturam memorie proditum est. Evidem plura transcribo quam credo. Nam nec affirmare sultineo de quibus dubito, nec subducere quæ accepi. Relicto igitur Sophite in suo regno, ad fluvium Hypasin processit, Hephaстtione, qui diversam regionem subegerat, conjuncto. Phegelas erat gentis proxima

magis Rex; qui popularibus suis colere agros (ut asseverant) jussis, Alexandre cum donis occurrit. Nihil quod imperaret derelinqit, biduum apud eum substitit.

2. Rex tertio die amnem superare decreverat transitu difficultem, non spatio solum aquarum, sed etiam faxis impeditum. Ferocatus igitur Phegeam quæ nocentia etant, undecim dierum ultra flumen per vastas solitudines iter esse cognoscit: excipere deinde Gangem maximum tuis Indiz fluminum. Ulteriore ripam colere gentes Gangaridas & Pharrasiös, eorumque Regem esse Aggrammen, viginus millibus equitum ducentisque peditum obsidentem vias. Ad huc quadrigarum duo milia trahere, & precipuum terrorum elephantes, quos trium millium numerum expiere dicebat. Incredibilia Regi omnia videbantur. Igitur Porum (nam cum eo erat) percunctatur an vera essent quæ dicentur. Ille vires quidem gentis & regni haud falso jactari affirmat. Ceterum qui regnaret non modo ignobilem esse, sed etiam ultima fortis: quippe patrem eius consorem vix diurno questu propulsantem famem, propter habitum haud indecorum cordi fuisse Reginę. Ab ea in propiorem ejus qui tum regnasset amicitie locum admotum, intersecto eo per insulas, sub specie tutelæ liberum ejus invalidè regnum, necatisque pueris, hunc qui nunc regnat generasse, invisum vilemque popularibus, magis paterna fortunæ quam suæ memorem. Affirmatio Porri multiplicem animo Regis injecerat curam: ostendebiliasque spernebat: situm locorum & vim fluminum extimescebat. Relegatos in ultimum pene rerum humanarum persequi terminum & eruere arduum videbatur. Rursus avaritia gloria, & insatiabilis cupidio famæ, nihil invium, nihil removetum

tum videri sinebat. Et interdum dubitabat, an Ma-
cedones tot cunctis spatis terrarum, in acie & in
castris senes facti, per obiecta flamina, per tot natura-
rum obstantes difficultates, secuturi essent. Abun-
dantes onus quoque praeda, magis parva fruivelle,
quam acquirendas fatigari. Non idem tibi & mili-
tibus animi esse. De totius orbis imperium mente
complexum, a thuce in operum suorum primordio
stare. Militem labore defatigatum, proximum
quemque frustum, finito tandem periculo, exspe-
ctare. Vicit ergo cupidio rationem, & ad concio-
nem vocatis militibus, ad hunc maxime modum
differuit: Non igitur, milites, multa que terrere posse
possent ab inciliis Indie per hoc loco deinde esse palla-
ta. Sed non est imprudens nescientibus vanitas. Sic
Cilicia fuisse, si Afropitanus canos, Tigrim & Eu-
piratem, quaevis alterum uado transiit, alterum ponte
terribilem fecerant Persie. Nonquam et ligatus fama
perducatur omnia, illatradente, natares sicut versi. Nostra
quoque gloria cum sit ex suis, plus tamen habet nominis
quam operis. Milti quass bellarii differentes maximum speciem,
qui Hydaspen amorem, qui cetera auditis majora quam ve-
ni satinere posse credebat, o. inhereude fuisse ex A-
bas, si nos facias te collare patulam. Creditisse elephan-
torum greges majora esse, quia non paucis annuntiacionis sunt &
eam & rariam sit animal, nec facile capiatur, multoque
difficilis mitigetur. Atque a deinceps opus peditum
equum pro munera accu. Nam tis nos quod in his fuisse est,
hic placidus stagnat, neque angustis ripis exercita, & in
angustiora alium elisa, torrentes & ipsi inueniunt: contra
spatio alvei regnor euferas est. Tristerea in rips omne peri-
culum est, ubi applicantes navigia hostis exspectat. Ita
quantum non que timens intervenerit, idem futurum discrimen
est evidentissimum in terram. Sed omnia ista vera esse singu-
lari. Utrumque vero magnitudis bellarum, an multitudo ba-
siuum terret? Quod pertinet ad elephantos, praesens habemus
exem-

exemplum: in suos vehementius quam in nos incurrerunt.
Tantum vasta corpora securibus saltibusque nutilata sunt. Quid
autem interest, tamen sint post Tarentum, ac tria mil-
lia, cum uno aut altero vulneratu, exercitus in fugam declinare videamus? Deinde paucos quoque instantes de regunte
congregata vero tot milia: et a trecentis, ut nonflare nec
fugere potuerint inibit eis agerum eorum moles. Equi-
dem sic antivalis ista contumeliam cum habeat, ipse non
opposuerim, satis enatus, p. 118. sed cunctis horis ut percuti
inserre. At enim equum praecepsque multitudis vos com-
movet. Num patens enim profligare possitis? — Nonne pri-
mum in conditam sustinetis, et ibi fortis aduersus multi-
itudinem invicti Macedonum lissos, et amarantos, et Ci-
licia inundata crux perjans? Nonne etiam et ipsa campi
devictorum a nobis obuersa erat? Nonne vero, cunctis legi nos
numerare coepitis, poterimus? Nonne tunc in alia vincem.
do fecisis? Cum per Haide pontem, et, ita ut, de pauci-
tate nostra cogitandum fore vobis, et cuncta sequuntur,
Bactriana iuxta haec praecipua. Nonne ergo hancque inter
nos militant. Nec temere illuc vici, vicit. Vestrarum manus
intuor, vestram virtutem tenetis, et vestrum summa-
dem praeclerique habeo. Quandoque vobis in mare flabo,
nec meos nec hostium exercitus numerar erit. Non modo ani-
mos mihi plenos auctoritate judicem adiungo. Non in leni-
tine operum laboraque nocturnum, sed in exercitum. Per-
venimus ad Solis setum. — Occidimus, et cunctis gratias:
inde videntes, perdimento sine terrenum revertemur in pa-
triam. Nolite ergo quod, agit agere, et non in tua os fructus
per inertiam amittere emantur. — Illa vero sunt pericula
præmia: dizes eadem: et rite. — Et regis. — Ita que non tam
ad gloriam vos ducere, sed etiam ad eum. Dignus estis quæ
opus quas illud mare habet, quæque retrahalis in partum.
Digni qui viri inexperti in cultu, et in summa rursum qua-
sis. Per vos, gloriaque vel non in eum, et in mea via suffici non
exceditis, verque et mea in una, et in mea via mortis quibus
invicti contendimus, et quæque, recompensans in re-

gum terminis aduenient aliamurum commilitonemque ve-
strum, ne diu am Regem desiratis. Cetera vobis imperavi
hic unum debituras sum. Ego vos rogo, qui nihil unquam
vobu precepi, quod eproposito me pericula obtulerim, qui sepe
eum Imperio text, ne iustitia recta in manibus meis pal-
pam, qua dilacerare hoc eunque latrem, si invidia
affuerit, a jure. Deinde precor meus, et tandem ob-
fina, non plentia nimis te. Quod est de clamor, acerbitatis
veltra index? Ut et illa nostra, et ecclonomi cultus?
Non agnosco vos milites, nisi a suis vestigioribus. Sur-
dui jam dictum aures patrum, et ceteris armis & infanticos
exuvare conor. Cum prius autem dimissis capitib-
bus taceere perleveremus. Nol inquit, raquit, impun-
dens in nos deliquit, quod tunc inquietus qualem uultu. In fu-
guadine mors uincitur. Non respicit, nem sibi negat uita a tempore. Quid autem postulat vestram gloriam
& magnitudinem vestre? Tuis sanctis uocrin certa-
men pax ante uultu uidentur, qui post suorum vulnera-
tati Rege corpori erici erunt. Desertus, desolatus sum, ho-
fficiis abdidi. Selsus tu pugnare perseverabis. Objicie me
jumentos & bellis. Tullis gerutus quatuor nomina hor-
ren. In enarras qui desertum a vobis sequantur. Scytha Ba-
rianique erint mecum, hostes paucis ante nunc mili es no-
bi. Mori præstat quam oratio Imperatorem esse. Ita re-
duces domo, ne desertu Rege exiret. Ego tunc a vobis des-
perate uictoria, aut honeste morte locum inserviam.

3. Nec sic quidem ulli militum vox extermi-
potuit. Exspectabant ut duces principesque ad Re-
gem perferrant, vulneribus & continuo labore mi-
litiae fatigatos non detrectare munia, sed sustinere
non posse. Ceterum illi metu attoniti in terram
ora defixerant. Igitur primo stremitus sua sponte,
deinde gemitus quoque oritur, paulatimque libe-
rius dolor erigi coepit, manantibus lacrymis, adeo
ut Rex, ira in misericordiam versa, ne ipse qui-
dem, quanquam cuperet, temperante oculis porue-
rit.

sit. Tandem udiversa concione effusus flente. Cœ-nus ausus est, cunctatibus caeteris, proprius tribunal accedere, significans se legi velle. Qui et ut videre milites detrahentem galeam capiti. (ita enim Regem alloqui mos est) horritur et aperient ut causam exercitus ageret. Tum Cœnus, Unprohibeant, inquit, a nobis impianentes, ex protecto prohibent, tuem animus istius qui fuit semper, ne quo periret, ut a experientiis sanguine nostro commandare posset aut inimicis. Vix de si perseveras, inermis quoque. Et nunc ex angustis auctoritate cordi est, seguimus, ut adest in uero. Cu si audire non fletas puerum multum tu et tu. Ut una necesse sit ultima expressus, trahit, usq; propterea in uictoriam militum suspicium tam certum nunc est, ut uictoriam auctoritate secuturu. Prosthi, Rex, mea uictoria, et amorem hunc modo, sed etiam militum. Quodque uictoriam aperte generaliter plenius, benevis marcescere, ne respondeat, nam in celo omnia retinunt, hoc enim non potest, ut sinecesserit in alium eum paret, ut dicitur, et uictoriam in quoque igitur am. Interferat se quis, sed ut non uictor ex latere et subducatur sum expiri, ut illius uictoria, et uictor aucto-les fratribus. Digna propter uictoriam, sed alii et nostro. Virtus enim tua sum igitur in uictor mea est, uictor tu in fire jam est. Inuenire corpora ex sarcina, uictor tu in latrone, ut circuicis ut pater, j. in relata et uictor jam uictor ade- ficiunt vestem. Perficiunt uictor tu, et uictor est ea sub dicta non potest. In exercitu in auctoritate in uictor. Uictor quis que uictor est, quae pueri atque juueneri, quam multos servis iuorum perirent; sunt, quia, uique superi ex grada. Omnim uictores enim in uictore, sunt. Nec te exstatato-ramus, sed bello. Irrestrinximus te, et in pueris tuis. Hanc et pulcherrimum exercituum tuum in obiectu bellicus. Quarumque multitudinem augearat de indestra tartari, magnitudi- men effrenum in matrem ex mendacia irritigo. Quod si ed- huic penetrare in Irdis mactum est, regio a Meridie miru- vastis. Quo subiectu alii uictores in hunc mare quod rebus

rulus humanus terminum coluit esse naturam. Cui circum
 petu gloriam, qua ad mare posita est? Hui quoque occur-
 nt Oceans. Nisi mare orare, pervenimus quo ma fortis-
 ta ducit. Nec tamen quam sicut cum huius lequi malum: non
 ut miseris circumpanis excedens gratiam, sed ut vocem lo-
 quentium potius quoniam et gemitus nimirum tuus audires.
 Ut finem orationis Cænus impetrat, clamor undi-
 que cum ploratu enter Regem patrem, dominum,
 confusis appellavit in vocibus. Jamque & alii du-
 ces præcipue pueri seniores, quæcūq; obatalem & excu-
 satio honestior erat & authoritas major, eadem
 precabantur. Ille nec castigare obstinatos, nec mi-
 tigare potest innotescere. Itaque incepit consilii desilivit
 tribunal, claudique regiam justit. omnibus præ-
 ter abfuerit adie probabilitis. Ibidum ita datum
 est, tentio die precedenti erigitque quoddecim aras ex
 quadrato laxe, monumentum expeditionis suæ;
 munimenta cæque castriorum qui sunt exterriti, cu-
 biliaque amplioris formæ quam pro corporum
 habitu relinqui ut speciem enuntiari geret, po-
 fessorati fallax miraculum praeparans. Hinc repe-
 tens qua cænus est: ad humen Acesinæ locat
 castra. Ibi forte Cænus non obo extensus est: cu-
 jus morte ingemuit Rex quidem; adjectis tamen,
 propter paucos dies longam orationem eum exor-
 tum: sanguinem solus Macedoniæ visus esset.
 Jam in aqua classis quam a officari jussiterat stabat.
 Inter hæc Memnon ex Thracia in supplementum
 equitum VI millia, pater eos ab Haipalo, peditum
 septem millia adduxerat, armaque viginti quinque
 millia auro & argento cælata perirebat: queis dis-
 tributis, vetera cœmari jussit. Mille navigis adi-
 turus Oceanum, disconde: & vetera odia terra-
 cantes Potum & Taxilem Indiæ Reges, sumata per
 affinitatem gratia, reliquis in suis regnis, sunto in
 adficend; classe; miliorum studio utus. Oppida quo
 que

que duo condidit, quorum alterum Nicemam appellavit, alterum Bacchalon, e qua quaevis amitterat memorie ac nomini dedicans urbem. Elephantis deinde & impedimentis terra sequi iussis, secundo amne defluxit, quadraginta ferme milia singulis diebus procedens, ut opportunis locis exponit abinde copiae possent.

4. Tervenimus erat in regionem in qua Hydaspes amnis Aetius cominitus erat. Hinc decurrunt in fines Sogdiani. Hinc exercitū circulus maiores suos est: commitemant et agros relatos tecepisse sedem quam ipsi ob incubant. Relicti ferae un pro velle, clavis postea erant. Mille etiam cum Graeci mortes excederunt. Super ostendebant vestigia. Hic excenagisset etiam C. L. India processit. Depopulat it que regione nō, op. id est caput eius corona cepit. XL pedum a mithra et genio tipa fluminum oppolierat, qui, a nne superato, in fugam compulit, inclusisque monibus expugnat. Puberes intercessi sunt, et envenierunt. Alteram deinde urbem expugnare adortus, magnaue vi defendantium pulsus, multos Macedonum amisit. Sed cum in obtidione perseverasset, oppidi desperata salute ignem subjecere testis, se quoque ac liberos conjugesque incendio cremant. Quod cum ipsi augerent, hostes extinguerent nova forma pugnae erat. Delebant incole urbem, hoste defendebant: adeo etiam natura, ut bellum in contrarium mutat. Atx erat oppidi intacta, in qua presidium dereliquit. Ipse naviō circumvestitus est atcem: quippe tria flamina, tota India preter Ginem maxima, munimento arcis applicant undas. A Septentrione Iodus attulit, à Meridie Acesinas Hydaspī confunditur. Ceterum amnum cuius maritimis similes fluctus movere, multoque ac surbido limo, quod aquarum concursu subinjeatur;

batur, iter qua meant naviā in tenuem alveum cogitūr. Itaque cum crebri fluctus se invehērent, & navium hinc proras, hinc latera pultarent, subducere nati exēperant. Sed ministeria eorum hinc metu, hinc prērapida celeritate fluminum occopantur. In oculis duo majora omnium naviā subvertuntur leviora, cum & ipsa nequicent regi, in ripā tamen innoxia expūta sunt. Ipse Rex inter rapidissimos vorlices incidit; quibus intortā navi obliqua, & gubernaculi impatiens, agebat. Jam vellem detraxerat corvōs, projectus temeris in flumen, antīque ut exciperent eum haud protulabantur apertūrāque ances periculum tam natatorū, quam navigare perseverantis. Ergo ingenti certamine concitant remos, quantaque vis humana esse potest. admota est, ut fluctus, qui se invehēbant, everberarentur. Findi cederes undas, & retro gurgites cedere. Quibus tandem naviā erēptā, non tamen rīpa applicabatur, sed in proximum vadum illiditur. Cum amne bellum fuisse credere. Ergo atis pro numero fluminum positis, sacrificioque factō, triginta stadia processit. Inde ventum est in regionem Oxydراcarum Mallorumque: quos alias bellare inter se solitos, tunc periculi societas junxerat. Novem milia juniorum peditum in armis erant: præter hos equitum decem milia, nonq[ue] quadrigæ. At Macedones, qui omni distermine jam defunctorū se esse credērāt, posteaquam integrum bellum cum ferocissimis Indiæ gentibus superesse cognoverunt, improviso metu territi ruitus seditionis vocibus Regem increpate cœperunt. Gangem amnem & quæ ultra essent coactos transmittere, non tamen finisse, sed mutasse bellum: indomitis gentibus se objectos, ut sanguine suo aperirent Oceanum. Trahi extra sidera & solem, cogique

adire que mortalium oculis natura subduxerat. Novis identidem armis novos hostes existere. Quos ut omnes iundant fugenque, quod proximum ipsos incuere caliginem ac tenebras, & perpetuum noctem profundo incubantem, reptentum itamnam belluarum gregibus fletum, immobiles undas, in quibus emoriens natura defecit. Rex non sua, sed militum sollicitudine anxius, concione advocate docet, imbellis esse quiescenti. Nobil deinde praterbas gentes obflat, qui minus terrarum spatia emperant, ad finem finit mundi laborumque perveniant. Cellit illis meuentibus Gangem: & multitudinem nationum que ultra annem essent declivias iter ea ubi per gloria, minus periculum erit. Jam prospicie te Oceani: iam perticare ad ipsos auram maris: ne inviderent sibi laudem quam peteret. Mercurii & Liberi patris terminos transfixos illos. Regis parvo imperio immortalitatem fama daturos. Paterentur te ex India redire, non fugere. Omnis multitudo, & maxime militaris, mobilis impensis fertur. Ita seditionis noti remedia quam principia majora sunt. Non alias tam alacer clamor ab exercitu eff redditus, jubentium duceret Diis secundis, & aquaret gloria quos amularetur. Iactus his acclamationibus ad hostes protinus extra movit. Validissima Indorum gentes erant, & bellum impigte parabant, ducemque ex natione Oevdracium spectatae virtutis elegerant, qui tub radicibus montis castra posuit, lateque ignes, ut speciem multitudinis angeret, ostendit; clamore quoque, ac sui moris ululatu, identidem acquiescentes Macedonas frustre terrere conatus. Jam lux apperit, cum Rex inducia ac spei plenus, alacres milites armas capere & exire in aciem juberet. Sed nequae an seditione oborta inter ipsos subito profugerunt

gerunt Barbari. Certe avios montes & impeditos
occupaverunt. Quorum agnem Rex frustra perse-
cetus, impedimenta cepit. Perventum deinde est
ad oppidum Oxydracarum, in quod plerique con-
fugerant, haud majore fiducia moenium quam ar-
morum. Jam admovebat Rex, cum vates monere
cum cupit, ne committeret, aut certe differret
oblidionem: vita eius periculum ostendit. Rex
Memphontia (is namque vates erat) intuens, Si
quis, inquit, te arti tuae intentum & extra spektantem sic
interpellet, non dubitem quin incorosodus ac molestus videris
ubi pugna. Et cum ille ita prolsus futurum respon-
disset: Censeo, inquit, amittere, non pecudum sibras,
ante oculos habentes, tuluisse magis impedimentum quam
vates superstitione captus: Nec diutius quam respon-
dit moratus, admovevi jubet scalas: cunctibus
que ceteris, evadit in murum. Angusta muri coro-
na erat. Non pinnae, sicut alibi, fastigium ejus di-
stinxerant, sed perpetua lorica obducta transitum
seperat. Itaque Rex tarebat magis quam stabat
io margine, elypto undique incidentia tela pro-
pulsans. Nam ubique eminus ex turribus peteba-
tur. Nec subire milites poterant, quia superne vi-
telorum obuebantur. Tandem magnitudinem pe-
riculi pudor vicit: quippe cernebant cunctatione
sua dedi hostibus Regem. Sed festinando mora-
baant auxilia. Nam dum pro se quisque certat e-
vadere, oneravere scalas: quicis non sufficienti-
bus, devoluti, unicam spem Regis fefellerunt. Sta-
bat enim in conspectu tam exercitus velut in soli-
tudine destitutus.

5. Jamque levam, qua elyptum ad ictus ex-
cumferebat, lassaverat, clamantibus amicis ut ad
ipsos desiliret, stabantque excepturi: cum ille rem
ausus incredibilem atque inauditam multoq; ma-
gis ad famam temeritatis quam glorie intignem.

Namque in urbem hostium plenam precipiti salutem ipse immisit, cum vix sperare posset dimicantem certe & non inultum esse mortitum: quippe antequam affligeret, opprimi poterat & capi vivus. Sed forte ita libraverat corpus, ut se **pedibus exciperet**. Itaque trans mit pugnam, & ne circuiti posset fortunam praedera. Ut tutta arbor haud procul muro ramis multa fronde vestitos, velut de industria Regis protegentes, obicerat. Huius spatio et stipiti corpora, ne circum possent, applicuit clypeo tela qua ex adverso ingebabantur excipiens. Nam cum unum procul tot manus peterent, nemo tamen audebat propius accedere. Missilia ramis plena quam clypeo incidabant. Pugnabat pro Rege primum celebrari nominis fama, deinde desperatio, magnum ad honeste moriendum incutientum. Sed cum subinde hostis afflueret, iam ingentem vim telorum excepterat clypeo, jam galeam iaxo perfregerant, jam continuo labore gravia genua occiderant. Itaque contemptim & incaute qui proximi peterant incurserunt: e quibus duos gladio ita excepti ut ante ipsum exanimes procumberent. Nec cuiquam deinde proprius incessandi eum animus fuit: procul jacula sagittasque mittebant. Ille ad omnes id est expositus, xgre jam exceptum poplitibus corpus tuebatur, donec Indus duorum in eis trahens sagittam (namque Indis, ut ante diximus, huius magnitudinis sagittae erant) ita excusit, ut per thoram paulum super iacus dexterum insigeretur. Quo vulnera afflictus, magna vi sanguinis emicante, remisit arma motibundo similis, adeoque resolutus, ut ne ad vellendum quidem telum sufficeret dextra. Itaque ad expoliandum corpus qui vulneraverat alacer gaudio occurrit. Quem ut injicere corpori suo manus sensit, credo ultimi decoris

decoris indignitate commotus, linquentem revo-
cavit animum, & nudum hostis latus subiecto mu-
croni hausi. Jacobant circa Regem tria corpora,
procul stupentibus cæteris. Ille, ut antequam ul-
timus spiritus deficeret, dimicans jam extingue-
tur, elypeo se allevare conatus est: & posteaquam
ad connitendum nibil supererat vinum, dextera
impendentes ramos complexus tentabat assurge-
re. Sed ne sic quidem potens corporis, rursus in
genua procumbit, manu provocans hostes, si quis
congredi auderet. Tandem Peucestes per aliam
oppidi partem, deturbatis propugnatoribus, muri
vestigia persequens, Regi supervenit. Quo conope-
cio Alexander jam non vita sux, sed mortis solan-
ium supervenisse vix, elypeo fatigatum corpus
excepit. Subit inde Timæus, & paulo post Leonat-
ius, hic Aristonius s' pervenit. Indi quoque cum
intra moenia Regem efficiunt, omisso cæ-
teris illuc concurretani, urgebantque protegentes.
Ex quibus Timæus, multus adverso corpore vulne-
ribus acceptis egregiaque edita pugna, cecidit. Peu-
cestes quoque tribus jaculis cætiosissus, non se tam-
en fecit, sed Regem riebat. Leonatus dum
avide ruentes Barbaros submovit, cervice graviter
ista semianimis precepsit ante Regis pedes. Jam
& Peucestes vulneribus fatigatus submittitur ely-
peum. In Aristono fys ultima hæc habet. Hic quo-
que graviter fauciis, tantam vim hostium ultra
sustinere non poterat. Inter haec ad Macedones,
Regem cecidisse, fama perla a est. Terruisse alios
quod illos incitavit. Namque periculi omnes im-
memores, dolabris perfegere murum, & qua mo-
litione erant aditum intrupere in urbem Indosque plu-
res fugientes, quam congredi ausos, ceciderunt.
Non senibus, non fœminis, non infantibus parcit-
ur. Quisquis occurrit, ab illo vulneratum Re-

gem esse credebant. Tandemque interneceione hostium justitiae parentium est. Ptolemyum, qui postea regnavit, huic pugna affuisse, auctores Chlarchus, & Timagenes. Sed ipse scilicet glorie tua non refragatus, abfuisse te nullum in expeditiōnem, memorie tradidit. Tanta compontatim inveterata rerum monumenta vel fecit ritas, vel, parvum viuum, credulitas fuit. Ne, sicut caliginae alium lato, medici lignum hastis rotoriū invaserint, ita spiculum moveretur, aliosq; ad Corpus deinde nudato animadivitum: huncq; nuncq; netatur id sine pernicio corpori, ut siq; dicitur, oculum secando vulnus a gerere. Cetero de lecantes proflavium sanguinis obviam resistentia, quippe ingens telum ad alium, nonq; auctoritate in affecta videbarum. Critoli ille raro, auctoritate in amissione, sed in tanto perire, terribiliter, quibus aliud vere meruerat, ne in ipsius morte etiam in morte curationis recidet et evenerit. Tamen alioznam ac metarantem, & tolli ludimus propinquam laxe ex sanguinem Rex continxerat. Quod in primis, tunc non posse expeditas, non posse stragare, non posse infirmaturum liberare, in tunc non posse, tunc non posse vulnus accidere. At Critobulus tandem vel falso vel dissimulato motu hostiam cum eorum ut se continendum preberet dum spicula in evellet. Etiam levem corporis motum noxiuam fore. Regum affinitatis nihil opus esset nisi qui semet continent, sicut praeformantur, tunc motu praebuit corpus. Igitur pietatis, fides, iustitia, & spicula evulso, ingens vis sanguinis, mactare cecipit, hinc quique animo Rex, & caligine oculi offusa, veluti moribundus extendit. Cumque proflavium medicea nentia frustra inhiberent, clamor simul atque ploritus amicorum erit, Regem expirasse credentium. Tandem constitit sanguis, paulatim que

que animum recepit, & circumstantes corporis agnoscere. Toto eo dicitur, ac nocte quae secura est, armatus exercitus regiam obsedit, confessus omnes unius spiritu vivere. Nec prius recesserunt, quam competitum est iuste non prouulper acquisicere. Hinc certiorum lumen salutis eius in casta regulerunt.

6. **H**ec, septem diebus curato vulnere, ne cum obdistantia riceveret, cum audiret eum salutis apud Barbarorum manu mortis fixe, duobus annis suis junctis matutina nocte dumque conspicuum tabernacula mente ex quo se offendere, praesisse cie- dentibus, confectaque ab incolis specto hostium fallo in initio conceptram iniubuit. Secundo deinde amne deforsis, aliquantum intervalli a extera clas- se præparans, ne quies corpori invalido adiuv nec esset a pectori remorum impeditus. Quarto po- dra quam invigilat expectat die, peruenit in regionem, deinceps cum quidem ab incolis, sed frumento & pectoribus abundantem. Placuit is lecus & ad suam & ad nullum requiem. Mos erat principi- bus amicorum de custodibus corporis, excubare ante pretorium, quoties Regi adversa valetudo in- ciderset. Hoc cum moe quoque servato, universi cubiculum ejus intravit. Ide sollicitus ne quid no- vi afferrent, quia simili venerant, percontatur, num hostium recessus nuncaretur adventus. At Craterus, cui mandatum erat ut amicorum preces perficeret ad eum, (vnde me, inquit, aduentum magis ho- stium, ut juxta in vallo considerent, quis in cura salutis tuae, tu nunc est tibi vilius, non esse fatus es?) Quantilibet vis omni- sum gentium conspires in nos, impliet armis virisque totum orbe, et ipsius morte consernat, misitatis bellus inducat, te nos praestatis invictos. Sed quis Deorum hoc Macedoniz salumen ac fidem dimitur non fore polliceri potest? cum tam avide manifestis periculis offerat corpus, ollitus tot civium animas trahere et in casum? Quis enim tibi superstes aut

optar esse, aut potest: Eo perrenimus, an spicium atque imperium secuti tuum, unde nisi te reduce, nulli ad patas suos iter est. Qui si ab uno de Tersidu regno cum Dario summares, etiam rem redit, tamen ne admirari quidem possit, etiam prompte esse te ad omne discrimen audiatur. Nam ultra sunt periculum ac premium, et quidam retus amplius fructus est, et adversa felicitum rursum. Tuo vero capite ignobilis rursum quoq[ue] ferat, non tam modo rursum, sed ulius etiam gentis barbarae, qui tuam magnitudinem novit? Horret animus cogitatione rei, ut in puto ante vidimus. Eloqui timore, in tacti corporis spolii restituimus manus fuisse injecturam, nisi ut inter eum tuam rursum te una fortuna servasset. Tandem tradidores, et idem discrimenem suum, qui die non pontinus perseperat. Ut in eis tu et nunc ignominia nois, nemoribus, et lucis obsequio, quod ne canderet, prestare non posuit. Paterem nos, aut etiam in exercitu tibi. Quocunque jussisti, ibimus, et si tua bona, et quibus pugnae nobis depositum. Tunc et tunc ad ea fortia que magnitudinem tuam capiunt. Cis rursum offensum in solidis hostibus. Nec quidquam indignum est, quam consumi eam ubi non possit ostendit. Eadem te et Ptolemaius, & familia iis ceteri. Jamque confusis variis sententes eum orabant, ut tandem exstirpe lepidi modum faceret, ac saluti sue, id est publica parceret. Gratia erat Regi pietas amicorum. Itaque singulos familiarius amplexus considerare jubet, ultimique sermone repetito, Vobis quidem, inquit, O filij, priusque civium atque amicorum, grates agere, et que, non solum ex nomine, quod hodie salutem meam vestre praesertim, sed quod a primordiis belli nullam erga me benevolentia pignus atque indicium omisisti: adeo ut confundendum sit, nunquam mihi vitam meam fuisse tam charam, quam esse cœpit, ut vobis dixi frui possem. Ceterum non eadem est cogitatio eorum qui pro memori optant, et mea, qui quidam hanc benevolentiam vestram virtute meruisse me iudicco. Vos enim diuturnum fructum ex me, forsitan etiam perpetuum, percipere

percipere cubitis. Ego me metior non etatis spatio, sed glori-
 nus. Licuit paternus opibus contento, intra Macedonia ter-
 rinos per onum corporis exspectare obscuram & ignobilem
 spectatem. Variabantur tamen quidem sita sata disponunt,
 Aliumcum lumen histramnam tuam efflantes sepe acerba
 mor de apud. Verum ego, ipsi non armis ne sed victorias
 sumus si mundis fortunis bene confatu. die xxii. Orsus is
 Macedoni, amicorum, circuibantem Thraciam & Ily-
 nies solebat. Tropalis Melissus imperio, Ashum quo
 Bellus erat. Rubeus hinc illius latitare posides. Fungus
 sub primi ab omni a fine maturi. Quoniam gressus, aliam
 starantur, alium ostendit aperte multa facit. Ex Asia in
 Europe tempore manebat in urbe Bozca, in. Victor u-
 niusque regalis post vobis regnauerit, est XXVIII etat-
 umannum, id est ne vobis mihi excedenda fortia, cuius ne uni
 deviri posse efficiat? Ego vero non dico, & noncunque pu-
 gnabo, in theatr: terrarum orbi esse credam. Dabo no-
 titiam ignobilibus locis. Apertam cunctu gentibus ter-
 ras quinatura longe submersas. In his operis us extingui-
 mibi (si fors ita foret) vultus meus est. Ex parte sum genitus,
 summittam prius quam erga tuum dicam optare. Obser-
 vo res, cogitate nos perenni in terras quibus fæmina
 et virtutem exercitum nomen est. Quas urbes Semi-
 ramis condidit? quas gentes redigunt in celestium? quan-
 ta opera molita est! Nondum sumnam et quatinus gloria,
 et jam inslandis satietas cepit? Du faciant, majora ad-
 hu resistant. Sed ita nostra erunt que nondum attingimus, si
 nihil parvum duxerimus in quo magna gloria locus est. Vos
 modo me ab intestina fraude & domesticorum insidius pre-
 state securum. Belli Mariusque discrimen impavidus sub-
 iecit. Philippus in acie tutior quam in theatro fuit: hostiis
 manus sepe vitavit, suorum effugere non valuit. Aliorum
 quoque Regum exitus si reputaveris, plures assis quam
 ab hoste interemptos numerabitis. Ceterum quipiam olim
 rei agitatæ in animo meo nunc promende occasio oblate
 est, mihi maximus laborum atque operum meorum erit fru-
 etus,

Etus si Olympiu[m] mater immortalitati consecratur, quando[rum] eunque excesserit vita. Hoc si licuerit, ipse praefabo. Si me praeceperit suum, vobis mandasse mementote. At tum quidem amicos dimisi. Ceterum per complures dies ibi stativa habuit.

7. *Hæc dum in India geruntur, Græci milites nuper in colonias à Rege deducti Catabastra, ora inter ipsos seditione, defecerant, non tam Ale[xandro] intensi, quam metu supplicii: quippe occasis quibusdam popularium, qui validiores erant: arma spedare coepérunt. Et Bactriana arce, qua[rum] quasi negligentius asservata erat, occupata. Barbaros quoque in societatem defectionis impulerant. Athenodorus erat princeps eorum qui Regis quoque nomen assumpserat, non tam imperii cupidine, quam in patriam revertendicumi iis quia auctoritatem ipsius sequebantur. Huic Bicon quidam nationis ejusdem, sed obxumulationem infestus, comparavit insidias, invitatumque ad epulas, per Boxum quendam Materianum in convivio occidit. Postero die contione advocate, Bicon ultra insidiatum sibi Athenodori plenisque persuaserat. Sed aliis suspecta fraus erat Biconis, & paulatim in plures cœpit manare suspicio. Itaque Græci milites arma capiunt, occisuri Biconem si daretur occasio. Ceteri principes eorum iram multitudinis mitigaverunt. Præter spem suam Bicon pro prælenti periculo creptus, paulo post insidiatus auctoribus salutis fux est: cuius dolo cognitus, & ipsum comprehendenterunt & Boxum. Ceterum Boxum protinus placuit interfici. Biconem etiam per cruciatum necati. Jamque corpori tormenta admovebantur, cum Græci milites, incertum ob quam causam, lymphatis similes ad arma discurrunt: quorum fremitu exaudito, qui torquebat Biconem jusserant omittere, veriti ne id facere eu-*

mul-

multuantum vociferatione prohiberentur. Ille sicut nudatus erat, pervenit ad Gracos, & misera- bilis facies suppicio destinati in diversum animos repente mutavit, dimittique eum jusserunt. Hoc modo poena bis liberatus, cum ceteris qui colonias à Rege attributas reliquerunt revertit in patriam. Hac circa Bactra & Scytharum terminos gena. Interea Regem duarum gentium (de quibus ante dictum est) centum legati adeuntem. Omnes curruvehabantur, eximia magnitudine corporis, decolor halium; linea vettes intextæ auro, purpuraque ultinæ. Et si de dedere ipsos, urbes agroque refrebarint, per totas terras inviolatam liberratem. Ius primum fidelis ditionique permis- os. Deos libi de trionis authores, non metum: quippe multius vicius jugum excipere. Rex, consilio habito, decessus in fidem accepit, stipendio quod Arachosis atque natio penitus ab imposito. Praterea duo millia & D equites imperati & omnia obedienter a Barbaris facta. Laetitiae deinde ad epulas leatis gentium regulisque exornari convivium suffit. Centum autem lecti modicis intervalis postea erant electos circuante, et ante pulsa purpura atque falcatris, quadam aut apud Persas vetere luxu, aut apud Macedonias nova immunitatione corruptum erat, vestitus utiusque gentis vitiis in illo convivio ostendit. Intererat epulis Diocippus Atheniensis, pugnans, bils, & obeximiam virtutem vitium, jam Regi perno- tatus & gratius. Invidi malignique incep- bant per se & ludum, saginati corporis sequenti matilem belluam; cum ipsis prælimmirent, oleum maden- tem preparare ventrem epulis. Eadem igitur in convivio Horras Macedo ja u temulentus ex- probrarie ei coepit, & postulare ut si vir esset, posseto die secum ferro decerneret. Regem tandem vel

vel de sua temeritate, vel de illius ignavia judicaturum. Et à Dioxippo contemnotum militarem cludente ferociam accepta conditio est. Ac postea die Rex, cum etiam acris certamen expolarent, quia deterrere non poterat, destinata exsequebilius est. Iugens hic militum inter quos excepit Græci, qui Dioxippū ludibrium, conuenienter multitudine Macedo putes armis amplectatis aeream clypeum, hastam, quam sarcinam vocant, levatēnens, dextra lanceam, gladioque cinctus, velut cum pluribus simili dimicatus. Dioxippus oleo nitens & coronatus, lerva pluiceorum amictulum, dextra validum nodosumque larpentum praeferebat. Ea ipsa res omnium animos expectantes suspen-derat: quippe armato congregati audiri, dementia, non temeritas videbatur. Igitur Macedo, hanc dubius eminus interfici posse, lanceam evicit quam Dioxippus cum exigui corporis declinatione evita-set, anteq̄ tam ille hastam transferret in dextram, assiluit, & ille pate mediani eam ligat. Amisso utroque telo, Macedo gladium operari bringere: quem occuparunt complexu, pedibus repepte subductis, Dioxippus arrebat in terram, ereptoque gladio, pedem super cricem pacuisse imposuit, stipitem intentans, elisurusque eo siculum, ni prohibitus esset à Rege. Tristis spectacula eventus non Mace-donibus modo sed etiam Alexandro fuit, maxime quis Barbari affuerant: quippe celebratam Mace-donum fortitudinem ad ludibrium recidisse. Hinc ad eras inationem invidorum adaptae sunt aures Regis. Et post paucos dies inter epulas aureum poculum ex composito subducitur: ministrique quasi amississent quod amoverant, Regem adeunt. At per minus est constantia in rubore quam in culpa. Conjectum oculorum, quibus ut sur destinabatur, Dioxippus ferre non potuit. Et cum excessisset

habet convivio, literis conscriptis quæ Regi reddentur, ferro se interemit. Graviter mortem ejus tulit Rex, existimans indignationis esse, non pœnitentiaz testem utique poteaquam falso insimulatum eum nimium invidorum gaudium ostendit.

8. Indorum legati dimissi domos, paucis post diebus cum donis revertuntur. CCC erant equi, MXXX currus, quo quadrigi equi ducebant; linea vestis aliquantum, mille scuta Indica, & ferrari candida talentia centum, leonesque rarae magnitudinis & tigres; utrumque animal ad mansuetudinem dominum: lacertarum quoque ingentium pelles. & dorsa scutdinum. Cratero deinde imperat Rex, hanc procul amne per quem erat ipse navigaturus copias duceret. Eos autem qui comitari eum solebant imponit in naves; & in fines Mallorum secundum amne devehitur. Inde Sabracas adiit, validam Indiæ gentem, quæ populi, non Regum imperio regebatur. Sex millia peditum habebant, equitum esto millia: has copias currus discequebantur. Tres duces spectatos virtute bellistica elegerant. At qui in agiis erant proximi fluminis (frequentes autem vicis maxime in ripa habebant) ut videre tocam amnem, quæ prospici poterat, navigis constratum, & ut militum arma fulgentia territi nova facie. Deinde exercitum, & aliud Liberam Patrem, se ebre in illis gentibus nomen, adventare cieiebant. Hinc militum clamor, hinc temoram pullus, variisque nautarum voces horrentium, pavidas autem impleverant. Ergo universi ad eos qui in amnis erant currunt, furere clamantes. & cum Dñs præsum inituros. Navigia non posse numerari quæ invictos veherent. Tantumque in exercitum suorum intulere terroris ut legatos mitterent gentem dedituros. His in fidem acceptis, ad alias deinde gentes quarto die pervenit.

nit. Nihilo plus animib[us] fait quam exteris fuc-
rat. Itaque oppido ibi condito, quod Alexandriam
appellari jussérat, fiasc cōmū qui Mithani ap-
pellantur innasit. Hic d[icitur]. Per oīte sarrapē, quem
Parapamisidi p[ro]fessorat, si denique ex his co-
gnovit: multaque avate ac tauri e[st]e ferme
quem iate incisit. Cxviii. Et alio modis
rum non abstulit modo iuste, ne p[er] imp[er]i-
ris imperii donis ve[n]it. In h[ab]itac[ione] Mithani
in diuine secessit, et p[ro]p[ter]a
petuit. Inde p[ro]p[ter]a d[omi]nū, et p[ro]p[ter]a
centum et p[ro]p[ter]a sacerdotium, et
bi cōstituta uita, p[ro]p[ter]a regnum, et p[ro]p[ter]a
Alexandri regni, ut quae
p[ro]gnovit. Et Cxix. deinde cum
legatos de condicione d[omi]ni
Sed autem tu solens e[st]e p[ro]p[ter]a d[omi]ni
genitrix, non solum tempore, sed etiam n[on] r[ati]o
mag[is] es cōstituta in auctoritate, et p[ro]p[ter]a sacerdos
cum prius regnante, et auctoritate regni
& omnibus carnis ueranda. Sed Regis Se-
nes ingressus est. Multo quod op[er]um in idem acci-
ptis, validitatem centis inter e[st]e et secundo regis
Barbaris ante montes satum, et secundis milia
rium operum: quippe te medius regnum ubi et terra
exiliabant, nolle tu fuisse, et quis amissus est facto.
Osto millia. Inde im in ei regere, et e[st]e Clit[er]-
chus est auctor, multo sp[iritu] receptus in conceptione
nisi. P[ro]tul[us] insicani detectorum, ad quos oppri-
mendes nullus est lithos, qui captum principem
genit, cundemque defensionis auctorem, adduxit
ad Regem. Quo Alexander in crucem sublato, rup-
sus annos in quod classem expedire se jussérat
reperit. Quarto deinde die secundo anno pervenit
ad oppidum in qua iuste in regnum erat Sami. Nuper
te ille deciderat, sed oppidani d[omi]nus habebant impe-
rium,

tam herbam ferentis ore, quam veneni remedium esse monstrasset. Colorem quoque herba referebat, agnitusum si quis repetisset, affirmans: inventaque deinde, quippe à mulieris erat requisita, vulneri impoluit: proptinque dolore finito, intrabreve spaciū cicatrix quoque cibducta est. Barbaros ut prima spes refellebat, terrios urbem que dediderunt. Hinc in proximam gentem Pathalyani peruentum est. Res erat Metis, qui urbe deserta in montes profugerat. Itaque Alexander oppido potitur, agrolque populatur. Magnæ inde prædictæ actæ sunt pecorum armentorumque magna vis repetita frumenti. Dicibus deinde temeritis annis peritis, defluxit ad insulam nō odio ferme alieno chiam.

9. Ibi diu ius sublistero coactus, quia duces sociorius asserati profugeant, misit qui conquisserent alios: nec repertis periculis cupido incessit visendi Oceanum, adeundique terminos mundi, sine regionis peritis flumini ignoto caput tum totque tortissimorum vitiorum salutem permittere. Navigabant ergo omnium per qua terebantur ignari; quantum inde abesse mare, qua gentes cohererent, quam placidum annis os, quam patiens longarum navium esset, anceps &c tæca astigmatio augurabatnr. Unum erat temeritatis solatum, perpetua felicitas. Jam CCC stadia processerant, cum gubernatores agnoscere ipsos suram maris, & haud procul videri sibi Oceanum abesse, indicant Regi. Latus ille hortati nauticos cœpit, incumberent remis, adfisæ suæ laboris omnibus votis expectatum. Jam nihil glorie dcesserat, nihil obstatre virtutis. Sine ullo Martis discrimine, sine sanguine ortem terra ab illo capi. Nec naturam quidem longius posse procedere. Trevi in cognita nisi immortalitas, esse risuros. Faucor tamen navigio emisit in ripam, qui agrestes vagos exciperent, e quibus certiora nosci posse sperabat. Illi scrutari omnia

omnia tuguria, tandem latentes teperere. Qui interrogati quam prior abesse mari responderunt nullum ipsos mare ne fuisse quidem accepisse. Ceterum tertio die peruenit postea ad aquam amaranum quæ corrumpere dulcem effectum est mare destinari ab ignariis nature ei s. Itaque ingenti alacritate nautæ remigant, & proximo quoque die, quo propius spes ad novebatur, crecerbat ardor animorum. Tertio enim de mixtum fluminis subi-
bat mare, Ieni adhuc astu confundente disparem undas. Tum aliam insulam medio anni sitam ecede paulo lenius, quia cursus astu reverberabatur, applicans classem, & allcommeatus petendos disceruit. Securi calus eius qui supervenit ignariorum. Tertia ferme hora erat, cum itata vice Oceanus exsituans invehit excepit, & retro fumen urgente. Quod primo coercitum, deinde vehementius pullum, maiore impetu silveratum agebatur, quam torrentia pectori alveo incursum. Ignota vulgo fieti natura erat, incertaque & ira Deum indicia cernere videbantur. Identidem intume-
scens mare, & in eam post paulo ante siccis descendere superfutum. In que levatis navigiis, & tota classem distractam, qui expediti erant, undique ad na-
ves trepidi & improviso male attoniti recurrent. Sed in tumultu testimonio quoque tanta est. Hic con-
tis navigia appellabant, in dum temnos aptari pro-
hibebant contedebant. Quidam enavigare prope-
rantes, non esse latitum qui simul esse debebant, clauda & inhabili navigia languide moliebantur. Aliæ navium in oris eis ruites non receperant.
pariterque & multitudine de paciis festinantes morabatur. Clemens hinc ex pedare, hinc ire ju-
bentium, diligenter vocis nupquam idem ac unum tendentium nos oculorum nudo usum, sed etiam aurium abituerant. Neis gubernatoribus

quidquam opis erat, quorum nec exaudi-
xi vox à tumultu quantibus poterat, nec imperium à
territis incompositisque terratis. Ergo collidi inter
se naves, abstergerique invicem remi. & alii alio-
rum navigia urgere cuperunt. Credentes non unius
exercitus classem veliri, sed duorum navale iniuste
certamen. Incurvantur pappibus proterno preme-
bantur à sequentibus qui antecedunt turbave-
rant. Jurgantium ita perverberant etiam iugans.
Jamque astus tota circa tuncq; remunda-
verat, tumultus dumtaxat emulsi. & ad aliis
parvis, in quos pectus certior, eisq; aliis aguis,
enare cuperunt. Et videntur eisq; aliis alta
aqua stabant, qui incolunt rupes. & aliis alto
harebat, ut compunguntur. & aliis ad eum con-
paverant undas, cum tubis. & aliis ad eum minora
major terror intulit. Hocq; aliis ad eum, ma-
gno tristitia perire, & aliis ad eum, & aliis ad eum
reddibant que relatae parvo accidit. & aliis mer-
fas. Igne destruita. Vixq; aliis ad eum videntur in
proras, alia in media paverant. & aliis erant
campi sarcinis, atque aliis aliis ad eum remo-
rumque fragmentis. Moxq; aliis ad eum in terram,
nec in naves tubulante tuba, & videntem pra-
sentibus graviora quae te pessima, exspectans. Viv
qua perpetiebantur villes apes credebat. In
siccō naufragit, in aqua, mare, & eis filii matorum.
Quippe etiam paulo post tuba relaturum, quo
navigia allevarentur, sonari mem & ultima fi-
bimel ominabatur. Ita ut quaque si aliis di-
stutiae terribiles varietur. Jamque nos appre-
tebat, & Regem quaque diu peratio laitis agita-
dine affecet. Non tam invictum animum eu-
ra obravit, qui tota nocte praesertim in specu-
lis, equitesque praesertim ad os amnis, ut cum
mare rufus exaltare sufficere procederent. Na-

vicia

vigia quoque lacerata refici, & eversa suictibus erigitur, para opere esse & intentos cum rursus mare terras mundat. Ita ea nocte inter vigilias ad fortificationem & cuncta opta, celeriter equitatu regi facilius perficitur, & secundum citatas. Qui primo agit, tunc prosequitur cunctibus, ex parte levigata. Ita ut vixit compitum lans, etiam impulsa ait, p. am. i. acuabilitum nauticorumque, in aliis, nisi specie in mortuico celebrandam gaudere, i. festis, apud celum habet. Unde tantum regaliter, huiusmodi compitum rete toller, quia nam est ad amorem & exercitium, non ad discessos, modicis & i. p. solitudo, cuncta maritima & terrena, qui resunt de suis immissis in quidcumque accedit, per illasq. maritimas tempus esse, media nocte, uacuum seu i. est, cum praevis navibus secundo amne detinatur, e tunc que os eius. CCC. ita dia protulit in nocte, tandem vero in tempore, praefidibus & uariis delocis, ut in locis facto, ad classem redit.

10. Hinc alioquin p. am. habuit ciulis, & altero die ap. salta, ita haec, ut in lacu falso & cupis igneta natura, percolans de certe ratione in regressis aquam, quippe ait, corpora invavit, & conagrum modicem in uatis vulnerum est. Oleum remeditavit, & p. am. deinde i. remitto, ut puto, & diceret, quod tertius minore ductibus exercitum videtur, quippe necca est recto, i. se cum capitis soliditate, & uaria tempus expectans. Intervim & uides praesquam conamine, neque hoc atque Oeneferio, in qua uice res perire, impetravit, ut validissimam navium deinceps in Occidentem progressaque quod d' tuto possent, naturam maris nolebent, vel eodem amne, vel Euphrate, subire eos posse, cum reveni ad te se lent. Jamque mitigata hyeme, & navibus quæ inutiles videbantur cre-

matis, terra ducebat exercitum. Nonis castris in regionem Abaritarum, inde rotidem diebus in Cedrusorum regionem perirentum est. Liber hic populus, consilio habito, deditis te nec quidquam deditis piater comme tus imperium est. Quinto hinc die venit ad flumen Araben incola appellant. Regio deseria & aquarum inops escipit, quam emensus in Horritas transiit. Iti maiorem exercitus partem Hephaestioni tradidit: Itavam armaturam cum Ptolemaeo Leonatoque partitus est. Tria simul agmina populabantur Indos, magna que prædictæ actæ sunt. Maritimos Ptolemaus, ceteros ipse Rex, & ab alia parte Leonatus urebant. In hac quoque regione urbem candidit, deductaque sunt in eam Arachossi. Hinc pervenit ad maritimos Indos: desertam vastaque regionem late tenent, ac ne cum finitimi is quidem ullo commercii jure miscentur. Ipsi solitudo natura quoque immittia efficerat ingenia. Prominent ungues numquam recisi. Comæ hirsuta & intonta sunt. Tugula conchis & ceteris purgamentis mariis strobunt. Ferarum pellibus testi, pitib'is sole duratis & majorum quoque belluarum quas fluctus ejicit carne vescuntur. Consumptis ignis alio entis, Macedones primo inopiam, deinde ad ultimam famem sentire coepiunt, raddes palmatum namque sola ea arbor genuit, ubique rurantes. Sed cum haec queque alimenta detererant, jumenta cedere aggressi, ne equis quidem solitudo erit: & cum deessent quæ sarcinas vehissent, ipsi ade hospibus, propter quæ ultima Orientis peregraverant, tremabant incendio. Fumum deinceps pestilentia fecuta est, quippe infalutum ciborum novi tacci, ad hoc itineris labo: & aegritudo animi, vulgaverant morbos, & nec manere sine clade nec progredi poterant. Manentes fames, piegiosos actior

pesti.

pestilentia urgebat. Ergo strati erant campi pene pluribus femiyvris quam cadaveribus. Ac ne leuis quidem agri si qui poterant, quippe agmen optimi agebatur, nonnum singulis ad spem salutis iplos proficere creduntibus, quoniam in metis feminando præciperen. Igitur qui defecerant, notos ignotosque ut allevarentur ostendunt. Sed nec jumenta erant quibus ex ipsi poterant, & miles vix arma portabant, immimente enim etiam ipsi facies mali ante oculas erat. Hoc igitur revocati ne respicere quidem fuisse timuerant, misterioria informidinem perire. In pulchra Iudea reles, sacra communia, Poculum imploabant operi, cunique sensu fundato, sed tunc tunc in rabiem desperatione verbi, per gemitus exitum, seminataque in liceo & contubernaliis preceabantur. Rex dolore finali & pudore in secessu quia clavis tunc & clavis ipse effecit ad Iudeam venientem. Fa chin veni Satrapen misit, qui iubet eam hanc, cum ea cibaria afferre. Aliosque iudeos, quod sibi resuere, resuere a his cattioriter detinunt, non feci nec nescio quid ab his. Itaque fons aquarum & indutus ex eius tendens in Cœlestia, in eis pollicebatur. Omnitim teatra sola fons iste regnabit, in eum qui non habuit, reverentis nunc est quoniam natus. Hoc Leonari littus a sapientia, confitente ipsorumque octo millibus pedibus, & quatuor & octibus. Quatuor, prospero evenerat. A cunctoque plausus nuntias venit, Ozimus & Zerapponi nobiles Peritas defectionem molientes, omnibus & te in vinculis esse. Præposu igitur Regio i Sibarium, namque Memnon Praefectus ejus non per interierat morbo, in Carmania iste procflit. Aspastes erat Satrapes gentis, suspectus res novate voluisse dum in India Rex esset. Hoc in excursum, difficultata ira, comiti allatus, dum exploraret quæ delata erant, in

eodem honore habuit: cuius India Pafaeli (sicut
 imperatum erat) ejusdem pectorum jugal-
 lumque vim ingeneri. Et quod non ad imperio
 erat regio pars, sed ad regiam, ut impo-
 dimentaria, et ad regiam, ut regia, et ad regiam re-
 feda, fuit etiam. Quod non ad regiam, ut regia,
 aberant, non ad regiam, ut regia, et ad regiam.
 Igitur quidam regis amici
 non proponerent
 portaverat vellet amicorum
 facti: bec primi
 latus, vestimenta, et
 stigium clavis. Vnde
 coronaretur, cum
 ras vestimenta, et
 saepe mitem p
 ornari, illa cingulata, et
 nubila, et auro, et
 floribus coronaque, et
 lyre sonata, et diademata, et
 plausu, et clamoris,
 armis, que maxima decora
 tibus, in armis convulsis,
 teris aureis, et idemque in
 iis pergravis. Hoc vero permissum est, et
 bundum aenam incensum. Tunc vero
 etis latenter, et certe, et conspicere
 le hercule viii, modo et lxxv, et xxviii, et
 pulagaves in suo triumpho, et deinde, et
 fortuna, que rebus famulariis etiam ipsius etiam
 hic quoque militis probum vertit. Quare
 prætens atas & poteritas deinde omnia, et
 gentes nondum latitatis dominas, nec tunc securi-
 tos: Barbaris, quoque hercules erat, in iugementum
 credentibus. Hunc in partatum carnitex sequen-
 tur.

ter. Quippe satrapes Aspasites (de quo ante dictum est) interfici iussus est, adeo nec luxorix quidquam crudelitas, nec crudelitati luxuria obstat.

CARTULARIUM LIB. X.

Conclusum pugnare de libato loca n' impetrant,
Quod si pugna libato non possit, ad exan-
driam pugnare possit, l'ut pugna ad amba libe-
tatem, et pugnare possit, et pugnare possit, et pugnare
possit, et pugnare possit, et pugnare possit, et pugnare possit,

1. Pugnare possit, et pugnare possit, et pugnare possit,

2. Pugnare possit, et pugnare possit, et pugnare possit,

3. Pugnare possit, et pugnare possit, et pugnare possit,

4. Pugnare possit, et pugnare possit, et pugnare possit,

5. Pugnare possit, et pugnare possit, et pugnare possit,

6. Pugnare possit, et pugnare possit, et pugnare possit,

7. Pugnare possit, et pugnare possit, et pugnare possit,

8. Pugnare possit, et pugnare possit, et pugnare possit,

9. Pugnare possit, et pugnare possit, et pugnare possit,

10. Pugnare possit, et pugnare possit, et pugnare possit,

HISDEM fere diebus Cleander & Sitalces, & cum Agathone Hecaten supervenient, qui Parmenionem iussu Regis occiderant quinque milia perditum cum e suis has nolle. Sed & accusatores eos & provinciae cui pertuerant sequebantur: nec tecum facienda quae admitterant compensare poterant causa perq; amerciar. Regi ministerio. Quippe cum omnia pro sua postulant, ne **sacris** quidem abiti uerantur: ut pateretur ec principes seminorum stupratorum, corporum ludibria cœlebant: insulum Macao unum nomen avaritia eorum ac hinc Balkanis fecerat. Inter omnes tamen eminebat Cratere tuor qui nobilis virginem consubstantiam ferret & pellicem dederat. Plenius autem eorum in Albae non tam ciminetum, qua ratiō obiciebat, ut atrocitatem, quam ueniam occidi per eos Parthenonis, quod tacitum prodebet ei: apud uocem poterat, intuebantur, sicut recensile uam in his ministros, nec uiam potentiam fecere quixtam cuiusquam esse diuturnam. Nec ergo iusta, pronunciavit, ab accusatoribus nam & id maximum crimis esse præteritum. Desperatione salutis lux: nunquam enim ea ius viri uos, qui ipium ex India hospitem suroptauit reverti, aut credidissent reversum. Igitur hos quādem vindicta. De autem militum, qui iuxta eorum milites tuerant, interfici iussi. Eodem die compitum est supplicium delis queque quos uirtus defectionis Persatum Crateras adduxerat. Haed autem post Nearchus & Oneiscios, quos longius la Oceanum procedere iusserat, supervenient. Munitabant autem quædam suditi, alia comperto. Insulam oītō annis subiectam uero obuicisse, inopera equorum sic: lego: quos ab his oītō continent; trahi-

tere auderent singulis talentis emi. Penum esse belluarum mare, astu secundo eas ferri, magnarum navium corpora & quantes: truci cantu determas: tequi clavis cum mæno & quoris fitepitu, velut deuicta navigia tubillis aquas. Cetera incolis medie erant: inter quæ Rubrum mare non à co-
lore undatum, ut plerique crederent, sed ab Fry-
thio Rege apellarunt. His haud procul à continentis
in alam palmetis frequentibus confitam, & in
medio tere nemore columnam eminere Frythri
regis monumentum, litteris gentis ejus scriptam.
Adjicabantur navigia quæ lixas mercatoresque ve-
xissent, tamquam aurum fecutis gubernatoribus, in in-
salam esse transmissa. nec deinde ab his postea vis-
ta. Rex cognoscendi plura cupidine accensus, sur-
fuscos terram legere iubet, donec ad Euphratrem
appellerent eum, si de adverto amne Babylonem
Iubilatos. Ipse animo infinita complexus,
suecerat, omni at Orientem maritima regione
perdomita ex Syria petere Africam, Cathagini
infensus, inde Numidiam solitudinibus peragratis,
tursum adis diligere. Ibi namque columnas Her-
culis esse tanta virgaverat Hispanias deinde: quas
Iberiam Graci à fulmine Ibero vocabant, adire
& prætervehiri Alpes. Italique oram, unde in E-
pitum brevis curtus est. Igitur Mesopotamia Pro-
toribus imperavit, materia in Libano monte ex-
sa, de vestaque ad urbem Syriæ Captagas, ingen-
tium carinas navium ponere, septuagesimæ omnes
esse, dedocique Babylonem. Cypriotum Regibus
imperatum, ut as, stapanique & vela præberent.
Hæ agenti. Pori & Taxilis Regum litteræ tra-
dantur, Abisarezi morbo, Philippum Praefectum
ipius es valente interisse, oppressoque qui vul-
nerassent eum. Igitur Philippo substituit Eudamo-
zem dux erat Thracum. Abilazis regnum filio ejus
autem

attribuit. Ventum deinde Pasargadas: Persica est gens, cuius Sartapes O. fines erat, nobilitate ac discretiis inter omnes Barbaros eminens. Genus ducebatur a Cyro quondam Regi Persianorum. Opes & à majoribus traditas habebat, sed ipso longa imperii possessione cum iligeret. Atque cum omnis generis donis, non paucis locis, suarum a cisis ius daturas occurrit. Equorum equitati preget, quechantur, curvantur a cista & ante auctorati pietate a turplex nobiles gentes, alias negotiis ponderis vota, vestitique purpurae, ex agnatis argenti talentum quadrati milia ac tuncrum tantum dignitas Barbaro causa nra issunt. Nam cum omnes amicos Regis deinceps fuerint, cum vota colligent, sagax trahunt, qui Alcibiades obsequio corporis devinxerant, nisi munitionem hascum admonitioneque a publicum impetraverant, cor di effet, respondere amicos Regis, non teorta, ne colere; nec mites esse certos metes ducere qui stipro effeminarentur. His iuditibus apud potentiari flagitio & dedecore, qua sitam in caput nobilium & infons exercent. Nonque sentis ejusdem levissimos filios eximissimus astutus, monitos, tum deinceps ea defensione cum ipse fulisset. Interim, quoties sine arbitris erat, credulas Regis aures implebat, dissimulans cautumire, quo gravior criminantis autoritas esset. Tandem suspectus erat Oltines, iam tamen vilius. Rens enim in secreto agebatur, latenti, periculi ignorante. Ne importunissimum scortum, ne in stupro quidem & decoris patientia frondis oblitum, quoniam amorem Regis in se accenderet. Oltines in eis avaritia, interdum etiam defectio, arguebat. Jam matuta erant in pernicie innocens in modicis & fatum cuius inevitabilis iors est, apparet. Fons enim reguleatum Cyri Alexander iudea aperiri, in

teris videbantur infantes, passus absolvi, hostibus
victis regna reduxerat. Ad ultimum atemetipso
degeneravit usque a deo, ut aduersus libidinem ani-
mi, arbitrio licet aliis regna da et, aliis admiseret
vitam. In dem fere diebus literas a Corino accipit
de rebus in Europa getis, dum ipse Iudicium fac-
igit. Zopyno Thracie praeponit, deinceps senten-
tiam in Getas faceret, temperatim prosequitur
subito coortis cum iudeo exercitu ostendit, et
Qua cognita clade Scythiorum et Getarum
ad defectionem compulerat. Vnde apud quendam
Thracia, ne Graecia quidem.

2. Igitur triginta diesibus Simoni in infectu-
tum: promontorium eit Acti Graecia, unde portu-
m urbis petere decreverant. His cognitis. Rex
Arpal Atteniensis, qui juxta infectus, classem
parari jubet, Athenas protinus petiuntur. Quod
confilium dum agitur, clam litera ei redduntur.
Arpalum intrasse quidem Athenas permissu con-
ciliasse sibi principum animos: inox concilio ple-
bis habito jussum urbe excedere, ad terras socii
lites pervenisse, à quibus intercepti. Sed necte-
tum à quodam viatore per inicium. His locis in
Europam trajiciendi confilium onus fieri contulet,
præter eos qui civili sanguine apti erant, nec pri
ab omnibus Graecorum civitatibus prius rati
erant jussit. Et Graeci haud autem rati appeti-
nari, quanquam solvendarum leges et principi-
um esse ceterabant, bona quoque, quae ceterarent,
restituere damnatis. Soli Athenienses, non sive
modo, sed etiam publice vindices libertatis, col-
luvionem hominum, quia ægre fecerant, non regi
imperio, sed legibus moribusque patris regi
assueti, prohibuere finibus. Igitur exutes ejicunt,
omnia potius toleraturi, quam purgamenta quoniam
dam urbis sive, tunc etiam eximi, admitterent. A-

lexander senioribus militum in patriam remissis,
undecim millia peditum & duo millia equitum,
qua in Asia retineret, eligi jussit, existimans mo-
dico exercitu continere posse Asiam quia pluribus
locis praesidia dispositisset; nuperque conditas ur-
bes, quas colonis repleset, res renovare cupienti-
bus obstat. Ceterum, priusquam excederet quos
erat retenturus, edixit ut omnes milites a s. alieno
profiterentur. Grave plerisque esse compre-
serat. Et quanquam ipsorum luxu contractum erat,
dissolvere temen ipse decreverat. Illi tentari ipsos
fisi, quo facilius ab integris sumptuosos discerne-
ret, primito aliquantum extraxerant temporis.
Et Rex tatis gratus, professioni artis pudorem, non
contumaciam, obstat, mensas totis castris ponit
jussit, & decem millia talentorum professi. Tum
demum fide facta professi sunt. Nec amplius ex
tanta pecunia quam C & XXX talenta superfuere.
Adeo ille exercitus, tot ditissimarum gentium vi-
ctor, plus tamen victorix quam praedae deportavit
ex Asia. Ceterum ut cognitum est alios remitti
domum, alios retineri, perpetuam cum regni se-
de in Asia habiturum rati, recordes, & discipli-
nae militaris immemores, seditionis vocibus castra
complent. Regemque ferocius quam alias adorti-
ciones simul missione postulare coepérunt, de-
formia ora cicatricibus cancrique capitum o-
rientantes. Nec aut Praefectorum cattigatione, aut
verecundia Regis deterriti, tumultuoso clamore
& militari violencia volentem loqui inhibebant,
palam professi nunquam inde nisi in patriam vesti-
gum esse moturos. Tandem silencio facto, magis
quia motum esse ciebat, quam quia ipsi move-
ri poterant, quidnam acturus esset, expectabant.
Ille, Quid haec, inquit, repens consternatio, & tam pro-
rax atque effusa licentia denuntias? Etsi qui tunc eo: palam
certo

certe rapido imperium, & precepsit. Rex sum, cui non allo-
quendi, non ascendit in nubes, neque in cunctis iis qui res
reguntur. Evidenter enim res deinceps ex istis, utrum
cum paulo post aperte ostendit ipsa regula, tunc tamen
riteo qui abutitur pateat. Et quod in primis primis
fisib, qui statuerunt, etiam in aliis, ut in cunctis ien
amnitiam clameret.¹ Tertium vero, ut in primis statuer
ant qui reguntur, et per se sunt, & res esse suam ope
rantes, sicut etiam auctent. In quarto ex iusta con
cione reguntur. In quinto, quod est iustitia, et iuste
tate, in quarto, ut in primis, et in cunctis ien
amnitiam habentes, in primis, et in aliis, et in cunctis
exercitum dant. In sexto, ut in aliis, et in cunctis
iuribus, quod est iustitia, et iuste
tate, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis
statu, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis
Ne fessi, quid eam, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis
dam in iustitia, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis
tans fuit, sed in iustitia, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
conor a te, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis
peram diuinam, ne ut in aliis, et in aliis, et in aliis,
stifatu, sed ut in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
emam, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis
status ejus quod est, et in aliis, et in aliis,
in eodem tempore, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
quam secunda regula, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
paulo ante, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
spoliat, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
ex proximo, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
possunt. Tertio, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
subigitur, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
et qui reguntur, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
hanc autem regula, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
cum fundatur, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
maxima regula, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
ver gloria regia, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis,
are preparata, Regis deo, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis,

3. Quis est fons de carnis purissimo conciocem
corporisque tuberositate, etiam si apparet in vi-
erit trans nimirum adhuc non ceteros?
nam et latere interiore, et membra, et relictum
carnis violenter, et a copia sanguinis, et
analis exanimata, ut non possit restitutus
limetta nec cura. Propter tamen et mortuatis final-
is qui de hinc corporis mortis et sepulchri secesserat,
aperte rite, et honorib[us] funeribus, et festis memoriis
et, quod in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis
munitur, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis
fidei, et misericordiae, et caritatis, et amicitiae
sunt, ut res ipsa, et res ipsa, et res ipsa, et res ipsa
figurare teat, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis
suscipiantur, et in aliis, et in aliis, et in aliis, et in aliis
comitato-
rum, cum ius tuum, et in iustitias tuis, et in iusti-

ut nihil omiserint quod singuli magis obedientie occasion
ac pie facerent. Nam cum postero die prohibegatur, u
aditu venissent, Asiaticis modo militibus admissis Reges
iugubrem totis castris edidit clamorem, deinceps. 4. L
tiantes, protinus esse monituros, si Rex perlevene
ret itasci. At ille periculis ad omnia quae agitas
sunt animi, peregrinorum militum conctionem ad amorem
vocari juber, Macedonibus intra castra exhibitus amico
& cum frequentes coissent exhibito interprete uita intra
lem orationem habuit: ex quo Eros a tragedemus per
Asiam, multas nosilegentes, proponit horum in ergo in
periorum me aedificare. Tunc vero fortissime samuidem
quod de his credidit, et quod credidit, dicitur, Namque
quod videlicet virtus et Reges, etiam invicti Laceda
xii omnia fuisse crediderat. Tunc vero certe meritis in exercitu i
lupratis. Atheneum etiam probat, etiam utrum corporis fieri
rumque rebore impinguem tamquam exercitari sim, o cognoscere
non fortitudinem, nugas dicimus, id est non habeat exercitium
primum praticos, sed nisi sicut teatrum, etiam utrumque
bus juniorum habui, et non meritis, sed utrumque imm
fici. Id non raro, etiam armis, etiam utrumque exercitum
et parentia imperii longe preponit, et non exerceat. En
go ipse Oxatris Perie, sciam, etiam utrumque exercitum
non dignatus ex exercitu non posse volere. Et exacte cum
stirpem generis meritos et repugnare utrumque exercitum Dara supplicie
et suam duxi proximis utrumque exercitum, et ex exercitu
generandi liberos, ut nescirem, et scripsi afferim vobis
et tuoris excluderem, ut nescirem, et ex militaria
citos militi, credite. Atque etiam utrumque exercitum
num est. Macedonum rabi a maliis. Invictus per
nam novitatem. Et ut et merito, et militi. Omnes
dem durunt exercitum. Nec Perierit Macedonia in re ad
brare, nec Macedonius Perierum imitari indecorum est. E
iusdem pars esse debent qui fabricares. Reges victuri sunt
Hoc oratione habita, Persis corporis tui custodi
am cecidit, Persas satellites, Persas apparitores
fecit.

Per quos cum Macedones qui huic seditioni
repercussionem delitescerunt vincti ad supplicia trahe-
bantur, unum ex his, authoritate & auctoritate gravem,
ad Regem ita locutum ferunt

Quod si per iniquum, a tuis iustis, illi unum per supplicia,
et quid non exterminari possunt, i quibus & Macte tua, et tu es tu,
et tu regas nos, et tu regas nos, & tu sentibus trahimur a ipsa pœna.
ad imponere in eis, auctoritate tua, faciemus manu strigis ipsa uictima.
In genio omnia, in uictu uictus fratres, a amonebatur.
nati in tabernacula peruenient. Ita queritur, nam pa-
uper qui as imperium erat, dabitaverant,
ergo in an non sicut ait, et erant iusti. Nec hoc
tudem supplicium, sed prodem nullum movit.
Samque castanarii discriva que amicos eius mani-
culi a leuissime peccatis, ut, uicinos ad sue piissima
proxima iudicaret esse conatus, juberet interfici.
afferre se corpore irate, trucidare. Postquam ve-
no cognitum est, Tertius dictatus datos, Barbaros
cavarios ordines distributos, arque Macedonica
imposita nomina, se vero ignominiose penitus
jectos esse, non iam amplius conceptum animis
solorem perferrere potuerunt. Sed concursu in re-
giam factio, interiore duntaxat retenta tunica, ar-
mante iuam poenitentie signum projecterunt,
et pra foribus stantes intromitti se sibiique ignosci
suppliciter a que silentes orabant, utque Rex sup-
plicis suis potius faturet se quam contumelias: ip-
so nra venia impetrata non discessuros. Que cum
Alexandro nuntiata essent, aperte regæ turbas
adipos est egreditus. Postquam vero ipsorum ejus-
latum atque poenitentiam, nec non miterandum
atque afflictum babitum vidisset, dia quoque col-
laciymatus est: eaque modesti, ut ipsi ignosceret, obtinuerunt. Eis deinde nunc modeste incu-
satis, nunc comiter appellatis, completes bello inu-
tiles exautoravit, magnificenterque donatos
imisit,

dimit. Scribens quoque ad Antipatrum, Macedonix Praefectum eius, dicit per lana certamina priores in theatro aedes dignissimis, coronatosque sedie, iustit. Defunctus vero quodque liberos pupilos partena contrahere fuit et duxerunt, Cratino insipito: quem erit in Antiquari loco, Macedonibus, Thessalibus, Thracibus in epiz. Reg. illi, antiquumque et in aliis plenioriter cogniti in Craten locum vocavit. Ille etiam cum eum Alexando litera. & ab Olympio pudebitus & ab Antiparo reddiderant, ex quo non solum minorer inesse multorem precepit. Non enim est in aliis scribenti signi nisi nulli. Autem deinde in diuinis plater ipsi accidit, ut non solum in aliis, sed etiam in vocatis locis, quod non in aliis annis, sed etiam in veneno, ut res cogitatae, etiam in mortali, etiam in celesti, etiam in aliis. Et huiusmodi profectus regni ecclesia, qui dicitur in Cratina, Ieremi & Iohannes induxit deinceps, et hoc est de aliis. Hippolitus, quem non ut auctoritate, sed auctoritate febrem moneret, deinde auctoritate incredibili credidit de ore, non ex proprio regno, maiestatem misse decerent admittere. Nisi enim quod medicum, tanquam in culmine negotiorum fuisse, suspendit iustit. Super hoc etiam vox exanimis ejulans procul in, visusque deus amicis abstinctus est. Tunc matque ostendit. Deinde continuavit. Aliaque nonnulla feruntur, quae apud eum ego minime credo. Illud tanquam verum esse, quod Alexander Hephaestion, tanquam ille, sacrificare iustit. In funus atque monimentum in ei faciendum, plusquam duodecim milia talentorum impepsi sunt. Revertenti Babylone in Chaldaeas vates occurrerunt, monentes ne Babylonem ingredieretur, profecitionem enim eius per id tempus vice periculum ei portendere. Quibus speculis, quo delin-

verit

verat ire pergit. Nuntiatur enim ei, legatos ex diversis terrarum orbis partibus undique Babylonem confluxisse, et atque adventum expectare. Adeo totum orbem non nisi ejus terror invaserat, previncia gentes, vel i deflorato sibi Regi, adularentur. Igitur tanquam conveniam universi orbis aduersus Babylonem pervenire festinabat. Quo eii cum veniret legatus non ne relictis interceptos do- mini regnante, fidem fecerit, convivium apud Isidorum medicum in turmis est. Ad quod Rex quaque etiam locisibus patres verit. Ita nundum heret in via pro exercitu, reperiente ut telo confi- sus, legatus. Et rite ex eo vice amanuensis tan- to de ore excepit, ut etiam regnum a temelio po- liceretur. At ratiocinio in die certe alieni ebrie- tatis divulgata. Revera autem in fiducia ferebantur, quia in successione non tantum opprimitur Antipater, sed etiam praecepsim secundum Cillandro filio, qui crimina patris. Tolla Regi iniuriae, ferebat, a deo. Propter vero eo, ne aliis quam Thessale & Iolae, secundum lege, excommunicare soliti, in aqua fons, id est Verbum, submersi. Non pro gustatione poterunt Regis supermitentur, et hoc deinde die, cum milites patiar mortuorum suspicarentur, idque celari credentes, patimur, et deliciae, ferre non possent, incessu fete in Regem considerant, ut sibi Regis videtur, efficeret orantes, atque a custodibus ex mandate Regis intronilli sunt.

5. * Inuentibus lacrima oboris praebuere speciem jam non Regem, sed funes eius, visentis exercitus. Mors tamen circumstantium lectum eminebat: quos ut Regis asperxit, latentes, inquit, cum excessero, dignam talibut uis Regis. Incredibile dictu audiuque, in eodem habitu corporis, in quem

quem se composuerat cum admissurus milites es-
set, durasse, donec à toto exercitu illo ad ultimum
persalutatus est, dimissoque vulgo, velut omni
vitæ debito liberatus, fatigata membra rejecit,
propriaque adiue jussis amicis (nam te vox detinere
jam cōsperat) derract in anūcum digno. Pericula
tradidit adiecti mandati, ut corpus suum ad Ham-
monem terrī subiceret. Quæc enī ab aliquo iehi, cui relin-
queret regnum, respondit, Et quæc est primum: ex e-
rum prævidere iam cōsiderat unum magnis fune-
bris sedis palam habebit. Ruris hereditate intellögant-
te, Quidam cœlestis haec respondebat: Venit, dixit, Tam
vulnus cum mītūlūs ējus & spinae hæc vox fuit Re-
gis, & paulo post extinguitur, & primo ploratu la-
mentisq; & planctibus tota rē, oī, cōsonabat. Mox
velut in valta solitudine, omittit eī, silentio intri-
torerbant, ad cogitationes, quād iude futuram
esset, dolore connecto. Noviles pueri ex solle
corporis ejus affueti, nec doloris inanitudo nō
capie, nec tenpos intravestibulum regis retinere
potuerunt; vagique & foientibus humes, rotam
urbem luctu ac mortore compleverant, nelliisque
slibus omisis quos in tali casu dī, lori saggesse. Er-
go qui extra regiam adiunxerunt, Macedones pariter
Barbarique, concurrunt, nec poterant vīti avi-
atoribus in communi dolore differni. Perse ju-
stissimum ac mihi summum dominum, Macedones
optimum ac fortissimum Regem invocantes, cer-
tamen quoddam in xeroris edebant. Nec mōsto-
rum solum, sed etiam indignantium voces exau-
diebantur, tam viridem, & in flore xatis fonta-
neque in vīdia Deūm erexitum esse rebus humanis.
Vigor ejus & vultus edicentis in prælium milites,
obsidentis urbes, evadentis in muros, fortis vitos
pro concione donantis, occurrebant ocalis. Tam
Macedones divines honores negasse ei pœnitiebant,
impi.

impiosq; & ingratos fuisse se consuebantur, quod
alios eum destra appellari non fisi dassem. Et cum
dim, nunc inven-tatione, nunc in deside io Regis
huius, in ipso veram mysterio est. Macedonia
protectrix etia Euphratensis, mediis omnibus novum
impium non absuntibus, destruere te esse cerne-
bant, tunc et in regis heredes hanc exinde regni,
publicas vias ad te quemque statuimus. Bellum
ecclie & svvia qua retra-unt in cibis augura-
bantur. Item non inde regio Asia, sed de Regis
ipsius longinu[m] esse in dominio. Non is vulnere-
bus vere es superias & cratices. Sunt debiles
medo petra mithrae a jure Regis, nunc morituo-
ris pro potentia so[lo] ferae facilius al[iquis] ignobi-
es. His cogitationes solventibus nocte superuenit,
terrena que auxit. Milites in armis vigilabant.
Babylonii alii vix muris, aliis & culmine fel qui-
quæ tecum prop[ter]a erubant quasi certata vifuri. Nec
quisquam lumina sudebat accendere. Et quia occu-
lorum cessabat utrius, siemius vocesque cibis
capiabant. Ac plerumq; e vano n[on] eu[er]i teriti, per
obscuris semites alius alii occurrantes, invicem
suspecti & tollitici fererabantur. Tensa enim suo
mure detonsis in lugubri veste cum conjugibus
& liberis, non ut vicerem, & modo hostem, sed
ut gen[er]is tuæ justissimum Regem, vero desiderio
lugebant. Afluctus sub Rege vidente, non alium qui
imperaret ipsi dignitatem fuisse confitebantur.
Nec muris urbis luctus continebatur, sed proximam
regionem ab ea, deinde magnam partem As-
sia eis Euphratem, tantum alia fama pervaserat. Ad
Darii quoque matrem releriter peccata est. Abscis-
sa ergo veste qua induita erat, lugubrem sumpsit:
laceratisque crinibus, humicorpis abjecit. Asside-
bat ei altera ex neptibus nuper amissum Hepha-
stionem, cui nupserat. Iugens; propriasque causas
doloris

314 doloris in communione mortali sentiatis. Sed et
miserere ipsius animas vestrum recipere illa
la saepe. illa nequissima vestrum. Neque enim taliter
etiam preventa revocari potest. sed quod est ad
sum Darium. veniente. etiam si non solum memoria
exequias efficiacest. sed etiam obituaria
voluerit. etiam si non solum memoria
ramus quoniam
efficiacest. etiam si non solum memoria
Dario
aruntur
interim
dies alter
julianus
beris
Darius
tinguitur
que capite ab aliis excoecatus. et hoc non impo-
temque auctoritate. etiam si non solum memoria
Quinto possumus. etiam si non solum memoria
Magnum protelio. Alexander autem non nisi etiam
iustitiaque in omnibus causa. et non nisi etiam
mors huic. qui vixit. non nisi etiam
vivere. Alessandro est enim dicitur. Et ha-
cule justie atheniensis Recens leges. et in na-
ture ejus fuisse. vita et fortunam. et auctoritatem. Vix
credibilis animi. his suis patientia. et inuidiam
nimia. fortitudine. et inter Reges. et in singulis.
sed inter illos queque quamvis. et non nisi etiam
feliciter liberaliter. tate. riamque. et lenitatem. quam
Diis pertinetur. clementia in discursu. et non nisi etiam
aut reddire. quibus ea deinceps. et in auctoritate
data mortis. cuius metus. et non nisi etiam
perpetua contemptio. glorie laudisque ut solo ma-
jor cupidio. ita ut juveni. Non in tantis admittenda
rebus. jam piecas erga patentes. q. coram Olympo.

piada immortalati consecrare decreverat, Philippeum ultus erat. Jam in omnes fere amicos benignitas, erat milites benevolentia, consilium par magnitudini asini. & quantum vix poterat **etas** eius capere, solertia, modus minodicarum cupiditatis, Veteris intra naturale desiderium usus, nequaquam intercedere, voluntas, ingentes profecto duxerat. Filio suae Ditis aquare se, & eam, & sacerdotem accesterat, & talia tuadentibus erat, & ruderat, ut deinceps amibus venerari impetraretur, acerbus quia non per effectus iracui, in exteriori habebam non ut corporis cultum, imitari devicti nemini tam infuso quas ante victoriam sprevet. Atque in ganham & canidicem vini, sum juventus etiavera, ita benedictus intigere possim. Pater datus tamen cum per amorem virum nichil em, plus debuisse timuit, quam olos emimus uocatum in portu. Haec libet, & coties illum a morte revocet, & quod est tenet in pectore uictum, proprieate felicitate protevit. Vice quoque fratre, eundem illi, quem gloriatur, erit. Expediaverit cum tetra, cum Oremus, & adonito, ad quoque Cesare, quidque in oratione excepiebat impliet. Hunc Regi Duque successori querrebat. Sed in primis erat, quam in una scibie ei amissus, fracte in inde quaque ega, & fama in manu regi, in praeceps in clausum vellem Reges ac regas finit, & clausum inquit habui, qui etiam nescia pacem in exercitu adhaerent.

Quodcumque ab eo, nolle enim diversit operis, & siccus, & cunctos hodie in regiam principes ad vocem recessante, copiarum advocavere; festina, ut hinc in corio conuentum incire in quem Alexander leviter effici transitura. Multi duces, frequenter in primis excepti, regiam intrare non poterant, & cum placet, exceptis qui nominatim ci-

erantur, adire prohibuit. Sed precatum sperne-
batur impetum. Ac primum ejus latus ingens plo-
ratusque exoratissim. Dindugi et pectorio
inhibi, iste et masticentia infect. Tunc Perdicca,
Regalis, contra confederatum vulgi dictu, in qua dia-
dematectis pro Alexandria, quod a nivis et annu-
lum tibi pridem, et tu in alio tempore idem te por-
fuit: quod uita est tua, non obnoxio natiela-
crysma me, et non te, sed te, Perdicca. Ego pa-
dem, inquit, deinde, ut tu uideas, et tu mea uera
obsignare crux, et a mea morte libera. Ceterum
par ab ira tua. Dies exercituum, et tempore, et modum
rerum quo egit in exercitu, et tempore, et modum
Deos a communitate rebus, et uerba, et uocibus, et le-
ta, cito repente et cunctis tropis, et per se, et per omnia
alud ex eis faciat, ut iugis suorum in uiritate
subducatur. ipso in uite regis, et in exercitu, et in tra-
vissim, hanc uita in periculis, et in fortioribus, quod Reges
ac Principes soliti. Ita fideliter, et uenitiosus con-
tandumque, ut uictoriam per eum uincere, ut ne
parta est olim regis misericordia. Cuncti amici, et homines, ac
pluribus, in uerba ostendebat. Hoc credo enim, miti-
tarem sine auere, et a ratiociniis superfluo. Secundus
mensi, et ex proprieate propositi est. Quia non ut ma-
rem emittatur, cum regnum Iesu, ut in omnibus futurum,
quandoque ad exercitus intermixta uelut regi subiugata.
Huc Perdicca. Tum Neirochus Alexandritan-
guinem ac filipem regie maiestatis co-venire, ne-
minem, ait, possem tam, ceterum ex exercitu non
dum ortum Regem, & qui iam sic preteriti, nec
animis Macedonum convenire, nec tempori re-
sum. Esse e Babilone filium Regis, huic dialema
dandum. Nulli placebat oratio. Itaque suo more
hastis seuta quatuores, obstrepare perseverabant.
Jamque prope seditionem perverterant, Nearcho
pervi-

pervicacius tuente sententiam. Tum Ptolemaeus Digna prorsus est soboles, inquit, que Macedonum imperet genti Ricane vel Barsine filiae, cuius nomen quoque Europam dicere pigebit, maxime ex parte captivi. Cur Persas uincimus, ut stirpium serviamus? quod iustilli Reges Darius & Xerxes tot milium agmina sunt sive clasibus nequaque retraverant. Mea sententia haec est, ut sepe Alexander regia potest, qui consilii ejus adhibebantur, ut in communione consilio opus fuerit: ecce, an dexter pars extera debeat, statim. Daces Prosternuntur, et Ptolemaeum impinguunt. Ptolemaeus quidam, potiore, Perdicce assentiebantur. Tum Aristonius oratio est dicebat, Alexandram consultum cui relinquat regnum, voluntate optimum deligi. Judicium autem nō ab ipso optimum Perdiccam, cui auctoratum tradidit. Neque enim unum eum assedit in via regni, sed circuus uicearem non os, ex tribunico omni dele alio cui transferret. Placebat ergo summi imperii ad Perdiccam detinere. Nec dubitaveret quin veri conseruare Itaque universi procedere in uictum. Per hoc enim & Regis annum tollere subiecti sunt, ut rebus intercapillatam performatique, & quo modico usus quod lappotebat expectaret, periculans plurimos esse credebat. Itaque in uictu, diu per hunc regem interfecit, ad ultimum tamen reculit. Si post eum qui federant proximi coacti, ac Melitas amicū ducibus confirmato animo, quem Perdi exultatio exerceret, sic Iu. Simon, inquit, ac fons historiarum tamquam regis subiecti illis hunc regem non in manus certi non fecerit. Quod uictor, dicitur, pugna uictus, sed ut vix tunc uictus, pugnare, et subiectus esse est. Nec vero inter Reges uictoris partibusque gentium erit, an Perdi etiam Regem habebit, cum ipsi subiecte specie regnum usurparint sit. Itaque non e Resplendet, nisi quis nouidam uincit. Etiam tamen om-

rium sefiratione, non poterat, ut etiam esset
exactus menses, non poterat, ut etiam esset
conceptionem, accepit, non poterat, ut etiam
medias filiarum regnare, non poterat, ut quis-
ficeret, ut fuisse possit, non poterat, ut etiam
ferentur, non poterat, ut etiam regnare posse
parvissimum, non poterat, ut etiam regnare posse
electurus, non poterat, ut etiam regnare posse
in viam deducatur, non poterat, ut etiam
sequentia.

Quoniam
Verba dictionis
Illustratio
armis crucis atque
Antea
frater, fratres et sorores
solus habet, non
ve fecit
Si silentium
proximum,
silentium vel
paruer, ex parte
ritos qui
thon, plus
vel maxima
honorum
fraudibus etc
gis factis
Hoc ubique
tut impensis
quam aliis
dominici
non sicut in
tus esset regnare prius, postquam clementia
declarant, vocaque Andream iaceat. (qem
Meles)

Meleager, infestus invisiisque Perdicæ, strenue perducit in Regiam, & milites Philippum consilatum Regem appellant. Ceterum hæc vulgi erat vox, principia utra sententia. E quibus Python coniungit eam, qui caput in ore squalidum & leonatum traxit regis filium. Vident ut in Europa Craterum deus fuit, & in oriente Tenuis justitiae, & in Asia Iustitia, tutuus in potestate Regis, & in oriente Eleazar. Haud impensa multa, quæcumque est, cum insisteret. Rursum ad Regem, qui in oriente in tripli in regiam, clementer, & bene, & in oriente de novo Reges paulo apud eum, & non rite reverirentur, modo reges, & modo regum, & regum filiorum Regum duorum, & regum regum, & cedebant. Nullum etiam in oriente, alioquin tamen tertium & procellorum, & regum, & regum filiorum, quantas multitudinem habebat in speciebus, & brevi duratura licet & luxurians. Tunc Perdicæ modo electi, prius Philippo, eam speraverat imperium dabant. Nec enim, ut nolle quidquam diu poterant; trahebant eum modo cornuta, modo pectoribus infuso, & inimicam tamē in stirpem regiam inducere. Tunc offerat ex exceptione Aridaus puerum, superioritate concensitus: & abeunus illo coniunctus magis quam languor ac militaris facilius magis devocans, vestem fratris, eam ipsam euangelistarum autem fuerat induitur. Et Meleager corde sancto, capit anima, novique Regis iatebat. Ceperunt phalangis hastis clypeos quatuors, & plena sanguine illorum qui affectaverant nuptias ipsius, pertinens regnum: in eadem domo familiaque in loco vites remansuras esse gaudebant; & ereditiam imperium stirpem regiam vindicauam: aspergisse omnen ipsum coloris venerabilis,

que, nec quenquam i scapere, nisi genitum ut regnaret. Igitur Perdicca fuitus, conclave in quo Alexandri corpus iurabat obierati iubet. Sexcenti cum ipso erant decem viri regis cohors. Prolemeus quoque se adiunxit ei, puerorum unius regia cohortis. Ceterum sunt officiarius et millibus armatorum clausi trajecti iuntur. Et Rex quoque irruperat superitas in eum tuba, quoniam princeps erat Meleager. Ita ut ipse Perdicca hos qui Alexandri corpus iurabat obierati, sed qui irruperant, enim isti in regiam iacebant, multisque vulneratis, et dimicantes, demptis gaies quo facilius nosci poteris, proceri qui cum Perdicca erant experto ut abirent bellis. Prosequique & pluribus ceferent. Ptolemaeus Perdiccam depouit, exterique ille iecere. Meleagrum fuisse sudente non a corpore Alexandri ducedi non fasili. locum querri rati, diversi regis patrum ad Euphratem fugam intenfun. Equitatus, qui ex nobilissimis juvenum constitutis Perdiccam & Leonatum frequens sequebatur, placuisse que excedere urbe, & tendere in campum. Sed Perdicca ne pedites quidem feceritos intonset, debet. Itaque, ne abdurendo equites abripili Tejus cetero amercita videretur, in urbe subsistit.

8. At Meleager Regem monete non definit, jus imperii Perdicca morte iudicando esse, ne occupetur impotens animis regum novarum & meminisse eum quid de Regem metuisset. Neminem autem ei satis fidum esse quia nigerat. Rex patiebatur magis quam afferriebatur. Itaque Meleager silentium pro imperio habuit, inquit Regis nomine qui Perdiccam accerserent. Idem mandatum ut occidereant, si venire dubitares. Perdicca, nuntiato satelliti sui advenit, sedecim omnino pueris regis cohortis comitatus, in limi-

nedomus sit constitit, castigatosque, & Meleagrum tantum idem idem appellans, sic animi vultusque constantia terruit, ut vires tenuis compotes fagerent. Per inscipitos justisque eos concende-
re, & cum paucis amicorum ad Leonatum per-
venit, jum sibi fore prædictio vim propulsaturus,
si quis inferret. Tunc die indigna res Macedo-
nibus valerat, fieri tam ad mortis periculum
ad hanc. Cuncte ergo temeritatem armis ultum
ire desiderabant. Atque illi cum Regem adissent,
interrogare eum coepere, an Perdicam comprehen-
sionem triplex iudicet. At eis Meleagerus in luteo ius-
tus, respondit. Ceterum non debet cum malueri-
cos Perdicam in etiam vivere. Agitur coniuncte di-
missi. Melanger equum maxime detectione per-
territus, in opere obafuit (quippe in ipsius pectoralium recollerat quod ad inimico panico ante inten-
derat) tuendum scie, & infunxit incerto confilia
volvendo. Et pristina quidem regis species manebat. Nam & legati gentium Regem adibant, &
copiarum duces aderint, & vult bulu[m] fatellices
armatique compleverant. Sed ingens iuslonte
mœstis, ultima detractionis index erat; suspe-
ctique invicem non adire propius, non colloqui
audiebant, sacra cogitationes intus se quoque
volventes; & ex comparitione Regis no[n] deside-
rium excitabut amidi: ubi ille esset cajus imper-
ium, cujus autoritatem fecati erant, requirebant.
Defitutos te, inter infestas indomitaque gentes,
expeditas tot cladium suorum prenas, quando-
cumque oblitera esset occasio. His cogitationibus
animos exedebant, cum annuntiatur equites qui
sub Perdicca edent, occupatis circa Babylonem
campis, frumentum quod in urbem invehebatur
retinuisse. Itaque inopia primum, deinde famæ
essecepit. Et qui in urbe erant, aut reconcilian-

dam gratiam cum Perdicca, aut armis certandum
esse censebant. Forte acciderat ut qui in agnis
erant, populationem vilatum iconi q[ui] feveri,
confugent in urbem: appulsi cum iefos ali-
menta deficerent, urbe exauferent. Scenique re-
nuntior alieni letes quinque trahentur. Quo-
rum confectionem Macedo[n]es etiam regam
coeunt, qua que ipsorum tenentia est. Intrauit
Placebat autem legatus ad equites macti, de se-
nienda discordia amittitque pacem. Agredit
Rege legatur Pasas Thessalas, & Ipolitus Me-
Iopolitanus, & Peri aust. qui cum macta
gis edidissent, non aliter peritos armis, e-
ter quam si Pex dilectus & amicos dedisset,
tulere responsum. His respondens, i[ps]i aperte
militis arba capiunt, q[uod] est, q[uod] illuc regis
Philippus exiit. Tunc, iuncte, feruntur effe-
pus: nam inter se certamen p[ro]p[ri]etate, & conuentus
occupantur. Sicut in ante tempore sanguinis, ma-
ius sanguis gratia circumspicitur, sic ruror et spuma
ramuntur et. Astigit laetus, & rufus, & rufus
experiamur: Et rufus in rufis, rufus in rufis
præfanda et p[ro]p[ri]a omnes esse gaudet. Q[ui] est aliud
zinet, rendit. R[ec]onciliari, & r[ec]onciliari
vium sanguinis. Et rufus in rufis, rufus in rufis
quæsque et p[ro]p[ri]a omnia, & rufus in rufis, rufus in rufis
mis, diadema d[omi]nante, & p[ro]p[ri]a omnia, & rufus in rufis
tenebat portu[m] aeneo, ut rufus in rufis
proficeretur occipet. Hoc est rufus in rufis, rufus in rufis
ante eum dictu[m] proficeretur, & rufus in rufis, rufus in rufis
derata excisa, & rufus in rufis, rufus in rufis
perunt, ut quæ possunt, & rufus in rufis, rufus in rufis
rufus legi, & rufus in rufis, rufus in rufis
ducem accipiant. Tunc rufus in rufis, rufus in rufis
Nam & abducere Macedoniam fecerunt, & rufus in rufis
picibus & rufus in rufis, rufus in rufis

cello-

censitat. Igitur Melcagro cum phalange obviam egredi Perdicca equitum turmas antecedens occurrunt. Undeque aenam, mutua salutatione facta, eam in peripechia (ut albitis bantur) concordia & pacem suam.

Sed jam sicut si movebantur Macedonum genitibella cuncta, tunc et infaciens est regnum, et plibus expeccabat. Primum ergo collegere volebat, quod dabo feruntur, & cum pluribus corpori quam ex herbae excedent, cetera membra defecere coacta sunt quodque imperium sub uno proposito sicut pluvius dissipetur, ruit, proinde ut nonne quo popularis Romanus salutem apud eum debet protegere: cui noctis, cum pene rationem habuitos novum fidus invenerit, hisper de nos illuc extus, lucem caliginosam secundum obscuram tunc capite discordia mentibus concubuit. Quia tunc extinxit facies puerorum, pueri facies? quia autem tempellatae sunt, quae uerbae, uoces? Non ergo revirecit fulmi, sed etiam pueri in crinum. Abiit modo iniuria, excepit etiam iudei tempora ejidem dominis, ut non permittat, eonecduimus posteris. Ceteris, et ad hanc am a quod nec content platio perditae turbanes ave teret rufas. Perdicca uicem in se duxit, et sic in die uictoris morte deponebat, quodcumq; uicem duxit, celeriter quodcumq; uicem de fata duxit, et intem, ocepsidum est. Cuiusq; etiam maiestate confitimus probatum est oportet incitum. Ergo etiam quodcumq; ex ea usq; pueri puerat subornatus, in qualibet uirantibus ceteris ercentur palam, Melcagro puerum illi puerum. Querum testime illi, quodcumq; ceteris, puerum, Perdicce quoniam, ex ea sentit, puerum, velut nova re exercitos parvulos esse, dolentisque speciem ostendit.

ostentare ei cœpit. Ad ultimum convenit, ut com-
 prehendentur tam seditione & vocis autores. Agit
 Meleager gratias, amplexuque Perdiccam, fidem
 ejus in se & benevolentiam colaudat. Tum com-
 muni consilio rationem opprimendi noxios in-
 eunt. Placet exercitum patro more instruit: &
 probabilis causa videbatur, praterita discordia.
Macedonum Reges ita luctare solerent milites,
 ut discuta canis vicerat agmina, cum post in quem
 deduceretur exercitus ab utriusque adjicentiar
 parte. Interea l'parum armati non possitarent, hinc
 equites, illuc phalanx. Sit enim dux qui in luce
 facio destineret, Rex dux equitum, elephan-
 tisque conseruat contra pedes, quos Meleager
 præcerat. Jamque tre agmina mobilis erat, &
 pedites subita temudine eis recesserunt, citoq[ue] dimi-
 hand sene pacati quidquam esfugentes, parum
 per addebet raveret, an in iubem subducerent ea-
 piast: quippe pro equitibus plenities erat. Ceterum
 veritu, ne remere communis cum fidei damnas-
 sent, substituti pugnans ad dimicandum ani-
 mis, si quis vim inferret. Jam anima coibant,
 Parvumque interiuolum est, quod aciem utramque
 divideret. Itaque rex cum una ala obequitate
 peditibus cœpit, discordie autores, quos tuui
 ipse debet, insinuus Perdicca ad supplicia de-
 poseens: minabaturque, emps turmas cum ele-
 phantis induitum se in recusantes: strepabant
 que improviso mole pedes. Nec plus in ipso Me-
 leagio erat aut consilii aut animi. Tuttissimum ex
 prætentibus videbatur expectare potius quam mo-
 vere fortunam. Tum Perdicca, ut torpentes &
 obnoxios vidit, trecentos fecit, qui Nicleagium
 erumpentem ex concione, quæ prima habita est
 post mortem Alexandri, secuterant, à ceteris dis-
 cretos, leplanus in cœptum totus exercitus
 objicit,

objicit, omnesque belluarum pedibus obtritis sunt, nec prohibeant Philippo, nec autore; apparebatque, id modo pro suo vendicaturum, quod approbasset eventus. Hoc bellorum civilium Macedonibus & omen & principium fuit. Meleager, sero intellecta fraude Perdicca, tum quidem, quia ipsius corpori vis non astrebatur, in agmine quietus stetit: at mox, damnata spe salutis, cum ejus nomine, quem ipse fecerat Regem, in perniciem suam ab utentes videter inimicos, contigit in templo. Acne loci quidem regione defensus, occiditur.

10. Perdicca, perductio in ubi in exercitu, consilium principiam virorum habuit; in quo imperium ita dividi placuit, ut Rex quidem summam eius obtineret. Satrapes Ptolemaeus Aegypti & Africæ gentium, quæ in ditione erant. Laomedonti Syria cum Phœnicie data est; Paitiotæ Ciliae deitinata; Lyciam cum Pamphilia & maiore Phrygia obt nere iussis Antigonus. In Cariam Cassander, Menander in Lydiam, missi. Thrygiam minorem Hellesto adiunctam. Leonati provinciam esse jusserunt. Cappadocia Eumeni cum Paphlagonia cessit. Praeceptum est, ut regionem eam usque ad Trapezunta defenderet, bellum cum Arbate gereret. Solus hic detrectabat imperium. Python Mediam, Lysimachus Thraciam, appositiisque Thracie Ponticas gentes, obtinere iussi. Qui Indiz, quippe Bactris & Sogdianis, exterisque, aut Oceani, aut Rubri mariis accolis præterant, quibus quicunque finibus habuitlet, imperii etiam jus obtineret. Decretum est, ut Perdicca cum Regesse esset, consilique præcesset que Regem sequebantur. Cre fidere quidam testamento Alexandri distributas esse provincias, sed famam ejus rei (quam ab autoribus tradita est) vanam fuisse comprehendimus.

perimus. Et quidem suas quisque opes, devissim-
perii partibus, tuebantur, quas ipsi fundaverant,
si unquam adversus inmodicas cupiditates ter-
minus staret: quippe paulo ante, Regis ministri,
specie imperii alieni procurandi, singuli ingentia
iavaserant regna, sublati certaminum causis, cum
& omnes ejusdem gentis essent, & a ceteris sui
quisque imperii regione discreti: sed difficile erat
eo contentos esse quod obtulerat occasio: quippe
fordanter prima, cum majora quoque sperantur.
Itaque omnibus expeditius videbatur augere re-
gna, quam fuisse accipere. Septimus dies erat, ex
quo corpus Regis jacebat in tecto; cuius omnium
ad formandum publicum statum a tam tolenni
munere avertis. Et non aliis quam Mesi potamiz
regioni servidior astus existit: adeo ut pieraque
animalia, quae in nudo solo deprehendit, extin-
guat. Tantus est vapor solis, & coeli, quo cuncta
velut igne torrentur. Fontes aquarum & rati sunt,
& incolentium fraude celantur: ipsis usus patet,
ignotus est advenis. Ut tandem curate corpus ex-
animum amicit vacavit, nulla tabe, ne minimo qui-
dem livore corruptum videre qui intraverant. Vi-
gor quoque, qui constat ex spiritu, non destitu-
rat. Itaque Aegyptii Chalda que justi corpus suo
more curare, primo non sunt ausi ad invocare, velut
spiranti manus: deinde precati, ut jus fatique esset
mortalibus attrectare eum, purgavere corpus, re-
pletumque est odoribus Aureum folium, & capi-
ti adjecta fortuna ejus insignia. Veneno necrum
esse credidere. Pierique, filium Antipatris inter mi-
nistros, Iollam nomine, pannis jussu dedisse. Sæpe
certe audita erat vox Alegandri, Antipatrum re-
gium affectare fastigium, maioremque esse prefe-
cti opibus, ac titulo Spartanæ victorix inflatum,
omnia à se data asserente sibi. Credebant etiam,

Crate;

Craterum cum veterum militum manu ad interficiendum eum missum. Vim autem veneni, quod in Macedoniagignitur, talem esse constat, ut ferum quoque exurat; ungulæ jumenti duntaxat patiens esse constat. Stygem appellant fontem, ex quo pestiferum virus emanat. Hoc per Cassandrum allatum traditumque fratri Jolle, & ab eo supra Regis potionis iudicium. Huc, uteunque sunt tradita, eorum, quos rumor asperserat, mox potentia exticxit. Regnum eam Macedoniæ Antipater, & Græciam quoque invasit. Soboles deinde exceptit, interfectis omnibus quicunque Alexandri etiam longinqua cognatione contigerant. Craterum corpus ejus a Ptolemyo, cui Aegyptus cesserat, Memphis & inde paucis post annis Alexandria translatum est; omniisque memorie ac nomini honoris habetur.

INDEN.

IN Q CURTIUM.

A

INDEX.

sarcinas primum suu, de-	Alexandro insidia à suis pa-
nde totius exercitus on-
cendi precipit. 150 ad Ly-
ro Ariatam perire detrahi-
per bellum quo ea postea est
remota. 245	rantur. 162, 176, 238,
Alexander etiam in ali-
mitatione exercitus per
mutatio	311
2	Alexandri ingressis annem
cydonum artus in errore suo
trior regere coepit 31 C
in deputamentatio. 32
Alexander etiam exercitus
mutatio. 245 ad Thessaliam
Lycos. 245 ad Thermopoli
250	Alexander genit ab Achil-
le deinceps ad eum pœ-
nitentiis ut se laudando imi-
tari. 73 relata a Philippo
propositio detrahit. 222.
Alexander etiam exercitus
mutatio. 245 ad Thermopoli
250	intra in exercitum dracorum
victor. 245 ab aliis ratius 250
Alexander etiam exercitus
mutatio. 245 ad Thermopoli
250	etiam regiam adaptiss.
Alexander etiam exercitus
mutatio. 245 ad Thermopoli
250	31
Alexander etiam exercitus
mutatio. 245 ad Thermopoli
250	alexander in fallendo hisie
debet. 245 exercitus C
in exercitum dracorum 314
Alexander etiam exercitus
mutatio. 245 ad Thermopoli
250	Alexander filii communis
exercitum fortunam in
potestate habuit. 315
Alexander etiam exercitus
mutatio. 245 ad Thermopoli
250	Alexander nomus terror.
Alexander etiam exercitus
mutatio. 245 ad Thermopoli
250	316
Alexander etiam exercitus
mutatio. 245 ad Thermopoli
250	Alexander refem detrahit,
victoris lege subdul-
tus. 177 ad Mazagam è
muro sagitta percussa.
Alexander etiam exercitus
mutatio. 245 ad Thermopoli
250	257
Alexander etiam exercitus
mutatio. 245 ad Thermopoli
250	Alexander in Taurum regem
liberalitas. 264 in Taxi-
ton liberalitas. 256
Alexander etiam exercitus
mutatio. 245 ad Thermopoli
250	Alexander jaceere humi pro-
strato rime abundos pati-
tur, & Persica ueste uitur.

INDEX.

- Alexandri ad Arbëllam di-**
 micaturi somnus, & exer-
 citus, 93
Alexander sagitta vulnera-
 tur, 201. ad fines Hyrc-
 anic penetrat, 182
Alexandri fiduciam, ut O-
 lympias mater immortali-
 tati consecraretur, 286. in
 Græcos à Persis mutilatis
 beneficentia, 126. 127. ad
 Susitas Tylos gladii 1. 9.
 Oceanum transendi per-
 viscere cupido, 292. pta-
 lanxe 40. excellenti spacio
 tempus, 281. di Philista que-
 rela, 162
Alexander ibidem, & idem re-
 les, 43. quando vita, 1.
Alexandri super rafetatione
 Ptolemai somnus, 291.
 in Tyrios ira, & expug-
 natio difficultas, 66. muti-
 zur impia magnanimitas,
 312. regnum divisum,
 313
Alexandri militis etiis,
 mors, 254
Ammissas Megalopolitanae,
 312
Amm. ni satana Oraculum,
 & templum, 77
Amnis tranandi consilium
 novum, 198
Amphoterue, clara Alexan-
 dri praefectus, 80
- Amynas Philippi pater.** 1
Amynas Protor Alexan-
 dri transfig. 44. ejus
 23. 71 97
Amynas Philista amico.
 181
Ancrea natis, 24
Antoninus Syrie praefecti
 292. 79
Antonia in Syria collectio-
 nis remane, 194
Antiomus, Lydia Protor.
 187
Antistiter, à Macedonis
 praefectus, 18. in eis
 auctoribus censuit, 23
 ceteri in bruis tenendo in-
 ter, enarravit, 310. Ma-
 cedonie regnum à Græ-
 cois invaserit; ac emper-
 ior Augustus à ceteris,
 etiam longinqua cognitus
 et, consergebant, interfe-
 cit, 326
Antiphantes, scriba equitum.
 182
Antonini petra, 252
Apollonius sancte dictum Pan-
 dyti usi, Tyrus deporta-
 sunt, ubi catenis vinctum,
 64
Aquila aurea, à Dario sa-
 crificata, 28
Aquila super alexandrica-
 pri volante, 103
Arabis fertilius, 110
 174

INDEX.

- A.**
 Arachosia. 190 dium conjurat. 232
 Araxes amnis. 121, 101 Aspastes satrapes Carmaniae
 Artella vius, quim feci-
 cladem nibilem feci. 111, 112 297. interfici jussus. 299
 Astaces Darii Praetor. 75
 Attalo graviorem inimicorum
 Alexander non habuit. 169
 Athenodorus Gracorum mi-
 liaria, qui ab Alexandro
 defecuerunt principes. 286
 Attalos Dardanum in convivio
 occisus. 202
 Atticentibus infestus Alexan-
 der. 304. ex Alexandri
 editi, exiles non re-
 cipiunt. ibid.
 Attalus, Alexandri praesem-
 tatus, cum trecentis equiti-
 bus exercitus. 220
- B.**
 Babylonia, Alexandro dedi-
 ce. 111. ejus conditrix.
 Bactria ad orientem inter-
 eam. 112. descriptio.
 Bactriani lapides, inter
 orientalia Orientis opera
 ministratis ibid. horti pen-
 blis. 113
 Bactriorum turpisimi ma-
 res. 113, 114
 Bactra. 69, 195. Ultima A-
 fse. 205
 Bactrianaterra. 194
 Bactriana arx à Gracis mi-
 litibus, qui ab Alexandre
 defe-
 T 4

INDEX.

- desecrarent, occupata** 286
Bactriani promptissimi. 71
Bactrianorum defectio. 208
Bastrus amnis. 155
Bagoas, spado, Ale andriuss
 obsequio corporu sibi de-
 vinxerat. 302 binc Orsi-
 nem insontem ad supplici-
 um rapit. 303
Bagophanes, arcu, & regia
 pecunia in Babylonia cu-
 stos. 121
Balena monstrosa. 63
Barbarus quidam Darii na-
 tes, simulo ato transfigur.
 Alexandri certamen ap-
 pedit. 73
Barsine, pellec, Alexandri.
 36
Barzentes, disfectionis Arca-
 chosius auctor, vindictus ad
 Alexandrum perditus. 207
Batus, vide Bera.
Bazaria, regis. 221
Beleni fratre uulso, Sodoma
 lis, in Thalassam induci-
 tor. 144
Betus Babylonum conditor.
 112
Bessus, Bactriorum du-
 71, 131. cum Naborzane
 regem suum Daram pro-
 dere cogitat. 135, 136,
 137. quem vincunt. 120.
 & confodunt. 142. Ba-
- etra petit 142. sumpta
 vestie regia, se Artaxer-
 xem appellari jubet. 159
 Bepsi in Cubarem indignatio-
 194
 a Bactriana missibus deser-
 tu. ibid a Spiranens
 vincitur. 199. ad Alexan-
 drum perducatur. ibid.
 supplicium. 201
Beta, Giaz & Praetor. 71, 201
 exigitur vincere, & cruce
 l' sima ror. 74
Bizaribus. 207
Bron transfigur. 97
Bucennus fons. 111
Bryantium urbis quondam con-
 dicta. 8
Bixus Macerarius Athene-
 doturus in conuersu eccl. id
 mon ipse a militibus Gre-
 co interficitur. 206
Branca la ad interne*cina* nova
 omne casti. 199
Bucophilus e pueris, nemise
 non traxit. alexandru
 s & Narsile cunctis. 8
Buon p' alio uobis & aliis
 discendit. 171
Cale, reu' catus. 229
Cathone gratus, & levi-
 tus. alexandri inuicta. 235
Calisthenes ab, uenato.
 235

INDEX.

I N D E X.

- apud Persas.* 27 *nu eris.* 27
Conjurazione. 163, 164, *Darius in qualib[us]dam*
 238, 31 *mutivis manus amputat.*
Cophes Artabazipilus 218 38
Copide, gladii. 253 *Duru aries.* 40. *sugr. 44.*
Corycium nemus. 27 *matre, coniux, liberis, ca-*
Corvi, bellicae machine. 65 *pietate.* 45, 46, 47, 48.
Corvi in Gaze etiacione au-
 garum. 72 *Sufa, vix. 11. 117. uxo,*
Corvi Alexander's cass. 72 *pro mors. 86. & humano,*
 Ammonem satanam pote-
 ret. 68
Coffas montes. 50 *Dura, in aquila lary-*
Craterus Alexandri caro. 50 *ngula, cerasus, carnis.* 80
 Philote aduersari. 51
 Zinera & Lutte, pente-
 ciles Persas deinde. 52
 malientes opprimit. 52
Eroedili. 49 *latus, latus.* 87, 89
Cydarus, Iosarum mala-
 ma. 28 *latus, latus, latus.* 87, 89
Cydnus armis. 30, 31 *latus, latus, latus.* 87, 89
Cyprorum reges a Daniel. 105
 Alexandrum deicunt. 83
Eyn casitas, regis. 2. uita-
 chrom. 302
Gropoli. 203
 D
Dadala, in Indiis regis. 200
Daha Alexando se desunt. 240, 241
Daharam pernici. 207
Damascenorum inscrabilis
 fuga & captivitas. 50
Darti armorum numerus. 24. *somnium, 26. agmina-*
 Darius, quomodo Regi Ter-
 tarum factus. 251
Dataphernes, Sittamenis de-
 ficiens particeps. Ale-
 xandro deditur. 231
Democrats Atheniensis gis-
 sis se transfigit. 255
Dio-

I N D E X.

- conjuras. 238 *Insidia, & eorum lex.* 313
Hypsidu more. 208 *Iollas, Antipatris filius A-*
Hispania que in Iberia. 301 *lexandro venenum pra-*
Horato, a Leonato superatis. 296 *buit.* 311
Horrata Macedonis, & Dia-
xippi Atheniensis, singula-
lare certiores. 287 *Funeraria carne vescun-*
Horti pensiles. 213 *sus milites alexandri.* 194
Hysippus annus. 256, 257, 276 *L.*
Hysippus flavus. 260 *Lacrimiorum & Mace-*
Hysippus flavus. 267 *donum cruentum bellum.*
Hyrcania, Alexander per-
nebras. 192 *195 146*
Hyrcania, Alexander per-
nebras. 254 *Lacrimiorum à Macedoni-*
ibid. *bus fusi.* 146
Inuicibus Persicis siue. 27 *Lacrimiorum & Mace-*
Immittales milites apud
Persepoliti. *ibid.* *donum cæorum numerus.*
Inclusus Curtius. 227 *ibid.*
intra sapientem. 227 *Lacrima salis.* 205
 233 *fides.* 267 *Lamia cum apud Persos con-*
Indiam inv. quartum cum
alio terr. perire bello
exstincte. 246 *tumulosum.* 117
Inflammati. 245 *Legati alexandri à Tyris.*
InM' am ritus. 245. *Re. u.*
de inficiens. 247, 248.
 ibi, nos, sic: 32 Regu-
 pa exandro occurrunt.
 ibid. *Les magnitudinis rare ab*
Miletum capturant, seque
Militaris discit: latent. ib.
Alexandro ror. 296 *Alexandro uno vulnere*
occisus. 221
Ieonidas, Parmenionis inti-
mus, & ejus cohors. 180
Liber Pater in fooris femore
colatus. 249. *ejus termino.*
 212. *triumphum imitatur*
Alexander. 298
Lignum igne duratum. 24
Lyncestes Alexander. 181
Lycius Alexandro via dux
Tersidem instans fa-
bus.

INDEX.

844

121

Lysimachus, qui post Alexandrum regnavit, & fere eximie magnitudinis solus occidit, an ab Alexandro leoni objecte?

M

*Macedonum contra Dacorum
aces.* 29.95. *Transfunda
pennata.* 29.9

*Macedonius, præmaturus et
cessis, ignosit Alexander.*

Macedonum lxx. qui con-
tum erat, ut propositum eor-
um, qui Reges Macedoni-
erant, cunctis, et extin-
tur. 177.241 exenti
sed quis uenit ad eum
adrum increpat. 277 in-
clusus super morte Regis Ale-
xandri. 311.313 con-
tentio, quis Alexandram
vulnerauit ferre dicitur.
202. settim. 10. Ali-
xander solus uenient. 241
et Spitanene alijs casis.

204-205
Macedones (Brockhaus)

Clytum decernunt: 129

Macedonius moschatus

buss rebns. 158 alzhausen

Regem 274 / 1823/1777/112

coenitium lignis. 232.

CHM Lasedemontis criss.

sum bellum.	145.	146.
muris fuscus urbus polena tam destinandi ritus.	79	
Macedones liberos adiutorios		
Reges iradebant. 238		
Macedonum exercitus per ducent dies libero Patri operatus. 250. confite- tur, se unius Alexandri desideratio cetero. 280		
Flamme manus humandi		
ILO in fascinus Sy- riae et ramnimeras. 46,		
et Achaicarum numina- rum. 107. & Laceda- emon. 145		
Lebanus et Iudea etiam in litteris certior. 145		
Lacus sive Pergamus in orientem, quae et fab- ula. 303		
Palaestinae mos iustitiae exercitum. 224. in iustis.		149
Quatuor et novem, dicitur, habetur. 229. unde reges		
et reges. 229. 230. 231. 232. 233		
mihi. 233. que pueri. 234.		
et iustitiae reges. 234.		
M. acan da, urbi. iems 234		
Mandatim particeps. Ale- ma. seditur. 235		
Marcus paulus. Atheniensis gla- vus. 235		
Dra-		

INDEX.

- Marginia urbs. 215
 Marsyas fluvius. 21 Mirabile Orien*m*. 113
 Mazaeus, Darii Prator 81 Mitylene Alexandro dedi-
 Mizaeus Babylonum Ale- tur. 71
 andro tradit. 111 Maris, Tahalja Rex. 292
 Medus, amnis. 121 Monumenta expeditionis A-
 Meleager. 255. infelix Per- lexandri in India. 275
 diccs. 371. in templo ec-
 cissus 315 Mullinus, scriba Alexan-
 Melo, Darii interpres. 140 dro. 252
 Memnon, Alexandri lega-
 tos, vino prius obristos, oc-
 cidunt hinc opifio gra-
 vissima. & Alexander se-
 xi graviter vulneratus. N
 203
 Memnoni, eque rata regia 75
 Memnoni Ars miliaria datus
 Prator. 190. Et eius
 opus. 207
 Memphis Alexandro triste-
 ta. 75
 Menedemus in idu a Spina-
 mene circumventus. 207
 Menetiori cades. 208
 Menelaus, signis prouocau-
 tus. 208
 Menne, urbs. 111
 Meroe, mors. 249
 Mesopotamie a ius. 325
 Mictrom insitiss. Alexandro
 paratas detegit Cebalinus.
 164
 Miletum captum. 70
 Militaris disciplina ab Ale-
 andro reformati. 115
- Miserva cultus. 94
 Mirabile Orien*m*. 113
 Mitylene Alexandro dedi-
 tur. 71
 Maris, Tahalja Rex. 292
 Monumenta expeditionis A-
 lexandri in India. 275
 Mullinus, scriba Alexan-
 dro. 252
 Murices ferrei. 97
 Musici in diuionem redi-
 cti. 29. ab Alexandro de-
 ficientes, rursus in pot-
 estatem redit*s*. ibid.
- N
- Naharzanes, Darii prator.
 36. equus proditio. 133. oc-
 tusi Darii lycani ampe-
 tu. 142. equus ad Alexan-
 drum utere. 153, 154.
 accepta pide, Alexandro
 ecurrit. 158
 Nasamnes, natio. 76
 Naurani parentes stupro co-
 ire cum libera solu. 229
 Nicæa urbe ab Alexandro
 egundata. 276
 Nicander Parmentonis filii;
 mors. 160
 Nicander, nobilis juvenis, te-
 meritas, atque audacia.
 258
 Nicomachus, exoletus, Cebal-
 lini fratri insidias Alex-
 andro paratas detegit. 163
 Nicostratus in Alexandrum
 202. 203

INDEX.

<i>conjurat.</i>	238	Ozines Perses defecit nem
<i>Nysa, Indie urbs.</i>	249	moliens, & cetera oppres-
O		sas.
<i>Oceanum visendi Alexanti;</i>		297
<i>pervicax cupido.</i>	202	Paleiron, Hieronis tempi
<i>Oceani aglus.</i>	293	sceler.
<i>Ochus, octogintis fratribus</i>		38
<i>sigambis codem die truci-</i>		Faream sed, agreste ha-
<i>davit. 314. eius fata et</i>		bitum ferum.
<i>& neptis, capituli.</i>	143	190
<i>Ochus, annis.</i>	27	Lora, & Loxia, 40.
<i>Olympius, Neptune filius</i>		202
<i>leitorum Regnophilus.</i>	3	202, 203, 204, 205
<i>Olympiads & Olympiades</i>		181
<i>multus.</i>	310	anniversaria, 202, 203
<i>Olympias, Alexandri mater,</i>		202, 203, 204, 205
<i>immortalitate confira-</i>		202, 203, 204, 205
<i>tur.</i>	235	202, 203, 204, 205
<i>Oriens mirabilis.</i>	113	188
<i>Orus Vide, Horus.</i>		
<i>Orphes Paschalalium Sa-</i>		
<i>trae. 302. secreto a Ba-</i>		
<i>goalpatonefretus. ibid.</i>		
<i>jussu Alexandri cupido.</i>		
	312	
<i>Oxaries qualis Alexander</i>		
<i>legatus.</i>	227	
<i>Oxatres, Darti filius.</i>	203	
<i>Oxyatres, praeator Dardano-</i>		
<i>rum.</i>	148, 203	
<i>Oxydates, Medie praefulus.</i>		
	235	
<i>Oxus flumen.</i>	162, 115	
<i>Oxycanus Indrum Revolu-</i>		
<i>cisus.</i>	293	
<i>Oxydracatum regio.</i>	277	
		123
		117
		21
		126, 134
		Perdic.

I N D E X.

- Perdiccas sagittus prope occi-
 sus. 108
 Perdiccas infestus Meleager. 117
 Perdiccas trecentorum Micei-
 ras elephantum in conficitis
 totius exercitus obiectu. 34
 Persagadum a gyro condi-
 tum 137
 Persae satellites Blucamones
 ad suppedita trahunt. 202
 Persae armatae Regum mira-
 celant fidei & linguan-
 geribus quim ullum pro-
 erium castigant. 21
 Persaram ad eam villam ex-
 forsan pavimentum. 307. ea-
 sceram egyptiaca spuma
 puber Alexander. 47. le-
 mina non quid magis in
 contumaciam accipiunt
 quam lata manus adno-
 vere. 117 lastus super mer-
 te Regis Alexandri. 112
 insensibiles Sirio et foeminae
 numeros. 25 regna celo-
 estibet et terra. 130
 Persepolitum in confiduum
 habet Alexander. & Ma-
 gidentiamq. sua nomina. 302
 Persi reges sub Vergiliis
 cum suis fiduciis 128
 Persepolis caput regnum Da-
 rini. 69
 Pestilencia & famae in exer-
 citu Alexandri. 298
 Petro, quam occupavat Ari-
 mazes Sogdianus. 215
 Thalancx Alexandri. 40
 Phlegas Rex. 270
 Philippos, Amynta filius,
 Alexandri pater, primus
 oronum regum eque gen-
 tis, Macedonia regnum ad
 summam potentiam eve-
 xit, totam Graeciam subem-
 git, & Illyris ac Theban-
 is atque datur. 3. ab Epod-
 minonda infirmus. 34
 Philippo somnium super-
 nitatem Alexandri. 5
 Philippus Arzanan, medicus
 Alexandre, quem crimi-
 natur Pammenio. 33
 Philippi, Lysimachi fratre,
 indoles vera. 229. mort.
 ibid.
 Philotas in Alexandrum
 conjurat. 238
 Philota catena infecta. 167
 Philotas ad questionem tra-
 catus. 176
 Philote in tormentis conve-
 nientia. ibid. & confessio.
 ibid.
 Phradates. 154. regnum af-
 fectasse suspectas, jussie
 Alexandri occisus. 303
 Phrataphernes Alexandro se-
 dedit. 154
 Python Musicanus rebellantes
 37

INDEX.

<i>in potestatem redegit.</i>	290	Q.	
<i>in comitiis pro Arideo.</i>	319	<i>Quadriga saicata.</i>	23
Tolydamani, Parmenonis		R.	
<i>longe acceptissimo, negoti- tum occidendi Parmenio nis ab Alexandro datur</i>	156	<i>Rhinoceros.</i>	266
Tolpercon regionem, qua		<i>Rhodi: urbem suam portusq;</i>	
<i>Bubacene appellatur, in deditioinem redegit 234 in custodiam traditus.</i>	355	<i>Alexandro debent.</i>	69
Polystratus, in Darium con- fossum incidit.	143	<i>Ribagrus, fluvius.</i>	152
Tolytimetus, amnis.	213	<i>Roxane, Alexandro cornu bio quod illa. 134 ex eo pregnans.</i>	316
Torus Rex in ultiore ripa Hydaspis consolit,	157	S.	
<i>filiu prohibitus hostem Alexandrum 257. Ta- xitis Regis fractum telo transfigit.</i>	263	<i>Sabaces, Tristor Egyti.</i>	
Prometheus in rupe ad Ca- casum vincitur.	152		43
Ptolemaus, Philippo geni- tus, telo venenato fauci- us.	291	<i>Sabazii.</i>	250
Puer ingenuus Saturno im- molari solitus.	64	<i>Sabace, gens, populi.</i>	251
Pugna nova forma.	276	<i>Regiones eius regi solita- re subiectae.</i>	239
Pyle Amanus	38	<i>Sage gens Scythia.</i>	213
Pyle Susida.	110	<i>Sagittarum nascitorum m-</i>	
Pyle arctissima fauces.	29	<i>enim.</i>	2
Pyramus, fluvius.	20, 38	Samirita Amboniacus,	
Pythagoras, Rex Cypriorum.	63	<i>in Syria Alexandri Pra- fectum crevavit.</i>	79
Python. Vide Python.		<i>Sanguarius fluvius.</i>	22
		<i>Sanctus apud Nas edonias panchinariorum. Ex for- mula apud Tyros.</i>	20
		<i>Sapientes India.</i>	247
		<i>Sartina, Daris filia.</i>	68
		<i>Sarcinae pinnatum suas, dein deterras exercitus, incen- di precipit Alexander.</i>	
		<i>Satiphori, hastati.</i>	102
		<i>Satibarsanes ab Alexando defessi.</i>	160
		Satibar-	

INDEX.

- Satibarzanis & Erigys duel-
 lum. 196
 Satrapene, regio. 118
 Saturno olim ingenuus puer
 immolari solitus. 64
 Scenca, Ethiopes. 76
 Scythe bellicosissima gens
 rapto vivere aſueti. 71
 Scythe Atit. 202
 Scythianon, ut ceteris Bar-
 baris, rudo ſenſus eſt. 209
 Scythartum fuga. 212
 Scythe petunt, ut Alexander
 Regis ſu filiam ratrino-
 nio ſe iungat. 221
 Semiramis. 203. 285. Egy-
 ptiam condidit. 1.2
 Serpentes inuicita magnitu-
 dinis. 265 Squamu ful-
 gentilis. 267
 Scutches Odrysus priuile-
 fuis Tira et ad defello-
 nem compulit. 304
 Siciliensi, mactore uito a-
 dulatore. 239
 Sidon, ut iugulari ex-
 coquitemur fuisse hyæ.
 54. eam canalis regnor. 67
 Simmias, Philote amans. 181
 Sifenes, Perſes. 35
 Situ in exercitu Alexandri. 197
 Sogdianorum defectio. 202
 deserta. 214. capti verum,
 euro ad mortem ducerent-
 tur, latitia. ib.
 Solis equus, apud Perſas. 27
 Solu aqua, ad Ammonis fa-
 tana templum. 77
 Somnium Alexandri super
 valetudine Ptolemai. 291
 Siphitis regnum. 263
 Sopolis, Hermolaſ pater. 245
 Softratus cum Hermolao oc-
 cidiendi Alexandri confilia
 um capit. 241
 Spizamenis in Bessum inſi-
 die. 198
 Spizamenes ab Alexandre
 detinuit. 202. transfugor,
 Macedonum preſidio de-
 jeto, Marcanda arbem
 occupat. 204
 Menedemo inſidias ten-
 dit. 207. Macedonas ca-
 dit. 208. Bactra profu-
 git. 2.3 ejus in uxorema
 amor. 229. Et caput ab
 illi ad Alexandru delata-
 tum. 230
 Stupro corre cum liberis, a-
 pul Naturam parentibus
 facit. 227
 Sunium, promontorium At-
 tica teræ. 304
 Susans Alexander ingredi-
 tur. 117
 Susida Pyle. 119
 Sufitanorum deserta. 196
 Sym-

I N D E X.

<i>Syphax</i> , temeritas atque
audacia. 253	<i>Thymodes</i> Mentoris filius. 26
<i>Syracusani</i> Africam urunt.
64	<i>Thymondas</i> , dux. 36
<i>Syggambis</i> , Darii mater 23	<i>Tygris</i> , fluvius, à celoitate
distus. 22
<i>Alexandri captiva</i> 45, 46	<i>Timai</i> virtus, &c mors. 281
48. <i>constantia</i> illius in
mærore 101. <i>Susa</i> ab A-	<i>Titoni</i> celebrata regia. 78
lexandro relata. 117. ejus
lucus super morte Alexan-
dri, fratres octoginta, &
mors. 313	<i>Tranudi</i> armum consilium
novum. 193
<i>Syimithres</i> , Naura satrapes.
217	<i>Triumphus</i> Alexandri, ad
imitationem Iheri Parris.
218
T.	<i>Tribolyle</i> . Arabi. 76
<i>Tabai</i> , oppidum. 142	<i>Tiphnis</i> pecus. 35
<i>Tanais</i> , fluvius. 179	<i>Tyriotes</i> , sedis Dario uxoris
nuptem nunciat. 86
<i>Tarson</i> urbs. 39	<i>Tyri literas</i> invenire. 48 A-
lexandri vires lezantes occidit.
60 conjuges et proisque de-
vehendos in thaginem tra-
dunt. 64. expugnatum
suppediti. 67
<i>Tauron</i> , Agrianorum Pra-
fector. 118	<i>Tyri condit</i> r. 67. & scione
fatigatio Alexander. 65
<i>Taurus</i> , mons. 191	<i>Tyrus</i> Hercule dicata 64 ab
Alexandro capitur. 67
<i>Taxiles</i> , rex. 256	V.
<i>Tenedos</i> Alexandre destruit.
70	<i>Venatici</i> canes nobilissimi.
263
<i>Teriolites</i> satrapes, Alexan-
dri iussa invicti. 200	<i>Venerans</i> quis Alexander ex-
trahendit. 327
<i>Thaidis</i> pellitus consilio Fer-
sarum regia incenditur.
152	<i>Venetores</i> enorim. 24
<i>Thalestris</i> Amazonum Regi-
na. 187	<i>Veneti</i> hercules. 128
<i>Theatrus</i> , Atheniensis. 126	<i>Vesper</i> hercules. 94
<i>Theba</i> , Tyriorum colonia 64	<i>Uxii</i> , 117. Alexandre se-
duci. 118
<i>Tbermodoon</i> , fluv. 157	
<i>Thracas</i> Odryses ad deserto-
nem compellit Scuthes 304	

Xenip.

X.

Xenippa, regio.

Z.

Zariaspes, Perses, defectio-
num muliens, à Cratoro

F I N I S.

ellie & L. J. 1912

20.9.20

